OGLINDA LITERARA

REVISTĂ DE CULTURĂ, CIVILIZAŢIE ŞI ATITUDINE

ANUL XIV • Nr. 163 • iulie 2015 • 5 lei

În acest număr:

OGLINDA literara

Apare sub egida Uniunii Scriitorilor din România şi face parte din Asociaţia Publicaţiilor Literare şi Editurilor din România (APLER) şi Associazione della Stampa Estera din Italia, membru fondator al Asociaţiei Revistelor şi Publicaţiilor din Europa (ARPE)

Editată de:
Asociaţia Culturală „Duiliu Zamfirescu” Focşani cu sprijinul Consiliului Judeţean Vrancea

REDACŢIA:
Redactor şef: **Gheorghe Andrei Neagu**
Senior editori: **Liviu Pendefunda, Theodor Codreanu, Adrian Dinu Rachieru, Florentin Popescu, Liviu Comşia.**
Secretar literar: **Ştefania Oproescu**
Redactori: **Ioan Dumitru Denciu, Mariana Vârtosu, Constantin Miu, Laurenţiu Măgureanu, Petrache Plopeanu, Dorel Vidraşcu.**
Secţia externe: **Matei Romeo Pitulan, George Rocca, Mihaela Albu, Marlena Lica Masala.**
Foto: **C. Răduc**
Tehnoredactare: **Adrian Mirodone**
Culegere: **Ionica Dobre**

OGLINDA LITERARĂ o puteţi procura şi descărca de pe site-ul www.oglindaliterara.ro unde aflaţi şi modalităţile de abonare.

Materialele se trimit numai în format electronic, cu diacritice, la :

E-mail: gheorgheneagu@yahoo.com
gheorgheandreineagu@gmail.com
gheorgheaneagu@gmail.com

Corectura nu se face la redacţie.

ISSN 1583-1647

ADRESA REDACŢIEI:
Str. Alexandru Golescu, Nr. 76 bis, Focşani, Jud. Vrancea
Mobil: 0722-284430
0749188333

Revista se difuzează prin abonament la sediul redacţiei.

Limbajul universal, viitor sau utopie?

O fetiță aproape nubilă, tulburătoare în goliciunea ei, recuperează din apă o vioară fără arcuș, rămasă întreagă după o sângeroasă confruntare între civilizații, când portughezii ocupă cu forța un teritoriu cumpărat de la spanioli în America Latină a anului 1750. În confruntare este decimată populația băștinașă, aflată în plin proces de creștinare, împreună cu misionarii adepți ai modelului pașnic de educare. Superioritatea tehnologiei de luptă, nu lasă nicio șansă nativilor. Fetița, împreună cu alți câțiva copii supraviețuitori, înveliți doar în curățenia firescului, vâslesc spre necunoscut, adunați într-o coajă de barcă, aflată printre resturile luptei. Este finalul filmului britanic *Misiunea* (1986), în care, întoarcerea la Edenul cunoscut nu mai este posibilă, iar viitorul nu are coordonate vizibile.

Ștefania Oproescu

De când termenul *Globalizare* a intrat în cotidian și cu fapta, actualul secol este perceput ca o provocare dar și ca o amenințare pe măsură. Efectele sociale rezultate din folosirea tehnologiei tot mai avansate, îngrijorează prin lipsa locurilor de muncă, creșterea șomajului, scăderea nivelului de trai. Un studiu recent UNICEF, anunță, printre altele, că unul din doi copii din România este supus riscului sărăciei și excluderii sociale. Îngrijorează și educația. Și cultura, care, intrată în malaxorul uniformizării, poate duce la ștergerea identităților. Cercetătorul științific dr. Cătălin Turlic vorbește chiar de pericolul dezumanizării: „idealizându-i principiile, globalizarea poate deveni un agent al sfârșitului civilizației umane în forma în care a evoluat de-a lungul timpului”.

Dacă ar fi să privim globalizarea metaforic, ne-am putea imagina un car tras cu forță de tehnologie, în timp ce căruțașul a rămas la o bere leșioasă pe terasa cantinei sociale, iar bagajul cultural se rostogolește din mers ca pepenii, împuținându-se, după ce s-a slăbit fundătura căruței.

Dincolo de glumă, rămâne de văzut în ce măsură un limbaj universal, propus de mulți gânditori de-a lungul istoriei, va mai fi de folos viitorului în context globalizant, sau tehnologia va folosi alte mijloace avansate de comunicare. Faptul că limbajul a ocupat dintotdeauna un loc major în dimensiunea culturală a omenirii, este fără echivoc. Mesajele conservate peste milenii în piatră sau lut, sunt grăitoare. Mai mult chiar, ideea unui limbaj universal, a ispitit mintea înaintașilor, dacă luăm în considerație măcar mărturia biblică din *Facerea, 11.1*: „În vremea aceea era în tot pământul o singură limbă și un singur grai la toți”. Voința divină de a amesteca limbile, petrecută în Babilon, pentru a împiedica „rătăcirea” oamenilor ce puteau deveni periculos de puternici, a fost încălcată de mai multe ori prin încercări de a se impune un limbaj universal, însă fără rezultate notabile.

Primele documente cunoscute privitoare la folosirea unui limbaj artificial, s-au păstrat din secolul XII prin *Lingua ignota*, autoarea fiind stareța mânăstirii Rupertsberg, construită la vărsarea râului Nahe în Rin. S-a dovedit cu timpul că ar fi fost vorba mai mult de un limbaj cifrat. În sec XII, călugărul iezuit Athanase Kircher, în jurul căruia s-a creat o adevărată legendă, este tentat de subiect scriind *Polygraphia Nova*, după ce a încercat descifrarea hieroglifelor. Acest „ultim renascentist”, eclipsat de raționalismul lui Descartes, a mai fost denumit „superstarul științific al timpului său” și a fost comparat în calitatea de om de știință cu Leonardo da Vinci, sau, i s-a spus și „Luis Borges înaintea lui Borges”, datorită firii sale cercetătoare.

În fascinantul său testament, Bernard Shaw, și-a lăsat întreaga avere pentru finalizarea proiectului *Alfabetul Britanic Propus,* ce conținea 40 de litere, având la bază scrierea fonetică. Gândind că acest lucru nu va fi realizabil, a lăsat alte trei variante de folosire a banilor, tot în domeniul culturii.

Medicul polonez Ludovic Lazăr Zamenhof face primul pas concret, lansând în 1887 limba *Esperanto,* a cărei dicționar în limba română apare rapid, în 1889. Carmen Sylva susține ideea și cedează cu titlu gratuit dreptul de traducere în această limbă a operei sale.

Puțin mai târziu, în 1968, după succesul de public obținut cu romanul *Colecționarul*, John Fowles publică, în pofida recomandărilor apropiaților săi, volumul de note *Aristos.* Printre alte teme existențiale tratează și subiectul educației, susținând necesitatea introducerii unui limbaj universal. Notele au fost scrise în preajma anului 1950, când globalizarea nu era iminentă. Autorul considera deja limba Esperanto ca fiind eșuată. Faptul că ne aflăm în anul 2015 și, limba propusă ca universală nu a fost îmbunătățită, nici nu a produs vreun entuziasm de masă, cu toate strădaniile, poate spune multe.

La noi în țară, profesorul universitar Ignat Florian Bociot, dactilografiază și multiplică în 1991, la Timișoara, volumul *Esperanto*, pentru uzul studenților. Literele înghesuite, tușul absorbit de hârtia ca sugativa, fac textul, și așa greoi, ilizibil și indigest. Dintre argumentele pro Esperanto ale profesorului, unul poate convinge. Acela că, procesul de învățare a limbilor consumă timp și energie: „Imensa majoritate a celor care au învățat multe limbi n-a făcut altceva în viață”. Cum să nu te ducă gândul la mult mediatizatul caz William James Sidis (1898-1944), considerat cel mai deștept om din istorie, având un I.Q. de 250-300. Să nu uităm, însă, că testul respectiv a fost introdus de Alfred Binet abia în 1909. Copilul Sidis vorbea la opt ani tot atâtea limbi și la aceeași vârstă a scris limba universală Vendergood, bazată în mare parte pe latină și greacă. Acceptat la Universitatea Harvard la numai 11 ani, a absolvit-o la 16, prezicându-i-se un viitor strălucit ca om de știință. Contrar previziunilor, s-a retras din viața publică, a fost preocupat printre altele de cosmologie, de istoria nativilor americani, și a murit șomer la doar 46 de ani. Parcă vezi „omul din Tecuci” al lui Mihai Ursachi, cel care „avea un motor/ dar nu i-a folosit la nimic”.

Globalizantului secol XXI îi revine sarcina să-și ordoneze prioritățile. În condițiile în care comunicarea s-a perfecționat rapid și beneficiază de traduceri instant, chiar dacă imperfecte încă, e greu de crezut că cineva va mai fi dispus să se acomodeze cu „păsăreasca” unui limbaj universal. Curioșilor le propun să citească proză sau poezie traduse în Esperanto. Ți se face sufletul tablă! Cum ar fi să-ți schilodești simțirea, încercând să te exprimi într-o limbă artificială?

Trăim în acest secol, din aproape în aproape. Previziunile pe termen lung sunt mai perisabile ca oricând. Civilizația viitorului va construi un nou Babel, sau divinitatea va găsi altă modalitate de cumințire a creației ?

Daca ar fi să privim globalizarea metaforic, ne-am putea imagina un car tras cu forță de tehnologie, în timp ce căruțașul a rămas la o bere leșioasă pe terasa cantinei sociale, iar bagajul cultural se rostogolește din mers ca pepenii, împuținându-se, după ce s-a slăbit fundătura căruței. Dincolo de glumă, rămâne de văzut în ce măsură un limbaj universal, propus de mulți gânditori de-a lungul istoriei, va mai fi de folos viitorului în context globalizant, sau tehnologia va folosi alte mijloace avansate de comunicare.

Polemici intelectuale

Breban: *Am folosit o metaforă referitor la Patapievici. Îi dispreţuiesc pe cei care atacă neamul românesc*

Breban: Am folosit o metaforă referitor la Patapievici. Îi dispreţuiesc pe cei care atacă neamul românesc (Imagine: Dragos Savu/Mediafax Foto)

Fostul ministru al Culturii Theodor Paleologu a scris, vineri seară, pe pagina sa de Facebook, că Academia Română trebuie să se delimiteze de scandaloasele declaraţii făcute de academicianul Nicolae Breban, care, într-o şedinţă a secţiei de filologie şi literatură, **ar fi spus că Horia-Roman Patapievici şi Gabriel Liiceanu ar trebui împuşcaţi**. Totodată, Paleologu a spus că îl felicită pe Radu Boroianu pentru "delimitarea neechivocă" de "scandaloasele declaraţii ale lui Nicolae Breban din ultima vreme". "Aştept acelaşi gest din partea conducerii Academiei Române, după apelul la asasinat lansat în plină şedinţă a secţiei de filologie şi literatură: Patapievici şi Liiceanu, a spus el, ar trebui împuşcaţi. Dacă Nicolae Breban ar delira pe cont propriu, ar fi un caz relativ banal de demenţă senilă cu puseuri de violenţă verbală dusă la extrem. Dar nu e acceptabil să angajeze instituţii precum Institutul Cultural şi Academia Română", a mai scris Paleologu.

Nicolae Breban a declarat, pentru MEDIAFAX, că a folosit într-o şedinţă la Academia Română o metaforă, poate nefericită, referitor la Horia-Roman Patapievici şi că a vrut să arate că dispreţuieşte atacurile la adresa neamului românesc, precizând totodată că nu s-a referit şi la Gabriel Liiceanu.

De cealaltă parte, Nicolae Breban a declarat, sâmbătă dimineaţă, pentru MEDIAFAX că nu îl interesează foarte mult ce spune Theodor Paleologu. "Eu am fost prieten cu tatăl lui, l-am stimat. Cariera domnului Paleologu tânăr mă interesează mai puţin", a spus Breban. De asemenea, Nicolae Breban spune că ceea ce afirmă Theodor Paleologu este "folclor". Totodată, Nicolae Breban precizează că s-a referit într-adevăr la Horia-Roman Patapievici, însă nu şi la Gabriel Liiceanu.

"Ăsta este un folclor. Eu am mai auzit tonul ăsta. La Academie am repetat doar pe scurt ce am spus la Antena 3 (într-o emisiune, n.r.), dar asta cu împuşcatul este o variantă din ce am spus (...) am spus că, dacă omul ăsta, Patapievici, ar fi fost în Polonia şi ar fi murdărit şi înjurat istoria poloneză, probabil că polonezii l-ar fi împuşcat, nu eu. A fost o metaforă, poate nefericită, dar arăta faptul că eu dispreţuiesc atacurile la adresa neamului românesc şi a istoriei acestui neam. Vroiam să spun că probabil polonezii ar fi reacţionat foarte dur. Asta vroiam să spun. Pe când în România nu a reacţionat nimeni. Dispreţuiesc pe cei care atacă istoria şi limba românească. Asta e tot ce am spus. N-am spus nimic de Liiceanu", a declarat Nicolae Breban. Pe de altă parte, întrebat dacă este la curent cu afirmaţiile preşedintelui ICR, Radu Boroianu, referitoare la el, Nicolae Breban a negat. El a mai spus că este foarte bine dacă Radu Boroianu a decis să nu pună în funcţiune acel Consiliu consultativ al ICR, al cărui preşedinte de onoare ar fi trebuit să fie Breban. "Foarte bine. E bine să ne mai calmăm puţin", a mai spus Nicolae Breban.Într-un text intitulat "Despărţirea de Breban (şi nu numai)?", semnat de Radu Boroianu şi publicat vineri pe site-ul ICR, Boroianu a spus că l-a marcat recenta "ieşire curmezişe" a lui Nicolae Breban, precizând că, din păcate, scriitorul "s-a închipuit instalat ca Despot" al ICR, însă despoţii nu pot fi acceptaţi ca ambasadori culturali.

de **Madalina Cerban - Mediafax**

APEL spre publicare

Subsemnatul Evu Eugen, scriitor trăitor în locul natal Hunedoara, cunoscînd că dintre toţi scriitorii convivi din areal, sunt unicul care a făcut publice dosarele Institulului de Istorie imediată, C.N.S.A.S.- (recent donate Bibliotecii Judeţene Ovid Densusian, spre a fi accesibile tuturor celor ce doresc să le cunoască)- opinez că ar fi MORAL ca fiecare dintre noi care au fost urmăriţi şi hărţuiţi de fosta securitate, fiind sunt datori faţă de Literatura Română şi generaţiile următoare, întocmitoriii de Istorii şi Dicţionare, ş.c.l., să le facă publice, spre a contracara oribilul mecanism al SANTAJULUI şi MANIPULĂRII, de la om la om, de la instituţie la instituţie.

Solicit aceasta deorece am constatat o uriaşă diversiune extraculturală, care funcţionează după 1989, diversionist, model securisto- activistic criptocomunist, fie a „ informaţiei", prin „ dezinformare!", (cu efecte catastrofice Naţiunii , perpetuînd discordiile şi demagogia c**ameleonică** din totalitarism),- pentru Memoria colectivă. Fie cel puţin în virtutea creştinei scrieri că ADEVĂRUL NE VA FACE LIBERI.

Cu încredere, vă mulţumesc şi vă doresc sănătate.

Eugen Evu, 10 Iunie 2015

Dorin N. Uritescu: *Floare albastră, Fata Morgana și copiii*

Nicolae Georgescu

Dl. Dorin N. Uritescu, scoțând a doua ediție a cărții sale *„Pentru o lectură adevărată și o percepere corectă a temei”*[1], și întâlnindu-ne întâmplător într-o librărie din Bucrești, mă roagă să continui în scris un început de dialog pe tema comentariului dumisale la poezia *Floare albastră* de M. Eminescu. O fac mai mult pentru informarea publicului cititor – și nu știu dacă voi reuși să ridic discursul la un grad de teoretizare mai înalt; de asemenea, nu știu dacă voi reuși să conving că nu mă erijez în instanță, că mă păstrez în zona onestă și modestă a filologiei.

Prima ediție a cărții a fost mult comentată în revistele culturale, câștigând lauri frumoși – iar cea de-a doua deja și-i culege pe ai săi. Cred că miza pusă în joc este importantă: *„... autorul polemizează acerb cu lenea clișeelor de interpretare a poeziei lirice, invitând la noi valorizări ale textelor canonice din manuale”,* cum citim pe coperta a patra (fragmant dintr-o inspirată cronică). Urmărind, însă, această polemică *acerbă* a lui Dorin N. Uritescu, sunt de-a dreptul descurajat. Profesorii de liceu discută mult pe deasupra lui Eminescu, le bagă copiilor în cap câte-n lună și-n stele despre existențialism, ontologie și alte filosoficale, oibligându-i să le lege în mod abstract de poezia eminesciană – pe care, însă, n-o comentează ca text – iar dl. Dorin N. Uritescu se complace în această eristică de suprafață. Dânsul începe, într-adevăr, să-și certe colegii – dar iată cum*: „poezia a fost interpretată de aproape toți criticii literari, de la publicarea ei (1873) până astăzi, fără ca vreunul dintre aceștia să înțeleagă, cu adevărat, semnificația versului ei fundamental: Totuși... este trist în lume!”*

Nu cred că se poate afirma așa ceva. Când văd trimiterile autorului la criticii literari – constat că nu citează numele grele în discuție. Nimic, apoi, despre fazele editării textului, cum s-a mișcat el de la un editor la altul, care au fost rațiunile schimbărilor, care este rezultatul uniformizării ortografice după reforma din 1953, cum oscilează punctuația, etc. etc. Vedeți cum citează: cele trei puncte după *Totuși* sunt ale lui D. Murărașu, nu ale lui Eminescu, și nu le păstrează niciun alt editor. Punctuația, apoi, pentru întregtul poem pe care-l editează, este atât de excesiv gramaticală încât mi-l aduce aminte pe Eminescu însuși, cu acea cugetare adânc-amară a sa: „Nu noi suntem stăpânii limbii, ci limba e stăpâna noastră” ; ba nu, ne zic (toți) acești interpreți actuali ai poeziei eminesciene, noi suntem stăpânii limbii, noi trebuie să-l învățăm pe Eminescu unde se pune virgula, el a fost grăbit, sau *Convorbirile literare* au fost grăbite, uite cum este... De pildă, finalul: de ce ca el: „Și te-ai dus dulce minune / Și-a murit iubirea noastră – / Floare-abastră! floare-albastră!...” Dacă e vocativ, zic dânșii, trebuie virgulă, și dacă Eminescu n-a pus-o trebuie s-o punem noi, pentru ca elevii să știe regulile: „Și te-ai dus, dulce minune, / Și-a murit iubirea noastră – / Floare-abastră! Floare-albastră!...” . Dar dacă nu e vocativ? În *Luceafărul* grămăticii aveau la fel: „Iar tu, Hyperion, rămâi” – și s-a arătat că era greșit, trebuie ca în textul genuin eminescian fără vocativ: *tu rămâi Hyperion*. De ce nu poate fi și în *Floare albastră*: te-ai dus dulce minune? De ce să punem, apoi, virgulă înainte de *și* – mai ales că putem înțelege acțiunile concomitent, nu consecutiv, adică nu după ce te-ai dus a murit iubirea, ci în același timp, instantaneu să zicem; de ce nu poate fi o *iubire floare-albastră*, cum sugerează cratima (Eminescu are, după cratimă: *Floare/albastră! floare-albastră!...*, cu minusculă în reluare) și trebuie individualizat numele, ca și când așa ar fi chemat-o pe fată? În fond, cum zic toți comentatorii, este un concept ce sugerează absolutul – a „murit” conceptul, *amorul amândurora*, nu jumătatea din pereche. Poezia are dreptul la ambiguitățile ei sugestive, Eminescu se folosește de ele din plin – dacă facem gramatică, înseamnă că vom căuta o fată moartă cu adevărat în biografia poetului, eventual pe Cassandra de la Ipotești, apoi un parc nemțesc în descrierea codrului, eventual unul vienez...

În fine, dacă ar fi să teoretizez cu un oarecare folos intelectual, ar trebui să spun că profesorii de liceu citați de Dorin N. Uritescu (sunt vreo douăzdeci de nume, între care revine mai des cel al Marianei Badea; cu tristețe mă declar învins: nu știu ce se mai întâmplă în lume, n-am auzit de niciunul dintre aceștia în zona eminescologiei), dar și el însuși, fac din *cugetarea sacră* ca-n *Epigonii*: o *combinare măiestrită unor lucruri nesistente*, rezultând pentru bieții elevi o *carte tristă și-ncâlcită / Ce mai mult o încifrează cel ce vra a descifra.* Cearta lor între ei mi se pare ca un foc desprins de lemnul său, un foc fără fum, iar Dorin N. Uritescu, în condițiile acestea, câștigă victorii de club (închis). Așa a devenit Eminescu pentru educație, un subiect de eristică între membrii numărați ai unei societăți pe acțiuni?!

Ca să nu se creadă că merg cu cartea în mână prin bibliotecă, redau acum și aici, pe șanțul memoriei, lucruri pe care le-am spus și scris de câteva ori – în reviste culturale (literare) de prerstigiu, dar și în cărți de-ale mele pe care numai cine n-a dorit nu le-a avut (le-am oferit cu efuziune, cum face și dl. Dorin N. Uritescu acum cu a dânsului).

Mai întâi despre această dilemă „Totuși / totul” care frământă atâta mințile autorilor de manuale școlare. Edițiile Titu Maiorescu n-au fost niciodată strânse la un loc, într-un singur loc, până în anii 70 ai secolului trecut când Șerban Cioculescu, director la Biblioteca Academiei, pasionat anticar între altele, a reușit această performanță (cu iscodiri îndelungi și cu prețuri pentru care, acum, ar fi obligat să dea seama). Campania filologico-lingvistică pe tema formelor poeziei antume eminesciene se desfășurase, însă, în anii 60 ai secolului – acolo ocupând un loc important discuțiile pe marginea *Florii albastre* (se poartă în revista *Limba română* a Institutlui de lingvistică, iar Dorin N. Uritescu trebuia s-o cunoască cel puțin profesional: este un apropiat al institutului și al temelor lui; printre cei care iau cuvântul îl vedem pe Gheorghe Bulgăr, despre care, iarăși: Dorin M. Uritescu spune că-l lăuda; lecturile n-au fost, se vede treaba, reciproce). Combatanții de la Institut n-au cunoscut, așadar, toate aceste ediții – și au văzut în primele ediții Maiorescu *Totuși este trist în lume!,* iar în ultimile *Totul este trist în lume!* drept pentru care au luat în discuție diferența, creditând-o, (și Ibrăileanu are *Totul*, argument al autorității), zicând că ultima formă poate fi eminesciană readusă de Titu Maiorescu după ce și-a dat seama că a greșit la început. Șerban Cioculescu însuși propune o *împăcare*, cu forma dedusă de către el: *Totu-și este trist în lume!,* având sensul *totul își este sieși trist în lume* (iarăși: trebuia știută, se află în volumul său *Eminesciana*!). Abia mai târziu s-a completat fondul bibiliotecii – și eu sunt cel care a avut norocul descoperirii: în ediția 8 Titu Maiorescu (1902) se tipărește *Tot este trist în lume!* cu spațiu alb pentru trei litere: *uși*, care nu s-au imprimat (a fost floarea tiparului mai mică, s-au ras din greșeală de tipograf – cine știe?). Edițiile următoare Maiorescu (ed. 9 din 1903 – ed. 11 din 1911) nu fac decât să reducă spațiul tipografic, rezultând versul șchiop *Tot este trist în lume!* – pe care se bazează edițiile care întregesc versul: *Totul...* După ce a ieșit *Dicționarul limbii poetice a lui Eminescu* (1967), lingviștii nu s-au mai ocupat instițional de temă (colectivul Eminescu s-a dizolvat), nu i-a mai interesat nici consultarea edițiilor Maiorescu achiziționate între timp (nici pe Șerban Cioculescu însuși, luat cu alte treburi, între timp scos din funcția de director al bibiliotecii) – și, pe scurt, exemplul mi-a servit mie drept prilej pentru câteva articole publicate, ca atenționare mai întâi, în reviste (*România literară, Tribuna învățământului, Bucovina literară, Cultura* etc.), ceea ce văd că n-a prea interesat – motiv pentru care și revin de câte ori mi se oferă prilejul. Nu am la îndemână edeiția 8, dar îl rog pe Dorin N. Uritescu s-o consulte – și să confirme, eventual scanând versul 56 din *Floare albastră* de acolo. În consecință, vreo patru pagini din *criticile acerbe* ale sale nu au obiect.

Cam așa ar urma să continuie discuția cu autorul, și nu-mi convine pentru că, din inegalitatea flagrantă de informație, mi-e teamă să nu se creadă că epatez. În fond, ne despart doar anii dedicați lui Eminescu... Totuși, câteva observații cu cărțile în față despre istoria textului editat trebuie să fac, să nu se zică, iată, că am văzut și am tăcut.

Poemul a fost primit cu mari rețineri de către critică (Anghel Demetriescu: *„sfidând gramatica și analiza logică“* etc.; Perpessicius: *„face parte dintre cele mai puțin înțelese din poeziile lui Eminescu, în orice caz din poeziile cele mai expuse neînțelegerii, și încă din cauza desăvârșitei lor grații“* etc.); s-au propus și s-au acceptat tacit unele îndreptări, dar tot nediscutate au rămas punctele fierbinți. S-a corectat mai întâi strofa a șasea, care în revistă sună așa: *Acolo'n ochiu de pădure / Lângă bolta cea senină / Și sub trestia cea lină / Vom ședè în foi de mure.* (fără nicio virgulă la Eminescu) G. Bogdan-Duică este cel care sesizează că peisajul este imposibil (cum să stea lângă cer?) și schimbă astfel: *Lângă trestia cea lină / Și sub bolta cea senină.* Corectarea a convenit și a fost primită tacit de M. Dragomirescu, G. Ibrăileanu, I. Scurtu (C. Botez o respinge, G. Călinescu și Perpessicius o primesc, dar atenționează în notă). În 1962 Profesorul Traianus Costa propune textul *Convorbirilor* cu schimbarea unei singure litere, un *a* în loc de *o,* rezultând *Lângă balta cea senină,* în loc de *bolta.* Și astăzi textul circulă astfel, cu *balta cea senină* (vezi chiar ediția MLR, din anul 2000). Ce „deranjează“, în fond, aici? Peisajul este eminescian, *balta* este, firesc, înconjurată de trestie, vezi atâtea alte poezii: *Luminiș de lângă baltă / Care'n trestia înaltă / În adâncu-i se cuprinde…* etc. Nu mai avem, însă, dimensiunea înaltului, apropierea de *bolta cea senină*, peisajul s-a mutat de la munte la șes. Lui Bogdan-Duică nu-i sună bine un lac cu trestii undeva, în vârful muntelui, unde, totuși, *Stânca stă să se prăvale* — și, odată primită o schimbare de text, a doua a venit ca ceva firesc.

În mod cu totul ciudat, Dorin N. Uritescu păstrează în text *lângă bolta cea senină* – dar comentează: „nu este vorba de *bolta* cerului, sintagmă pentru *firmament*, ci de sensul figurat al substantivului determinat, **boltă**, *arc de verdeață format din ramurile unite ale copacilor într-o pădure tânără*/prin care pătrund raze firave de soare/”. Cu părere de rău, dar asta e mai jos, când tinerii coboară *Pe cărare-n bolți de frunze.* De ce n-ar fi vorba, aici, chiar de bolta cerului? Redescoperă autorul, fără să le cunoască, argumentele lui Scurtu / Bogdan-Duică / Ibrăileanu etc., după care nu pot sta îndrăgostiții lângă cer? Mai jos, însă, cunoaște: „în ediția anastatică, 1989, după corectarea lui Petru Creția, este chiar *Lângă* ***balta*** *cea senină*, ceea ce sună mult mai eminescian, subliniind permanența imaginii lacustre în opera poetului...” (Petru Creția nu corectează – ediția fiind anastatică, adică fotocopiată, ci arată în ANEXĂcă er trebui citit *balta*, având în vedere, în mod tacit, emendația Costa din 1962, pe care o acceptă: el însuși a propus o emendație asemănătoare, *Am armat pământul ista*, pentru *Am urmat ...,* la *Înger și demon*, tot un text tipărit de Eminescu...)

Nu știu, în fond, ce vor fi înțelegând tinerii bacalaureabili din asemenea comentarii încurcate (nu știu ce text editează Dorin M. Uritescu, pentru că respinge versiunea „canonică" actuală, deși o acceptă ca argument; are, apoi, atâtea virgule în textul său – încât, vorba lui I. E. Torouțiu, ți se pare că a răsturnat în pagină un sac de purici...). Să presupunem, fie chiar și metodic, că perechea umană s-ar afla chiar lângă bolta cea senină. Ce ar rezulta de aici? Avem „în peisaj" acea imagine a stâncii se *stă să se prăvale / În prăpastia măreață* (Eminescu are *prapastia*, eufonic, dar și cu sens augmentativ) – care le dă atâta bătaie de cap combatanților lui Dorin N. Uritescu, și dânsului de asemenea. Dar este un (simplu) loc comun: așa definește Kant sublimul în natură, o stâncă uriașă deasupra unei prăpăstii părându-ți-se că e gata-gata să cadă. Acesta este, deci, locul sublimului, o *akme*, cea mai de sus culme. De aici, în vale, se aud izvoarele plângând, deci de jur împrejur, în jos, este *valea plângerii*, istoria omenească de după izgonirea perechii umane din rai. Raiul biblic este prefigurat, tradițional, de o grădină suspendată din care curg la vale cele patru fluvii, vezi *Scrisoarea III* la Eminescu. Aici îl invită fata; mai exact, în locul *câmpiilor asire* (aluzie la *Amorul unei marmure*) și al *piramidelor învechite* (aluzie la *Egipetul*; *Floare albastră* este publicată după acestea două – și trebuie citită/înțeleasă în curgere) – ea îi oferă ca loc al fericirii raiul cel sublim.

Că presupunerea noastră se verifică, vedem imediat mai jos. Într-adevăr, cum rezolvă Dorin N. Uritescu și clubul de profesori din care face parte dificultatea imediat următoare, acel *Vom ședea în foi de mure*? Zice așa: „sinecdocă, substituirea numelui arbustului, *mur,* prin cel al fructului său, *mură*, nelipsită podoabă naturală a spațiilor silvestre și riverane". Da... Bine că nu este încă podoabă artificală! Deci nu e rug de mure... Dar tot înțeapă, domnule, cum să stea perechea de îndrăgostiți acolo – și încă, la sugestia ei?! Tăcere, nimeni nu comentează, se caută sinecdoca, metafora, etc., etc. Încă D. R. Mazilu în ediția sa din 1940 comenta emendația de text a lui G. Bogdan-Duică: *„Inversiunea cuvintelor poate fi o glumă a poetului pentru iubita care, din necunoașterea naturii, îl invită să șadă pe foi de mure, care au ghimpi".* (De aceea, deci, trebuie *lângă trestia* și *sub bolta*, cum a gândit… Eminescu înainte de a fi făcut gluma cu pricina!)

Cu asemenea paradoxuri te confrunți în zona edițiilor lui Eminescu; nici criticii nu le-au rezolvat – pentru că nu sunt rezolvate de către editori, primul și cel mai important inel din jurul poeziei eminesciene. Nimeni, dintre cei care s-au apropiat de acest text, nu a semnalat și cealaltă „greșeală" din *Convorbiri*, pe care au îndreptat-o cu toții în mod tacit. Într-adevăr, revista tipărește *V'om ședè în foi de mure.* Mai jos, peste câteva strofe, grafia se repetă: *Şi sosind l'al casei prag / V'om vorbì 'n întunecime.* Dar acest *v'om*, repetat, ca să nu se creadă că este vreo greșeală, înseamnă *vă vom*, implicând un *noi* și un *voi.* Pe scurt, cred (sunt convins, de fapt) că *v'om ședè*, pentru *vă vom ședè*, cu dativul, are sensul gramtical corect: *noi vă vom ședea vouă,* evocând lumea eternă a Evelor amăgind lumea eternă a bărbaților (vezi și distihul lui Blaga: *Prin lumea aievelor / Cântecul evelor).* Rugii de mure sunt locul îndrăgit de șarpe, mai sus, fata zice: *Şi de-a soarelui căldură / Voi fi roșie ca mărul…* Sunt, iată, adunate elementele mitului biblic, sugerate discret. *Floare albastră* face parte dintre poemele angelice, acelea care au în centru figura îngerului: de data aceasta este îngerul generic, fata care vorbește în numele tuturor îngerilor, și omul generic, bărbatul care primește mesajul în numele tuturor bărbaților (oamenilor).

Deja am răspuns la comentariile lui Dorin M. Uritescu oferind un alt comentariu, și nu pare corect. Am, însă, un motiv, care este și motivul pentru care an luat cuvântul pe marginea cărții sale. Într-adevăr, dânsul este un lingvist (cu bătaie spre filologie) și a scris numeroase articole, cărți, tratate despre ce credeți? - tocmai despre ortografie, cum zice însuși: „despre importanța epistemologică a ortografiei, valoarea ei stilistică." Nu le mai înșirui, sunt vreo mie de pagini tipărite, pe unele le consultasem; vreau doar să vă arăt cât am căutat eu aceste grafii atipice la Eminescu în *Convorbiri literare* și în alte surse sincrone, dorind să verific dacă nu cumva e greșeală de tipograf și aici, ori manieră (specială) de a scrie. Cu tristețe trebuie să spun că această cercetare pe orizontală ia cel mai mult timp și la fiecare pas pune semne de întrebare: de ce n-a fost făcută, oare, până acum? Când m-am hotărât să-l arăt publicului pe *Eminescu-cel-adevărat*, ca să zic așa, nu mi-am închipuit că va trebui, pentru aceasta, să studiez istoria (amănunțită) a ortografiei, a scrierii, a limbii române, a dialectelor etc. Şi, după ce am parcurs tratatele respective, iarăși nu mi-am închipuit că nu vor fi de ajuns. Practic, trebuie să plonjezi cu totul în epocă, nu-ți este necesar tratatul de istorie a limbii române, ci trebuie să refaci această istorie, să stai pe documente, cum se zice. Lingviștii n-au rezolvat asemenea chestiuni simple, ei au fost preocupați să-i învețe pe tineri, pe intelectuali în general, cum se scrie corect acum, după reformele limbii: ei se consideră stăpânii limbii.

Iată cazul atât de încurcat al acestei grafii, *v'om*, care a zăbovit în fișele mele ani întregi până ce numai o verificare atentă și un oarecare noroc mi-a adus — nu rezolvarea, pe care o consider cea de mai sus, dar radiografia situației textuale. Într-adevăr, chiar în studiul lui Titu Maiorescu: *Direcția nouă*, din 15 septembrie 1871, găsim ceva asemănător: criticul citează o poezie din volumul *Lumine și umbre* de D. Petrino, apărut la Cernăuți în 1870, astfel: *Pe furiș dă-mi o guriță,/ Juru că nime nu v'a sci: / Fâlfăindu a ta rochiță / Nime n'o v'a auzi./ De va fi ușa închisă / Pe fereastră vei sări;/ Dragostea când e decisă / Ea intrare-și va găsi…"* În *Critice* (1874), reluând citatul, îndreptă tacit: *nu va ști, n'o va auzi.* Asemenea forme de viitor se mai găsesc, însă, în volumul menționat. Paradigma este la D. Petrino: *(eu) v'oiu afla* (p. 90) *(eu) voiu cere* (p. 43). Ba, chiar într-o singură strofă: *La altar cu el voiu merge / Şi de-o parte trist v'oiu sta.* Persoana a II-a: *tu vei visa* (p. 20) — *când v'ei fi* (p. 104). Persoana a III-a: *va păzi* (p. 78) — *v'a munci* (p. 104). Persoana I plural, care ne interesează în mod deosebit, are destule forme cu apostrof: *Împreună noi v'om trece / Eu și ea nedespărțiți* (p. 62), *ne v'om iubi* (p. 117) etc. etc. În continuare, formele paralele: *veți/v'eț, vor/v'or* se regăsesc destul de des. Un pasaj cu mai multe asemenea grafii: *V'oiu merge, dar' v'oiu merge pe câmpul de bătae,/ L'al tunurilor zgomot jalea-mi v'oiu asurzi (…) Genele mele nu le v'a'nchide / Nici un prieten, când v'oiu muri,/ De a mea sórte atunci v'oiu râde,/ Dar la voi încă mă v'oiu gândi.* Pur și simplu credem că este vorba, peste tot, de apostroful normal, logic și elegant, care însemnează căderea lui *-r* interior: din eu *vroiu = eu v'oiu* etc. Avem de-a face, așadar, cu o scriere etimologizantă, care vrea să atenționeze că viitorul se formează cu semiauxiliarul *a vroi* căzând în rostire *-r.* Acest apostrof presupune și forme anormale: *v'om râde* pentru *vom râde*. În plus, el amestecă formele. Gramatica lui Aron Pumnul, din 1863 (pe care a învățat și Eminescu) nu conține asemenea aberații (și trebuie spus că această gramatică are enorm de multe forme „contorsionate" de limbă: *miratu-m'am, fostu-s'au mirat, mira-te-vei, fi-v'ați mirat, miratu-s'-ar fi* etc., etc.; practic, sunt cam toate ligaturile posibile în românește — între care nu se îngăduie dublete semantice de tipul *v'om râde/ vom râde)*. Nu le conține gramatica lui Heliade Rădulescu ori cea a lui Vasile Alecsandri (dar, desigur, n-am epuizat investigația, iar regretul că nu avem, până acum, o istorie a chestiunii nu scuză, nici observația că sursele amintite și *Convorbirile literare* ne confirmă… În fond, pică în sarcina de serviciu a lui Dorin N. Uritescu și a lingviștilor din breasla dânsului).

Norocul nostru că din tot acest eșafodaj îi scapă lui Titu Maiorescu, în studiul citat, două „greșeli" pe care le îndreaptă în volumul său de *Critice*: verificându-l, am găsit această „fereastră" ca să rezonăm în „filosofie windows." Forme asemănătoare la Eminescu, dar cu grafia normală: *cel ce vra a descifra* (*Epigonii*: îndreptată de editori: *cel ce vrea*), *Atunci vă văți întoarce* (*Împărat și proletar*, îndreptat *în vă veți*), *Părul tău ți se desprinde / Şi frumos ți se mai șede* (*Lasă-ți lumea*).

În *Floare albastră* găsim numeroase forme de viitor: *mi-i spune, voi cerca, mi'oiu desface, mi-i da, n'a s'o știe* (vezi la D. Petrino, exemplul citat: *n'o v'a auzi*: formele congruente decurg din tema oarecum comună, dar *Floare albastră* se publică la 4 ani după volumul *Lumine și umbre*), *s'a fi ivit, mi-i ține, te-oiu ține, ne-om da sărutări.* Dacă toate aceste forme sunt corecte — și dacă revista respinge formele etimologizante cu apostrof — de ce să suspectăm *v'om ședè* și *v'om vorbi* că sunt grafii de tipul Petrino strecurate aici? Dimpotrivă, bunul simț ne spune că autorul însuși le folosește cu sens nou față de sensul din grafiile similare anterior folosite, tocmai pentru a scoate din uz acele grafii.

Când revine această formă, se remarcă accentul și apostroful larg: *V'om vorbì 'n întunecime* (ca și când ar fi *V'om vorbi n-întunecime),* care implică lungirea lui *i* anterior, dând oarecum sensul *v'om vorbi și iarăși v'om vorbi,* cu sensul sporovăielii ascunse în întuneric. Remarc versul următor: *Grija noastră n'aib'o nime,* unde am tot dreptul, după acest adevărat rebus grafic eminescian, să sesizez o formă îmblânzită, adusă spre copilăria nevinovată, a numelui demonului. În *Floare albastră* îngerul îi arată *Lui* paradisul — după care-l coboară în valea plângerii din nou.

Apoi, tendința poetului de a construi asemenea grafii cu sens special este evidentă, am surprins-o și în *Mortua est!*. Ea denotă, această tendință, o participare anumită, cu ființa, la actul scrisului, o tabuizare voluntară a mitului și misterului la poet în prima fază a „convorbirismului" său. Pentru sensul *vă vom ședè* trebuie consultat Dicționarul-tezaur; între proverbele lui Zane este și acesta: *„A ședea ca dracu-n spini*", reluat: *„A ședea ca dracu' pe mărăcini"* — al căror sens ne domină, cultural vorbind.

În chip de concluzie la această interpretare ce reiese din filologie, trebuie refăcut contextul. *Floare albastră* de publică după *Amorul unei marmore* și *Egipetul* – amintind de prima prin *câmpiile asire*, iar de cea de-a doua prin *pramidele-nvechite* dar și prin final: *Ca un stâlp eu stam în lună!* preia versul din *Egipetul*: *Beduini ce stau în lună o minune o privesc*. Iubita din *Floare albastră* este aceeași *minune* din *Egipetul* care crează, prin extază, locul fericirii pe pământ. Este ca o Fata Morgana, ca să rezonoâm în mitologie modernă. Ea îi oferă, ca loc al fericirii, nu câmpiile asire, nici piramidele învechite – ci poiana înaltă din codru, de lângă cer. Este descris chiar raiul biblic. În *Convorbiri literare* se publică în grupaj cu *Înger și Demon,* imediat după aceasta, accentuând definiția îngerului. De la *Floare albastră* înainte (cronologic vorbibnd, pentru că în ediția princeps poemele sunt ordonate altfel) începe dubla natură a femeii; înger și denmon. În *Floare albastră* ea este și una – și alta, ca în *Înger de pază,* poemul din 1870 (*Ești demon, copilă, că numai c-o zare / Din genele-ți lunge, din ochiul tău mare / Făcuși pe-al meu înger cu spaimă să zboare (...) Ori poata (...) Căci tu – tu ești el.*). Dublul limbaj din *Floare albastră* va fi folosit mai aplicat în primul discurs al lui Mircea din *Scrisoarea III.*

Nu știu cum le explici elevilor atâtea lucruri ce nu se discută prin manuale școlare, care pun la îndoială cele știute până acum, etc. Cred că cel mai bine ar fi ca această poezie eminesciană să fie evitată: pe cât e de ușor de înțeles – pe atât este de greu s-o explici. Sau să fie scrisă pe tablă – dar neapărat în tipăritura din 1873 din *Convorbiri literare*, unde a fost dată de Eminescu – și să se discute acel text, ca probă de înțelegere a poeziei în general.

Cât despre cartea lui Dorin N. Uritescu – de care m-am îndepărtat fără să vreau – cred că rezumă, ca un miez al scutului lui Ahile, o mișcare întreagă de „hermeneuți" care l-au luat pe cont propriu pe Eminescu, și-l editează ei singuri, și-l ponctuează ei singuri – fac din el un fel de jucărie, și se joacă, și se joacă, și se joacă...Poate încă nu le-a ajuns copilăria la cap, s-a oprit doar la vârful degetelor.

____

1 Dorin M. Uritescu: *Pentru o lectură adevărată și o percepere corectă a temei,* Ed. Rawex Coms,Buc., 2014

Cu pasul, sufletul și cartea prin Dobrogea

Despre o „Istorie a tătarilor din Dobrogea”[1]

Marius Chelaru

Există articole, discuţii, simpozioane[2], abordări în cărţi despre/ legate de istoria tătarilor din Dobrogea. Au mai fost lucrări care au tratat, mai mult sau mai puţin secvenţial, încadrând-o într-un fel sau altul, istoria şi soarta lor – amintim, dintre autorii din afara ţării, pe Ubicini[3], iar din sânul etniei, pe Mustegep Ulkusal[4] ori, mai recent, Nuredin Ibram[5], între alţii. Şi istorici români au fost preocupaţi de acest subiect, iar Güner Akmolla îi citează pe unii (amintim pe Adrian Ilie, care scrie[6]: „se cunoaşte cu certitudine că Sarî Saltik Dede şi-a adus cele 10.000 de familii de consângeni la Babadag în anul 1263”). O carte dedicată istoriei tătarilor de pe meleagurile noastre ar trebui să fie interesantă şi pentru români, nu doar pentru tătarii dobrogeni, dacă dorim să ne înţelegem mai bine unii pe alţii.

Am colaborat la unele proiecte/ am avut mai multe discuţii cu Güner Akmolla, dar şi cu alţi scriitori ai lumii tătare, fie ei de la noi, fie din alte părţi (între care Riza Fazîl, preşedintele Uniunii Scriitorilor tătari din Crimeea, Dilaver Osman, redactor şef revista „Yildîz/ Steaua”[7], din Simferopol, Şevket Yunus[8], autorul unei cărţi despre poezia crimeeană a secolului XX[9] ş.a.), am colaborat sau am avut discuţii diverse şi cu etnici turci, de la noi sau din alte părţi (Mustafa Ali Mehmet[10], Emin Emel[11], Agiemin Baubec[12], Erkut Tokman[13] ş.a.). Am petrecut timp între tătarii de la noi din Dobrogea, am făcut şi călătorii în Crimeea, Turcia şi alte zone în care vieţuiesc popoare de limbă turcă, şi, astfel, am putut înţelege mai bine câteva dintre problemele cu care se confruntă când vine vorba despre istoria, literatura şi limba lor. Una dintre cele mai serioase probleme a fost generată de distrugerea documentelor/ bibliotecilor de pe teritoriul Crimeii, în câteva valuri, de către ruşi, ulterior ruşii bolşevici, la care s-a adăugat un alt fel de sincopă generată de schimbarea alfabetului arab cu cel chirilic. Astfel, s-a frânt practic contactul între generaţii, tinerii citind foarte greu dacă nu mai deloc (cum îmi spunea Riza Fazîl într-o convorbire[14]) cărţile mai vechi, atâtea câte se păstraseră, scrise altfel decât cu literele chirilice. Autoarea citează şi parte din problemele punctuale de la noi, de pe teritoriul României.

Sunt destul argumente în favoarea unui demers cum este acesta, care ar ajuta inclusiv pe tinerii tătari să înţeleagă mai bine istoria neamului lor.

În viziunea autoarei, o istorie a tătarilor din Dobrogea trebuie abordată numai în consonanţă cu trecutul lor îndepărtat, care înseamnă şi racordarea la ce s-a petrecut cu popoarele turce de-a lungul timpului. Numai astfel consideră Güner Akmolla, se poate ajunge la o înţelegere corectă a ce este şi cum a evoluat minoritatea tătară de la noi. Astfel, începe cu un excurs istoric general (un capitol fiind intitulat „Marile migraţii”), în care îşi expune viziunea asupra modului în care se pot „încadra” tătarii între celelalte popoare turce, apoi limba (amintim clasificarea adoptată, şi pentru că limba, cultura poporului ei sunt „poli” în jurul cărora autoarea poate concepe existenţa lui viitoare), grupând „limbile turce (tătare) denumite şi uralo-altaice”, în patru ramuri: bulgar-oguz; kîpceak-karlîk, care, la rândul lor, cuprind limbile 1. ciuvaş-oguză (bulgar-oguză şi/ sau selgiuk-oguză); în fapt, uzii şi pecenegii, apoi limba turkmenă, găgăuză, azerbaygeană, turca osmanlîie; 2. limba cumană sau pecenegă, karaimă, kumîkă, karaceaevo-balkară, tătara crimeeană, başkîra, cazaha, kalpaka, uzbecă, apoi dialecte: nohay, karakalpak, uygur, tuvin, yakut, hakasa, şora.

Apoi vorbeşte despre existenţa a trei dialecte în limba tătară: limba centrală, literară, cea vorbită în zona Volgăi, limba tătară vestică, limba tătară din zona orientală. Limba literară, scrie Güner Akmolla, a evoluat, începând din secolul al XVI-lea, sub influenţa limbii uigure. În capitolul despre „Marile migraţii” discută şi despre legăturile incipiente ale tătarilor cu Dobrogea, despre „Imperiul Altîn Ordu/ Oastea de Aur”, „Imperiul Hanatului Qîrîm/ Crimeean”, rolul acestora în regiune ş.a.

În opinia sa se poate discuta, analizând teritoriile locuite de popoarele turce sau tătare (cărora le corespunde „şi o deschidere fizică”: cei care au locuit în Asia Centrală au tenul ca bobul de grâu – „bogday, galben spre roz”, cei din Asia de Nord sunt roşcaţi, cei din Asia Răsăriteană au o tipologie mongoloidă, influenţată de chinezi şi de mongoli) şi despre faptul că tătarii care au „emigrat în Dobrogea sau în Turcia”, din partea de câmpie a Crimeii, „au figuri mongoloide”. Cât priveşte modul în care s-au făcut „deplasările/ plecările/ revenirile”, cauzele ar fi mai multe, în opinia sa: „ocupaţia agrară, războaiele, neînţelegerile tribale, în epoci apropiate nouă – asuprirea cumplită suferită din partea altor neamuri aşa zis ocupante”.

De când sunt tătarii în Dobrogea, în viziunea autoarei? „Noi, tătarii, existăm pe teritoriul României de azi, odată cu venirea avarilor, documentar, apoi, stabilirea cumanilor ne întăreşte poziţia”. Apoi, „în perioada Hanatului, urmată de epoca imperială otomană, devenim stăpâni al acestor teritorii dobrogene”, şi scrie, în sprijinul afirmaţiilor sale, că „între anii 1500-1700, negustorii sau scriitorii care au călătorit prin zonă, precum Paul Giorgio, Marco Vernier, Paul de Alep ş.a. denumesc Dobrogea „Tatarskoe Pole”/ Ţara Tătarilor”. Şi, apoi, aminteşte că istoricii români au subliniat că „în secolul al XVI-lea, al XVII-lea, în acest spaţiu au locuit tătari fără întrerupere, ei ducând şi vânzând sclavi în pieţele Istanbulului”.

Pe tot parcursul cărţii a face „legătura” între Crimeea şi Dobrogea, între tătarii de acolo şi cei de la noi. Două exemple citate de Güner Akmolla: Ion Ionescu de la Brad, care scrie: „tătarii goniţi din Crimeea, după războaiele anilor 1828-1829, se aşează pe teritoriul Basarabiei (Bugeac) iar după ocuparea Ismail-ului de către ruşi, ei trec Dunărea şi se stabilesc în Dobrogea”; şi un general rus, Leviţki, care scria în 1879: „Numărul celor siliţi să emigreze din patria lor în alte ţinuturi îndepărtate, nu s-a ştiut, dar era mare; nimeni nu ţinea vreo evidenţă. Starea acestora era atât de grea, că, acei care fuseseră pedepsiţi să sape cu lopata în Siberia, se considerau «norocoşi» în comparaţie cu soarta tătarilor.”

După ce a enunţă viziunea sa asupra începuturilor prezenţei tătarilor la noi, apoi valurile venite dinspre Crimeea - cu începere din 1780, an de an, val după val, până în toamna anului 1862 (citează şi „cântece ale emigraţiei”)– (care numeau Dobrogea „Pământul alb”[15] „ţinutul sfânt”, „pământ sfânt”, „Patrie temporară în locul Patriei noastre de drept”), îşi propune şi să explice maniera în care au fost sprijiniţi să se aşeze şi, ulterior, să rămână şi să lucreze pământul în timpul stăpânirii otomane şi, respectiv, româneşti.

Mustegep Ulkusal, de altfel, îşi începea memoriile[16] amintind cum au ajuns strămoşii lui în Dobrogea: „tatăl tatălui meu este Abduraman. Tatăl lui Abduraman era Hasan şi Hayali se numea tatăl acestuia. Hayali şi Hasan s-au născut şi au trăit într-un sat în apropiere de Giankoy…”.

Un alt moment asupra căruia autoarea se opreşte detaliat este cel al prigoanei tătarilor în Rusia, mai cu seamă sub bolşevici (şi, legat de asta, emigraţia din Crimeea spre alte zări, surghiunul etc.), în conexiune, în perioada de după cel de-al doilea război mondial, cu aceea de la noi, dar notează că oamenii noului regim au atacat nu doar tătarii, ci pe toţi cei de pe cuprinsul României. De altfel, legat de aceasta au apărut după anul 2010 studii despre prigoana comunistă[17].

Şi relativ la istoricul tătarilor pe aceste meleaguri, dar şi la datele legate de anchete şi asasinatele din perioada de după 1945 autoarea citează cifre din diverse statistici, recensăminte, scrieri diverse etc.

Un alt palier asupra căruia insistă este cel legat de limbaj/ terminologie (unde este cazul chiar explicarea unor termeni – exemplu „Altîn Ordu” – Oastea de Aur, nu „Hoarda de Aur”), noţiuni de vocabular, tradiţii, personalităţi ale lumii tătare de la noi, oameni care au lăsat ceva în urma lor, ca Ulkusal, Memet Niyazi[18], Negip Hagi Fazîl etc.. De altfel,

între aceştia, amintim doar că unul dintre marii poeţi ai Crimeii şi ai lumii tătare, Sevki Bektore[19] este născut în Dobrogea. Şi, desigur, subliniază şi contribuţia şi rolul clor care au scris, al presei, în speţă al revistei „Emel", pe care o diriguieşte de ceva vreme.

Güner Akmolla nu se află la primul demers în care vorbeşte despre tradiţiile, trecutul mai îndepărtat şi/ sau mai apropiat al tătarilor dobrogeni, dar şi crimeeni (amintim doar romanul „Tătarii", şi, între alte studii ale sale, „Tătarii din Dobrogea"). Cu ceva timp în urmă a publicat un studiu, „Introducere în istoria tătarilor crimeeni astăzi locuind în Dobrogea/ România", în limba tătară crimeeană, la cererea conducătorilor Medgilisului Tătar Crimean din Crimeea/ Ucraina (în speţă domnii Ciubarev şi Ali Hamzin) – care este folosit/ dezvoltat şi pentru elaborarea acestei cărţi. „Izolaţi, marginalizaţi, surghiuniţi, arestaţi, împuşcaţi, ei nu cunoşteau nici propria istorie, din patrie, nici pe cea din diaspora", scrie autoarea. Astfel, s-a plecat de la ideea că în Crimeea, date fiind frământările, surghiunul, distrugerile documentelor, falsificarea istoriei de către bolşevici chiar, în Crimeea publicul larg şi chiar specialiştii nu cunoşteau istoria emigrării tătarilor în Dobrogea. Ulterior, a susţinut prelegeri pe tema acestei lucrări, dar şi cu tema „Istoria Literaturii Tătare din Dobrogea, (1860 - 1948)" în limba tătară crimeeană, la cele două instituţii universitare (secţia tătară) din Akmescit/ Simferopol (KIPU şi Tavria), în anului 2010.

Sunt multe aspecte şi de discutat despre abordarea autoarei, despre cum este sau nu sistematizat materialul, maniera de organizare a textului, dar trebuie să pornim de la ideea că nu şi-a propus exhaustivitatea, dată fiind şi abordarea, şi documentele/ sursele de care a dispus. Prin experienţa sa vastă, şi ca membru al etniei, şi ca profesor de limbă română şi scriitor, traducător (din şi în tătară şi turcă), şi-a propus mai mult să pună o „piatră" de început pentru eventualele viitoare studii.

Autoarea enunţă printre dificultăţile de care s-a ciocnit mai ales lipsa documentelor. Aş adăuga şi caracterul specific de păstrare a „moştenirii" cu care au venit aici, tătarii, şi apoi „preluarea"/ adaptarea/ amestecul cu elemente ale locului, unele subliniate în cărţile/ studiile celor care au scris despre folclorul tătarilor şi turcilor dobrogeni[20]. Pentru că, dincolo de toate consideraţiile autoarei, nu putem vorbi aici de o „istorie" în adevăratul sens al cuvântului, nici de o evoluţie „graduală" care să fie, din punct de vedere social/ cultural/ economic în interdependenţă totală şi mereu strânsă cu Crimeea (sau cu Turcia), generând, de pildă, în gândire/ politică/ artă curente, şcoli, tendinţe cu mai mulţi autori reprezentativi, deşi tătarii se pot mândri cu nume de scriitori care au rămas peste timp. Deşi au fost mereu legaţi şi de Crimeea şi de Turcia, în moduri diferite în varii perioade, tătarii din Dobrogea au avut o istorie a lor, pe care autoarea doreşte să o releve în această carte, în măsura posibilităţilor şi a surselor de care a dispus.

Dincolo de toate acestea, este o carte (apărută în ediţii în limbile română şi tatară) scrisă cu sufletul pentru poporul din care face parte, cu respect pentru ţara în care trăieşte, din cultura căreia a tradus mari nume de autori clasici, dar şi contemporani, în limbile tătară şi turcă. „Doar aşa se poate înţelege uriaşa responsabilitate cu care am răspuns propunerii venite din Crimeea şi am scris despre istoria şi istoria literaturii noastre aici, conştientă de posibile «goluri» pe care invit urmaşii să le acopere cu îngăduinţa cerută de orice început...", scrie Güner Akmolla. Iar noi adăugăm că, de acum, cartea îşi va începe propriul drum, fiind primită de cititori, folosită de cei care studiază subiectul, şi „judecată", eventual continuată de specialişti.

Güner Akmolla, *Tarih ve edebiyat tarihî Romanya'da yaşğan qiritmtatarlarin.* Compendium, ediţie în limba tatară, Ad soz (prefaţă): Halil Ibrahim Ozdemir, Editura StudIS, Iaşi, 2014, 90 p; Güner Akmolla, *Istoria şi Istoria literaturii tătarilor crimeeni din România*. Compendiu, prefaţă: Marius Chelaru, cuvânt de deschidere: H.I. Ozdemir, Editura StudIS, Iaşi, 2014, 236 p.

---

1 O versiune a acestui articol a apărut iniţial în revista „Hyperion", Botoşani", în 2014, iar o semnalare în „Convorbiri literare", august, 2014.

2 Amintim simpozionul „Din istoria tătarilor", ediţia a IV-a, 11 decembrie 2010, Constanţa, lucrările căruia au fost publicate într-o carte coordonată de Marian Cojoc şi Erol Menadil, intitulată „Din istoria tătarilor", vol. I, Constanţa, 2010.

3 Abdolonyme Honoré Ubicini (1818 -1884), participant la revoluţia de la 1848 din Ţara Românească, legat de ţara noastră, pe care a sprijinit-o tot timpul vieţii. În 1867 a primit cetăţenia română, a scris multe articole, cărţi despre noi. În 1886 a publicat una din primele cărţi de sinteză din epoca modernă despre etnogeneza românilor, *Les origines de l'histoire roumaine,* texte revu et publié sur le manuscrit de l'auteur et précédé d'une notice biographique par Georges Bengesco; membru de onoare al Academiei Române a dat o primă cifră (imprecisă – cu toţi musulmanii din România, turci şi tătari la un loc), a numărului tătarilor din Dobrogea românească după războiul de independenţă al României, în 1879: cca. 134 000 de musulmani.

4 Sau Müstecip Ülküsal (1899-1996), trăitor şi pe meleagurile dobrogene; autorul unei cărţi de referinţă în domeniu, *Tătarii turci crimeeni (trecutul-prezentul-viitorul)*, traducere: Güner Akmolla, Editura Golden, Constanţa, 2006, 304 p; în afară de această carte, tradusă în română de G. Akmolla (care, notează în paginile introductive, l-a cunoscut personal pe autor pe când acesta avea 83 de ani) Ulkusal a scris şi altele, între care: *Dobrogea şi turcii*, 1940, 1966, *Proverbele şi zicătorile turcilor crimeeni din Dobrogea*, 1970, *Amintiri din Berlin, în timpul celui de-al doilea război mondial, 1941-1942 şi Procesul de eliberare a Crimeii*, 1976; a tradus în turcă cartea lui Manole Neagoe, *Atila, Genghiz Han, Timur*.

5 Despre care am scris în: Nuredin Ibram, *Musulmanii din România*, Editura Golden, Constanţa, 2007, 162 p.; textul a apărut integral sau în extrase în: „Oglinda literară", martie 2010, „Carmina Balcanica", Review of South-est european Spirituality and Culture, III Year, No. 1 (4) 2010, May 2010, „Poezia", iarnă 2010.

6 În *Valea Kara-Su, în perioada sec. XIV-XIX*, Monografie Istorică, Medgidia, 2008, pag. 17.

7 Am publicat o parte a unei convorbiri cu el - *Muzica şi poezia nu numai că se întrepătrund, se completează* – în revista „Poezia", numărul de vară, 2012.

8 Profesor doctor docent, scriitor, critic literar, directorul catedrei de literatură tătară şi orientală a Facultăţii de Filologie a Universităţii Naţionale „Tavrya", din Simferopol, universitatea de stat a Republicii Crimeea

9 Şevket Yunus (Ш. Э. ЮОНУСОВ), КРЫМСКОТАТАРСКАЯ ПОЭЗИЯ. 20-х ГОДОВ, XX ВЕКА, ТРАДИЦИОННОЕ МИРОВОЗЗРЕНИЕ И МЕНЯЮЩИЙСЯ МИР (Poezia tătarilor crimeeni, din anii 20 ai secolului XX), Simferopol, Editura ДОЛЯ, 2004, 166 p – în „Convorbiri literare", Iaşi, octombrie 2011.

10 M-am întâlnit cu profesorul şi cercetătorul Mustafa Ali Mehmet pentru o discuţie legată de Coran în versiunea sa şi o colaborare cu revista „Carmina Balcanica", la care tocmai pregăteam un număr dedicat Turciei şi, de atunci, am rămas în legătură, am avut cu el un interviu, dar şi alte proiecte.

11 Cu care am colaborat la mai multe proiecte, am publicat împreună mai multe articole în revistele ieşene „Poezia", „Carmina Balcanica", „Kadō", iar, cel mai recent, la o carte despre Istoria literaturii turce, apărută în 2013.

12 O convorbire cu prof. Agiemin Baubec, *Aventură în fascinanta lume a turcologiei*, am publicat-o în revista ieşeană „Cronica", în martie 2012.

13 Poet, traducător, scriitor turc, cu care am proiecte de promovare a literaturilor turcă şi română în ţările noastre.

14 *Ne străduim să fim la înălţimea înaintaşilor*, în revista „Convorbiri literare", octombrie 2011.

15 În context, „pământul sfânt".

16 M. Ulkusal, *O viaţă pentru Crimeea*, în lb. turcă, Ankara, 1999, pag.13, citat de G. Akmolla.

17 Amintim: Valentin Ciorbea, Laura Stancu, Ahemt Aledin, *Tătarii în izvoare arhivistice româneşti*, volumul 1, Editura Ex Ponto, Constanţa, 2011, 356 p; şi Güner Akmolla a publicat un eseu intitulat *Rezistenţa anticomunistă tătară în Dobrogea*, (română, tătară crimeeană), 2003.

18 Născut în satul Aşcilar, azi Vânători, la 12 km de Mangalia, în familia unor emigranţi din Crimeea, la 30 noiembrie 1838; am scris despre acesta în „Poetul care cânta despre *Insula verde"* – despre Memet Niyazi, *Olimsiz şiirler/ Poeme nemuritoare*, ediţie bilingvă. Revista Emel – Ideal, 1930-2007, traducerile în limba română: Güner Akmollla, Editura NewLine, Constanţa, 2007, 110 p.; „Cronica", ianuarie 2012.

19 Şevki Bektöre (1888-1961), născut în Dobrogea, în Kavlakar, din părinţi tătari crimeeni emigraţi în România, când era încă în Imperiul Otoman. După Independenţa României, în 1878, a plecat cu părinţii lângă Ankara, apoi s-a stabilit cu propria familie în Crimeea. Militând pentru valorile tătare a plecat din calea Sovietelor în Daghestan, Turkmenistan. În 1932 a fost arestat, eliberat, iar arestat. După 1953 a putut pleca în Turcia, unde a rămas până la moarte.

20 Amintim: Mehmet Ali Ekrem, *Din istoria turcilor dobrogeni*, Editura Kriterion, Bucureşti, 1994, 256 p., Mehmet Naci Önal, Din folclorul turcilor dobrogeni, Editura Kriterion, Bucureşti, 1997, 400 p.

Chiolhanurile de pomină ale geniilor din Junimea:
beţii zdravene cu Eminescu, Creangă şi pudicul Maiorescu, dezmăț cu Caragiale, poveşti porno, dans cu țigănci

Cosmin Zamfirache

(urmare din numărul anterior)

Beţiile zdravene de la Binder şi chiolhanurile de la ţară

În zilele de sărbătoare şi mai ales după anumite întlniri şi discuţii mai aprinse, junimiştii ieşeni aveau obiceiul să petreacă în crâşmele Iaşiului. În fruntea petrecăreţilor s-ar fi aflat Eminescu, Creangă şi Negruzzi. Locaţia preferată a Junimiştilor era fostul hotel Binder, situat pe strada Vasile Conta."Acesta era stabilimentul de gen cel mai luxos din Iasi, la acea vreme. Aici trageau mai toti strainii si reprezenta unul din capetele traseului de promenada al iesenilor", se arată într-o scrut prezentare de epocă a localului.

Aici, spunea şi Iacob Negruzii, le plăcea cel mai mult junimiştilor, fiindcă vinul era bun şi muzica plăcută. Beţiile junimiştilor la Binder era zdravene, iar petrecerile care se încingeau când apăreau lăutari sunt descrise de Nicolae Gane în lucrarea "Din Junimea". Iată cum s-a desfăşurat o petrecere cu mult vin şi lăutari acasă la un boier şi câţiva membrii ai "Junimea", printre care şi Gane.

"Halal! zău de sfintele tinereţe!… Nimene dintre noi n-avea fruntea încreţită de necazuri, nimene nu ducea pe vremea aceea sacul cu grijile în spinare. Toţi trăiau într-o lume trandafirie, în care soarele nu asfinţea. Alecu Sendre, amfitrionul care şedea în capul mesei, ne stimula cheful, închina la sănătăţi, istorisea anecdote de haz, privighea ca nimene să nu rămîie în urmă cu paharul, într-un cuvînt da mereu cep entuziasmului şi butoaielor cu vin. Cînd iată că de după nişte tufari apăru tocmai în momentul psihologic un taraf de lăutari care ne-a adulmecat cum adulmecă prepelicarul vînatul şi începu să ne cînte de inimă albastră. (.....)

O! Atunci a fost momentul culminant al entuziasmului. Un ura frenetic şi nesfîrşit a întîmpinat pe noii lăutari care cîntau frumos de tot, mai frumos decît adevăraţii lăutari, mai frumos decît ar fi cîntat ei înşuşi altă dată, pentru că atunci erau încălziţi de ospăţul cîmpenesc şi mai ştiu eu de ce alte focuri nemărturisite? Apoi dînşii schimbară cîntecul de jale într-un cîntec de brîu de acelea care îţi dau furnici la picioare şi îţi răstoarnă căciula pe ceafă, şi atunci am încins şi noi părechi, părechi, un joc năstruşnic, pe iarba verde, un joc cum nu s-a mai văzut în via lui Sendre, de clocotea văzduhul de chiote, de răsuna pămîntul sub bătaia călcîilor, de ne venea nouă înşine sufletul la gură", povestea Nicu Gane despre chiolhanul din curtea boierului ieşean.

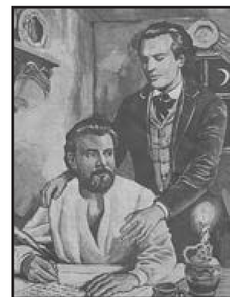
Alte locuri preferate de junimişti pentru chiolhanuri erau "Bolta Rece", preferata lui Eminescu şi Creangă, o crâşmă, adâncă rece şi cu vin roze. Cele mai cuminţi serate aveau loc acasă la Titu Maiorescu, cu tradiţionalul ceai.

Aniversarea "Junimii" prilej de petreceri

Totuşi, momentul cel mai aşteptat al junimiştilor de a petrece era banchetul anual de aniversare al "Junimii". Cu aceea ocazie, junimiştii se pregăteau să petreacă în toată regula. Iată cum descrie, Iacob Negruzzi, în "Amintiri din Junimea" banchetul din 1867, care a avut loc, culmea, în casa lui Maiorescu:

„Atunci s-a băut zdravăn. Stiu că noaptea tîrziu mai rămăsesem vreo opt sau nouă si am aflat a doua zi că, după ce am plecat eu, s-a format un septuor, compus din Alecsandri, Carp, Leon Negruzzi, N. Burghele, Bernhard, Alexandru Ghica si Maiorescu, care au dus-o departe. Acest din urmă, ca si Pogor, nu bea deloc si totusi petrecea minunat în mijlocul amatorilor de vin. Al. Ghica, după ce desenă caricatura celor din urmă prezenti la banchet, adormi şi fu transportat pe braţe până la o trăsură; Carp, ametit de tot, se culcă pe vreun ceas, şi, deşteptându-se, reîncepu a bea, deveni sentimental şi se puse să îmbrătiseze pe toti ceilalti, făcându-le declaratii de eternă amicie; Leon Negruzzi se făcu bătăios si căută ceartă prietenilor, învinovătindu-i că i-au sterpelit pălăria, care nu se mai afla nicăieri. El se credea într-un restaurant si, adresîndu-se servitorilor, le cerea într-una socoteala finală şi-un cognac. Burghele şi Bernhard, turnau pe gât pahar peste pahar în linişte, bucurându-se de veselia celorlalţi, iar Alecsandri retrăgându-se între 5 şi 6 din ziuă şi văzând cercul aşa de redus, îşi exprimă mirarea cum tinerii din ziua de azi se culcă aşa de devreme şi gustă aşa de puţină băutură", scria Negruzzi.

"Anecdota primează" şi glumele porcoase

Creanga şi Eminescu, cei doi prieteni care frecventau "Bolta Rece"

După plecare pudicului Titu Maiorescu la Bucureşti, cum spunea despre el şi contemporanii, junimiştii ieşeni au primit mână liberă de la Vasile Pogor să scrie fără perdea şi să citească la petreceri şi banchete. Mai mult decât atât, aniversarea anuală a "Junimii" ieşene avea ca un nou obicei citirea de poveşti sau poezii cu limbaj licenţios spre amuzamentul celorlalţi. " Regula era ca la acest banchet fiecare trebuia să vină cu ceva, cu un text licenţios, eventual cu teme pornografice care să parodieze. De precizat că erau doar bărbaţi. Femeile nu erau acceptate la întrunirile ieşenilor", spune Constantin Parascan.

Deşi chiar Pogor sau Negruzii au încercat să scrie pornografic, Ioan Creangă abia introdus de Eminescu în "Junimea" a reuşit să câştige toată atenţia, cu "Povestea lui Ionică cel Prost" şi "Povestea Poveştilor.". După 1867, sufletul petrecerilor au fost Eminescu, Creangă şi Caragiale, un trio boem ,care bătea "Bolta Rece" sau crâşma lui Binder. Aici Creangă era povestitorul junimiştilor încinşi de băutură şi voie bună. Mai precis era cerute poveşti fără perdea pe care să le spună, humuleşteanul cu talentul şi graiul său moldovenesc. "Creangă îi întreba atunci. De care să fie? "Pe uliţa mare" sau pe "uliţa mică" ? Pe uliţa mare însemna cu limbaj fără perdea, licenţios, iar pe uliţa mică, poveşti serioase, "cuminţi"", spune Parascan.

Ion Luca Caragiale unul dintre petrecăreţii din capitala Moldovei

Cum s-a dat Caragiale în spectacol la o beţie într-un han

Cea mai mare veselie se încingea tot la hanul lui Binder, locul pomenit de Iacob Negruzii în jurnalele sale. Pe lângă "Bolta Rece",era una dintre preferatele lui Eminescu. Poetul ar fi fost îndrăgostit de vinul hangiului evreu Binder şi îl sorbea în linişte cu prietenii în cramele sale adânci. De fapt aici la Binder s-a dat în spectacol şi Caragiale.

"A fost a 15-a aniversare a Junimii. Am plecat cu Eminescu, Slavici şi Caragiale la Iaşi. Slavici a citit «Gura satului», iar Caragiale - via lui comedie «O noapte furtunoasă» de la numărul 9. A urmat banchet", scria Titu Maiorescu în 1878. Caragiale citise piesa la Negruzzi acasă, dar ceea ce a urmat la hanul lui Binder este greu de imaginat. Practic, Caragiale, după câteva pahare de vin roşu moldovenesc, s-a apucat să pună în scenă "O noapte furtunoasă". El a jucat toate rolurile. Se spune că toţi cei prezenţi s-au tăvălit pe jos de râs iar chelnerii aproape scăpau oalele cu supă, fără să se poată abţine din hohotit. Junimiştii au petrecut până dimineaţă.

Ce beau junimiştii

Vinul era preferatul junimiştilor. Cel puţin asta reiese din toate referinţele despre banchetele "Junimii" ieşene, atât din mărturiile lui Nicu Gane, cât şi din cele ale lui Iacob Negruzzi. Atât Eminescu, cât şi Creangă erau mari amatori de vin, roze sau roşu, din cramele Iaşilor. Alături de ei stăteau aproape mereu şi Negruzzi sau Alecsandri, mari amatori de vin bun. Tăria se pare nu făcea parte din preferinţele "Junimiştilor". Serile, după cum spune şi Teodor Ştefanelli, un fost coleg al lui Eminescu, erau pline de glume şi anecdote, de poveşti şi muzică, băutura, de cele mai multe ori, fiind "vorbită" până către dimineaţă. Totodată, erau servite bucate, precum supe, cotlete, dar şi fructe uscate, să meargă la vinurile alese ale lui Binder.

MIHAI EMINESCU

Invierea

Prin ziduri innegrite, prin izul umezelii,
Al mortii rece spirit se strecura-n tacere
Un singur glas ingana cuvintele de miere,
Inchise in tratajul stravechii evanghelii.
C-un muc in mani mosneagul cu barba ca zapada,
Din carti cu file unse norodul il invata,
Ca moartea e in lupta cu vecinica viata,
Ca de trei zile-nvinge, cumplit muncindu-si prada.
O muzica adanca si plina de blandete
Patrunde tanguioasa puternicile bolti:
„Pieirea, Doamne sfinte, cazu in orice colt,
Inveninand pre insusi izvorul de viete,
Nimica inainte-ti e omul ca un fulg,
S-acest nimic iti cere o raza mangaioasa,
In palcuri sunatoare de plansete duioase
A noastre rugi, Parinte, organelor se smulg".
Apoi din nou tacere, cutremur si sfiala
Si negrul intuneric se sperie de soapte…
Douasprezece pasuri rasuna… miez de noapte…
Deodata-n negre ziduri lumina da navala.
Un clocot lung de glasuri vui de bucurie…
Colo-n altar se uita si preoti si popor,
Cum din mormant rasare Christos invingator,
Iar inimile toate s-unesc in armonie:
„Cantari si laude-naltam
Noi, Tie unuia,
Primindu-l cu psalme si ramuri,
Plecati-va neamuri,
Cantand Aleluia!
Christos au inviat din morti,
Cu cetele sfinte,
Cu moartea pre moarte calcand-o,
Lunina ducand-o
Celor din morminte!"

ST. RADU MUȘAT

Diminețile vânzătorului ambulant de trecut

Un șir prea lung de ani
îi atârnă de picioare ca unui ocnaș,
condamnat să-și vândă trecutul ;
și-a pus costumul cel nou, de culoarea morții
la care s-a gândit după prima zi a privatizării pe 1 (unu) leu.
Politicienii au hotărât atunci să nu mai subvenționeze aerul
care trece granița (dinspre-înlăuntru) și au dat frâu liber leilor.

La tinerețe a fost silit să-și vândă viitorul,
acum la bătrânețe își vinde trecutul
pe ziare crucificate cu pietre ;
a vândut o îmbrățișare îngălbenită în alb-negru,
pe care un trecător a văzut-o color...

Uneori moartea e îngăduitoare primăvara
Mai rămâne în gura târgului preț de 5 (cinci) tramvaie ;
ceva trecut mai are de vânzare...
Își nalță către cer setea de aer,
înghite o lacrimă de culoarea sufletului și tace ;
costumul e mult prea sobru pentru viața în groapa leilor.

În ochi îi pâlpâie o speranță cu trupul prea subțire
prelungindu-i existența cu o zi sau două ;
își poate cumpăra câțiva centimetri cubi de aer,
căruia un politician mai indulgent i-a redus TVA- ul la 9% ...
Costumul îi strălucește în culoarea vieții ...

Uneori moartea moare primăvara
când soarele îți zâmbește dimineața,
semn că îți mai rămâne ceva timp să vinzi o amintire ...
poate două.

Uneori moartea nu vine primăvara ;
Dumnezeu a creat Pământul rotund
astfel încât muritorul să nu poată vedea
ziua cea din urmă...

Tristeţi bacoviene...

Amanţi sublimi nu se mai pierd sub Lună,
în golul toamnei despletite,
nici frunza nu mai pică în greul din adâncuri, chibzuit de lut,
că noaptea îşi deşiră clipele pe rând în armonii de plumb,
iar singurătatea tot mai des apare
la geamul din odaie ;
cuvintele sunt multe şi neîncăpătoare să definească plânsul de poet
pe umerii portretului cu zâmbet de madonă,
mesteacănul scheletic răsună a pustiu şi nu mai cade nicio frunză ;
un panoramic violet,
în miniatură doliu ...

Trecut de miezul nopţii,
femeia nu mai ţipă în desfrânări târzii,
iar singurătatea e mult mai apăsătoare,
emoţia rămâne ferecată şi lumina lămpii
se frânge de oglindă,
prilej de bucurie pentru necurat că
întunericu-şi arată splendoarea goliciunii
pe-o scripcă înnegrită
care a fost cândva a unui trubadur de birt
ce fredona romanţe
în graiul provensal ;
pe margini de pahare îl completau beţivii,
trecuţi şi ei demult peste hotarul vieţii, sub ropotul satanic.

Nu mai există fericire,
există neînţeleşi cu chipuri palide de vise ;
îşi rătăcesc privirea în parcul stăpânit de un decor asemeni funerar,
deplâng cu sincere regrete aleile înguste de tăcere şi odaia cea pustie,
unde singurătatea a devenit mai încăpătoare,
încât încape întreg Pământul cu cele rânduite ;
nu mai există aşteptare, nici ură, nici destin ...
Un lung suspin a mai rămas în rânduiala nopţilor târzii ;
un panoramic solitar,
în miniatură doliu .

Dezleagă-mă de tot ce înseamnă muritor

mai zăbovesc la pieptul tău
s-ascult vibraţia luminii
pentru că simt nevoia de primăvară
nevoia de curat
de dor sălbatic
dezlegat
din firele de fân cosit
mireasma nopţilor de mai.

simţim acelaşi univers
aceleaşi aripi ne dezleagă
de tot ce înseamnă muritor.

opreşte-mă
din efemer
să fiu etern pe fruntea ta
nemuritor de rând
mai dă-mi o respiraţie sau două
din suflul tău aprins
să aflu veşnicia...

ELENA STROE OTAVĂ

Muzica Sferelor

Fulgerele albe ale gândurilor
Spintecă stalactitele sufletului.
Adânc vibrează în ochiul verde
Orga cu clape sfărâmate.

Degetele de borangic
ale luminii violete
Îmi mângâie catifeaua inimii.
Cu rune albastre scriu Cartea Destinului,
Pe papirus, cu purpură feniciană.

Aşez tâmpla stângă pe Cartea Lumii,
Să visez Câmpiile Elizee.
Dansez în lumini de curcubee,
Valsul Universului, după Muzica Sferelor!

Arabescuri

Arabescuri de forme şi calde culori,
Aurind cu zbor galben arabescuri de nori.
Idei-arabescuri de fulger sclipind,
Poliedre perfecte în cercuri de-argint.

Arabescuri de toamnă, lumină mierie,
Arabescuri de flori adormite-n câmpie,
Arabescuri de marmură îmbrăţişând,
Cupole albastre mângâiate de vânt.

Cuvinte de dor împietrite în piscuri,
Din lotuşii roz împletim arabescuri.
Pe frunţile noastre albite de lună,
Purtăm arabescuri de stele cunună.

Suim munţi de piatră albind de ninsori,
Scriind arabescuri cu fulger pe nori!...

TÂRGUL DE CARTE,
ediţia a X-a
- emblemă a Bibliotecii Judeţene Vrancea -

Maria Cristina Olaru
PR Manager - Biblioteca Judeţeană *Duiliu Zamfirescu* Vrancea

Târgul de carte, ediţia a **X-a**, organizat de **Biblioteca Judeţeană „Duiliu Zamfirescu"** şi **Consiliul Judeţean Vrancea,** în parteneriat cu **Ansamblul Folcloric Ţara Vrancei,** şi desfăşurat la Focşani în perioada 23 – 26 aprilie 2015, a demonstrat fără drept de apel că vrâncenii iubesc cartea. Dovadă au fost cei peste 2500 de vizitatori care au venit la târg şi au profitat din plin de oferta generoasă a editurilor participante.

Această a ediţie dedicată **Zilei Naţionale a Bibliotecarului**, s-a derulat sub tematica ***Europa - cultură şi identitate*** şi astfel, la Cinema Balada, pe parcursul celor patru zile de târg, s-au desfăşurat pentru iubitorii de lectură de toate vârstele, evenimente surpriză, lansări de carte, expoziţii, întâlniri cu nume sonore ale culturii naţionale şi locale, scriitori şi invitaţi speciali din Italia, dezbateri culturale, toate având ca punct de pornire lectura şi lumea cărţilor.

Corint, Eikon Cluj, Cetatea de Scaun Târgovişte, Art, Andreas, Tritonic, Lider, Saeculum, Salonul Literar, Terra Focşani, Atec, edituri importante au adus pentru vrânceni cele mai noi apariţii editoriale, la preţuri promoţionale.

La evenimentul de deschidere au fost alături reprezentanţi ai autorităţilor locale şi judeţene ai instituţiilor vrâncene, dar şi invitaţi speciali, colaboratori şi prieteni ai Bibliotecii Judeţene, din ţară, dar şi din Italia. De Ziua Naţională a Bibliotecarilor, invitaţii au adresat cuvinte de apreciere şi, fireşte, câte un sincer „La mulţi ani!" celor ce şi-au unit eforturile dăruindu-se acestei nobile profesii.

„Urez «La mulţi ani!», din suflet, colegilor mei bibliotecari de aici, din această sală, din acest judeţ şi din ţara noastră. Mulţumesc pentru tot ce fac, pentru răbdare şi pentru afecţiunea pe care o aşează în fiecare gest al lor, în profesia aceasta a bibliotecarilor.

Acest eveniment, cea de a X-a ediţie a Târgului de carte, desfăşurat în *acest an pe durata a patru zile, este deja o emblemă pentru noi, Biblioteca Judeţeană - şi îmi place să cred că şi pentru oraşul şi judeţul nostru - şi pentru faptul că întotdeauna ne străduim să vă confirmăm aşteptările, dar şi pentru faptul că de fiecare dată, în aceste zece ediţii, am avut aproape de noi oameni importanţi, care au dorit să ne sprijine, şi au făcut-o, care ne-au înţeles străduinţa*", a spus ***Teodora Fîntînaru***, directorul Bibliotecii Vrancea în deschiderea evenimentului.

Alături de bibliotecari, scriitori, editori şi mulţi iubitori de lectură, membri ai comunităţii, au fost prezenţi la festivitatea de deschidere şi vicepreşedinţii Consiliului Judeţean Vrancea Dragoş Bîrlădeanu şi Ionel Cel-Mare, Marius Iorga - viceprimar şi reprezentanţi ai Consiliului Local Focşani, Traian Negulescu - directorul Direcţiei pentru Cultură, Maria Murgoci - directorul Ansamblului Folcloric Ţara Vrancei şi gazda evenimentului, dar şi Dragoş Neagu - preşedintele Asociaţiei Naţionale a Bibliotecilor Publice din România, şi nu în ultimul rând delegaţia Asociaţiei „Dacia" din Italia, condusă de preşedinta acesteia, Mariana Iacob.

La rândul său, vicepreşedintele Consiliului Judeţean Vrancea, ***Dragoş Bîrlădeanu***, s-a declarat onorat de participarea la acest eveniment şi a transmis felicitări Bibliotecii Judeţene. *„Transmit din partea conducerii CJ Vrancea, întregii echipe a bibliotecii, sincere felicitări şi la mulţi ani! Sunt convins că şi această ediţie va avea un real succes. Vă doresc mult succes în activităţile viitoare şi vă asigurăm, ca întotdeauna, de tot sprijinul nostru*".

Viceprimarul ***Marius Iorga*** a adus în atenţie importanţa lecturii în viaţa fiecăruia dintre noi şi a adresat un cuvânt organizatorilor Târgului. *„Nu toată lumea ştie că a fi bibliotecar este o muncă foarte grea. A fi bibliotecar nu înseamnă numai a gestiona o carte într-un raft şi a o scutura de praf când şi când, ci înseamnă a ne determina pe noi să revenim la dragostea pentru carte.*

Dragoş Neagu, preşedintele Asociaţiei Naţionale a Bibliotecilor Publice din România şi directorul Bibliotecii Judeţene Brăila a remarcat, în cuvântul său, faptul că deja tradiţionalul Târg de carte focşănean se înscrie ca un proiect inovator în zona de Sud-Est a României *„Într-o mare măsură, vreau astăzi să mă gândesc la profesioniştii care sunt aici de faţă, să le urez la mulţi ani bibliotecarilor. Credem că este un aport adus comunităţii în a oferi un astfel de târg şi a-i crea posibilitatea de a achiziţiona cărţi la un preţ foarte bun, şi astfel, de a apropia comunitatea de bibliotecă, şi de informaţie, şi cultură în general".*

Preşedinta Clubului Rotary Varana Focşani, doamna **Elena Stoica,** a exprimat bucuria membrilor acestui club de a aduce un dar de suflet oamenilor din comunitate cu prilejul Târgului de carte, chiar în prima zi de desfăşurare a acestuia, prin conferinţa „Identitatea românească în context european" susţinută de omul de cultură Dan Puric. *„Pentru noi este o mare onoare, o mare plăcere, o mare bucurie să fim aici. Sunt 10 ani de când aceşti oameni minunaţi reuşesc să organizeze acest eveniment. Mă bucur enorm că sunt oameni adevăraţi care participă şi care an de an susţin acest eveniment. Noi, cei care suntem în comunitatea locală, care facem parte din ea, nu puteam să stăm indiferenţi la eforturile lor.*"

În semn de preţuire pentru susţinerea proiectelor şi pentru promovarea culturii vrâncene, susţinătorilor Bibliotecii Judeţene le-au fost oferite, din partea instituţiei, Diplome de Recunoştinţă.

Colocviul *Europa – Cultură şi identitate* a fost următorul punct din programul Târgului de carte care a debutat cu prezentări susţinute de Teodora Fîntînaru - director al Bibliotecii Judeţene „Duiliu Zamfirescu" Vrancea, Victor-Traian Negulescu - director al Direcţiei pentru Cultură Vrancea, Dragoş Adrian Neagu - preşedintele Asociaţiei Naţionale a Bibliotecarilor şi Bibliotecilor Publice din România (ANBPR) şi director al Bibliotecii Judeţene „Panait Istrati" Brăila.

Asociaţia Culturală „Dacia" din Borgaro – Torinese din Italia a prezentat *„Tradiţie şi cultură naţională: instrumente de integrare*", prin intermediul doamnei **Mariana Grădinaru Iacob**, preşedinta Asociaţiei Culturale Dacia şi al membrilor **Natalia Elinoiu** şi **Cosmin Ghircoiaş**

Adrian Ţiglea, bibliotecar al Bibliotecii Judeţene Vrancea a prezentat detalii despre realizarea volumului *Europa: ghid de termeni pentru o*

societate multiculturală”, și membrii clubului de limba italiană din cadrul bibliotecii, coordonați de Marilena Șerbănuț – voluntar, au prezentat *Cultura rende liberi*.

Un eveniment cu totul special l-a constituit cel dedicat Zilei Naţionale a Bibliotecarului, intitulat ***Biblioteca în inima comunităţii: proiecte de succes.***

Adriana Bratie, bibliotecar la Biblioteca Publică Năruja, a adus în atenția participanților la Târgul de carte prezentarea „*Ouăle încondeiate: neprețuit tezaur al tradițiilor noastre vrâncenești*”.

Margareta Tătăruș, bibliotecar trainer și formator Centrului de Formare al Bibliotecii Vrancea, a susținut o prezentare a Programului de voluntariat BiblioPovestașii, moment urmat de o sesiune de premiere a voluntarilor care au promovat lectura în comunitatea vrânceană.

Reprezentanții Filialei Vrancea a Asociației ANBPR au avut o sesiune aparte în care au fost primiţi noi membri, şi au fost premiaţi bibliotecarii care au avut activităţi deosebite şi s-au remarcat la nivel naţional. În acest context, d-na **Silvia Nestorescu**, coordonator Formare Profesională ANBPR a înmânat diplome bibliotecarilor vrânceni absolvenți ai programului de perfecționare.

Evenimentul s-a încheiat cu spectacolul de folclor al Ansamblului Folcloric Țara Vrancei şi care a fost darul de suflet oferit iubitorilor de tradiţii prezenţi în sală.

Un moment special, al primei zi de târg, a fost conferinţa ***Identitatea românească în context european*** susţinută de omul de cultură **Dan Puric**. Evenimentul a fost finanţat de Clubul Rotary Varana Focşani, iar intrarea gratuită a fost o surpriză plăcută pentru publicul numeros.

Spectacolul eveniment s-a materializat într-o seară frumoasă alături de sute de spectatori și de un maestru care a captat atenţia publicului imediat ce a intrat pe scenă. Venit la Focșani pentru a conferenţia pe tema identităţii româneşti în context european, Dan Puric a subliniat rolul valorilor tradiţionale ale românilor şi importanţa tezaurizării acestora.

Timp de două ore, Sala Balada a devenit neîncăpătoare pentru publicul interesat care a venit la întâlnirea cu actorul, regizorul și scriitorul Dan Puric: reprezentanţi ai administraţiei publice locale şi centrale, profesori, oameni de cultură au aşteptat apariţia celui care revoluţionează discursul armonios, care a vorbit despre *România ca un spaţiu al dilemelor, despre identitatea socială şi identitatea transcedentală a românilor, despre agerimea minţii româneşti, despre potenţialitatea genială a tineretului şi reperele sufleteşti ale acestora, despre certitudinea valorilor naţionale şi multe alte subiecte* prezentate într-un discurs caracteristic actorului şi omului de cultură.

După sesiunea de autografe dedicată publicului larg, Dan Puric a dorit să încheie seara cu o întâlnire de suflet cu bibliotecarii vrânceni, pentru ai cunoaște mai bine și pentru ai felicita de Ziua Națională a Bibliotecarului.

•

Evenimentele celei de a doua zi a Târgului de carte au debutat cu o vizită documentară la Biblioteca orăşenească *Ana Georgescu* din Odobeşti găzduită cu profesionalism de Romeo Valentin Muscă, directorul Casei de Cultură *C.C. Giurescu* Odobeşti. În cadrul programului au avut loc prezentarea aplicaţiilor programului de bibliotecă TinREAD, inaugurarea *Secţiei pentru copii* şi acordarea numelui *Maria Burada* şi lansări de carte ale autorului Bogdan Constantin Dogaru: *Societăţi de binefacere evreieşti din judeţul Putna* şi *Evreii din judeţul Putna - Vrancea în Armata Română*, lucrări documentate în fondurile arhivistice româneşti, care oferă o nouă perspectiva unui subiect mai puţin cunoscut.

La acest eveniment au participat Biblioteca Judeţeană Vrancea, Comunitatea Evreilor din Focşani şi Odobeşti, Cercul Militar Zonal Vrancea, Liceul Teoretic şi Liceul Tehnologic din Odobeşti.

După amiaza a fost rezervată lansărilor de carte din domenii diverse: *Căsătoria între stabilitate şi disoluţie* - autor **Iulian Apostu**, *Crime la festival* - autor **Lucia Verona**, *9 Istorii reutilizate* şi *Numărătoare inversă* - autor Eugen Lenghel, *Terapie pentru crimă* - autor **Bogdan Hrib**, *Capitalismul. O fi sau o nu fi* şi *Subiectiv* - autor **Andrei Slăvuţeanu**.

Sesiunea a continuat cu prezentarea a două volume dedicate memoriei Vrancei: *Sârbi – podgorie domnească* şi *Jariştea Vrancei*: *Album* - autor **Romeo Valentin Muscă**. Acestea au fost prezentate de autor care a vorbit despre încercarea de reconstituire pe bază de documente a istoriei viilor domneşti din satul Sârbi, comuna Ţifeşti şi a amintit despre faptul că puţini vrânceni cunosc faptul ca Eustraţie Dabija este singurul domnitor moldav originar din fostul ţinut al Putnei.

Totodată, au fost prezentate volumele: *150 grammi di poesia d'amore: 150 de grame de poezie de dragoste,* (volum de poezie bilingv italian - român) şi *Morarul zeilor: Poezii din străinătate* ale poetului **Viorel Boldiş**, poet din diaspora românească din Italia, care recitat din poeziile sale în română şi italiană.

Colaboratorii mass-media au primit *Diploma cum Laude* pentru sprijin şi profesionalism, pentru modul obiectiv prin care au promovat imaginea bibliotecii de-a lungul timpului, contribuind la reuşita evenimentelor are au rămas astfel în memoria vrâncenilor ca momente culturale de referinţă.

Pentru devotamentul în însoţirea cu lectura şi pentru respectul faţă de carte, bibliotecă şi bibliotecar au fost răsplătiţi cu diplome cititori fideli din toate categoriile de vârstă şi socioprofesionale.

•

Ziua de sâmbătă a început cu lansările de carte dedicate scriitorilor vrânceni: **Gheorghe Andrei Neagu** cu volumele *Tribulaţii paseiste* şi *Poemele din templu*, **Dumitru Coşereanu** cu volumul *Pompei Fregatta şi* **Culiță Ioan Uşurelu** cu *Jurnalul unui singuratic* şi *Colosul din Focşani - monografie romanţată a fabricii ISEH* .

A urmat lansarea volumului ***Oana - Diana Renea: Biobibliografie***, volum editat de Biblioteca Judeţeană *Duiliu Zamfirescu* Vrancea şi coordonat de **Maria Cristina Olaru**, bibliotecar. În acest context a fost prezentat acest volum ce conţine repere marcante din viaţa şi scrierile autoarei, apariţia acestuia fiind o contribuţie necesară a Bibliotecii Judeţene Vrancea la memoria culturală a comunităţii noastre.

Elevii Şcolii Ştefan cel Mare din Focşani au prezentat momentul *In memoriam Oana - Diana Renea,* urmaţi de elevii Şcolii Gimnaziale *Regina Maria* din Vintileasca care au susţinut, în încheiere, un bogat şi antrenant program artistic.

•

Duminica, ultima zi a Târgului de carte, a fost dedicată lansărilor şi prezentării a doi autori vrânceni **Costică Neagu** şi **Janine Vadislav**, prieteni de suflet ai bibliotecii, un eveniment emoţionant la care au participat bibliotecari, scriitori şi iubitori de lectură. Volumele celor doi autori, deşi din domenii diferite, au în comun încercarea de a păstra şi readuce în atenţia cititorilor valorile spirituale vrâncene şi memoria afectivă a comunităţii noastre.

Cele patru zile de manifestări, ale celei de *a X – ediţii a Târgului de carte*, au fost pline de evenimente şi încărcate de emoţii pentru bibliotecari. Conform monitorizării zilnice realizate de către organizatori, au participat la evenimente sau ca simpli vizitatori ai târgului peste **2500 de membri ai comunităţii vrâncene.**

Cum editurile au venit pregătite cu cele mai noi titluri şi preţuri promoţionale, pentru o mare parte din vizitatori, târgul a constituit ocazia perfectă de a cumpăra, pentru biblioteca personală, cărţi din cele mai diverse domenii ca istorie, geografie, beletristică, cărţi pentru copii sau enciclopedii. Astfel peste **2280 de cărţi,** din sutele de titluri expuse la standurile editurilor, au ajuns în casele vrâncenilor.

Pentru a marca 10 ediţii de tradiţie şi prin organizarea de Ziua Naţională a Bibliotecarului, TÂRGUL DE CARTE de la Focşani a îmbrăcat, anul acesta, un caracter festiv prin diversitatea evenimentelor pregătite, însumând 32 de prezentări publice şi 29 de lansări de carte.

Mulţumim tuturor celor care au contribuit la reuşita acestui TÂRG DE CARTE, transformându-l într-o sărbătoare a cărţii şi nu în ultimul rând, mulţumim celor care prin simpla lor trecere printre standurile de cărţi au demonstrat respect pentru cuvântul scris şi au răsplătit astfel strădania bibliotecarilor.

Încheiem aici prin cuvintele unui prieten al bibliotecii, rostite la închiderea TÂRGULUI DE CARTE şi care sună aproape ca o profeţie:

Biblioteca nu este o instituţie spectaculoasă, ci este şi trebuie să rămână una temeinică!

Gheorghe Andrei Neagu sau spiritul însetat de real

Dintre metehnele mele asumate prin voie vegheată şi cu toate consecinţele derivate este şi aceea că un scriitor, despre care am dat seama cândva, ca reacţie la isprăvile sale literare, rămâne în continuare în aria mea de interes şi-i urmăresc evoluţia cu o consecvenţă nereprimată pentru a-i observa evoluţia, noutatea, schimbările de manieră şi de construcţie literară. Îmi face plăcere să constat că, de la un volum literar la altul, cei pe care-i ţin în graţie perceptivă se depăşesc pe ei înşişi şi-mi confirmă şi mie aşteptările.

Sigur că toate aceste consdideraţii introductive nu-l privesc şi pe Gheorghe Andrei Neagu – un scriitor productiv, pe care-l ţin în graţii receptive de multă vreme, ca pe un autor consacrat şi-a dobândit deja o autoritate unanim recunoscută în cadrul imaginarului narativ contemporan. Îl citesc şi recitesc cu interes nescăzut şi fiecare nouă apariţie vitrinieră îmi produce frisonări şampanizate.

Mai recent, şi-a adunat risipirile epice într-o alcătuire masivă, (peste 600 de pagini), având o funcţie reprezentativă, opera omnia, sub un titlul derutant, care ar putea duce spre politic, deşi autorul s-a lecuit de multă vreme de nesăbuinţele vieţii noastre politice. Politica sa, pe care o promovează ca un mentor cu vocaţie şi dăruire filantropică, de care nu cred că se va vindeca vreodată, este politica adăstării în cultură, în creaţie, în acte de plăsmuire literară şi nu-şi precupeţeşte nici timpul, nici sărăcăcioasele sale resurse pentru a încuraja tineretul vrâncean doritor de zbateri plăsmuitoare, pentru a înjgheba un climat cultural, şi o atmosferă prielnică zborului înalt şi adânc. Conduce un cenaclu literar, unde-şi dau întâlnire săptămână de săptămână toţi cei încercaţi de mirajul unui mod de viaţă cultural, şi editează, numai el ştie cu ce eforturi, o revistă de cultură lunară, una din cele mai populare din zariştea Moldovei de Jos. Păcat că mai marii judeţului Vrancea nu-l crediteazǎ cu mai multă solicitudine şi nu-l oferteazǎ cu o rǎspundere managerialǎ. A dat atâte dovezi peremptorii că ştie să optimizeze viaţa culturală vrânceană încât este, se vede de departe, cel mai indicat să conducă destinul spiritual local şi să-i confere valoare, calitate şi competitivitate în raporturile sale cu alte arealuri spirituale. În orice alt judeţ ar fi activat, i s-ar fi încredinţat o răspundere culturală şi nu înţeleg de ce Vrancea nu-i fructifică priceperea şi nu-i valorifică dispoziţia managerială.

Revin însă la carte. **De la stânga la dreapta (**Editura TipoMoldova, Iaşi, 2013**)** este o carte complexă în cuprinsul căreia regăsim etapele afirmării sale narative - de la debutul literar, cu multă vreme în urmă, la Editura Albatros - până la izvodirile mai noi, marcate de prezenţa unei prelungiri a realului în fabulaţie, în ficţiune. Reconstituie un drum, drumul parcurs de scriitor de la debut la deplina maturitate, dar îl reconstituie, vorba lui Hegel, cu drum cu tot, cu toate marcajele menite să-i contureze personalitatea. Este o carte serioasă, bine alcătuită şi cu toate adjuvantele ce-i întregesc profilul de scriitor. Cei interesaţi găsesc în această alcătuire toate informaţiile trebuincioase pentru a-şi forma o idee completă asupra scrisului său. Eu l-am creditat de la primele lecturi şi mă bucur că în timpul ce s-a scurs nu m-a dezamăgit în aşteptările mele şi şi-a consolidat un loc privilegiat în cadrul imaginarului narativ vrâncean.

Cum despre unele lucrări cuprinse în acest volum am mai avut prilejul să scriu la apariţia lor, mă voi opri, în aceste rânduri mai mult asupra nuvelisticii sale, multe din ele necuprinse în alte alcătuiri livreşti şi, bineînţeles, voi însoţi comentariul de cuvenitele reflecţii ocazionale. Surprinde, înainte de toate construcţia epică, structurarea acţiunii şi dispunerea ei graduală, sprinţară şi captivantă, care antrenează cititorul şi-l aduce, pot spune, într-un fel de co-parteneriat la derularea pretextului epic. Naraţiunea care dă şi titlul volumului, bunăoară, este tipic pentru maniera componistică folosită de autor. Arhitectul Severin Maxoda este chemat la telefon de soţia sa pentru a-l anunţa că mama sa şi-a anunţat venirea în localitate în vederea strângerii de fonduri pentru ocrotirea maidanezilor. Nu-şi poate refuza însă colegii de birou şi, după program îi însoţeşte *la groapă* – cârciuma pe care o frecventau obişnuit pentru a sărbători un eveniment oarecare, un pretext de a socializa la o bere. De aici, de la *bombă,* porneşte cu Dacia sa spre casă, în afara oraşului. Polei, întuneric şi ceaţă, s-o tai cu cuţitul. Era acelaşi drum prin pădure, pe care îl măsura cu pasul şi Hortensia Maxoda spre casa fiului său. *Ce bine ar fi dacî s-ar ivi vreo maşină, se lăsă ea pradă unui gând încurajator pentru ce începuse să simtă în suflet faţă de pustietatea ce-o înconjura. De parcă i-ar fi citit cineva gândurile, de unde va din dreapta din spatele ei se auzi un zgomot de motor, apoi se zări farurile unei maşini. Dacă fac din mână mergând pe stânga, pe întunericul acesta n-o să mă zărească, zise ea hotărându-se să treacă pe partea dreaptă şi să-i facă din mână automobilului rătăcit Făcu un pas, apoi încă unul, până trecu dincolo de mijlocul şoselei gata să ajungă pe dreapta şi să facă din mână. Nu mai apucă. O izbitură îi frânse picioarele (p. 209)…*

Aceasta e drama. O acţiune simplă, cu o logică plauzibilă, cu dialoguri vii, surprinzătoare şi cu suspansuri care fac deliciul lecturii. Fabulosul nu este opus realului, ci disipat în real şi distribuit în rosturi verosimile.

O poveste frumoasă şi bine regizată narativ este şi **Femeia tatălui meu**, unde pretextul epic este simplu, dispus, tot aşa, gradual şi-ntr-o logică , dacă nu adevărată, cel puţin plauzibilă. Realul este aşa de cosmotic articulat că nu mai poate fi prelungit în ficţiune şi nici nu este prevăzut cu fisuri ontologice prin care să pătrundă fabulosul. Scrisă la persoana întâi şi cu mijloace clasice induce impresia de evidenţă şi de realitate ostensibilă. Eroul povestirii revine în casa părintească pentru a participa la înmormântarea tatălui său şi în zilele cât a mai rămas pentru a pune ordine în gospodăria rămasă fără stăpân descoperă că îndoliata nevastă a tatălui său îl priveşte şi-l tratează cu o dragoste ce duce spre incest. Mărturisirea femeii este copleşitoare: *toată viaţa am fost în tine, lângă tine. Şi te-am iubit fără să ştii şi fără să percepi asta niciodată (p.438)*

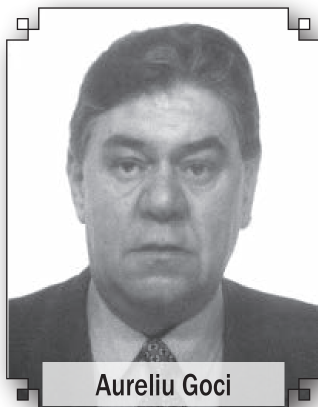
Însetat de real, autorul nu pare dispus să rătăcească prin ţinuturi imaginare şi nu-şi pune dispoziţia pentru fantezie să se dea peste cap, eventual să facă nişte curse cu obstacole pentru a se iriza narativ. Nu încurcă lucrurile, nu combină realul cu fictivul în cadrul aceleiaşi procesări epice. Dar asta nu înseamnă că fabulosul lipseşte din plăsmuirile sale narative.

Războiul muştelor e un semn că ficţiunea nu i-a fost niciodată străină autorului. Nici aici realul nu coabitează cu fantezia, planurile nu se combină, dar se trag şi se prelungesc unul în altul, cel mai adesea realul se converteşte în ficţiune, în fabulaţie lăsând imaginarului toată libertatea de divagaţie. Faliile sunt distincte, dar substanţa lor nu este etanşeizată şi nici fără o legătură logică între ele. Iată conţinutul:

O comunitate din zona Romanului este invadată, dintr-o dată, de roiuri masive de muşte uriaşe, greţoase şi stânjenitoare. Lumea se panichează şi declanşează un adevărat război împotriva lor, dar roiul muştelor nu se diminuează, dimpotrivă, devine mai numeros, şi mai agresiv. Până la urmă au constatat că proveneau dintr-o groapă de gunoi, unde un tânăr îşi arunca resturile experienţelor sale chimice, în căutarea unui medicament miraculos. Se-nţelege că tot năduful este îndreptat acum împotriva tânărului cercetător, pe care-l aruncă în flăcările din groapă.

Revin la consideraţiile de la începutul acestor rânduri. Gheorghe Andrei Neagu este un scriitor împlinit şi bine situat în cadrele imaginarului narativ. Numeroasele recunoaşteri cu care-a fost onorat e un indiciu că autoritatea sa nu poate fi pusă la îndoială. Eu îl creditez cu toată ardoarea şi-l recomand călduros tuturor celor amatori de literatură bună.

De la critica de recuperare la critica de formulă universitară

Aureliu Goci

Ion Dodu Bălan, ***Viaţa şi opera unui poet exilat: Aron Cotruş,*** ed. Altip, Alba Iulia, 2014

Anul 1980 poate fi socotit momentul recuperării lui Aron Cotruş pentru poezia românească, prin apariţia unui volum de versuri, anticipat chiar şi de o monografie critică, semnată de un înalt funcţionar al culturii socialiste.

În procesul de reactualizare şi reincludere în literatura română a clasicilor interzişi, marginalizaţi, nepublicaţi, Aron Cotruş revine printre ultimii, după Octavian Goga, Nicolae Iorga, Nichifor Crainic, Pan Vizirescu. Dintre scriitorii importanţi, doar Radu Gyr şi Sandu Tudor n-au fost publicaţi individual în volum decât foarte târziu, şi în prezent ecranarea lor nu poate avea decât motivaţii inerţiale şi nu resentimente politice. E o anomalie şi o obtuzitate culturală „să reabilitezi" abia acum, în acest secol şi după schimbările politice majore, scriitori importanţi, prea „flexibili" din punct de vedere estetic pentru canonul comunist, dar dacă acest lucru nu a fost făcut, el trebuie fără îndoială realizat. De aceeaşi soartă au avut parte, din nefericire, şi capitolul ediţiilor critice, şi cel al seriilor de opere complete din creaţia celor mai importanţi scriitori români.

Aron Cotruş a avut norocul întâlnirii cu un critic atent şi de mare sobrietate – prof. universitar Ion Dodu Bălan – originar din aceeaşi zonă a Transilvaniei, şi care a făcut o pasiune pentru poezia socială, începând cu Octavian Goga. Contrar celor ce se spun despre critica universitară, scriitura profesorului Ion Dodu Bălan nu refuză imaginea sugestivă şi nici metafora plasticizantă. De altfel, rigurosul profesor a scris proză şi poezie, fără vreo discriminare. Alături de destincţiile sale caracteristice care apar în textele critice şi monografice – sobrietate şi rigoare – aplicate pe o documentaţie exhaustivă, prof. Ion Dodu Bălan a adăugat strălucirea unei pasiuni, a unei afinităţi genetice datorate poate faptului că este născut în apropierea meleagurilor lui Aron Cotruş, ceea ce conferă o congeneritate electivă şi pasională textelor domniei sale.

Iată câteva afirmaţii cu greutate despre specificul poeziei lui Aron Cotruş, spuse în contexte simple, fără sublinieri didactice: „Cuvintele şi versurile sale emană căldură, prospeţime şi autenticitate, fiindcă sunt rupte din realitatea concretă a vieţii. Tocmai din această neşlefuire voită reies calităţile filonului de metal preţios, scos din adâncurile simţirii populare. Prozodia şi limba sa poetică nu-s o simplă inovaţie formală, ci o chestiune de esenţă. (...) În ciuda aparenţelor de uniformitate, varietatea ritmică din poezia lui Cotruş este surprinzător de bogată, de la cele molcome, amintind legănarea tristă a carului tras de boi, de la cele nostalgice, sugerând trecerea ireversibilă a timpului, până la cele sprinţare, năvalnice, dezlănţuite în ropote şi cavalcade de ură şi mânie, de revoltă şi luptă; sensuri dramatice, profunde, se îngemănează cu imagini vârtoase, nealambicate, de o impresionantă naturaleţe."

Pornind de la prezentarea destinului dramatic al poetului „izgonit de oficialităţi", exilat, dar rămas „în sufletul neamului ca poet al minerilor, al tipologiilor reprezentative: de la miner la proletarul agricol, până la eroul faptei, *Horea*, şi la regele spiritual, Eminescu" , prof. Ion Dodu Bălan afirmă calităţile poetice cotruşiene – în poezia religioasă, ca rapsod al dezmoşteniţilor – şi detectează „elemente expresioniste în opera lui Aron Cotruş", ceea ce va face, în opinia exegetului ca opera cotruşiană să revoluţioneze până şi poezia revoluţionară românească.

Prof. Dodu Bălan observă cu subtilitate că „versul lui Cotruş se supune (...) unor legi optice, ca un cristal de lentilă; el luminează sensurile cuvintelor după aşezarea lor în frază. Ca în balada populară, adeseori, la Cotruş, un singur cuvânt formează un vers. (...) Asemenea cuvinte sunt, în arhitectonica poemelor, ca nişte cuie enorme într-o construcţie ţărănească din lemn, fixând şi oramentând totodată edificul epic, ideea centrală a discursului liric: *ascult / prin al veacurilor împietrit tumult / aud - / multitudinare ropote / iuţi, sălbatice tropote, / dangăte stinse de clopote...*"

Bibliografia operei lui Aron Cotruş este impunătoare, aşa cum reiese şi din studiul monografic al prof. Dodu Bălan, şi ea a fost tradusă, în chiar timpul vieţii poetului, în maghiară, germană, engleză, poloneză, spaniolă şi portugheză, iar volumul „Horia" a apărut în 1938 în ediţia cu numărul 35.

Poezia cotruşiană performează un spirit ascensiv, montan, eterat, dar şi cu duritatea pietrei, ceea ce nu exclude spiritul rătăcitor al omului blestemat să nu-şi găsească o patrie, după ce a fost nevoit să-şi părăsească ţara de baştină. Plecarea nu este tratată în manieră simbolistă, conţinând nevoia de evadare romantică, ci plecările blestemate, tragice: „O, plecările, plecările / din toate porturile şi din toate gările, / pe toate mările, spre toate depărtările" (...)

Prof. Ion Dodu Bălan a realizat o construcţie monografică solidă, exhaustiv informată, de ţinută universitară, înrudită structural cu cartea dedicată lui Octavian Goga, cu peste patru decenii în urmă. Ea se bazează pe efortul de a defini şi abstrage Repere şi Delimitări, concepte cheie pentru un demers exegetic care încearcă cu maximă claritate să poziţioneze opera unui scriitor în istoria literaturii române. O lungă perioadă de timp, profesorului de la Facultatea de Litere a Universităţii Bucureşti, deţinând şi funcţii înalte în instituţiile culturale, i-a revenit sarcina să „reabiliteze", să reactiveze, să readucă în actualitatea literară operele unor scriitori care fuseseră interzişi sau marginalizaţi în perioada cea mai grea a comunismului. Profesorul a realizat aceste deziderate cu performanţă şi competenţă, lucru dovedit de faptul că monografiile şi studiile sale dedicate lui Octavian Goga şi Aron Cotruş rămân cele mai profunde şi rezistente referinţe biobibliografice despre aceşti scriitori. Să adăugăm şi faptul că folclorul a reprezentat de asemenea una din preocupările sale de bază, cărora s-a dedicat cu pasiune până la punctul în care a ajuns să scrie el însuşi poezie.

Note de lectură:

Theodor DAMIAN - „ Singurul dincolo",
editura RAWEXS COMS, Bucureşti, 2015

Eugen Evu

Între Dumneze/ime şi Umanioare, ca mai toţi poeţii, între originism- naţionalism- raţionalism şi aşa mai dincoace- prin „ mesagera" Dsale Muguraş Maria Petrescu, ne trimite o cărticică- miniaturală, silogistic zicînd, un fel de fluture- carte, cu aripi deschise- electron- cu –aripă- geamănă?

..Analogia ne aminti de acel fenomen straniu, de aflat pe internet, (cuvântul- cheie EFECTUL FLUTURE,(BUTTERFLY). Theodor Damian este „ poetomul" prin excelenţă, zburat de pe paralela 45, pe meridianele Taborice..., ale Limbii Româneşti, oriunde s-ar afla...Necum prin stigmă, cu ar zice pr. Paul Atetzu, ci prin determinare, altfel spus „ efectele Coandă sau Tesla", al bi(o) locaţiei...Cărticica de neo- rugăciune, în maelsteromul transmodernist (v. Ion Popescu Bradiceni)- este psalmică, post- iniţiatică, ritualică, neo- sacerdotală: în paradigma PLURISEMANICĂ! Doar straniu îmi pare şi numele editurii, care, literalmente, are etimonul supralunar RA, egipţian?...

„ Singurul dincolo"..., (cred- neîntîmplător), este ilustrat cu grafică de Liviu Şoptelea (inclusiv coperta), care ne aminteşte de Paul Klee, (v. Felix Klee, Paul Klee),(citeşte Paul sau Pavel!?) vezi studiul exegetic prefaţat de Andrei Pleşu şi tradus în româneşte de Cristina Petrescu, editura Meridiane, 1975...Aceasta nu insinuează psihedelic decât cel mult o afinitate, ontopoiesică...Ritualismul rostirii poiesis este al divinaţiei din illo tmpore...

Nu este dorinţa mea de a ceti psihanalitc apariţia, ci doar de a o saluta, de peste culmile sanctuarice, ale Transilvaniei, scuzaţi preţiozitatea ! Singurul dincolo este, mutatis- mutandum, singurul dincoace? Suntem în dualitate, sau aspirăm spre hommo- luminous-ul, al trialismului recent reiterat de unii exegeţi europeni, mai ales? Unii ar spune că acestea sunt răspunsuri care întreabă- via Cezar Ivănescu, Artur Silvestri, Mariana Brăescu-Silvestri, dar şi de Ioan Alexandru- Şandor, mai ales cu ale sale „ Vămi ale pustiei" şi „ Imne „„ de Erasmus din Roterdam, Malraux ori Camus, ori Cruciada copiilor, a lui Blaga..., pe calea pleiadicilor ...ş.c.l.

... Oricum, suntem în sfericitatea neo- sacerdotică a paradigmei Umberto Eco, recent reiterată de un Dulcan ş.a...Undeva în Scarab lui Jacob şi cea din biblioteci, cum ar spune Paulina Popa, „ghilotina sinelui"...

Şi cum-oricum-precum (v. Ghe. Grigurcu) ar fi, e clar că pentru Preotul- Poet de la New- York şi Bucureşti, (şi sub egida cotangenţială Eminescianică- Bacoviană-Labişiană... (...) cartea este ceea ce afost in illo tempore: obiect de cult, actualmente, de cultură...

EU, PETRE ȚUȚEA ȘI SECURITATEA NOASTRĂ CEA DE TOATE ZILELE...

Eu, Petre Ţuţea şi Securitatea

La sugestia, ca să nu zic la insistenţa domnului Marcel Bouroş din Constanţa, preşedintele fundaţiei „Sfinţii Martiri Brâncoveni", o persoană la care ţin prea mult ca să nu-i urmez sfatul, fac următoarele precizări pentru cei – aflu de la domnul Marcel că ar fi unii – care cred sau bănuiesc ori sunt convinşi că „ucenicia" mea pe lângă Petre Ţuţea şi Simion Ghinea a fost o simplă sarcină de serviciu pe care am primit-o din partea Securităţii, al cărui agent sau ofiţer (cu grad de colonel în 1989) aş fi fost. Căci, se pare, altă explicaţie nu se poate da „curajului" meu, iresponsabil între oameni normali, de a nu-l ocoli pe Petre Ţuţea, aşa cum făcea înainte de 1990 orice intelectual conştient şi ştiutor pe ce lume trăieşte. Curajul de a nu-l ocoli şi de a-l frecventa şi cultiva în plină eră socialistă pe un dovedit duşman al poporului şi al orânduirii noi. Doar erau bine cunoscute riscurile şi represaliile multiple şi multiforme la care te expuneai pe atunci (anii '70-80) atunci când frecventai persoane ca Petre Ţuţea, cu atât mai mult pe Petre Ţuţea însuşi, care nu ascundea nici o virgulă măcar din ceea ce gândea, deşi ceea ce gândea era atât de periculos pentru toată lumea.

– Aţi fost legionar, domnule Ţuţea? l-am întrebat la prima noastră discuţie, pe la începutul anilor '70.

– Sunt legionar! a tunat răspunsul. Un răspuns care i-a făcut pe câţiva să se scoale de la masă şi să-şi caute alt loc unde, în holul de la Athenée Palace, să-şi vadă în tihnă de cafeaua lor. Eu am rămas la masă cu Petre Ţuţea, plin de încântare că în România socialistă trăiesc astfel de oameni, iar eu am norocul să dau peste ei!

Aşadar, pe puncte:

1. Pe mulţi prieteni, colegi şi studenţi i-am dus sau le-am prilejuit să-l cunoască pe Petre Ţuţea, să se bucure ca şi mine de aşa bogăţie de om. Pe Radu Sergiu Ruba, pe Cornel Dida, pe George Mitrache, pe Alecu Cuturicu, pe Marian Munteanu, pe Mugur Vasiliu, pe Mihai Gheorghiu şi alţi colegi de-ai lor, pe Diomid Perciun, pe preotul Dumitru Coman, în fine, pe fratele meu şi pe cumnatul meu, dr. Ion Efrim. Aceştia doi din urmă sponsorizându-mă cu ajutoare materiale pentru nevoile domnului profesor, cele trupeşti (era foarte hrănace, ca orice fecior de popă – după propriul său comentariu), dar şi cele sufleteşti. Adică bani pentru dactilografierea manuscriselor lui Petre Ţuţea. Un om ca Petre Ţuţea este ca vinul bun: nu-l poţi bea de unul singur. Ai nevoie să te însoţeşti cu oameni de ispravă ca să te bucuri împreună cu ei de vinul din pahare şi de nestematele rostite de Petre Ţuţea. Că veni vorba: lui Petre Ţuţea îi plăcea să mănânce, dar de băut, abia se atingea. La fel şi Simion Ghinea. Dumnezeu să-i odihnească!

2. Riscul, adică lucrul cel mai neplăcut care mi se putea întâmpla pentru că eram văzut mereu alături de Petre Ţuţea, era cel semnalat şi de dl. Marcel Bouroş, un risc de care eram perfect conştient: să nu fie puţini imbecilii şi netrebnicii care, ocolindu-l ei sistematic pe Petre Ţuţea, vor trage concluzia că eu nu-l ocolesc pentru că sunt pus de Securitate să stau pe capul lui Petre Ţuţea şi să-l monitorizez cu atenţie, ce face, ce zice, ce gândeşte!

Precizez şi subliniez: nu de Securitate m-am temut cel mai tare în acei ani, ci de prostia şi ticăloşia unor aşa-zişi colegi, adică mai intelectuali, care ştiau ei bine că de pe urma prieteniei cu Petre Ţuţea sau Simion Ghinea nu aveai nimic de câştigat, ci numai de pierdut. Adică, în limbajul de atunci, îţi atârnai de coadă nişte tinichele cu care îţi „stricai dosarul". Pentru aceşti deştepţi comportamentul meu ştiam că părea sau ilogic, iraţional, iresponsabil, sau, dimpotrivă, avea o raţiune (ascunsă) foarte puternică: colaborarea mea cu Securitatea care, se ştia, urmărea fiecare mişcare a lui Petre Ţuţea… Iar cum eu iraţional, adică nebun, se vedea bine că nu sunt, nu mai rămâne în picioare decât explicaţia cu Securitatea. *Tertium non datur*... Adică nu le trecea prin cap decât o explicaţie care conta şi miza pe mizeria mea sufletească. Pe nevrednicia mea. Pe golănia mea!… Unii mai mizează şi azi, mă face atent dl Marcel Bouroş. Să fie sănătoşi!…

Nu insist asupra acestei psihologii, ea ţine de eternitatea prostiei şi a nemerniciei umane. Niciodată spectacolul acesteia nu m-a încântat, ci m-a îndurerat profund. Nişte amărâţi, nişte nefericiţi incapabili să-şi imagineze altceva decât proiecţiile propriei lor nimicnicii.

3. După 1990 m-am confruntat în mod deschis cu această suspiciune, atunci când unele persoane au publicat în „România Liberă" şi în „Adevărul", texte care se refereau cu non-şalanţă la apartenenţa mea la structurile Securităţii. Pasă-mi-te, după unul dintre autori, participasem chiar la reprimarea partizanilor din munţi… N-am avut încotro şi i-am dat în judecată pe dumnealor C.T.P., Felicia Antip şi Ion Zubaşcu, binecunoscuţi ziarişti, cărora le-am cerut prin justiţie daune. În cele din urmă m-am mulţumit cu scuzele lor, prezentate public. Cred că am greşit, poate că s-ar fi cuvenit să fac mai mult „caz" de cazul meu…

4. În primăvara lui 1996 am avut o întâlnire cu studenţii din Liga Studenţilor, care mi-au cerut să le dovedesc că nu sunt şi nici nu am fost ofiţer de securitate, aşa cum au aflat ei de la unii şi alţii. Răspunsul meu a fost destul de amplu şi de convingător, căci în final Liga Studenţilor a decis că eu voi fi candidatul la preşedinţia României pe care studenţii de la Universitate îl vor susţine. Mai candidau atunci, în '96, Emil Constantinescu şi Nicolae Manolescu, profesori şi ei la Universitate. Din păcate, eu n-am mai ajuns să candidez propriu-zis, fiind „lucrat" în acesct scop de Dan Voiculescu şi alţii, *eiusdem farinae*, care m-au scos din cursă înainte de a apuca să mă înscriu. De ce a ţinut Dan Voiculescu să mă elimine din cursa pentru Cotroceni? Bănuiesc că a aflat şi el despre mine cât am fost de colonel de securitate şi a reacţionat cu toată energia, împreună cu Antonie Iorgovan şi Victor Surdu, ca să-mi bareze accesul la funcţii politice necuvenite unui securist ca mine. Eram probabil prea mic în grad… Numai colonel!

Ion Coja

5. Le-am povestit studenţilor de la Ligă avatarurile mele de „chiriaş grăbit". Spre deosebire de mai toţi colegii mei, eu n-am primit locuinţă de la stat. Am locuit în gazdă, în cameră mobilată, din 1966 – când am fost angajat la Universitate, până în 1981, când mi-am cumpărat un apartament într-un bloc construit pentru Uniunea Scriitorilor. Din pricina aceasta, supărat că nu mă susţine sindicatul ca să capăt şi eu o locuinţă, ca tot omul muncii, în 1979 am refuzat să mai plătesc cotizaţia de sindicat. **Zece ani de zile, până în decembrie 1989, eu nu mi-am mai plătit cotizaţia la sindicat.** Evident, comportamentul şi gestul acesta al meu – despre care acum vorbesc prima oară, a fost unul tipic securist. Vorba lui Alexandru Sincu, rostită la Paris, când l-am revăzut în vară după 15 ani: „Măi, Ioane, tu ai pus în discuţie sistemul!" Probabil, dar nu mi-am dat seama prea bine…

6. Ca agent al Securităţii, plantat în coasta lui Petre Ţuţea, s-ar înţelege că mă ocupam înainte de '89 cu alcătuirea unor rapoarte, a unor texte deci, cu privire la Petre Ţuţea şi Camarazii săi. Nu neg! Am scris asemenea texte, în total vreo 400 de pagini, încredinţate la vremea aceea autorităţilor comuniste. Şi anume:

a. În 1977, când Petre Ţuţea a fost anchetat timp de 24 de ore la Securitate, iar de acasă i s-au ridicat toate manuscrisele, circa 1000 de pagini. Totul ca urmare a ştirii false difuzate la Europa Liberă că Petre Ţuţea „a semnat" apelul lui Paul Goma. Imediat ce-a putut nenea Petrache mi-a telefonat şi mi-a „reclamat" incidentul. Era foarte supărat. I-am spus să nu-şi piardă fire, am trecut pe la dînsul pe acasă şi i-am citit textul unui scurt memoriu, înseilat în grabă, adresat „tovarăşului" N.C. prin care denunţam abuzul săvârşit împotriva unui om de valoarea lui Petre Ţuţea şi ceream – insistent şi apăsat – ca foile confiscate să nu fie distruse, ci păstrate cu grijă pentru că au o mare valoare pentru cultura naţională. Bătrânul a fost mulţumit de textul meu. Bănuiesc că se află undeva, în arhiva C.C. sau a M.A.I. După câteva luni m-am trezit vizitat de un „colonel" de securitate, unul adevărat, probabil, cam oacheş, care mi-a spus că şi el a terminat filosofia, că a citit textele confiscate şi că nu i se pare că ar avea o valoare deosebită. I-am spus că nu se ştie cine dintre noi are dreptate, dar e sigur că nu are voie să decidă el sau altcineva din Securitate sau de oriunde ar fi asupra soarte acelor foi. A promis că le va păstra cu grijă. Discuţia a fost civilizată, chiar destinsă. După o vreme, Petre Ţuţea avea să declare, memorabil, că "*mare serviciu mi-au făcut ăia de la Securitate că mi-au confiscat cele 1000 de pagini. Le-am scris din nou şi mi-au ieşit numai 300. M-au obligat să mă concentrez. Că prea mă lăţisem pe 1000 de pagini ca o pomană ţigănească. Mă făceam de rîs dacă nu intervenea Securitatea. E o instituţie foarte utilă!*"

După 1990 am primit un telefon de la „un ofiţer de securitate", care participase în 1977 la percheziţia făcută acasă la Petre Ţuţea, dar şi la Marcel Petrişor. M-a rugat să fiu de faţă, ca martor, la Marcel acasă, când îi va restitui acestuia un manuscris al lui Petre Ţuţea, confiscat atunci, în 1977, şi pe care el l-a păstrat în fişetul său, nu l-a predat cu toate celelalte, la arhivă. Ne-am întâlnit toţi trei la Marcel, iar manuscrisul cu pricina este acum la mine. Spre păstrare. Altele, primite chiar de la Petre Ţuţea, le-am dat după '90 să fie publicate. Nu le-am mai recuperat de la editorii lui Ţuţea. Nu-mi pare rău după ele! Am ştiut, am sperat că aşa se va întâmpla „până la urmă"…

(continuare în nr. viitor)

MARELE PREMIU

Victor Martin

- Acum, la sfârșitul ceremoniei de decernare a premiilor, voi deschide plicul în care se găsește biletul cu numele celui mai bun scriitor european de science fiction și fantasy, spuse președintele juriului în limba engleză. Acesta a fost ales din mai multe zeci de nominalizați, în cadrul lucrărilor convenției europene de anul acesta.

Luă cuțitul de pe măsuță, tăie marginea plicului, își puse ochelarii și scoase bilețelul din interior.

-Fericitul câștigător este…, tuși semnificativ, mărind încordarea publicului și, mai ales, încordarea celor nominalizați. Este Maia Indatova…din Ucraina, țara care ne-a găzduit. Mulțumesc din nou comitetului de organizare pentru modul impecabil în care s-au desfășurat lucrările și o rog pe fericita câștigătoare să se urce pe scenă pentru a primi statueta și cecul, diploma fiind completată ulterior.

- Cine mai e și Indatova asta?! strigă în franceză un bărbos aflat pe unul din scaunele primului rând. Nu a fost nominalizată. A auzit cineva de ea?! Cine este?

De pe unul din ultimele rânduri de scaune, se ridică o adolescentă slăbuță, blondă, îmbrăcată într-o rochie cenușie, prost croită.

- Eu sunt, spuse fata speriată.

- Ridicați-vă în picioare! spuse președintele.

- Păi, sunt în picioare.

Prietenii care o însoțeau râdeau pe înfundate. Erau siguri că totul nu e decât o confuzie și adevărata premiantă trebuia să apară dintr-un moment în altul.

- Ce e asta, mostră de umor ucrainian?! Veniți la microfon!

- Timidă, Maia ieși la capătul rândului și coborî scările. Văzură cu toții că nu era doar slabă și prost îmbrăcată, ci era și foarte scundă; câtiva centimetri peste un metru și cincizeci. Nu părea o studentă sau elevă de liceu, ci un copil de la o școală generală pierdut printre adulți.

- Ah, scuzați! spuse președintele juriului. Vă știu doar din pozele de pe coperta din spatele romanelor sau din revistele de cultură. Vorbiți în limba engleză?

- Vorbesc engleza, spuse fata în engleză.

Trase cu ochiul spre prietenii cu care venise. Pe fața lor, se citea perplexitatea. Nu știau ce să creadă. Nu mai râdea unul.

Fata ridică din umeri și se întoarse, urcând cu prudență scara de lemn acoperită cu mochetă. Când ajunse pe scenă, se apropie de președinte și microfon, iar toți cei prezenți în sală se ridicară în picioare și aplaudară îndelung. Aplauda chiar și bărbosul care începuse să-i conteste dreptul la premiu.

- Vă rog să ne spuneți câteva cuvinte! spuse președintele. Publicul vă adoră, eu vă admir.

Maia se apropie de microfon, își frecă mâinile, nervoasă, luă microfonul într-o mână, îl puse la loc, își frecă palmele una de alta și tuși nervos.

- Știți, spuse deodată, în limba engleză, mai demult, în liceu, am scris câteva povestiri science fiction. Am fost publicată în revista școlii; profesoara de limbă și literatură ucrainiană m-a încurajat tot timpul, dar colegii au început să fie invidioși. O lungă perioadă de timp, n-am mai scris nimic, dar am citit mult, intens, noaptea și pe ascuns. Știți, la noi, science fiction-ul nu se prea citește. Se publică mult, se vinde, dar nu se cumpără și nu se citește. Nereușind să intru la vreo facultate, am început să frecventez mai multe cenacluri, dar am fost primită cu ostilitate.

- Asta v-a ambiționat, spuse președintele juriului.

- Nu m-a ambiționat deloc. Am renunțat la scris și, mai ales, la pretenția de a publica. Lucrez într-o fabrică de pantofi. Trebuie să fie vreo confuzie. Sunt mare fană a genului, dar nu sunt Maia Indatova care credeți voi. Sunt alta, din altă dimensiune, din vreo lume paralelă. Se întâmplă multe lucruri stranii în țara noastră. Aici cad cei mai mulți meteoriți, aici avem cei mai mulți telekineziști din lume, automobilele o iau singure la deal și, în zona de est a capitalei, consumă mai puțin de trei litri de benzină la suta de kilometri. O fi din cauza radioactivității.

- Nu e nici o radioactivitate, spuse președintele. Vă recunosc chipul. Cel mai mult mi-a plăcut romanul „24 de ore plus”. Nici romanul „Sarea iodată” nu e rău.

- Mă luați peste picior. Am scris aceste romane, dar nu le-am publicat niciodată.

- Nu vă iau deloc peste picior. Faptele sunt fapte. Vorbiți limba engleză aproape la fel de bine ca mine, care sunt englez. Aveți accentul celor care trăiesc în orășelele din vestul Londrei.

- Până acum, n-am scos o vorbă în limba engleza. Acum, m-am trezit deodată că știu limba asta. Cred că sunt în stare să vorbesc și franceza, dar nu înțeleg de ce, spuse în limba franceză. Pot chiar să încep să scriu în limbile astea de importanță internațională.

- Nu e nevoie, spuse președintele și îi înmână statueta de argint și cecul. Opera v-a fost tradusă și sunteți foarte cunoscută în toată Europa. Premiul obținut azi vă va deschide și mai multe uși. Veți putea porni pe un nou drum. Înțeleg că nu se prea vinde cartea pe aici, deși aveți scriitori valoroși, uneori, mai buni decât cei ai lumii anglo-saxone. Veți putea deveni bogată.

- Dacă e adevărat ce scrie aici, sunt deja bogată, spuse fata trăgând cu ochiul spre bucata de hârtie unde se vedea o cifră cu multe zerouri.

- Asta e nimic. Publicitatea vă va umple de bani.

- O fi, dar nu-mi vine să cred ce se întâmplă. Ăsta e un vis frumos, iar eu nu cred în vise. Orice vis frumos poate deveni un coșmar. Am venit aici din dragoste pentru genul literar promovat la această convenție. Eu și prietenii mei suntem fani înrăiți. Am urmărit lucrările tuturor convențiilor europene din ultimii zece ani. Acum, mi-am luat concediu pentru asta. S-a nimerit să fie aici, în capitala țării noastre, dar eram pregătită să merg oriunde în Europa. Am pus bani de-o parte.

- Ce v-a atras atenția în mod deosebit la convențiile urmărite?

- M-a impresionat sinceritatea prezentărilor președinților comitetelor de organizare de la precedentele convenții. La început, nu și-am dat seama, dar, după un timp, am observat că îi înțeleg pe toți, indiferent dacă vorbeau într-o limbă de circulație internațională sau în limba țării lor. Am văzut că pot înțelege chiar și ceha, polona, finlandeza, suedeza, flamanda sau româna. Totuși, de aici, până la a fi eu însămi ridicată în slăvi pentru lucruri despre care nu am cunoștință, cum văd că se întâmplă acum, e drum lung.

- Ați vizionat toate filmele din program? întrebă președintele în ucraniană, mirat că vorbea o limbă din care nu înțelegea nici un cuvânt.

- Sigur, răspunse fata în limba ei maternă.

- Ce v-a impresionat în mod deosebit?

- Documentarul despre efectele speciale din cinematografia timpurie. Filmele artistice le-am văzut pe Internet. Tendințele epicului de astăzi în fantasy-ul contemporan, cu rădăcinile și evoluțiile lui, cu tot, m-au lăsat rece. Apocalipsa nucleară e fumată rău. La fel, discuția interminabilă despre divergența sau convergența science fiction-ului și mainstream-ului. Se vorbește prea mult și despre science fiction-ul de azi și de mâine. Putem ști noi ce va fi mâine? Să anticipezi progresul tehnic e una; alta e să anticipezi cursul dezvoltării ulterioare a genului. Iubesc tema demiurgului uitat, dar ignor banalitatea visului fantastic sau cea a frumuseții lumii spațiului extraterestru.

La auzul acestor comentarii pertinente, cu toate că majoritatea celor prezenți nu înțelegea nimic din frazele spuse în graiul țării gazdă, ca împinși de un resort interior comun, toți se ridicară în picioare și aplaudară îndelung.

Profund impresionată, fata simți că încep să-i tremure mâinile pe statuetă și că o lasă picioarele. Izbucni în plâns, se șterse la ochi cu mâneca rochiei și ieși de pe scenă. Alergă de-a lungul unui culoar întunecos, ținând strâns la piept statueta și cecul. Se rătăci, se învârti în cerc, dar, într-un sfârșit, nimeri ușa care o ducea afară, la aer.

Micuța Maia Indatova ieși din clădire total buimăcită, cu senzația că se găsește în vis și trebuie să se trezească dintr-o clipă în alta.

„La dracu'! își spuse. Ce caut eu aici, în mijlocul evenimentelor?! Nu mă simțeam eu bine mai departe de tot ce se întâmplă, spectatoare invizibilă?''

Așa cum se aștepta, cecul nu era decât o bucată de hârtie complet albă, iar statueta de argint nu era decât unul dintre îngerașii de gips din holul teatrului în sala căruia se desfășurau lucrările.

Aruncă hârtia și îngerul într-un coș de gunoi și simți că se sufocă. Soarele bătea mai puternic decât în mod obișnuit; ardea totul.

Avea gura uscată și o usturau ochii. Un suc era numai bun, dar nu luase nici un ban la ea, intrarea la festivitatea de premiere

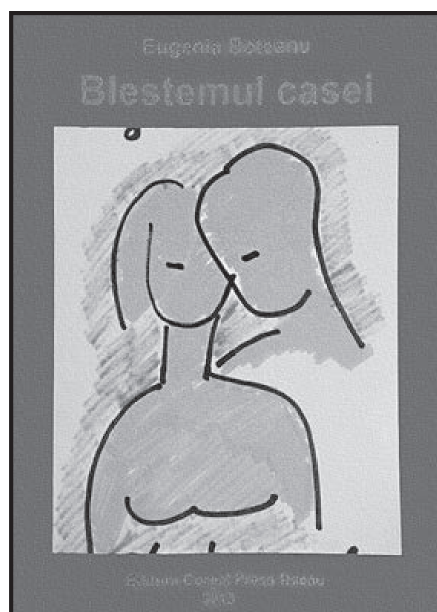
„BLESTEMUL CASEI" – O CARTE-TEST LA O PĂRTICICĂ DIN NEMURIRE

Melania Cuc

Eugenia Boteanu face parte dintre oamenii cu talent literar care scriu de o viaţă dar aşează pagină după pagină în sertar. Parcă nesigură pe scrisul său, fără acel impuls lăuntric de-a da drumul poveştilor în lume şi cu grijă exagerată pentru gândurile transformate în literatură, Eugenia Boteanu debutează mult mai târziu decât ar fi fost cazul.

La Editura Corgal Press din Bacău, în 2013 , îi apare cartea de nuvele ,,Blestemul casei,,. Este tripticul unor persoanje feminine, care, în contextul desăşurării naraţiunii sunt situate în planuri distincte dar cu acroşări care le aduc în aceeaşi structură egală a cărţii.

Glisînd pe acţiuni şi fronturi cronologice diferite, cartea se împarte în două, autoarea folosind ca temă de lucru prezentul si trecutul. În prim plan, autoarea devine personaj principal şi deşiră de pe mosorul amintirilor un fragment important din propria-i viaţă. Călătoria cu trenul de noapte nu este doar o motivaţie , un act de curaj care desferecă tainţa sufletului. Femeia-scriitor retrăieşte o altă ,,călătorie,, una a tinereţii când o dragoste oarbă şi-a pus amprenta asupra întregii sale vieţi.

Interesantă lucrătura literară stratificată, nu este nouă în sfera beletristicii contemporane, doar aici este preluată într-o manieră foarte personală. Cartea „Blestemul casei" deţine aura aceea de adolesentină puritate pe care unele persoane o poartă cu ele întreaga viaţă. Puternică şi fragilă totodată, Eva, eroina din oglinda cărţii, îşi depăşeşte condiţia de victimă a întâmplării, devine conştientă de propria-i valoare intelectuală şi, ca într-o expediţie de arheologie personală, se reîntoarce în timp şi spaţiu spre bărbatul care i-a marcat destinul vieţii. Călătoria este ca o iniţiere, eroina deţine toate datele unui personaj autentic şi, cu şi prin ea, cartea îşi găseşte cheia naraţiunii spre punctul nevralgic. În contrast, cu accente distincte, poveştile de familie care persisită în amintirile Evei, devin cartea pe care aceasta a scris-o cu frenezia scriitorului care descoperă, prin el însuşi, un eşantion de evenimente ce au ca numitor comun valorile umane din toate timpurile.

Cu întoarceri în timp, treierând prin generaţii, cu teme de repunere pe tapet a unor evenimente de istorie generală, dar mai ales, aspecte din destinul personal, Eugenia Boteanu îi dă formă clasică scrierii sale şi dacă mai era nevoie, îşi înnobilează paginile cărţii cu lucrări de grafică proprie. Tuşe, linii ca şi iluzorii în umbra textului care curge frumos, nu idilic, ci cu urcuşuri şi coborâşuri, ca un fluviu cu cataracate şi apoi, cu leneşă alunecare peste sedimentele trăirilor umane.

Nu voi face aici o recenzie a cărţii, voi spune doar că , Eugenia Boteanu este un scriitor, un prozator dublat de poetul, care intervine cu figuri de stil şi culoare personală, pentru a-şi puncta opera, a-i da famecul după care tânjim, atunci când totul în jurul nostru se năruie şi nimeni nu mai scrie romantic.

A fost o vreme în care spuneam că nu cred în destinul literar al celor ce debutează la maturitatea biologică, că nu cred literar în cei care scriu doar duminica după amiază, cu cerneală violetă în caiet dictando.Dar, ultimele cărţi citite de mine, şi care sunt semnate de câteva dintre doamnele condeiului, scriitoare ce au amânat din diferite motive aproape o viaţă să publice, mă determină să-mi schimb în parte părerea.

Eugenia Boteanu face parte din această categorie, scriitor frumos în spirit şi slovă, care a ucenicit o viaţă întreagă la propria-i operă. A scris şi scrie din bucurie.Scrie cu conştiinţa responsabilităţii faţă de sine, dar publică cu parcimonie.

Timiditate, dorinţă de perfecţionare dusă la extrem şi acea nesiguranţă precum a patinatorului pe gheaţa subţire, toate la un loc au făcut ca Eugenia să debuteze la vârsta când alţi scriitori, mai mai mult sau mai puţin dotaţi literar, au deja rafuri de căţi personale.

Eu cred în zodia scriitorului născut şi nu făcut şi cred că şi Eugenia Boteanu va depăşi limesul acela dintre poem şi proză, se va cantona într-un spaţiu fără ,,floricele,, stilistice, care pe alocuri ne amintesc de un album, şi va scoate următoarea carte, una care să-i confirme talentul cert şi care a stat atâta vreme în stare latentă.

Felicitari, Eugenia Boteanu!

---

fiind liberă. Nu avea de gând să stea până la închidere. Festivitățile astea se întindeau la nesfârșit, cu discursuri sforăitoare din care nu înțelegea nimic, prost traduse, și cu mult prea multe pupături, laude reciproce și plecăciuni.

Se apropie de fântâna arteziană de peste drum, numită, nu știa din ce cauză, „a îndrăgostiților", aflată în fața unei impunătoare clădiri administrative, și își aminti cum făceau prietenii ei rost de bani. Câțiva aruncau monede mici în fântână și se prefăceau că își spun dorințe. Unul dintre ei se prefăcea că alunecă și cade în apă, băga repede în buzunare cât apuca, apoi ieșea, ud leoarcă, spre amuzamentul celorlalți, zâmbind către camerele de supraveghere. Nimeni nu știa câți bani erau în fântână și de ce origine, dar cele mai multe monede erau autohtone.Tot timpul aveau haine de schimb la ei. Cel îmbăiat se schimba într-o toaletă publică și mergeau la o bere.

Acum era singură. Avea impresia că prietenii lăsați în sală nici nu existaseră vreodată, că nu intrase mai devreme în sala de spectacole și nu de acolo ieșise. Nu-i venea să creadă că era ea cea care ieșise la o bere cu prietenii și cu bani furați din „fântâna îndrăgostiților". Nu-i venea să creadă nici faptul că i se înmânase marele premiu al convenției europene de science fiction de anul acesta.

Transpirase din cap până în tălpi. De emoție? Ce emoție?! Poate de cald.

Se apropie de fântână, își dădu cu apă pe față și căută să alunge amețeala. Apa unduitoare o atrăgea. Îi venea să se arunce în fântână.

Era și foarte multă înghesuială în fântână. Peștișorii divers colorați pe care îi știa crescuseră foarte mult. Deveniseră imenși, aproape sferici; nu mai aveau loc unii de alții.

Unul dintre pești, galben, cu pete verzi și aripioare roșii, se oprise și o privea fix pe Maia Indatova, cu ochii lui mari, albaștri-verzui.

- De ce râzi?! se miră fata în limba locului.

- Stai aici, la marginea fântânii, și vorbești singură.

- Există vreo lege care interzice asta și nu știu eu?

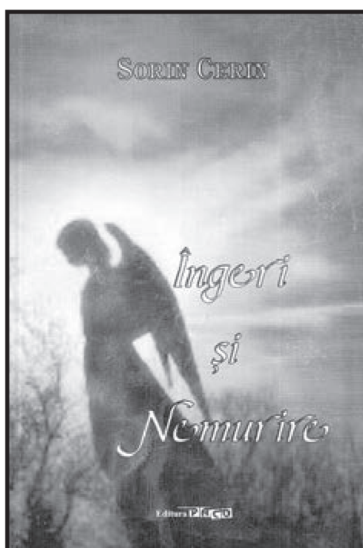
- Desigur că nu, dar vorbeai într-o limbă pe care n-o înțeleg, răspunse peștele tot în limba ucrainiană.

SORIN CERIN - Un autor al meditației și revelației

Gheorghe Andrei Neagu

Am în faţă volumul Îngeri şi nemurire apărut la editura Paco în anul 2014 şi mă bucur că autorul Sorin Cerin, pe care l-am cunoscut în urmă cu câţiva ani pe internet şi mă bucur că a ajuns să tipărească zeci de volume în nici un deceniu de activitate editorială.

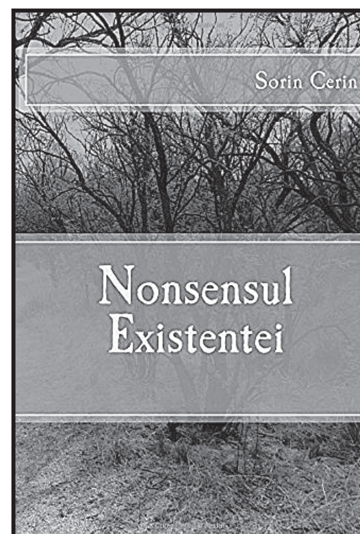
L-am cunoscut mai mult ca autor ce publica în limba engleză cărţi în U.S.A. şi care a trimis şi revistei **Oglinda Literară** câte ceva din opera domniei sale. Şi mi-a plăcut. Apoi am citit aprecierile doamnei **Ana Blandiana: ”Poezia de meditatie pe care o scrie Sorin Cerin nu este o versificare de adevaruri filozofice,ci o impletire de revelatii despre aceste adevaruri.Iar raportul dintre intensitatea acestor revelatii si indoiala din care sunt construite adevarurile este chiar piatra filozofala a acestei poezii. Dealtfel, secretul de a putea fixa fulgerul revelatiei este o problema la fel de subtila ca si aceea a pastrarii energiei solare din zilele calde in cele reci.” (Aprecieri critice despre poezia de meditatie la Sorin Cerin)**

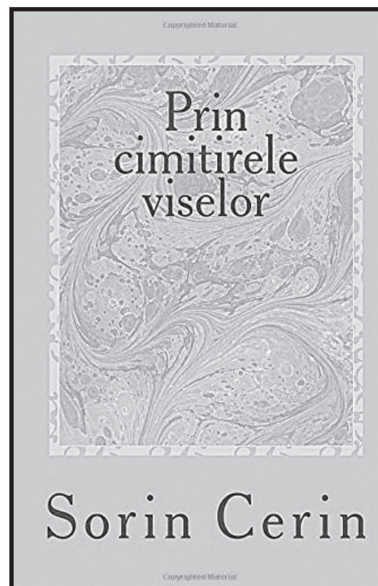
De fapt autorul este curtat în poezia sa din volumul sus amintit chiar de îngeri, semn că avem de-a face cu o abordare conştientă a metaforelor care uneori apar pe de-a întregul un poem (Peisaj – pag.55). Ca un bun creştin Sorin Cerin se întreabă cu îndreptăţită curiozitate «Cât preţ, să fi pus Dumnezeu pe noi/ Atunci când ne-a creat ? Valori pag. 71).

După cum remarca şi Conf. univ. dr.Călin Teutişan «Poezia lui Sorin Cerin declamă o fatală nostalgie a Sensului. Gândirea poetică încearcă recuperarea lui, din fragmente disparate, readuse la un loc prin travaliul liric, închipuind o posibilă hartă reconstituită, fie şi fragmentar, a lumii, dar mai ales a fiinţei. Metaforismul neovizionarist este cadrul de referinţă al acestor poeme, traversate, când şi când, de parabole ale realului, «citit» încheie simbolică, dar şi ironică. Cinismul lipseşte cu desăvârşire dinversurile lui SorinCerin. Aceasta înseamnă că personajul liric ce cuvântă în paginile de faţă, mai exact conştiinţa lirică, pune o presiune etică a suprarealităţii, forţând-o astfel să-şi asume propriile adevăruri uitate.» (Aprecieri critice la volumul Prin cimitirele viselor).

Faptul că istoricul literar bistriţean se referă la volumul prin Cimitirele viselor nu mă îndestulează pe deplin şi continui să citesc din Înger şi nemurire unde dau peste realismul mistic al abordării în “Umanism şi religie”, pag.57 unde “Sfinţii… îşi mai deschid un cazinou de fală/ cu altare măsluite… “ Nici afirmaţia domnului **Prof. univ. dr. Cornel Moraru “Profet al neantului existenţial, poetul face parte din categoria moraliştilor, rezumând într-o manieră fulgurantă precepte aforistice şi proiecţii aspre dintr-o viziune extatică de sfârşit de lume. Meditaţiile sale dezvoltă o retorică furibundă pe tema “non Sensului Existenţei”, deşi exprimă mai mult îndoieli decât certitudini şi întrebări decât răspunsuri. Intensitatea implicării în acest demers liric atinge, pe rând, cote extreme: de la jubilaţie la sarcasm şi de la indignare, din nou, la extaz...”(Aprecieri critice la volumul Nonsensul Existentei)**

Se pare că Florin Cerin este preocupat de “Sensul lumii” într-o abordare filozofică de substanţă unde: “Paradisul se transformă în infern,/ Iar fericiriea, piatra de moară a simţirii”, pag.56. Aproape că este firesc să afli la acest autor preocupări legate de un “Bordel primitiv”, pag.50. De aceea nu mă miră că **Prof.univ.dr. Ovidiu Moceanu oprindu-se la rându-i la volumul “Prin cimiterele viselor”, semnat de Sorin Cerin, spune că - poezia marilor întrebări existenţiale îşi caută un nou statut, construind, în texte care comunică subteran, un chip al omului interogativ. “Catedrala existenţei” are capcanele ei, “Adevărul absolut” pare de neatins, “Crinii albi ai adevărului” pot ucide, “dacă nu-şi aeriseşt cămara minţii”, eul poetic descoperă mai degrabă un “Dumnezeu prea amar”... Toate acestea sunt expresii ale unei stări de mare tensiune interioară, în care luciditatea săgetează revelaţia şi limitează trăirea deplină a sensului existenţei”.(Aprecieri critice la volumul Prin cimitirele viselor)**

Definitoriu pentru acest autor pare să fie pe drept cuvânt, îndoiala, drept piatră de temelie a poemelor sale şi mai ales al filozofiei sale (Greşeala, pag. 73).

Îl felicit pe autor pentru cutezanţele sale stilistice din „Din ochii luminii divine (pag. 81)” precum şi din celelalte păcate cuibărite în sânul lui creator.

Cred că literatura română are în Sorin Cerin un scriitor al mileniului 3 care trebuie abordat cu mai multă insistenţă de critica de specialitate.

București, 18 mai

Desfrâu teatral la Noaptea Teatrului Erotic

Noaptea Teatrului Erotic propune un desfrâu teatral în cadrul căruia iubitorii de plăceri dionisiace se pot delecta cu două spectacole dominate de sex și, în premieră, un recital de poezie erotică. Marți, 26 mai, începând cu ora 20:00, noaptea devine mai incitantă cu acest eveniment unic organizat de Teatrul In Culise în incinta Copper's Pub din strada Hristo Botev nr. 25. Spectacolele din cadrul Nopții Teatrului Erotic vorbesc deschis despre un subiect tabu – sexul. Înconjurati și bombardați în fiecare zi de mesaje și ipostaze mai mult pornografice decat erotice, am dedicat această seara unor povești de viață în care sexul nu mai este privit ca un simplu act lipsit de consistență, ci ca o metodă de salvare. Un eveniment care-ți amintește de frumusețea şi voluptatea dragostei fizice, dar și un strigăt pentru cei care au căzut pradă lumii obscure dominate de plăceri fizice. În completarea de interludii muzicale cu trupa TRIP.

Spectacolul **Povestiri din Miserupia**, scris, regizat și interpretat de Lorena Lupu, a fost definit de autoare, într-un interviu pentru jurnalul.ro, drept "o replică peste secole la Justine a lui Sade adaptată la meleaguri, apucături şi disperări dâmboviţene." Bazată pe un reportaj despre traficul de carne vie, scris de Lorena pe când lucra ca jurnalist, piesa îmbină cu succes accentele tragice în crescendo şi momentele de comedie spumoasă pentru a trata un flagel contemporan cu o naturaleţe răvăşitoare.

Scrisori catre Rita: The Show este o comedie erotica ce prezinta viata unui barbat care-si gaseste refugiul in sexul cu foarte multe femei. Toate gandurile necurate ale acestui barbat antierou sunt ascultate de femeile din viata lui care sunt intruchipate prin prezenta sexy a Ritei, o nimfa contemporana nud, pictata, care te tine cu sufletul la gura pe tot parcursul reprezentatiei. Un text de Stefan Caraman. Cu Stefan Nistor si Andreea Stafie. Regia Cristian Bajora.

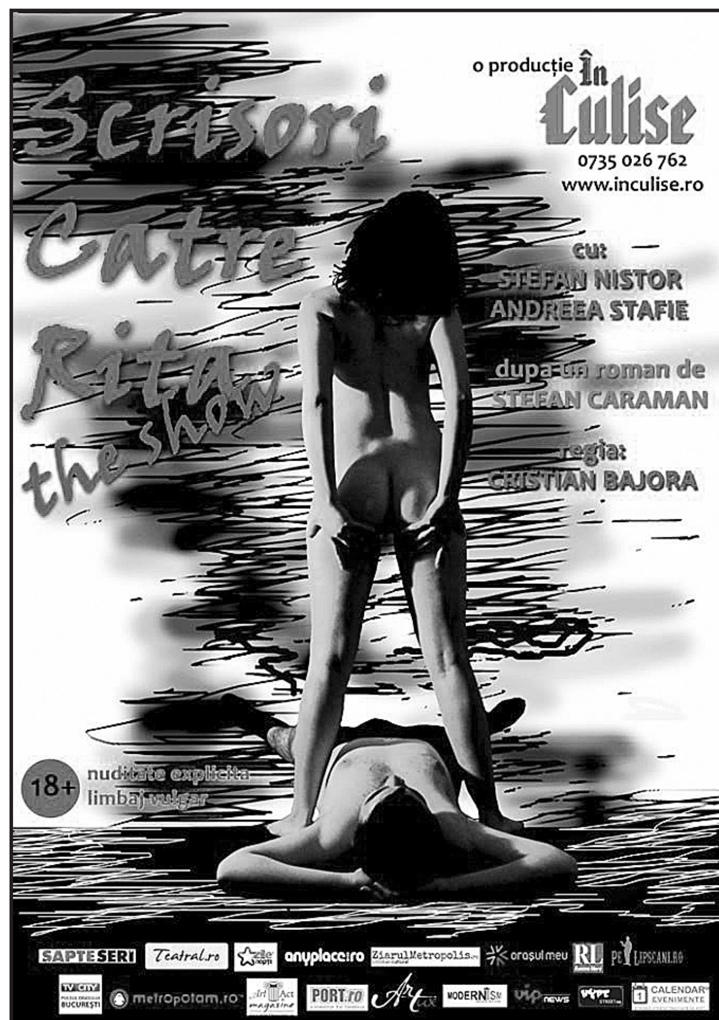
Recitalul de poezie erotica prezinta cu voce soptita si ochi inchisi mai multe poeme nerusinate, care au menirea sa trezeasca in spectatori zvacniri si trairi excitante, pofte trupesti si ganduri obraznice. Recita actorul Alex Vlad.

Noaptea Teatrului Erotic este o experienta memorabila care-ti tulbura simturile. Marti, 26 mai, incepand cu ora 20:00 te asteptam pe bd. Hristo Botev nr. 25 (Copper's Pub) sa te bucuri de emotiile unei nopti cu adevarat speciale. Intrarea la eveniment este 60 lei si include un shot care sa te incalzeasca. Rezervare obligatorie la 0735 026 762 sau http://inculise.ro/rezervari-online/

ASOCIAȚIA CULTURALĂ
În Culise
www.inculise.ro

Intrarea la eveniment este 60 lei și include un shot. Rezervarea este obligatorie la 0735 026 762 sau http://inculise.ro/rezervari-online.

Mulțumim partenerilor: Șapte Seri, Teatral.ro, OrașulM.eu, Ziarul Metropolis, PeLipscani.ro, Metropotam.ro, Music Nights.ro, Cinemagia, Raftulcuidei.ro, CalendarEvenimente.ro, Port.ro, ArtWe, Anyplace.ro, IQool, Diseară.ro, Urban.ro, Teatru.Pro, Zile și Nopți, Ileana Andrei.ro, Revista Cațavencii.

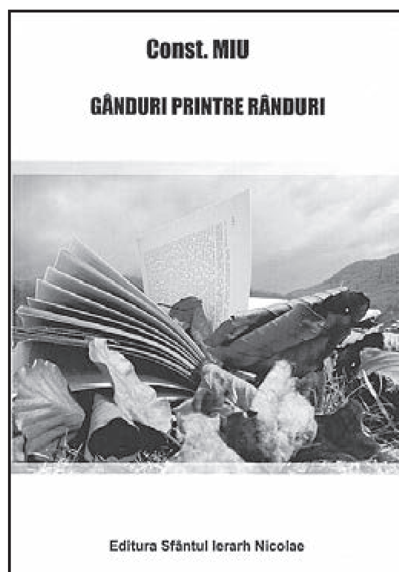
Să nu dați dragostea ca împrumut!

Ne naştem din iubire, trăim cu şi prin iubire, murim în iubire! Parcurgem cu paşi mărunţi, nesiguri şi stângaci cercul lui Hermes, dar trupul moare şi se zbate-n agonie şi numai sufletul, căzut în anamneză, va retrăi la infinit iubirea, reminiscenţă a existenţei sale arhetipale. Despre iubire scriu poeţii! Volumul ***Gânduri printre rânduri*** scris de **Constantin Miu** este o rugă a celui mai dulce şi amar simţământ încercat vreodată de omenire, a fiorului candid şi rece care cheamă şi alungă în acelaşi timp fiinţa.

Într-un *Murmur de gânduri* îşi începe autorul colecţia sa de poeme, adevărate frânturi de viaţă, scântei de regrete, amăgiri şi iluzii, încercând un vis al visului în care descoperă sensul iubirii, *bobul de mărgăritar*, menit să-i răscolească inima scăldată în *Lacrimă de lapte*. Cartea reprezintă o apologie a erosului, poetul surprinzând într-o notă elegiacă, ludică, uneori persiflantă, ipostazierea iubirii cu faţetele-i de diamant (profană, ideală, idilică, panteistă, maternă, divină, mitică, narcisistă, literaturizată, l'amour étrange).

Iubirea pământeană, vinovată şi vicleană îmbolnăveşte sufletul, are puterea de a face din *om ne-om*. Apariţia feminină este *o falsă icoană* care îşi ia în serios rolul de *zvârlugă* şi a cărei amintire provoacă *un gust de fiere*. Îndrăgostitul, fie se resemnează cu efemeritatea femeii (*Ai fost stea, dar căzătoare, La index singură te treci/ Mimând iubirea, te petreci*) evocând ataraxia eminesciană, fie o condamnă prin blestem la iubire după moarte (*De te-oi duce-n iad sau rai/ Fără mine să nu stai!/ Altă cale n-o să ai:/ Tot de mine o să dai!*) mimând tulburarea liricii lui George Coşbuc.

La antipod se prezintă **iubirea ideală**, conturată în vis prin reconstrucţia simbolică a florii romantice: *Floarea florilor, albastră*; *Mai floare decât floare albastră*, *Floare fără de vină*, *Regina nopţii*. Această *fecioară despletită* pare cu mult mai autentică decât făptura de lut care lăsase în urmă regrete. Propulsarea în planul oniric aduce fericirea supremă, iubirea sinceră, curată, oglindirea sufletului în inima celuilalt, fiind posibilă unirea celor două vieţi în acelaşi vis: *Am visat că mă visai! / Visul tău e visul meu.*

Iubirea idilică este surprinsă într-un cadru rural, în *pridvor*, *la mustul orei*, cu mândra îmbrăcată în *ie* şi *altiţă* pentru că e *vrerea inimii- ciutură plină*. Apropierea celor doi se transformă într-un ritual al vânătorii, o joacă pe viaţă şi pe moarte, când bărbatul seduce femeia cu arme proprii: *Eu vânător, iar tu vânat*. În acelaşi context, cadrul mioritic ascunde sentimentul *dorului ce doare*, iubirea fiind acel *fruct de dor călător* care trezeşte nostalgii.

Există printre rânduri şi o **iubire panteistă** *a Verdelui de-apare* în care sufletul este grădina desfătării, iar iubirea înfloreşte. Antropomorfism ! Se descrie o primitivitate docilă, suavă, fragilă (*creangă de finic, floare de sulfină, floare de iasomie, frunze de smochin*) conturând umbrarul protector al cuplului primordial, ferit de ochii lumii. În primăvară sau în toamnă, glasul iubirii este *risipă de culoare*, verde crud şi ruginiu, o joacă de-a v-aţi ascunselea cu arborii legaţi la ochi, o ceartă amuzantă şi tăioasă cu frunza de urzică, un spectacol al deliciului verbal: *Inima mi-am urzicat/ Verde şi-i urzică.*

Odată cu **iubirea maternă**, vocea lirică se domoleşte, se îmblânzeşte, se îndulceşte, iar chipul mamei (*Olga*) aduce cu sine o durere sfâşietoare. Dispariţia subită provoacă solitudine în sufletul lăsat orfan (*Gânditu-te-ai cui să mă laşi/ Când ai plecat, prea bună mamă?)* Priveghiul mamei este scăldat în lacrimi de plumb: *A nins bacovian cu ghiocei*. În ipostază maternă apare şi bunica, însă într-o lumină pascală, a belşugului cristic (*Ouă roşii, cozonac/ Ce gustos gătea bunica*). Prezentul sumbru aduce o sărbătoare searbădă, întunecată care şi-a pierdut însemnele ortodoxiei, fără mamă şi bunică universul este fără viaţă.

Filonul religios dezvăluie **iubirea divină** ce stă sub semnul mântuirii, al descoperirii unui Dumnezeu autentic, cel al interiorităţii, aşa cum menţionează autorul în moto: *Să-ţi faci din inimă Sinaiul întâlnirii cu Dumnezeu, fără a avea scară la cer!* Această adoraţie celestă evocă prezenţe simbolice (*Mântuitorul Sfântul, Fecioara cea Curată, îngerii, arhanghelii*) cu iz de *Aur, smirnă şi tămâie*. Sunt reluate cu pioşenie momente ale existenţei care au marcat irevocabil destinul umanităţii (naşterea, moartea, învierea, cina cea de taină) Poetul adoptă postura umilă a robului ce-şi asumă păcatele (*Lacrima e ruga mea*), încercând să-şi salveze specia de ingratitudine şi indolenţă prin fărâma de credinţă sădită în suflet (*dumicat pe veci păstrat).*

Iubirea mitică aduce în prim plan imaginea Anei profane care ratează actul iubirii prin gestul deliberat şi laş de a fugi. Speranţa că iubirea ar fi clădit altar, iar Ana ar fi avut har dumnezeiesc este spulberată şi îndrăgostitul resimte eşecul iluziei.

Nu există poet fără poezie şi nici act artistic fără Cuvânt (*De cuvânt eşti locuit/ Şi-n Cuvânt tu te-ai zidit*), aşadar vom întâlni în acest volum şi o **iubire literaturizată** concretizată în artele poetice. Misiunea artistului este justificată prin actul scriiturii de a concepe o scrisoare către fiinţa adorată sub forma unor versuri *cu refrenul la pachet*. O adevărată declaraţie de dragoste rimată şi ritmată. Conştientizarea instanţei creatoare se face la nivelul ficţiunii, prin plasarea cuplului generic *eu şi ea* în centrul universului plăsmuit, nişte *eroi de proză* care trăiesc o *poveste tăinuită*. *Ca biet poet*, autorul îşi impută statutul de condamnat în faţa muzei minulesciene căreia îi dedică *trei ode şi-un sonet* înainte de a trece în nefiinţă *Călare [...] pe Cuvânt*. Autoportretul dezvăluie modestia exagerată (*nătărău şi şchiopătat, beteag*), ghiduşia asumată (*Glas de drac sau semizeu*) şi naivitatea păcatului de a iubi profan (*Biet drumeţ, mereu stingher*).

Putem întrezări printre gândurile poetului şi o ascunsă **iubire narcisistă** în poezia *Fratricid* al cărei final surprinde adevărata dramă umană, neputinţa de nemurire (*Umbră este sora ce-am ucis*). Dorinţa eliberării de moarte se face prin gestul sinucigaş al imaginii de pe pământ, trădând o iubire preaplină, de sine.

În sens ludic, vom remarca şi o iubire atipică, s-o numim **l'amour étrange**, în care întâlnirea devine *rendez-vous*, iar protagoniştii vor primi etichetele unor îndrăgostiţi de ocazie (*Mon cher, fou*) pentru a-şi proba compatibilitatea.

Toate aceste variaţiuni de iubire aparţin inimii supradimensionate ce pulsează apolinic sau dionisiac, cu sincope, uneori cardiacă, vie, crudă şi absurdă. Această *casă a nemuririi* este locuibilă de fantasma celui ce iubeşte ca nebunul, o fantasmă care vede (*ochiul inimii*), primeşte mângâiere (*umăr de inimă*), vorbeşte (*glasul inimii*), se roagă (*rugăciunea inimii*), ticăie (*ceasul inimii*), visează (*treaptă spre cer*), ascunde taine (*scoică inimii, veşnic potir, azimă, pronie, apă vie*), se mistuie (*altar, rug de rugăciune*), care… aş spune… ştie să plângă (*fântână plină*), pentru că vremea iubitului aduce vremea lacrimei. O iubire *cu spini de rai şi ghimpi de trandafiri*, o iubire care nu se împrumută.

Simplitatea şi naturaleţea limbajului, oralitatea transparentă a stilului, lexicul uşor arhaicizat şi direcţionat înspre o semantică rustică, interogaţiile retorice formulate cu vână scriitoricească, poantele finale ce aduc un surâs complice al cititorului, metaforele insolite ce vin să nuanţeze **o metafizică a iubirii** (*aripi de dor, praf de stele, carnea visului, bob de suflet*), atmosfera romanţioasă a ritualului păgân, reconstrucţia simbolică a Androginului, acel animus şi anima într-un singur trup-vizuină, versurile scurte, sprinţare, cadenţate, toate acestea sunt uniformizate şi acordate la unison cu glasul iubirii.

Adăugiri în biografia poetului Ştefan Petică

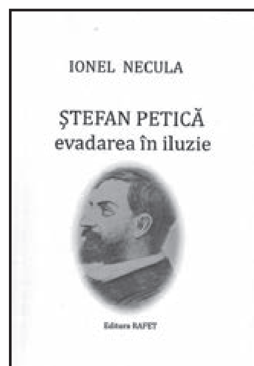

Lina Codreanu

„Sigur c-a fost înainte de toate *poet* (s.n.), dar a înţeles poezia în articulaţiile ei clasice, de vibraţie subiectivă, de armonie şi de dispunere pasională a existării" (p. 97). Din această afirmaţie se poate deduce că interesul monografistului Ionel Necula devoalat în cartea Ştefan Petică – evadarea în iluzie (Râmnicu-Sărat, Ed. RAFET, 2015, ediţia a doua) este de a completa cu documente descoperite nişe biografice despre poetul din Tecuciul aflat la interferenţa veacurilor al XIX-lea şi al XX-lea. Ceea ce aduce nou cercetătorul nu schimbă, aşadar, cu nimic valoarea creaţiilor simbolistului, catalogat de G. Călinescu în *Istoria literaturii române de la origini până în prezent* (1982, ediţia a II-a) drept „întâiul simbolist declarat", „surprinzător" de modern (p. 685). Referenţialul cercetătorului Ionel Necula are în vedere spaţiul obiectiv, pregătirea sociologică şi atmosfera vremii din care poetul a „evadat în iluzie". După cum mărturiseşte în *Cuvânt prefaţatoriu,* ceea ce propune aici Ionel Necula constituie „elemente noi, necunoscute şi neprelucrate" în studiile monografice editate anterior, semnate de Zina Molcuţ, Constantin Trandafir ş.a .

Cercetând registrele de stare civilă ale satului Buceşti, I. Necula a descoperit actul de naştere al poetului (nr. 74/1904), pe care martorii au „subscris prin punerea degetului", ceea ce permite monografistului o paralelă situaţională cu soarta lui Eminescu.

Pare impresionantă fişa de intelectual a lui Petică, dedusă din „liste şi comenzi de carte" descoperite între manuscrise. Marile librării din Europa, probabil, i-au onorat comenzile. Faptul este susţinut prin dorinţa poetului de informaţie la zi, de cunoaşterea mai multor limbi sau prin uşurinţa racordării la mişcarea lirică a epocii – simbolismul. Titlurile şi autorii (din varii domenii) sunt mărturii pentru încercarea intelectualului tecucean (elev, apoi student) de înţelegere a fenomenului literar, a problemelor filozofice şi sociologice etc.

Muza inspiratoare din perioada liceală, Izabela Andrei, cu şapte ani mai mare, a avut mai mult un rol de proteguire, decât de iniţiatoare erotică a tânărului vulcanic şi sensibil.

O latură importantă a biografiei lui Ştefan Petică este activitatea de teoretician şi militant socialist cu idei „remarcabile şi solide, superioare epocei sale" (G. Călinescu), cu forţă de penetrare în rândurile simpatizanţilor din porturile Galaţi şi Brăila, căci, scrie autorul, „cuvântările lui aveau consistenţă, forţă mobilizatoare şi erau străbătute de o luciditate debordantă" (p. 37).

Situaţia familială nu predispunea de rezerve financiare care să-i împlinească aspiraţiile lui intelectuale sau de militant. Ianache tatăl, ţăran mijlocaş, a chibzuit mica avere pentru a-şi creşte şi instrui cei şapte copii. Achita la zi taxele şcolare, dar faţă de iluziile politice ale primului fiu, Ştefan, avea serioase rezerve, deşi a participat cu el la întruniri. Moartea timpurie a acestuia (la 27 de ani) a spulberat nădejdea întregii familii Petică din Buceşti de Galaţi într-o carieră importantă.

O secţiune a cărţii, Ştefan Petică şi tentaţia sociologiei, are în vedere o analiză teoretico-metodică făcută de Ştefan Petică asupra unui chestionar despre *firea românească*, întocmit de G. Coşbuc, Anghel Dumitrescu, Ovid Densuşianu şi C. Rădulescu-Motru şi publicat în 1900, în „Noua Revistă Română". Observaţiile se referă la imposibilitatea generalizării (totalizante) a unor trăsături ale unei etnii, cât timp individualităţile sunt efecte ale tradiţiei, mentalităţii colective, mediului socio-cultural şi au ele însele stări psihice definitorii.

O apariţie recentă, cartea Ştefan Petică – poeme în proză (Craiova, 2014), îngrijită de o cercetătoare descendentă a poetului, îi dă un nou prilej lui Ionel Necula să probeze abilităţi certe de critic literar: „Poemele sale în proză sunt nişte mici bijuterii înfiorate, încrustate pe file de borangic în care se regăsesc, în egală măsură, şi foşnirile de mătase ale crinolinelor medievale şi foşnetul metalic al frunzelor uscate de toamnă târzie şi parfumul de crizanteme ofilite de apropierea vremurilor rele" (p. 98).

Cercetătorul Ionel Necula a avut ca temei ediţia îngrijită de Zina Molcuţ – Ştefan Petică. *Scrieri*, vol. I-II (Bucureşti, Ed. Minerva, 1974). În *Addenda* de la finalul cărţii, autorul face o critică a criticii, în fapt, o necesară şi utilă trecere în revistă a contribuţiilor de referinţă privind viaţa şi opera poetului. Prima apariţie editorială prezentată este volumul omagial Ştefan Petică. La 110 ani după... (Craiova, Editura Aius, 2014), iniţiată şi realizată de Nicoleta Presură Cătălina, ce cuprinde analize, eseuri, interpretări semnate de Lidia Bote Marino, Mihai Zamfir, Constantin Trandafir, Mihai Cimpoi, C.D. Zeletin, Doru Scărlătescu, Nicolae Dabija, Iulian Boldea. Urmează în *Addenda* panoramarea monografiilor semnate de Zina Molcuţ – Ştefan Petică şi vremea sa (Bucureşti, Ed. Cartea Românească, 1980) şi Constantin Trandafir – *Introducere* în opera lui Ştefan Petică (Bucureşti, Ed. Minerva, 1984).

Conchidem că pasiunea constantă pentru cercetare literară a făcut ca Ionel Necula – „Uricar la Poarta Moldovei de Jos" –, spornic aliniat conceptului de patriotism local, să propună istoriei literare completări şi nuanţe despre biografia şi creaţia nefericitului Ştefan Petică, care „a fost poet şi a creat o poezie de o factură cu totul aparte în cultura românească, a fost dramaturg, critic şi teoretician literar şi, nu în ultimă instanţă, sociolog" (p. 85).

Avem de-a face cu o **poezie şovăitoare, şăgalnică, alunecoasă** asemeni gândurilor leneşe rescrise printre rânduri ce dau târcoale sufletului îndrăgostit irevocabil de lume, de flori şi îngeri blonzi, de Dumnezeu.

Să lăsăm, deci, Iubirea să cuvânte şi Cuvântul să iubească!

GÂNDUL DIN URMĂ

Gândurile tu-mi citeşti
Printre rânduri tot nescrise
Şi pe toate le iubeşti
Căci ascunse sunt în vise

Gând nebun, lăsat în drum,
Calea ca să nu găsească
Spre altarul tău de scrum
Ca fiinţă-ţi îngerească

Te gândeai că mă gândesc
Doar la gândul tău din urmă ?
Doar pe el acum iubesc,
Că e gând scăpat din turmă.

BOB DE SUFLET

Am să te-nvăţ să mă înveţi
Mereu pe dinafară,
Chiar de-ai avea şi nouă vieţi
Şi toate or să doară !

Şi-am să te-nvăţ ca să mă taci
Nu basme-aş vrea acum să-mi spui.
Tăcând, mai mult o să îmi placi;
Poveste ca a noastră nu-i!

Bobul de suflet ce-a rămas,
În pieptul tău – grădină,
Să-l răsădeşti, ţie ţi-l las
Floare fără de vină…

breaking news

Gabriel Funica

Pe la chindie, cînd erau deschise televizoarele, scroafa s-a urcat în copac. Mare minune de la Dumnezeu.Clopotele au început să bată.Un elicopter ajuns la faţa locului, a făcut imediat legătura.Se transmitea în direct.Satul, cu mic cu mare, dăduse şi el buzna în pom.Pe crengi, pe frunze, atîrnau ca lăstunii.

N-aveai loc să arunci un ac.Dar scroafa nu se vedea nicăieri.Nici măcar la cameră.Intrase biata de ea într-o scorbură. Şi de acolo se chinuia să tragă bicicleta.

DARIE DUCAN

Vedeșicredele
(2014)

1

Ouă de ţânţari la colţul ochiului. Ce? Când s-au depus? Aceste diminutive ca o gară de nord. Meseria lor era să te facă. Un cadavru al strategiei şi sute de mii de ţăndări promiscue, piuré de clopot amestecat, diferenţele tari nu se simt, numai singurătatea când te arunci într-un taxi, te naşti pe uşa lui înăuntru cu suficienţă şi amoc şi ştii străzile cu bretelele de linişte ale unui pilot pauper: zboară până la os, până rămâne să se spulbere în elice şira spinării, vertebrele de magnolie şi argint. La colţul ochiului tumefiate blocuri menţin contradicţia, dantelele de lapte bătut arhivat aduc în faţa minţii o mimică o eglogă. Ce s-ar mai putea face. Scrumiera e plină de unghii sunt tăiate cu carne cu tot, altfel nu am vorbi deloc ca să acoperim ce se mai poate. Memoria lor era să te facă. De tot. Ca valutiştii, ca băncile, ca asigurările. Uneori, înţepat în buză, un stupid ac de siguranţă, ca la gâtul unui câine ciobănesc, te împiedecă să fugi. Primul venit se va ţine de bara acului în tramvai. Bunul public bunul comun. Cearșaful de noapte muiat în penitenţă. Două-trei staţii care să te facă. Eu n-am fost aici. Un bilet continuu crescând în loc de unghie şi gura umplându-mi-se cu frunze de toamnă precum rapsozilor cu făt oral.

5

Ah, râsul complice! Ah, propaganda! Momentele live cu borşul sărit. Oţetul lui întreţine. Au apărut vitralii-n frigider. Ne punem fiecare pe pernă osatura visată, o potrivim foarte bine-n găini şi acomodăm pereţii, fixăm prapurii optici şi încet cu limba ochiului tergiversăm pe ploapa interioară animale din vechime. De partea cealaltă un semen mişcă un magnet şi animalul împinge, ne oferă mimică gestică, ne face decişi şi burleşti ca voma. De partea cealaltă a magnetului e frunza de spanac, semn că de pol opus vom muri. Semn că în pilitura de fier nu se mai ştie cum se compune fotonic ce uiţi. Acolo un mic piper verde ca o branulă asigură fluxul, e toată o agenţie de ştiri.
Tot ce se află e râsul complice, rockstarul nostru cuminţit, oţetul în care toate muştele s-au resemnat şi şi-au făcut o familie deasupra iubirii.

MARINA RALUCA BACIU

Căutări

Erau niște gânduri
într-un borcan de
fier,
căutând din
răsputeri
lumină.

Cu greu au mai
încăput
în dimineața de
umbre
împinși de vântul
care-i tot mușca de spate și de răni.
Și tot cu greu
vor ieși,
dintr-o privire
prin crăpăturile capacului,
transformaţi în speranțe.

Nu știu cât vor mai sta.
Văd soarele clipind
pe sub umbrele capacelor uzate
și mă apucă un dor cumplit
de căutări.

Albastră

Nu mai căutați
Să desenați pe fețe neumblate,
Pe care niciun gând
Nu s-a mai urcat demult
Împins de voi.
Degeaba căutați alte culori cu avioane...
Tot albastră e soarta
Cu care vă îmbrăcați.

Nu mai umblați prin pământurile
Pe care nimeni nu s-a iubit
niciodată,
Căci ele nu dau roade
și nici roadele
nu vă vor da pe voi,
invinse de sub munții de beton
și plânse pe sub stele.

Nu mai căutați
Să desenați pe fețe neumblate,
Pe pământuri și pe ape reci,
Atâta timp
Cât v-ați pierdut
creioanele colorate
în trecut.

Semnătură

Văd cum se înalță pagini
dintr-un suflet orb.
Pete de cerneală
lovindu-se de pereții
toracelui său
se strâng în stele.
Oare cerul ăsta strâmb
este o nouă poveste?
Atunci mă semnez iar
pe un vârf din coasta ta
și, crăpând două stele deodată
cu vârful peniţei,
scriu finalul.

CONSTANTIN TOMA

MINICRONICI DE CENACLU

Petrache Plopeanu

Criticat n-ai cum să fii
Cum s-a întâmplat cu mine
Cu "Popasul dintre vii"
Viitorul sună bine !

Nina Plopeanu

Doamna Plopeanu – caz unic
Ascultă doar, dar nu cumva
Tăcând şi nespunând nimic
Tăcerea ei spune ceva ?

Ionel Moni Constantin

Aseară, conflict stradal
Sesizat de un vecin.
Nu era nici un scandal…
Vorbea Moni Constantin.

Ştefania Oproescu

Critica-i o provocare
Ce la ofuri mă îndeamnă
Totuşi, am loc de visare…
Când mă critică o doamnă !

Ghe.Andrei Neagu

Chiar stârnind la confraţi ura
Ţinta lui Neagu e clară:
Să reflecte doar cultura
În "Oglinda Literară"

Lili Goia

Mă critice cât îi e voia
Şi poate să mă facă praf
Doar scriitorul Lili Goia
Şi nu omul de la ANAF.

Constanţa Cornilă

Ciudat, dar între un rondel
Şi un vers şchiop fără de rimă
Îţi recomandă Rudotel
Iar dacă nu ,chiar Lecitină !

Rodica Soreanu

Senină ca o dimineaţă
Mai jună ca odinioară
Rodica-ncepe-o nouă viaţă:
De tânără pensionară

Mariana Vicky Vârtosu

Doamnă cu fire altruistă
Aşterne-n pagini de revistă
Tot ce-n cenaclu se mai cerne –
Ca scrib al vremilor moderne !

Ghe.Suchoverschi

Scrii bine şi deloc simplist
Şi-n variate feluri
Chiar eşti un bun epigramist
Atunci când scrii... rondeluri

Oglinda care refractă

„Gândul, cea mai puternică forță din univers”
Dumitru Constantin –Dulcan

În „*Inteligența materiei*”, Dumitru Constantin - Dulcan a demonstrat cu argumente științifice că, dincolo de toate lucrurile vizibile, concrete, există un câmp de energie și lumină, coordonat de o minte inteligentă, insistând că nu suntem singuri în univers și că Dumnezeu există. Opinia sa îmbina filosofia subiectivă a secolelor trecute prin care se releva faptul că noi ne creăm propria realitate cu descoperirile fizicii cuantice care au arătat că mintea noastră e cea care face să colapseze undele de energie și le transformă în particule, adică în materie. Deci gândirea umană realizează transformarea lumii nevăzute în elemente perceptibile văzului uman. Gândul e creator, reușind să demonstreze că este cea mai puternică forță din univers. Iar Dumnezeu ne-a dat puterea ca, din milioanele de realități posibile, care există în stare latentă, să aducem pe pământ, cu gândurile noastre pe aceea care, din matricea creației se potrivește cât mai mult cu imaginația și accepțiunile noastre despre realitatea încobjurătoare. M'am aplecat asupra acestui subiect de o importanță covârșitoare pentru meseria de vraci, tămăduitor al maladiilor trupului dar și cu o componentă importantă asupra vieții omului, personală ori socială, familială și profesională. Și m'am întrebat unde se află elementele care suferă modificări imprecante asupra noastră, declanșând cercul vicios spirit-corp-spirit și am descris calea de trecere prin intermediul sufletului. Care ne aparține nouă, genomic prin ADN-ul preluat prin părinți de la strămoși și ce din acest întreg cerc nu ne aparține?

Colegul meu s'a aplecat asupra faptului că există o reflexie, că întreaga noastră existență e o oglindă. Faptul că suntem unici în genomul pe care îl deținem, fizic, în trupul câștigat prin naștere, se reflectă în numeroase experimente care demonstrează cum reacționează celulele noastre (să nu uităm teoria gemenilor, a părților desprinse de trup ale unor viețuitoare, fenomenul organelor fantomă etc.). Dar reacțiile reflexe descrise de mine nu sunt doar oglindirea a ceea ce simțim sau a ceea ce gândim, ci într'o relație strânsă, noetică cu tărâmul akashic. Reacția ce declanșează primar descărcări transsinaptice de modulare, mediere sau hormonale poate fi transmisă prin intermediul acestor câmpuri energetice asemănător telepatiei la mii de kilometri distanță. Sigur că celulele au inteligența lor, fiecare fîcând însă parte dintr'un întreg sub control universal. Ele reacționează la gândurile și sentimentele individului dar și a societății în care trăiește. Experimentul efectuat cu un eșantion de ADN recoltat de la un individ și dus la o mie de kilometri distanță, într-un laborator și urmărit în timp ce persoana de la care se prelevase țesutul a fost pusă să privească un film cu imagini minunate, care stârneau bucurie și care au arătat cum spirala de ADN se relaxează, în contradicție cu momentul când imaginile au fost schimbate cu un film de groază și ADN-ul a început, imediat, să se strângă, contractându-se. Deci care este concluzia? Percepția duce la reacții prin primul arc reflex. Analiza rezultatelor acestuia declanșează raportarea la sertarele memoriei cerebrale deținută de glii și neuroni. Iată al doilea arc reflectă obținerea de informații afective, sufletești, cu rol de a crea binele sau răul în spiritul nostru, cel care este într'o permanentă relație de feed-back cu matricea noetică. Orice element genomic identic, primește informația prin cel de-al treilea arc reflex, cel noetic.

Lumina deține împreună cu celelalte frecvențe ale câmpului memoria ce discerne între bine și rău, taina relevată adamic primilor oameni și la care are acces întreaga omenire. Singura întrebare: este celula capabilă să realizeze în întregim un discernământ de atare dimensiuni, sau ca și computerul interacționează prin verigile arcurilor reflexe, obținând indicațiile solicitate. Și atunci intervine cea de-a doua concluzie, aceea că deficiența care conduce la alterarea stării de sănătate a corpului este datorată unui complex de factori care bruiază, intervine violent într'unul dintre actele reflexe inferioare (primele trei), caracteristice viețuitoarelor de pe pământ. Când Edenul reprezenta locul ales prin Geneză să ocrotească omul, ferindu'l de tot ceea ce însemna rău, viața fiind supusă universalei legi morale dominată de fericire eternă, nimeni nu putea să'și închipuie multitudinea de boli care vor domina spectrul sănătății umane. Să fi fost acel păcat inițial sursa accesului la cercetarea cugetului pentru a discerne între bine și rău (pentru că a cunoaște efectele binelui implică cunoașterea răului!)? Să fi fost accesul la cunoaștere sursa înțelegerii faptului că sănătatea în totalitatea sa, mens sana in corpore sano, nu se poate asocia decât binelui? Sursele spun că trupul ar fi fost dat omului abia după ce mușcase din mărul cules din pomul cunoașterii la îndemnul Evei ispitită de un șarpe încolăcit, care apoi în jurul sceptrului și al cupei a devenit, tot el, simbolul tămăduitorilor și al aducătorului de înțelepciune, Hermes. Era un proces obligatoriu de contemplație, meditație și rugăciune, cele trei acte reflexe filosofic prezentate? Sau o necesitate de apreciere a binelui prin cunoașterea răului? Toate doctrinele esoterice, teologice și științifice insistă pe adoptarea unui un stil de viață sănătos care să înceapă de la a gândi și a făptui binele. Orice încălcare a acestor precepte creează declanșarea unor mecanisme biochimice care duc la suferință. De ce este implicat stressul, abandonarea spiritului în necazuri cotidiene? Pentru că acestea și declanșarea îndoielii, invidiei, geloziei, furiei, mâniei, urei afectează păzitorii sistemului imunitar din organism, îi imobilizează, lăsând organismul nostru fără apărare, iar ostașii - milioanele de celule moarte, virușii și bacteriile, unii dintre ei saprofiți pe timp de pace, circulă liberi prin organism, apoi se localizează în teritoriile mai puțin protejate sau mai gingașe și declanșează o stare morbidă.

Liviu Pendefunda

Chiar dacă nu sunt întrutotul de acord cu viziunea colegilor mei, cred că numai cuvintele prea puține și sărace în conținut sunt vinovate că nu se poate exprima adevărul divin conținut pentru om într'un măr. Un experiment simplu efectuat cu doi șoareci hrăniți la fel, ținuți în aceleași condiții de viață (cuști identice, lumină etc), dar cu diferența că unuia îi era arătată zilnic o pisică, a arătat că cel supus momentelor de frică indusă de dușmanul de moarte, a slăbit, s'a ogărjât, cum se spune, la început agitat a devenit apatic, i-a pierit pofta de mâncare și în final a murit. Depresia are și ea un efect nociv asupra organismului, nu doar că împiedică vindecarea, dar poate favoriza debutul altor maladii. Orice dezechilibru emoțional aduce, mai devreme sau mai târziu declanșarea unei afecțiuni. Exemplul este cunoscut și demonstrează gravitatea dezechilibrelor realizate prin emoțiile gradate virtual până la stress.

Fără a fi considerat că aș putea cade în desuetudine, afirm că timpurile moderne se bucură de multitudinea de afecțiuni, dintre care unele letale, tocmai datorită unei conduite greșite de viață și prin eludarea cunoașterii ancestrale a ritualurilor tradiționale sociale, familiale și de relaționare cu natura, cu divinitatea din noi și de aiurea. Condamnăm practicile păgâne, ale doctrinelor orientale sau nativilor din Africa și Americi în numele unor religii care nu acționează decât împotriva umanității (prin reprezentanții lor) și impun o strategie dăunătoare potrivnică învățăturilor fondatorilor acestora. Analize uzuale relevă că iertarea face ca pH-ul corpului să vireze dinspre aciditate spre alcalin, favorabil sănătății. Sigur că sunt și suferințe care nu pot fi evitate. Dar e important să rămânem conștienți că fiecare minut de suferință sau stress diminuează timpul de viață al celulelor trupului nostru. Munca în medii înconjurate de beton și sticlă, asfalt aparatură electronică amenință viabilitatea întregului organism. De aceea se recomandă respectarea timpului de lucru, a pauzelor, a vacanțelor, permanentul contact cu natura și societatea umană prin relații directe și nu on-line, să respirăm adânc în aerul curat al colegilor noștri aflați în celelate regnuri, mineral, vegetal și animal, alături de care ne-a hărăzit destinul Creatorul Universului, să privim minunile naturii, admirându-le, meditând odată cu actul contemplației și îndepărtând grijile zilnice să ne bucurăm că avem cui să mulțumim pentru integrarea noastră sub focul soarelui, în bătaia vântului, între valurile apelor și ocrotind pădurile și câmpurile cu flori. Ar trebui să înțelegem că trăim timpuri în care relaxarea este esențială precum este și participarea la viața socială (ritualurile legate de naștere, căsătorie, liturghiile, înmormântările care creează comuniunea cu semenii și Dumnezeu), în vederea armonizării luminii interioare, adică a vibrațiilor proprii cu cele universale. Studiile cu Simple Photon Emission Computed Tomography (SPECT) demonstrează modificările pe care dismetabolismele și modificările neurovegetative datorate agresiunilor externe le decelează la nivelul structurilor neuronale pe ariile deosebit de complexe din creierul uman.

O scanare SPECT este un tip de test de imagistică nucleară care, spre deosebire de de imagerie care prezintă structurile din interiorul corpului, produce imagini ce reliefează funcțiile organelor, demonstrând ce zone ale creierului sunt mai active sau mai puțin active. În loc de fotografiile unor structuri anatomice, SPECT scanează activitatea biologică 3-D cu ajutorul fotografiei gamma pentru a obține mai multe imagini 2-D din unghiuri multiple și aplicarea unui algoritm de reconstrucție tomografică. Astfel se pot diagnostica și diferenția patologii cauzale de demență, tulburări circulatorii sau metabolism, epilepsii etc. Meta-analiza a numeroase studii raportate sugerează că SPECT este sensibil la diagnosticarea bolii 81% în Alzheimer capabil de a diferenția Alzheimer de demența vasculară, realizând pierderea neuniformă a metabolismului cortical văzut în accidente vasculare cerebrale care diferă în mod clar de pierderea funcției cerebrale tipică maladiei Alzheimer. Deci trebuie să înțelegem că nu structura ci funcția contribuie la sănătatrea noastră fizică și mentală. Astfel, pe când structură nu eram ci doar idee zămislită, filosofia lumii noastre abia se crea. În Geneză se spune că Adam și Eva trăiau în grădina Edenului, unde printre toate soiurile de arbori creșteau Arborele Vieții și cel al Cunoașterii Binelui și Răului. Dumnezeu le-a interzis să mănânce din fructele Arborelui Cunoașterii Binelui și Răului. Dar, iată că, șarpele a reușit s-o convingă pe Eva, care la rându-i l-a convins pe Adam să mănânce din fructul interzis. Acest Arbore poate fi considerat în simbolistică nimic altceva decât sistemul cheakrelor înșirat de-a lungul coloanei vertebrale, iar șarpele, înfășurat în jurul lui nu este decât forța Kundalini. *Dacă vei mânca din fructele acestui arbore (adică dacă trezești chakrele) vei deveni asemenea lui Dumnezeu, vei avea omnisciența, clarviziunea și puterea Lui*, i-a șoptit șarpele Evei. și așa a s-a format concepția că o oglindă nu numai reflectă ci și refractă. (*continuare în numărul viitor*).

ACTUALITATEA GENIALULUI MIHAI EMINESCU

Gheorghe Funar

La 15 ianuarie, în fiecare an românii de pretutindeni sărbătoresc ziua de naştere a genialului Mihai Eminescu. După 162 de ani sunt încă multe adevăruri ascunse privind preocupările şi toate scrierile lui Mihai Eminescu, dar mai ales cu referire la asasinarea lui şi la identitatea ucigaşilor şi a complicilor acestora. Adevărul nu va mai umbla multă vreme cu capul spart !

Mihai Eminescu a fost şi va rămâne peste veacuri nu numai Poetul Nepereche, un mare istoric, dramaturg şi fizician, dar şi un ziarist extrem de apreciat. Din numeroasele sale articole pe teme politice am selectat câteva fragmente edificatoare pentru vremea lui Eminescu şi pentru „epoca neagră" post-decembristă:

- „Istoria îşi are logica ei proprie: nici un neam nu e condamnat de a suporta, în veci, un regim vitreg, corupt şi mincinos. Ne temem că aproape e ziua în care simţul conservării fizice, revoltat de maltratările administrative şi fiscale şi de exploatarea excesivă din partea străinilor, va preface poporul nostru într-o unealtă lesne de mînuit în contra chiar a existenţei statului." (ziarul „Timpul" din 5 decembrie 1882).

- „Greşealele în politică sunt crime; căci în urma lor suferă milioane de oameni nevinovaţi, se-mpiedică dezvoltarea unei ţări întregi şi se-mpiedică, pentru zeci de ani înainte, viitorul ei." (ziarul „Timpul" din 13 februarie 1882).

- „Sentimentul istoric al naturii intrinseci a statului sau o mână de fier, din nefericire, lipsesc; aşa încât, departe de-a vedea existenţa statului asigurată prin cârma puternică şi prevăzătoare a tot ce poate produce naţia mai viguros, mai onest şi mai inteligent, suntem, din contră, avizaţi de-a aştepta siguranţa acestei existenţe de la mila sorţii, de la pomana împrejurărilor externe care să postuleze fiinţa statului român ca pe un fel de necesitate internaţională." (ziarul „Timpul" din 31 august 1878).

-„Elemente străine, îmbătrînite şi sterpe, s-au amestecat în poporul nostru şi joacă comedia patriotismului şi a naţionalismului. Neavând tradiţii, patrie hotărâtă ori naţionalitate hotărâtă, au pus totuşi, mâna pe statul român. Conştiinţa că ele sunt deosebite de neamul românesc nu le-a dispărut încă – ele se privesc ca o oaste biruitoare într-o ţară vrăjmaşe. De-aceea nu-i de mirare că întreaga noastră dezvoltare mai nouă, n-a avut în vedere conservarea naţionalităţii, ci realizarea unei serii de idei liberale şi egalitare cosmopolite." (ziarul „Timpul" din 14 noiembrie 1880).

- „Străini superpuşi fără nici un cuvânt naţiei româneşti, o exploatează cu neomenie, ca orice străin fără păs de ţară şi popor." (ziarul „Timpul" din 9 august 1881).

- „Acest spectacol al exclusivei stăpîniri a unei rase şi decăzute şi abia imigrate asupra unui popor istoric şi autohton e o adevărată anomalie, căreia poporul istoric ar trebui să-i puie capăt, dacă ţine la demnitatea şi la onoarea lui." (ziarul „Timpul" din 9 august 1881).

- „Nu e vorba doar de reacţiune prin răsturnare, ci prin înlăturarea elementelor bolnave şi străine din viaţa noastră publică de către elementele sănătoase coalizate." (ziarul „Timpul" din 19 septembrie 1879).

- „Nu oprim pe nimenea nici de a fi, nici de a se simţi român. Ceea ce contestăm, însă, e posibilitatea multora dintre aceştia de a deveni români, deocamdată. Aceasta e opera secolelor. Până ce însă vor fi cum sunt: până ce vor avea instincte de pungăşie şi cocoterie nu merită a determina viaţa publică a unui popor istoric. Să se moralizeze mai întâi, să-nveţe carte, să-nveţe a iubi adevărul pentru el însuşi şi munca pentru ea însăşi, să devie sinceri, oneşti, cum e neamul românesc, să piarză tertipurile, viclenia şi istericalele fanariote, şi-atunci vor putea fi români adevăraţi. Pân-atunci ne e scârbă de ei, ne e ruşine c-au uzurpat numele etnic al rasei noastre, a unei rase oneste şi iubitoare de adevăr, care-a putut fi amăgită, un moment, de asemenea panglicari, căci şi omul cel mai cuminte poate fi amăgit odată." (ziarul „Timpul" din 17-18 august 1881).

- „Mizeria materială şi morală a populaţiei, destrăbălarea administraţiei, risipa banului public, cumulul, corupţia electorală, toate acestea n-au a face, la drept vorbind, cu cutări sau cutări principii de guvernamânt. Oricare ar fi guvernul şi oricare vederile sale supreme, corupţia şi malonestitatea trebuie să lipsească din viaţa publică; oricare ar fi, pe de alta parte, religia politică a unui guvern, ea nu-i dă drept de-a se servi de nulităţi venale, de oameni de nimic, pentru a guverna." (ziarul „Timpul" din 9 decembrie 1882).

- „Avem nevoie, mai întâi de toate, de-a urâ neadevărul, ignoranţa lustruită, cupiditatea demagogilor, suficienţa nulităţilor." (ziarul „Timpul" din 28 septembrie 1880).

- „Demagogia la noi însemnează ura înrădăcinată a veneticului fără tradiţii, fără patrie, fără trecut, în contra celor ce au o tradiţie hotărâtă, un trecut hotărât." (ziarul „Timpul" din 30 iulie 1881).

- „Odată egalitarismul cosmopolit introdus în legile politice ale ţării, orice patriot improvizat şi de provenienţă îndoioasă a voit să stea alături cu aceia pe care trecutul lor îi lega, cu sute de rădăcini, de ţară şi popor. Dar aceşti oameni noi, aceşti „patrioţi", căutau numai foloasele influenţei politice, nu datoriile. Din cauza acestor elemente, care formează plebea de sus, elementele autohtone ale ţării dau repede îndărăt în privire morală şi în privire materială." (ziarul „Timpul" din 22 martie 1881).

- „Din momentul în care luptele de partid au degenerat în România în lupta pentru existenţa zilnică, din momentul în care mii de interese private sunt legate de finaţe sau de căderea unui partid, nu mai poate fi vorba de neatîrnarea politică a diferitelor grupuri care-şi dispută puterea statului. Din momentul în care interesul material de-a ajunge la putere precumpăneşte, o spunem cu părere de rău: lupta egală în ţară şi Parlament, nu mai e decît manipulul unor ambiţii personale, al unor apetituri, pe cât de nesăţioase, pe atât de vrednice de condamnat." (ziarul „Timpul" din 19 septembrie 1880).

- „Peste noapte şi prin surprindere, am admis legiuiri străine, legi străine în toată puterea cuvîntului care substituie, pretutindenea şi pururea, în locul noţiunilor naţie, ţară, român, noţiunea om, cetăţean al universului..." (ziarul „Timpul" din 13 decembrie 1887).

- „Clasele productive au dat îndărăt; proprietarii mari şi ţăranii au sărăcit; industria de casă şi meşteşugurile s-au stins cu desăvârşire – iar clasele improductive, proletarii condeiului, cenuşerii, oamenii ce încurcă două buchi pe hârtie şi aspiră a deveni deputaţi şi miniştri, advocaţii, s-au înmulţit cu asupră de măsură, dau tonul, conduc opinia publică, fericesc naţia în fiecare zi, pe hîrtie." (ziarul „Timpul" din 22 februarie 1879).

- „Peste tot aceeaşi idee: să dau străinilor ce-mi cer; cât pentru români puţin îmi pasă !" (ziarul „Timpul" din 23 mai 1882).

- „Un sistem reprezentativ, întins ca o reţea asupra întregii ţări, influenţat însă, întodeauna, în mod absolut, de guvernul central, şi-a format în fiecare părticică organele sale, sub formă de consilii judeţene, consilii comunale, consilii de instrucţiune, consilii de sus şi de jos, care nici nu ştiu ce să consilieze, nici nu au ce reprezenta decât pe persoanele din care sunt compuse." (ziarul „Timpul" din 27 mai 1879).

- „Toate numirile în funcţiuni nu se fac după merit, ci după cum ordonă deputaţii, care, la rîndul lor, atîrnă de comitetele de politicieni de profesie, formate în fiece centru de judeţ. Aceste comitete îşi împart toate în familie. Ele creează, din banii judeţelor, burse pentru copiii „patrioţilor" trimişi în străinătate să numere pietrele de pe bulevarde, ele decid a se face drumuri judeţene pe unde „patrioţii" au câte un petec de moşie, încât toată munca publică, fie sub forma de contribuţie, fie sub cea de prestaţiune, se scurge, direct ori indirect, în buzunarul unui „patriot". (ziarul „Timpul" din 20-21 aprilie 1881).

-„Rasa determinantă a sorţii acestei ţări nu mai este cea românească, ci străinii românizaţi – de ieri – alaltăieri", iar autoapărarea împotriva lor e „disproporţionat de grea, de vreme ce aceşti oameni au sprijin pe străini, pârghiile care-i ridică sunt aşezate în afară, pe când înlăuntrul n-avem decât poporul nostru propriu, scăzând numeric şi fără o conştiinţă limpede de ceea ce trebuie să facă." (ziarul „Timpul" din 1 aprilie 1881 şi 29 iulie 1881).

- „Oameni care au comis crime grave rămân somităţi, se plimbă pe stradă, ocupă funcţiuni înalte, în loc de a-şi petrece viaţa la puşcărie." (ziarul „Timpul" din 3 mai 1879).

- „Ne mulţumim dacă actele guvernanţilor de azi nu sunt de-a dreptul de înaltă trădare, abstracţie făcând de toate celelalte defecte ale lor, precum mărginirea intelectuală, slăbiciunea de caracter, lipsa unui adevărat şi autentic sentiment patriotic." (ziarul „Timpul" din 8 august 1880).

- „Poporul a pierdut de mult încrederea că lucrurile se pot schimba în bine şi, cu acel fatalism al raselor nefericite, duce nepăsător greul unei vieţi fără bucurie şi fără tihnă." (ziarul „Timpul" din 31 august 1878).

- „Populaţia autohtonă scade şi sărăceşte; cărţi nu se citesc; pătura dominantă, superpusă rasei române, n-are nici sete de cunoştinţi, nici capacitate de a pricepe adevărul. Dacă acest sediment învaţă, o face de silă, gonind după o funcţie. Încolo leagă cartea de gard. Şi, pentru a avea o funcţie trebuie să fii înrudit cu ei." (ziarul „Timpul" din 30 iulie 1881).

- „Mita e-n stare să pătrundă orişiunde în ţara aceasta, pentru mită capetele cele mai de sus ale administraţiei vând sângele şi averea unei

Un scenograf ghiduş

Bogdan Ulmu

1989. Montam, la Baia Mare, o piesă de Titi Cubleşan, al cărei titlu era *Recurs la Judecata de apoi* (titlu care n-a plăcut la CCES şi s-a oprit spectacolul; i-au dat drumul după ce am renumit textul, *Ultima întîlnire*).

Într-o dimineaţă vin la repetiţie, pe la intrarea actorilor, şi trec prin scenă, spre sală. Privind în culise, văd un pat de spital cu un manechin în el, acoperit de un cearceaf. O întreb pe sufleuză din ce spectacol e patul acela de spital, cu un manechin în el.

Văd că femeia se albeşte:

- Ce ...manechin?
- Ăla din culise.

Sufleuza se apropie de pat, temătoare, şi trage cearceaful: sub el, dormea Florin Harasim, scenograful teatrului. Femeia-l zgîlţîie şi-i strigă că-ncepem repetiţia, să se scoale.

Boemul, uşor mahmur, asta şi face: mă salută şi pleacă vioi, spre baie. Aflu ulterior că, uneori, cînd întîrzie prin oraş şi nu mai prinde autobuzul, doarme-n patul din culise.

Să dorm pe scenă, n-am apucat: am compensat cu dormitul prin cabine şi în biroul directorului....

Dar nonconformistul scenograf (să precizez: talentat!) are mai multe isprăvi anecdotice, în palmares. Spre exemplu, cam în aceeaşi perioadă, directorul teatrului îi interzisese să mai intre-n instituţie înafara orelor de repetiţii. Paznicii/portarii aveau ordin şi erau cu ochii pe el.

Într-o dimineaţă însă, în condica adusă la semnat directorului, se găseşte următoarea însemnare: „Tovarăşe Director, subsemnatul FH, vă rog să sancţionaţi portarul, deoarece am pătruns ilegal în instituţia în care sunt angajat, înafara orelor de repetiţii şi spectacole. Cu mulţumiri, FH". Amuzant, nu?!

Iar regretatul Tudor Popescu mi-a povestit altă pătăranie: îşi monta un text, la Satu Mare. N-are de lucru şi-l ia pe pe FH să facă decorul. Acesta evită întîlnirea cu Tudor, sub diferite pretexte. Exasperat, dramaturgul-regizor îl prinde în ziua de leafă şi-i ...prinde cătuşa – una de mîna lui, una de-a sa. I-a scos-o abia după ce a terminat Florin schiţele...

Inedită metodă de colaborare!

Mai am una cu el: prin 1987 a venit la Iaşi, să înceapă o montare. E invitat într-o familie de actori. Beau ceva, Florin bea (probabil) mai mult şi deodată rosteşte, profetic: „Mi se-arată!". Se duce la baie: cada era plină cu apă, deoarece în acea perioadă se mai oprea furnizarea apei şi oamenii-şi strîngeau în cadă, să aibă la nevoie. Scenograful „ţuşti!" în cadă, făcînd o lăcăraie incredibilă.

A plecat din casă ud, dar senin, cerîndu-şi scuze a doua zi şi explicînd:„Cînd *mi se-arată*, nu mai sunt responsabil de ceea ce fac!".

E şi el un personaj, nu?

---

generaţii." (ziarul „Timpul" din 18 aprilie 1879).

- „Partidele, la noi, nu sunt partide de principii, ci de interese personale. Cauza acestei organizări stricte e interesul bănesc, nu comunitatea de idei, organizare egală cu aceea a partidei ilustre Mafia şi Camorra, care miroase de departe a puşcărie." (ziarul „Timpul" din 27 aprilie 1879).

- „Trădătorii devin oameni mari şi respectaţi, bârfitorii de cafenele – literatori, ignoranţii şi proştii – administratori ai statului român." (ziarul „Timpul" din 15 mai 1879).

- „Statul a devenit, din partea unei societăţi de esploatare, obiectul unei spoliaţiuni continue şi aceşti oameni nu urcă scările ierarhiei sociale prin muncă şi merit, ci prin abuzul culpabil al puterii politice, câştigate prin frustarea statului cu sume însemnate. Aceşti dezmoşteniţi, departe de-a-şi câştiga o moştenire proprie pe Pământ pe singura cale a muncii onorabile, fură moştenirea altora, alterează mersul natural al societăţii, se substituie, prin vicleşug şi apucături, meritului adevărat al muncii adevărate, sunt o reeditare în formă politică, a hoţilor de codru, instituind codri guvernamentali şi parlamentari." (ziarul „Timpul" din 17 august 1882).

- „Trădătorul numindu-se geniu, plagiatorul erou, pungaşul mare financiar, panglicarul om politic, cămătarul negustor, speculantul de idei om cu principii şi speculanta de sineşi femeie onestă, judecata poporului nostru s-a falsificat din ce în ce şi, la formarea sferelor sale ideale, el a pierdut pretutindenea punctul de plecare sănătos." (ziarul „Timpul" din 26 mai 1883).

- „Acela ce cutează a se revolta faţă de această stare de lucruri, acela care îndrăzneşte să arate că formele poleite învelesc un trup putred, că „progresul" nostru ne duce la pierzare, că elementele sănătoase trebuie să se conjure şi să facă o luptă supremă pentru mântuirea acestei ţări este denunţat opiniei publice de către negustorii de principii liberal-umanitare ca barbar, ca antinaţional, ca reacţionar." (ziarul „Timpul" din 23 iunie 1879).

- „Eşti „patriot" de meserie, postulant, consumi numai, te bucuri de partea cu soare a vieţii, adăpostit de eterna lesniciune de a îmbăta o naţie, parte incultă, parte pe jumătate cultă, cu vorbe late şi cu apă rece." (ziarul „Timpul" din 20 mai 1881).

- Vom „avea de-acum înainte dominaţia banului internaţional, o domnie străină, impusă de străini; libertatea de muncă şi tranzacţiuni; teoria de luptă pe picior în aparenţă legal, în realitate inegal. Şi, în această luptă, nu învinge cine-i tare, nobil sau eroic; învinge cel pentru care orice mijloc de câştig e bun, cel fără scrupul faţă de concetăţenii săi, cel pentru care orice apărare a muncii e o piedică pe care va tinde a o răsturna, pe cale legiuită sau pe cale piezişă." (ziarul „Timpul" din 20 februarie 1879).

- „Peste tot credinţele vechi mor, un materialism brutal le ia locul, cultura secolului, mână-n mână cu sărăcia claselor lucrătoare, ameninţă toată clădirea măreaţă a civilizaţiei creştine. Shakespeare cedează bufoneriilor şi dramelor de incest şi adulteriu, cancanul alungă pe Beethoven, ideile mari asfinţesc, zeii mor." (ziarul „Timpul" din 7 aprilie 1879).

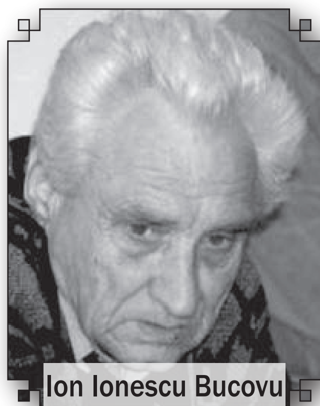
- „La noi mizeria e produsă, în mod artificial, prin introducerea unei organizaţii şi a unor legi străine, nepotrivite cu stadiul de dezvoltare economică a ţării, organizaţie care costă prea scump şi nu produce nimic." (ziarul „Timpul" din 18 iunie 1881).

- „Nu contestăm, de asemenea, că averile s-au înmulţit în România, numai că nu în mâinile românilor; nu contestăm că există multe palate şi zidiri mari în oraşele noastre - numai că nu ale indigenilor." (ziarul „Timpul" din 25 septembrie 1882).

- „Trebuie ca, cu toţii, să ne dăm seama de cauzele ce tulbură societatea, de elementele ce împiedică redobândirea echilibrului pierdut şi să le combatem cu curaj şi străruinţă. Dintr-un principiu tutelar, principiul egalităţii înaintea legii, s-a făcut o armă de război între clase; toate condiţiunile sociale s-au surpat şi s-au amestecat într-un fel de promiscuitate; spiritul public a luat o direcţiune foarte periculoasă; tradiţiunile ţării s-au uitat cu totul; o clasă nouă, guvernantă, s-a ridicat, fără tradiţiuni şi fără autoritate, încât ţara cea mare, temeiul şi baza naţionalităţii noastre nu-şi găseşte conştiinţa raporturilor politice cu cei ce o guvernează; drepturile politice au devenit un instrument de ambiţiune, de îndestulare a intereselor particulare; în locul sentimentului public dezinteresat avem pasiuni politice, în loc de opţiuni avem rivalităţi de ambiţii; toleranţa pentru toate interesele cele mai vulgare şi cele mai de jos este morala ce distinge astăzi lumea politică de la noi." (ziarul „Timpul" din 4 ianuarie 1881).

Probabil că, aceste texte i-au determinat pe deputaţii din Comisia pentru cultură, exceptându-i pe cei ai PRM – Angela Buciu şi Dumitru Avram, în mandatul 2004-2008 – să voteze împotriva propunerii legislative a Partidului România Mare privind înălţarea de statui şi busturi ale lui Mihai Eminescu în toate municipiile şi oraşele României, cu contribuţie egală din partea Guvernului şi Consiliilor locale. Un deputat liberal din aceea Comisie, acum senator PNL şi fost actor în filmul „Revoluţia română transmisă în direct" a declarat că „dacă vor să-i ridice statui lui Mihai Eminescu să o facă românii plecaţi în străinătate, în ţările unde au ajuns".

Alogenii au tupeul să-l atace pe Mihai Eminescu şi în anul 2012, profitând de toleranţa păcătoasă a multor români !

MARIN PREDA-moralist
(imagini din viața autorului şi citate din operă)

Cel mai iubit dintre pamanteni – Marin Preda

1. „Iubirea înstrăinează cumplit, ne aruncă parcă într-o altă planetă şi facem ochi uluiţi când dăm de cineva cu care ne-am culcat în pat, de a cărui gură am lipit-o pe a noastră."

2. „Ispita lucidităţii care te îndeamnă să afli de ce nu te mai iubeşte cineva constă în faptul că ai sentimentul acut, irezistibil, că, după ce vei afla, vei înceta să suferi. Poate, îiţi spui, ai făcut vreo greşeală care se poate repara. Poate la mijloc e o neînţelegere. Poate că iubeşte pe altcineva. Ei da, e un pâar care trebuie băut, îl bei, te încovoi de durere, pe urmă te redresezi."

Corpul profesoral al Scolii Normale de la Cristur Odorhei (1938).

3. „A şti să râzi în clipe tragice înseamnă a stăpânii tragicul."

4. „Când iubeşti, iubirea trebuie împlinită, orice-ar fi, fiindcă nu se ştie dacă te vei mai întâlni vreodată cu clipele acelea. „

5. „Orice s-ar zice, un bărbat care să-ţi placă, să te simţi cu adevărat bine cu el, să ai ce vorbi şi nu să fii numai rob al naturii, un astfel de bărbat, care să-ţi dea sentimentul plenar că e pentru totdeauna, e greu de găsit… O femeie e mai uşor, ea cunoaşte demult arta de a se ascunde, care a devenit la ea o a doua natură şi îţi dă acest sentiment plenar de care vorbeam, uneori simplu, prin simplul ei farmec, care nu vezi cum poate dispărea, alteori, cum am mai spus, prin arta de a învălui. Spune-i unui bărbat cât e de inteligent, cât de bine îi vine costumul, cum nu seamănă el cu nimeni altul, şi dacă nimereşti peste unul care tocmai vrea să se însoare, gata, nu rezistă, în timp ce o fmeie e mai puţin dispusă să-şi piardă capul la astfel de trucuri, chiar dacă sunt sincere. „

6. „Suntem tineri, trăim în prezent… Nu pot să-i înţeleg pe cei care vorbesc mereu de trecut şi de viitor, nu mai văd clipa de faţă, care singura e viaţa; restul e iluzie care s-a dus sau iluzie pe care ţi-o faci. şi de trăit, când trăieşti?"

7. „Dispariţia iubirii e ca o oglindă întoarsă, nu se mai vede nimic, te uiţi zadarnic în ea. Gestul tău nu se mai reflectă, nu-i mai răspunde nimeni. Eşti singur. N-o putem întoarce, cum nu poţi întoarce înapoi un râu al cărui curs ţi-a convenit un timp, dar apoi el a cotit pe unde nu vrei tu şi curge dracului în altă parte…"

Clasa a III-a, anul 1939-40, la Scoala Normala din Cristur. (Al doilea din dreapta, cu mîinile impreunate si sapca este Marin Preda).

8. „Cum să plec? Nu pleci când eşti alungat. Trebuie să bei tot pâarul şi, întărit de otrava lui înghiţită, să nu-ţi mai pese de cine ţi-a dat-o."

9. „Inteligenţa afişată e orgoliul prostului. Cele mai mari necazuri le are cel care e inteligent, dar nu ştie că îi e propriu inteligenţei să nu se indigneze pe cel aşa-zis prost."

10. „Aşadar, iată cum se produce o despărţire! în câteva clipe, în care nu se rosteşte nici un cuvânt. Da, nu poţi niciodată să îţi imaginezi un astfel de eveniment, nu e cum crezi şi nu vine când ţi se pare inevitabil! Seamănă cu moartea, când simţi că apropierea ei este neîndoielnică şi de astă dată nu te va cruţa: e foarte rău, nu seamănă cu moarţile care până atunci îţi reamintiseră doar că ea există şi că, trăind, nu trebuie să uiţi sfârşitul. Tot astfel era şi când îţi legai viaţa de cineva. Te desparţi de mai multe ori până te desparţi, iar când e să fie de-adevăratelea, simţi cum moare pentru tine speranţa fericirii, despre care nu bănuiseşi ce întindere are în fiinţa ta şi cât de adânc e ea împletită cu bucuria de a trăi, bucurie care până atunci crezuseşi că e autonomă şi nu poate fi alungată de nimic. Nu e o suferinţă, ci o cădere într-un abis insondabil. Cuvintele des rostite de oameni: „viaţa nu mai avea pentru mine nici un rost", şi care până atunci ţi se paruseră incredibile (cum să nu mai aibă viaţa nici un rost? e suficient să priveşti cerul! îţi spui fără să bănuieşti în clipa aceeas că cerul e invadat de speranţele tale secrete, de visurile tale fără nume) devin pentru tine o realitate brutală, în care ai vrea, ca şi înainte, să nu crezi; dar îţi dai seama că nu mai sunt gândite şi rostite de alţii, ci de tine, şi că tot ceea ce vezi (chiar şi cerul!) e străin de tine, cum tot ceea ce credeai tu că reprezinţi îţi este străin."

11. „Pasăre rănită, care spera să se vindece, inima mea agoniza cu aripile tăiate şi gândul „ar fi mai bine să mor" veni ca o liniştită salvare."

12. „Istoriile acestea dintre inşi care s-au iubit, apoi nu se mai iubesc, apoi se urăsc şi apoi se despart, n-au în ele nimic catastrofic, cu condiţia, desigur, să fii tânăr şi s-o poţi lua de la capăt, bineînţeles cu mai multă minte şi să găseşti una mai bună; să nu cazi, adică, din lac în puţ. Fiindcă uneori poţi să ajungi să regreţi răul în care ai trăit cu precedenta decât binele cu cea de-a doua. „

1941. Scoala Normala din Bucuresti. (Dupa trei seturi de voley cu clasa a VI-a). (Primul din stînga, rîndul de jos, cu mîinile pe sapca, este Marin Preda).

13. „Aşa suntem făcuţi, să nu trăim la infinit, să nu devenim stupizi în exuberanţele noastre. O despărţire este o astfel de repetiţie a morţii cu avantajul enorm că totuşi continuăm să trăim şi să avem parte de multe bucurii simple, cum ar fi faptul uimitor de a merge pe jos, de a simţi seara un fel de uitare de sine şi de a ne părăsi lumii somnului, de a bea un pâar de vin şi mai ales de a ne surprinde că mai putem să râdem, să mâncăm cu poftă şi chiar să ne culcăm cu o femeie. Unii spun că asta înseamnă a supravieţui, că de fapt ai murit odată şi eşti bun mort şi acum faci doar umbră pământului. E adevărat, însă nu întru totul."

14. „Atracţia urii e la fel de mare, daca nu chiar mai puternică şi mai răscolitoare decât iubirea."

1942. Scoala Normala de pe Sf. Ecaterina, Bucuresti. "1. Primul rînd, stînd jos, în mijloc, Găjăila Ion. 2. Liviu, rîndul II, în spate, dreapta de Găjăila. 3. Marin Preda, în picioare(fara ochelari, în dreapta). 4. Camui Vasile(devenit procuror militar în Bucuresti) 5. Lazar Ion (Busteni, acum, 1984)".

15. „Există ceva curat în iubire? De ce se mai iubesc oamenii dacă trebuie să se despartă?"

16. „Puterea unui gând poate ţine în cleşte sufletul cuiva şi o viaţă întreagă şi nu-l slăbeşte decât în moarte sau odată cu nimicirea celui care i-a prins astfel sufletul."

17. „Ce poţi face când cineva nu mai e? Melancolia care năvăleşte asupra ta e blândă şi învăluitoare, puterea ta de a iubi rămâne neatinsă. întrebările care vin ulterior nu au mare putere, chiar dacă afli că ai fost trădat. Ce înseamnă trădarea/. E o formă urâtă de a ţi se spune că nu mai eşti iubit. Urâtă, desigur, te poate ispiti să te răzbuni, frumoasă, s-o iubeşti mai departe, chiar dacă ştii că nu va mai fi nimic. Uitarea vine însă oricum, şi acest lucru îl simţi cu certitudine şi simţi chiar o bucurie că eşti liber de cineva care, desigur, nu te-a iubit prea tare din moment ce a putut să te părăsească."

18. „Nu trebuie totul consumat într-o singură zi. Nici măcar într-o singură viaţă. şi ce dacă o viaţă nu se împlineşte? Se va împlini alta, după tine."

19. „Ce este o despărţire? O simplă separare de corpuri, interese superioare, însă ar trebui să ne împiedicăm să transformăm un lucru atât de simplu (şi ce e mai simplu şi mai firesc decât să te desparţi de cineva dacă înţelegerea nu mai e posibilă?) într-o ruptură totală şi definitivă. „

20. „Când nu mai iubeşti, poate să apară şi acea repulsie, acea greaţă pentru un om care nu-ţi mai place, dar asta nu înseamnă ca a existat întotdeauna. Există acum, asta da, şi un om curat, un ins care face bravadă de puritate sufletească, nu aruncă ceea ce simte acum peste aceea ce a simţit altădată."

21. „Dacă omul ar acorda morţii măcar un minut pe zi de meditaţie,

Dimineţile, zilele şi nopţile poetului

Tudor Cicu

„**Naufragiaţi**”, 1996 (36 p), e placheta de poezie (debut?!) a poetului brăilean Pavel Găgeanu. Indiferent că vizează ritmica formelor gheorghiene, ori o altă „privire hermeneutică” asupra textului poetic, poemele sale alunecă spre un discurs ceva mai frust, denotativ, în defavoarea metaforizării, în care visul, coşmarul, spaima, delirul halucinant sunt coordonatele noului său registru. Folosind metoda textuală a versificării, ca joc şi artificii, poezia lui Pavel Găgeanu ne aminteşte de barocul cu substrat oniric al poeţilor nocturni. Lectura poemelor din această plachetă induce în subconştient senzaţia transferării fragmentate a unor note autobiografice sub forma unor secvenţe aleatoare în discursul oratorului: „Zornăie bicicleta primului sosit/în timp ce toaca sună anunţându-ne/că s-a mai născut un om… un copil strigă mamei apa/nebunul aleargă să mulţumească/toate ciorile cu mei/sub stejar a ars perdeaua-ntunecată/şi soarele un ied proaspăt fătat/se ridică-n picioare pe coama armăsarului” (*Dimineaţa*). Poemele sale dau roată cu o frază trunchiată, retezată şi distorsionată de neintroducerea semnelor de punctuaţie, unui sens care are de fapt mult mai multe şi nebănuite sensuri: „Caii care deunăzi s-au întors din milenii robite/sar din verdele pajiştilor întind între maluri punte/asediul ierbii trece dincolo de ei/focul din straiele cerului picură stropii săi grei/îngerii de pe zare-au vânat blândeţea lor neasemuită/încât caii rup frâul sparg carul de luptă bat din copită…” (*Caii*). Aflat pe un tărâm (de explorat) al poeziei, în care Ion Gheorghe i-a fructificat atât mitologia cât şi magia sensurilor, Pavel Găgeanu e convins că poezia trebuie să fie atemporală, neconjuncturală, expresie a unei lumi magice reale, nu înfrumuseţată, să aibă puterea să fie percepută estetic de toate epocile şi sensibilităţile sau gusturile critice, dar cu o biografie fragmentară ca în tablourile lui Breugel cel Bătrân: “Cum s-au adunat morţii la poarta cimitirului/şi vorbesc tare de parcă ar fi o vifornniţă/unde nu se vede om cu om/le trosnesc oasele ca nişte vreascuri uscate/călcate cu cisma de cauciuc/afară-i frig şi soarele e taurul care suflă/ultima sa putere pe aburul din nări” (*Cum s-au adunat morţii*). Și în celelate poeme; fragmentările, salturile voite, trecerile „aluzive” de la una la alta – şi care se succed ca nişte proiecţii cinematografice – fac din epicul poemelor o falsă abordare a realităţii, dacă percepem acest mod de distragere a atenţiei ca pe ceva ce creează derută: „şi iată vânătorii intrând pe-ntunecate porţi/în trunchiul arborilor/unde răceala-i un şarpe încolăcit pe coapsa lor/sunt ei vânătorii şi trebuie aşteptaţi/pe-ntinderi li se arată castele de gheaţă/şi o zare de amurg a căzut printre ele/le-a ieşit în cale ursul polar dintre sloiuri” (*Vânătorii*). Şi în această plachetă, amintirile îi revin în memorie şi sunt primele bătăi în gongul unui timp perpetuu „ca păsări navigând pe o mare în gol”, semn că acest spectacol va trebui să înceapă sub ochii noştri din moment în moment, dacă nu cumva se şi petrece. Atenţia însă îi este la sunetul gongului, nu la priveliştea pe care o va dezveli cortina gândurilor şi la cele petrecute în „valea icnind unde s-au bătut migratoarele/morţii rămaşi cu ochii senini de pe lună”. Suflul creator al poetului poate fi recunoscut şi după fascinaţia pe care o exercită sinelui, mitologia populară (vezi: „*Şarpele bătrân*”; „*Umbra fratelui meu*”), lucrurile şi întâmplările simple, chiar elementare (vezi: „*Tânăra gravidă*”; ”*Nunta*”; „*Cum s-a săpat o fântână peste fântâna săpată*”), pe care le asamblează „sui-generis” într-o ordine cosmică „sub gheara revoltată a poemului la masa de scris/a imaginii”.

Lecturând placheta, cititorul va observa la poet două trăsături cel puţin curioase şi interpretabile la prima vedere: în poezie manifestă o elocinţă whitmaniană rostuită în poem pe o expunere prozaică a versului, dar şi o aşezare în expectativă a gândului ca la poeţii picturali. Asta numim noi – sau cei care-i privim poezia din unghiuri diferite – armonia cosmică a tot ce-a dat prin „rostuirea” scriiturii sale; o credinţă epicureică în lumea miturilor şi a unor lumi demult apuse cu amprenta istoriei pe efigie, cu „satele pârjolite merindele ascunse-n pământ/drumul întortocheat pe care a fugit Rareş domnul/şi arunca din când în când la cotituri/câte o mână din banii de aur” (*Cornul de capră*) .

Speranţe întrezărite sub lentila poemelor prozaice

Un critic literar îmi spunea odată că un poet, de altfel, nu evoluează, îşi dovedeşte vocaţia, se descoperă treptat şi, pe măsură ce îşi formează o conştiinţă profesională, se afirmă cu toată puterea talentului său. Am încercat să-mi clarific cele spuse cândva de reputatul critic, citind cărţile de poezie ale poetului Pavel Găgeanu „Emisiunea de duminică” (2012) şi „Meleagul verde” (2014), ce i-au urmat plachetei de debut „Naufragiaţi” din 1996. Părăsind tărâmul poeţilor nocturni cu speculative intarsii ideatice din „Naufragiaţi”, în „**Emisiunea de duminică**” devine un poet neo-expresionist pe linia poeţilor europeni Mark Dojy, Gregory Corso ori Arthur Sze, încercând să refacă cu arme lirice proprii, (din lespezile cuvintelor), atmosfera satului-sanctuar din câmpia Dunării: „ca întotdeauna satul o amintire/rămasă stabil în verdele câmpului” (*Un flaut se mai auzea*). Pavel Găgeanu are în acest volum de poezie şi o înclinaţie spre epicitate. Percepţia sa despre lume, este cea pe care lumina o dă prin reflex din lentila îndreptată asupra întâmplărilor trăite, iar cuvintele sunt puse să transmită doar imaginea gândurilor. Lectura acestor noi poeme („*Digul*”; „*Porcul de crăciun*”; „*Felinarul*”; „*Focul*”; „*Trifan*”; „*Lumina*”; „*Trestia*”; „*Floarea*”; ”*Ciupercile*”; „*La puţul lui Vasile Ursu*”; „*Dacă era mai încolo*”,„*La pepeni*”; „*Gherghina avea casă*” ş.a.) îi poate vesti cititorului că emoţia epică a trăirilor interioare la personajele întâlnite – şi nu fascinaţia sau amplitudinea ori efervescenţa acţiunii epice – este ceea ce îl aşteaptă. Pavel Găgeanu ştie să extragă esenţele din dramele trăite, şi să ne redea într-un mod realist (pagini ce au încleştarea prozei realiste), întâmplări şi trăiri interioare despre frumuseţea unor suflete aflate în singurătate. Personajele din poemele lui Pavel Găgeanu au sufletele încărcate cu povara unor trăiri neînţelese: „Iordan a lui Calup a rămas singur la/şapte ani deoarece mama lui bună l-a/părăsit şi s-a stabilit în satul ei din vecinătate... tatăl său l-a bănuit că strică pepenii/din propria curte şi l-a pedepsit băgându-l/într-groapă adâncă” (*La pepeni*). Tristeţea şi nu umorul ce da forţă cuvântului din întâmplările bulzeştenilor în spectacolul sorescian, este aura cu care îşi creionează Pavel Găgeanu eroii săi. Aparent însă, pentru că poetul acestor poeme de largă desfăşurare, le aruncă intenţionat (ca în „*Ciupercile*”) dintr-un val în altul: „ştiau că unele ciuperci sunt otrăvite şi după ce le-au/gătit au dat mai întâi câinelui să se convingă de faptul/că sunt bune”, poem a cărui epică aminteşte de schiţa cehoviană în care peştele prins i se aducea mai întâi bunelului iar dacă acesta scăpa, mânca peşte întreaga familie. E o goană continuă a căutărilor şi întrebărilor puse în tăcere, cu scopul de a face lumină în nedumeriri şi întâmplări tăinuite de ceva timp în sufletele personajelor: „Badea Trifan povestea la vecini cum îşi/omorâse caii:/pe primul zicea el l-am omorât pe drumul/şerpuit ce duce spre gârlă... aşa comenta Trifan povestea cailor lui dar/frizerul râdea că Trifan n-a avut niciodată/atâţia cai” (*Trifan*). Pavel Găgeanu lasă să se strecoare în viaţa personajelor ce populează poemele sale ideea că pentru fiecare se întrezăreşte undeva la muchia zării „casele pământuri şi un vas mare cu arginţi/în el şi un pumn de galbeni” (vezi: „*Vasul de arginţi*”), ori chiar „o comoară” aşa cum îţi dă iluzia titlul unui alt poem-povestire scris cu sufletul (vezi: „*Felinarul*”). Prizonieri ai cuvântului „rostit” în scris, fiecare om al satului din câmpia Brăilei a intrat în Cetatea Cuvintelor, în felul său.

---

conflictele în care ar fi implicat şi-ar micşora importanţa şi soluţiile cele mai rele l-ar speria mai puţin ar fi oricum mai îndrăzneţ şi s-ar bucura mai mult că există. „

22. „Unii nu vor să ştie, preferă speranţa, alţii dimpotrivă, preferă certitudinea în locul îndoielii, mai chinuitoare pentru ei decât adevărul brutal. „

23. „Ce e umanitatea dacă nu un lan, în lumina fierbinte a soarelui, în culori halucinante, sub un cer de un albastru dens, orbitor, şi în care, tăcută, dar fără slăbire, seceră moartea?”

24. „Judecăm oamenii nu numai prin ceea ce ei gândesc şi nici măcar prin sentimentele pe care îi domină (toate acestea se pot dovedi că au fost coaja care acoperă determinări mult mai adânci), ci şi prin interferenţele cu viaţa noastră pe care soarta i-a silit să le trăiască. „

25. „Dragostea pentru o femeie nu ne fortifică, ci, aliată cu timpul, ne mănâncă viaţa.”

26. „Prieteniile se desfac, interesele superioare devin divergente, amintirile comune se colorează în negru, sărutul iubitei devine simbolul trădării, idealurile comune se retrag şi ura acerbă, ura tenace şi totală, însoţită de surorile ei bune, ranchiuna nedomolită şi invidia infernală, îşi fac apariţia. „

(continuare în nr. viitor)

DANIELA VOICU

sufletul meu o Walhalla

între cer şi pământ
mă ridică pe vârfuri
suliţele ascuţite înfipte
în aripile celorlalţi

mă prind de mâini
toţi rănitii ce şi-au
tatuat
ultimul poem de iubire
pe speranţă

cu ochii înauntrul meu
strâng pumnii cu o ultimă
rugăciune-întrebare
şi eu?

am învățat

am învățat să ascult zborul
berzelor întoarse
pe cerul prea mic al amintirilor

am învățat să tac orbirii
cuvintelor răsucite pe fiecare
rază de soare înflorită în martie

am înălțat tăcerea, mult prea pe vârfurile
oricăror așteptări-
niciodată la fel...

pentru toată viața

ești Dumnezeul Iubirii:
iubești 6 zile,
apoi te odihnesti a șaptea...

la început ți-au fost cuvintele,
apoi sentimentele...vreo două zile
vine potopul....
arderea tuturor acestor cuvinte

și mai rămâne un pic de cenușă...
dintr-un poem,
bine tatuat
într-un suflet de femeie:
,, pentru toată viața,,

aș fi vrut

aș fi vrut să mă regăsesc în bucata aia de cuvânt,
(ca o bucată de pâine caldă)
aruncată pe mușamalele tale
(înflorate dezgustator -demodate)
câinilor ce au smuls cu urletele foametei
identității proprii,
bucăți de generozitate din mine...

dar, nu!
nici decimată
nu m-am regăsit,
în niciun cuvânt
acolo
în tine.

aşteptăm

aşteptăm învierea zborului
rugăm desăvârşirea iertării
îngenunchem urcând treptele spre Rai
unde fiecare Sfânt ne îmbrânceşte
ascultăm vântul
lipiţi cu urechea dreaptă de şine

toate sinuciderile îşi iau zborul,
noi fiind doar o încercare lascivă
în piei de oameni

şi alergăm să atingem fiecare răsărit
într-un iremediabil....

FLORIN T. ROMAN

SĂ TRĂIEŞTI

Ce-ar mai fi de spus
când s-au spus atâtea;
Ce-ar mai fi de scris
când atâtea s-au scris;
Ce-ar mai fi de auzit
când ascultarea are
urechile-nfundate...
Poate doar de trăit
a mai rămas câte
ceva...

Să trăieşti cuvintele
spuse, scrise, auzite;
Să trăieşti cuvintele
nespuse, nescrise, neauzite;
Să trăieşti cuvintele, în general.
Să trăieşti Cuvântul...

RUGĂCIUNE 2

Dac-aş avea puterea
să transform
noaptea în zi,
întunericul în lumină,
gerul în căldură,
nebunia în înţelepciune,
nedreptatea în dreptate,
spaima în curaj,
desfrâul în cumpătare,
păcatul în virtute,

dac-aş avea puterea
să curm suferinţa copiilor,
să dau odihnă bătrânilor,
să omor moartea cu viaţa,
să opresc timpul
într-o clipă de fericire,

dacă aş avea
toată această putere
nu aş face nimic
şi aş zice:
„Doamne, facă-se voia Ta !"

ODĂ SUBCULTURII

Perdele ţesute din cadavre de stele
imagini perfecte cu profil de himere,
lămâi îngropate în miresme infecte,
calităţi zdrenţuite de furtuni de defecte,
ingenue stări ferecate de ură,
sub copite de jar încercări de cultură,
rime răpuse, personaje ucise,
năruiri imediate de speranţă şi vise.

Sub coperţi de lumină, tenebroase prefeţe,
scriitori fără rânduri, tipografi fără feţe,
muzicanţi cu timpane la comandă făcute,
cântăreţi fără limbă sau cu buzele supte,
în rame de aur mâzgăleli zugrăvite,
expoziţii de schije din statui prăfuite.
Dar talente? Enorme, cu carul – nativi
diletanţi cu tupee de nebuni agresivi.

LODOABA

Thassos

era să mor
în ochiul insulei
îmbrăţişat de un apus
neverosimil de real
de parcă Alexandru
a coborât dintr-un
altar
cu lancia sfredelindu-
mi sternul
pe masă vinul s-a
sfârşit demult
apusul a dispărut subit
dureri sfârşite în nesfârşite
râuri mă scăldau
şi îngerii mă pregăteau de moarte
pe stâncile albastre
înconjurat de ape
departe departe
de ai mei

***

sunt tot mai aproape de pământul
pe care l-am călcat
ani în şir în picioare
fără să mă certe

sunt tot mai aproape
de trestiile bălţilor
de cuiburile de lişiţe
fără să le-ating

sunt tot mai aproape
de libelulele albastre
de nuferii lucioşi de baltă
şi tot mai departe de stafia unui soare rece

sunt tot mai aproape
de scoicile care navighează
prin argila rece
pe căi ştiute de ele şi neştiute de mine

sunt tot mai departe
de sângele tău
care acum se risipeşte
în mine

VLAD BADRAJAN

CU VOCE STRĂVEZIE

Un suflet de copilărie
Printre frunze-ncet
îmbie -
Nu degeaba parcu-i
loc de melancolie.
C-afară toamna e
târzie,
Că-i ploaia verii
argintie,
Că luna îşi coboară printre crengi raza
aurie...
Când în verde stă sclipire
Parcul pare-o amintire
În care toţi anii trişti printre frunze-adie.

Deodată simt sufletul buneilor ca o poveţă
vie
Ori poate mi-a părut? Poate-i o nălucire?
Poate-aici printre crengi e-a mea copilărie
Şi mă străg-acum cu voce străvezie -
Cine ştie? Cine ştie?

De la postmodernism la postmodernitate: context local/global

Ihab Hassan

Ce a fost postmodernitatea?

Ce a fost postmodernismul și ce este încă? Eu cred că este un revenant, o reintoarcere a irepresibilului; de fiecare dată când credem că am scăpat de el, fantoma lui se ridică din nou. Și ca o fantomă, eludează definiția. Cu siguranță, știu mai puțin acum, decât am știut in urmă cu treizeci de ani, cănd am început să scriu despre el. Asta poate fi deoarece postmodernismul s-a schimbat, eu m-am schimbat, lumea s-a schimbat.

Dar asta doar pentru a confirma intuiția lui Nietzsche că o idee, dacă are istorie, este deja o interpretare, subiect la viitoare reviziuni. Ceea ce poate scăpa interpretării și reinterpretării este idea platonică, sau un concept analitic abstract, ca cercul sau triunghiul. Romantismul, modernismul, postmodernismul, la fel ca și umanismul și realismul, se vor mişca și vor glisa continuu în timp, în mod particular într-o epocă a conflictului ideologic și hiperexcitării media.

Toate astea nu au prevenit postmodernismul să bântuie discursul arhitecturii, al artelor si umanioarelor, discursul social și chiar științele, bântuind nu doar discursurile academice, ci și discursurile publice din afaceri, politică, media și din industria de timp liber, bântuind limbajul stilului de viață privat ca și bucătăria postmodernă: adăugați un pic de oțet de zmeura! Și cu toate acestea nu se obține consens asupra ceea ce înseamnă postmodernismul de fapt.

Termenul - lasând la o parte conceptul - poate astfel, aparține la ceea ce filosofii numesc o **categorie esențial contestată**. Ceea ce ar fi într-un limbaj mai comun, să pui intr-o camera pe principalii vorbitori despre acest concept, să spunem pe - Leslie Fiedler, Charles Jencks, Jean-Francois Lyotrad, Bernard Smith, Roland Krauss, Frederic Jameson, Marjorie Perloff, Linda Hacheon si, pentru a adauga la confuzie, pe mine – să închizi camera, și să arunci cheia. Nici un consens nu va apare între cei ce discută și după o săptămână, o subțire dâră de sânge se va ivi sub ușă.

Să nu disperăm însă: cu toate că nu am putea fi în stare să definim sau să exorcizăm fantoma postmodernității o putem aborda surprinzâd-o din unghiuri variate, poate stârnind-o să apară într-o lumină parțială. În proces, s-ar putea să descoperim o familie de cuvinte înrudite strâns cu postmodernismul.

Iată câteva moduri de folosire curentă a termenului:

1. Muzeul Guggenheim din Bilbao (Spania) al lui Frank Gehry, Storey Hall al lui Ashton Reggatt McDugall, în Melbourne (Australia), și Tsukuba Center (Japonia), a lui Arata Isozaki, sunt considerate exemple de arhitectură postmodernă. Ele pleacă de la pura angularitate a geometriilor Bauhaus, de la stilul minimal și cutiile de sticlă și oțel ale lui Mies van der Rohe, amestecând elemente estetice și istorice, flirtând cu fragmente, fantezii și chiar kitsch.

2. Într-o recentă enciclică intitulată „ *Fides et Ratio*” (*Credință și rațiune* -1998 n.t.), Papa Ioan Paul al II-lea, a folosit în fapt cuvântul postmodern pentru a condamna extremul relativism în valori și credință, ironia acută și scepticismul față de rațiune, și negarea oricarei posibilități de adevăr divin sau uman.

3. În cadrul studiilor culturale, un domeniu puternic politizat, termenul de postmodernism este adesea folosit în opoziție la post colonialism, a fi non politic, sau, si mai rau, politic incorect.

4. În cultura pop, postmornismul – sau PoMo, după cum îl numește pătura *yuppie* în mod cercetător – se referă la un spectru larg de fenomene, de la Andy Warhol, la Madonna, de la colosala statuie de gips a Mona Lisei pe care am văzut-o făcând reclamă într-un local *pachinko* (mașină asemănătoare *pinball machine*-lui n.t.) în Tokjo, unei gigantice figuri a lui David a lui Michellangelo – cu ochelari de soare roz, pataloni scurti galbeni canar, o cameră foto atârnând de-a curmezișul peste umerii bronzați intens – făcând reclamă firmei de turism „Kon Tiki” în Noua Zeelanda.

Ce au toate astea în comun? Ei bine, fragmente hibrididate, relativism, joacă, parodie, pastișă, o ironică, antiideolgică postură, un etos învecinat cu kitsch-ul și cu tabăra militară. Astfel, am început să construim o familie de cuvinte apelând la postmodernism; am început să creem pentru el un context dacă nu o definiție. Cititorii mai nerabdători sau mai ambițioși pot consulta *The Idea of the Postmodern (Idea de postmodernism* n.t.*)*, a lui Hans Bertens, cea mai bună și mai imparțială introducere în subiect.

(Dar acum, trebuie să fac a doua mișcare – sau să leșin (!), ca să mă apropii de postmodernism dintro perspectivă diferită.)

POSTMODERNISM/POSTMODERNITATE

Am să fac aceasta comițând o distincție pe care nu am subliniat-o suficient în munca mea anterioară, aceea între postmodernism și postmodernitate. Aceasta este o distincție care constituie principalul ghiont al acestui enunț, și la care am să mă întorc mai târziu.

Pentru moment, lăsați-mă să spun simplu că mă refer prin postmodernism la sfera culturală, mai cu seamă la literatură, filosofie, și diferite arte, incluzând arhitectura, în vreme ce postmodernitatea se referă la o schema geopolitică, mai puțin ordine decât dezordine, care s-a ivit în ultimele decade. Cel din urmă termen, câteodată fiind înlocuit cu postcolonialism, arată (prezintă) globalizarea și localizarea, prinse împreună în mod eratic și adesea letal.

Distincția nu este defunctă, diferența dintre suprastructură și bază, de vreme ce noile forțe economice, politice, religioase și tehnologice ale lumii se suprapun cu greu „legilor” marxiste. Nici postmodernitatea nu se echivalează cu postcolonialismul, cu toate că cel din urmă, cu preocuparea sa pentru urmările colonialismului, poate fi parte din cel dintâi.

Gândiți-vă la postmodernitate ca la un proces modial, în nici un caz identic peste tot, și cu toate acestea global. Sau gândiți-vă la el ca la o vastă umbrelă sub care stau variate fenomene: postmodernismul în arte, post structuralismul în filosofie, feminism în științele sociale, studii culturale și post coloniale, dar de asemenea, capitalism multinațional, cibertehnologii, terorism internațional, asortate mișcări etnice, nationale și religioase – toate stând sub, dar nu subsumate cauzal acesteia, postmodernitate.

Pentru ce am spus am putea deduce două lucruri: primul, că postmodernismul (fenomenul cultural) se aplică unor societați afluente, înalt tehnologizate, înalt consumatoare, unor societăți conduse de media; și, în al doilea rând, că postmodernitatea (procesul geopolitic inclusiv) trimite la un fenomen interactiv și planetar unde tribalismul și imperialismul, mitul și tehnologia, marginea și centrul – termenii aceștia nu sunt paraleli – își joacă energiile conflictuale, adesea pe internet.

Am spus că nu am subliniat destul distincția dintre postmodernitate și postmodernism în munca mea de până acum, dar din corectitudine față de subiect, - și poate față de mine – ar trebui să notez, ca o distincție interioară pe care am făcut-o, în *chiar interiorul postmodernismului însusi* indică spre o caracteristică crucială a postmodernității în context planetar.

Într-un eseu intitulat *„Culture, Indeterminacy, and Immanence: Margins of the (Postmodern) Age”* (1977) (Cultură, indeterminanță și imanență: marje de siguranță ale epocii (postmoderne)) am făurit termenul de „indetermanență”- ceea ce este indeterminanță combinat cu imanență – pentru a descrie două tendințe disparate în interiorul postmodernismului: cea a indeterminanței culturale, pe de o parte, și cea a imanenței tehnologice, pe de altă parte. Aceste tendințe sunt mai degrabă contrastante decât dialectice: ele nu se rezolvă în sinteze hegeliene sau marxiste. (Nu pot gândi la ceva mai puțin postmodern decât ambi.)

Prin indeterminanță, sau mai bine zis indeterminanțe, mă refer la o combinație de tendințe care includ deschiderea, fragmentarea, ambiguitatea, discontinuitatea, descentrarea, heterodoxia, pluralismul, deformarea, toate conducând spre indeterminare și sub-determinare. Cel din urmă concept, de unul singur, deformare, subsumează o duzină de termeni ca deconstrucție, de-creație, dezintegrare, rătăcire (proastă așezare), diferență, discontinuitate, disjuncție, dispariție, de-definiție, demistificare, detotalizare, delegitimare, decolonializare. Prin toate aceste concepte se miscă o vastă voință de dez-facere, afectând corpul politic, corpul cognitiv, corpul erotic, psihicul individual, întregul ținut al discursului în lumea vestului. Doar în literatura, ideile noastre despre autor, audiență, scris, citit, carte, gen artistic, teorie critică, în literatura însăși, au devenit brusc chestionabile – chestionabile, dar departe de a fi invalide, reconstituindu-se în varii forme.

Aceste incertitudini și indeterminații sunt de asemenea dispersate și diseminate, de către imperiul cursiv al tehnologiilor. Astfel că eu denumesc a doua mare tendință a postmodernitatii imanența, un termen pe care îl angajez (folosesc) fără ecou religios, pentru a desemna capacitatea minții de a se generaliza pe sine în simboluri, de a intervenii din ce în ce mai mult în natură, de a activa prin propriile abstractizari, și a proiecta conștiința umană până la granițele cosmosului. Această tendință mentală poate fi descrisă în continuare, de către cuvinte ca difuziune, diseminare, proiecție, interacțiune, comunicare, care toate derivă de la apariția omului ca animal vorbitor, *homo pictor* sau *homo significans*, creaturi constituindu-se pe ele însele, și universul lor ca simboluri ale propiei lor faceri. Denumiți-l

textualism gnostic dacă trebuie. În tot acest timp lumea-public se dizolvă ca amestec de factual și ficțiune, istoria devine o ficțiune media, știința își ia propriile modele ca și singura realitate accesibilă, cibernetica ne confruntă cu enigma inteligenței artificiale (Deep Blue contra Kasparov), și tehnologiile proiectează percepția noastră la granițele materiei, în interiorul atomului, sau la marginea granițelor universului în expansiune.

Fără îndoială aceste tendințe, repet, pot părea mai puțin prevalente în unele țări decât în altele ca Statele Unite sau Australia, Germania sau Japonia, unde termenul de postmodernism a devenit familiar atât în lăutrul cât și în afara universității. Dar faptul, în cele mai dezvoltate societăți, rămâne acesta: ca fenomen cultural, postmodernismul evidențiază dubla tendință pe care am poreclit-o „indetermanență" – formele ei se înrudesc cu labirinturile, rețelele, și rizomii lui Deleuze și Guattarii.

Pământul, oricum, este mai mare decât Planet Hollywood, Deutsche Bank, sau Mitsubishi. De aici relevanța Postmodernității. Deoarece indetermanențele postmodernismului cultural par a se fi mutat (sunt adică mutante - n.t.), conflictele local-globale ale postmodernității, incluzând genocidele din Bosnia, Kosovo, Ulster, Ruwanda, Cecenia, Kurdistan, Sudan, Sri Lanka, Tibet... În acelați timp, postmodernismul cultural, în sinea sa, s-a metastaziat în sterile, pline de kitsch, glumețe și fără finalitate jocuri de tabără sau directe cascadorii media.

Aici, deci, sunt câțiva termeni de adaugat la familia noastră de cuvinte despre postmodernism: indeterminare, imanență, textualism, rețele, *high-tech*, consumator, societăți conduse de mass media, și întregul sub-vocabular pe care îl implică. Am reușit să înpingem duhul postmodernismului spre lumină?

Poate trebuie să o provocăm mai departe ridicând o intrebare diferită: nu este afirmația acestui eseu până aici marca unei introspecții istorice? Nu sugerează aceasta că mintea postmodernă înclină spre autoînțelegere, spre autoreflecție, ca și când ar intenționa spre scrierea echivocă a autobiografiei unei epoci?

Scrierea echivocă a autobiografiei unei epoci

În 1784, Immanuel Kant publica un eseu intitulat „Was Ist Aufklarung" (Ce este iluminismul?). Unii gânditori, în special Michel Foucault, au considerat acest eseu ca fiind prima ocazie cu care un filosof cere autoreflexivitate: cine suntem noi, istoric vorbind, și care este înțelesul contemporaneității noastre? Cu siguranță, mulți dintre noi se intreabă în ziua de astăzi: *Was Ist Posmodernismus*? Dar după cum Foucault eșuează să se întrebe – el eșuează și în alte privințe – noi ne punem întrebarea fără încrederea lui Kant în posibiltățile cunoașterii, încrederea sa autoasigurantă.

În orice caz, ne putem cu greu imagina orice altă epocă agonizând atât de mult pe marginea sinelui, doar pentru a pune la punct atât de greoi o poreclă, atât de ciudat un nume ca postmodernismul. (În aceasta îmi am partea mea de vină.) Poate, în cele din urmă, postmodernismul poate fi „definit" ca o continuă interogare în auto-definire. Acest impuls este fără îndolială, restricționat la așa numitul vest. Cu cât mai interactiv globul, cu cât populațiile se mișcă mai mult, se inghiontesc și luptă – aceasta este epoca diasporelor – cu atât mai multe întrebări de identitate religioasa, culturală ți personală devin acute – și câteodată dubioase. Într-o o altă transpunere a postmodernismului în postmodernitate, pot auzi un vaiet în jurul lumii: „cine suntem noi?", „ cine sunt eu? "

Astfel, încăodată, sunt aici mai multe, sporind la familia noastră de cuvinte despre postmodernitate: auto-reflexivitatea, anxietatea auto-nominarii, un policronic simț al timpului (liniar, ciclic, sideral, cibernetic, nostalgic, escatologic, vizionat, toate timpurile sunt acolo), migrări masive, forțate sau libere, o criză a identitaților culturale și personale.

Scurtă istorie a termenului

Se pare că un pictor englez de salon, John Watkins Chapman, a folosit termenul, în urmă, prin 1870, în sensul în care vorbim noi acum de Post-Impresionism. Sărind la 1934, cînd Frederico de Onis foloște cuvântul *postmodernismo* pentru a sugera o reacție impotriva dificultații și experimentalismului poeziei moderniste. În 1939, Arnold Toynbee, ia cuvantul într-un sens foarte diferit, proclamând sfârșitul epocii „moderne" burgheze din vest, datând din secolul al XVII-lea. Apoi, în 1945, folosește cuvântul pentru a sugera o mișcare în pictură, pe care noi o numim Realism Socialist. În anii cinzeci, în America, Charles Olson (se autodenumea „arheologul dimineții" – n.t.) în conjuncție cu poeți și artiști la Black Mountain College, care trimite mai degrabă la Ezra Pound și William Carlos Williams decât la poeți formaliști ca T.S. Eliot. Spre sfârșitul acelei decade, în 1959 și 1960, Irving Howe și respectiv Herry Levin, argumentează că postmodernismul anunță un declin în înalta cultură modernă.

Numai la sfârșitul anilor '60 și începutul anilor '70, în variate eseuri scrise de Leslie Fiedler și de către mine, printre alții, începe postmodernismul să segnifice o distinctă, uneori pozitivă, dezvoltare în cultura americană, o modificare critică, dacă nu chiar un sfârșit al modernismului. Este în acest din urmă sens, cred, schimbând măști și schimbând fețe, că teoria postmodernismului persistă și astăzi.

De ce fac o atât de evidentă cerere care se autoservește? Gândește pentru moment la anii '60, când toate deschiderile și ruperile de zăgazuri care s-au ivit în societățile dezvoltate ale societății de consum (vorbim despre postmodernism). Andreas Huyssen a denumit acea decadă *stradelling* denumind anii '60 si '70, „marea împărțeală". Pe parcusul a zece sau cincisprezece ani, în Statele Unite am fost martori la o extraordinară mișcare de liberare și contracultură: Berkeley Free Speech,Vietnam Anti-War, Balck Power, Chicago Power, Women's Lib, Grey Panther, Miscarea Ecologica si Psychedelica, pentru a menționa doar câteva. Teatru de stradă, *happening,* muzică rock, compoziție aleatorie, poezie concretă, grupul L-A-N-G-U-A-G-E, artă pop, evenimente multumedia, toate se înmulțesc făcând neclare granițele dintre cultura înaltă și cultura populară, artă și teorie, text, metatext și paratext, (Paracriticismul meu, spre pildă) *hippes si yippies, flower children* și *minute man, encounter groups* și *zen monks* aglomerau peisajul. Elitismul și ierahia erau afară din peisaj, participarea și anarhia (sau cel puțin pseudoanarhia) erau înautrul peisajului. Formele de artă și gândire s-au mișcat de la static la performant, de la hypotactic la paratactic – sau cel puțin așa părea. Nu Heidegger ci Derrida; nu Matisse ci Duchamp; nu Schonberg ci Cane; nu Hemingway ci Barthelme – și din nou, cel mai vizibil, nu Gropius, Mies sau Le Courbursier, ci Gehry, Renzo Piano, și Isokaki în arhitectură, pe langă nenumarați alții. (Notați, oricum, că postmodernismul în variatatea artelor nu este în mod necesar omolog, după cum vom discuta mai târziu.)

În acest climat al „indeterminării" culturale și al „delegitmării" (acesta din urmă fiind termenul lui Lyotard) postmodernismul crescu asumându-și înfățișarea din urmă. A crescut, și cred eu că a murit, cu toate că fantoma lui încă bântuie Europa, America, Australia, Japonia... Dar fantoma se poate că va fi găsit un nou nume și o nouă viață. Clicăind „postmodernism" într-un motor de căutare, colegul meu - expert în cybercăutare, Cam Tatham, dă 92 000 de linkuri în 0.6 secunde.

Spectrul încă vânează, dar o face fără eficiență pentru că este conceptual debil, și carul fără aripi al timpului nu așteaptă după nimeni. De vreme ce dificultățile teoretice ale postmodernismului sunt în sine relevante, voi menționa și eu cel puțin cinci:

1. Termenul de postmodern nu este întotdeauna doar incomod; este si oedipal, și ca un adolescent rebel dar impotent, nu se poate separa complet de parinții săi. Nu poate căuta pentru sine un nume nou ca baroque, rococo, romantic, simbolist, futurist, cubist, dadaist, suprarealist, constructivist, vorticist și așa mai departe. Pe scurt, relația dintre postmodernism și modernism rămâne ambiguă, oedipală, sau parazitară dacă doriți; rămâne un dialog parazitar, sau cum remarca Bernard Smith în *Modernism's History* (*Isoria modernismului* n.t.) rămâne un dialog conflictual cu mișcarea mai veche – pe care el o numea „Formalesque" – un termen cu proriile lui probleme.

2. Posmodernismul, greșit botezat – insistă Smith - se va relaționa la un modernism care nu mai este modern; pentru că acesta din urmă nu mai poate da seama de înaltele realizari ale timpului, să spunem, între 1890 și 1940. Aceasta este pentru că termenul de modern, în sens tipologic, continuă să se miște înainte, la marginea extremă a istoriei, și a făcut așa de la Abbot Suger și Shakespeare - care au folosit ambii cuvântul - și până astăzi.

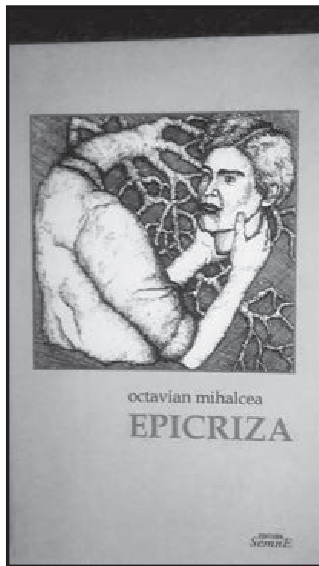
3. Termenul de postmodern, de trei ori inadecvat, pare foarte ne-postmodern din cauză că postmodern, în mod specific post-structuralist, cu toate că respinge timpul liniar, de la trecut, la prezent, la viitor, după cum prefixurile pre- și post- o implică. Timpul postmodern, spuneam eu, e policronic. Așa fiind, el eludează liniaritatea categorială și periodizarea: de exemplu, în istoria literară enlezească, acea folositoare și familiară secvență: elisabetan, iacobean, neoclasic, romantic, victorian, edvardian, modern, postmodern.

4. Mai important, postmodernitatea nu poate servi simplu ca o periodă, ca un construct temporal, cronologic, sau diacronic; trebuie de asemenea să funcționeze ca o categorie teoretică, fenomenologică și sincronică. Scriitori mei vechi sau morți, ca Samuel Beckett, Luis Borges, Raymond Roussel sau Vladimir Nabokov, pot fi postmoderni, în timp ce alți mai tineri, ca John Updike, Tony Morrison sau V. S. Naipaul, pot să nu fie postmoderni (distincția nu poartă judecată de valoare literară). Asfel, că nu putem pretinde că tot ce s-a scris înainte de 1960 este modern, tot ce s-a scris după, postmodern. *Murphy*, a lui Beckett a apărut în 1938, și *Finnegans Wake* –ul lui Joyce în 1939, amădouă în mod preeminent postmoderne. Nu putem de asemenea spune că Joyce este modern sau postmodern. Care Joyce? Acela care a scris *Dubliners, Portreit of the Artist as a Young Man* (modern), *Ulysses* (modern schimbându-se in potmodern), Finnegans Wake (postmodern)?

(continuare în nr. viitor)

Traducerea din limba engleză Virgil Untilă

VIZIONARISM ŞI INGINERIE DE TEXT

Poemele lui Octavian Mihalcea (*Epicriza*, Editura Semne, 2011) sunt construite cu rigoarea şi spiritul de disciplină ale unui geometru. În aceste texte, retorica şi-a frânt gâtul iremediabil, ele sunt concise, aproape eliptice, au ceva din severitatea vechilor desene rupestre, iar actul scriptural devine o operaţiune aritmetică, tutelată (cum s-ar putea altminteri?) de un zeu al numerelor şi al numărătorii: *Îţi doreşti ceva mai cald, poate o mare de nămol verde?/ Pietre iodate zburdă prin apă. Ajutor pentru oamenii orbi./ Zmeul – sămânţa norilor. De o vreme, vântul urmăreşte linia/ nisipului.Vede lumea stelelor prăbuşite pe maluri stinse./ Malul nostru are lumină. Sonor aparte. Împărţirea corpului/ pe verticală aminteşte că oasele se mai şi rup. Bucuria/ întinderii, gând colorat, va fi închinată unui zeu numărând (**Zeu numărând**)*. Specialitatea poetului par să fie peisajele cosmice, reduse la liniile lor esenţiale, în care predomină materiile elementare – piatra, apa, nisipul, dar şi iluminările à la Rimbaud, lipsite însă de luxurianţă şi policromie, austere ca nişte gravuri, poate cu ecouri din Virgil Mazilescu, capabile de a exprima tensiuni inefabile printr-un joc bine condus de linii şi forme: *Pe cine mai bucură târziul? Să nu mai spui nimănui,pe/ lemnul crăpatei mese, cum pictezi crengile ronde, gemene,/ născute dintr-o viitoare poză iertată. Castelul trăieşte/ în Malta regretelor. Pictezi cu negru crengi ronde. (**Malta regretelor**)*.Un fel de ,,vizionarism bine temperat'' rămâne cheia de boltă a acestor poeme; deşi preocupat să sondeze, asemenea suprarealiştilor, zonele obscure ale subconştientului, autorul repudiază dicteul, în cele din urmă prolix şi amorf, căruia îi preferă construcţia adesea geometrizantă, din care este îndepărtată, parcă cu vârful unui scalpel, orice formaţiune celulară suspectă, iar textul se naşte mereu din aglutinări bizare de imagini şi de cuvinte, între care există mai curând disonanţe decât armonie: *Sentimente descompuse încearcă întoarcerea. Parfum sau/ lipsa parfumului. Buze subţiri, crăpate vara. Soarele lumilor/ trecute alunecă pe acea pantă, de toţi ştiută. Somn fără vise./ Urcat într-o celulă, visez că sunt strivit de o mare maşinărie/ sărutată.Povestind, sunt aproape de ideea locului, de limfele/ ascunse. Pe ţărm aşteaptă ochii neudaţi.* (***Soarele unei lumi***). În consecinţă, poemele lui Octavian Mihalcea au aerul unui mozaic între ale cărui piese nu există o potrivire perfecta, intervin rupturi de ordin semantic, sincope, elipse, iar lirismul (atât cât e, căci poetul nu este, nici pe departe, un confesiv) se naşte aici nu pur şi simplu dintr-o trăire, şi din trăirea actului de a scrie/rosti ca atare, poezia devine metapoezie, poemul – lecţie de poetică, inspiraţia - inginerie de text, în timp ce criza (care ţine de ulceraţiile fibrei vital-sufleteşti) se transformă în epicriză, adică într-o insuficienţă a limbajului de a articula de-nerostitul, cel care se identifică, în cele din urmă, cu poezia însăşi. Astfel încât discursul, deloc obişnuit, deloc banal, al autorului e generat de intersectarea a două tradiţii poetice: una mai veche, cea a suprarealismului, care poate coborî până la Rimbaud, alta, de dată mai recentă, cea a textualismului sau a unei poezii a poeziei, caracteristică neo-avangardei postbelice. Prin urmare prezenţa în acest discurs a unei întregi mitologii a textului (în accepţiunea lui tel-quelistă) şi a inscripţionării nu este câtuşi de puţin surprinzătoare; poetul invocă astfel labirinturile ca figuri care trimit cu gândul spre partea de ilizibilitate a artefactului scriptural, instrumentele de supliciu (care evocă faimoasa moarte în text) sau petele sanguinare, ce ilustrează legea necruţătoare a textualizării, aşa cum o definea cândva Marin Mincu: un text nu poate exista decât în măsura în care îşi anihilează propriul autor, orice scriitură pe deplin autentică fiind una cu sânge: *Coborârea în pântecele cuvintelor ce nu s-au mai spus/ demult, ca sângele sfinţit sub ochii toleranţi ai bibliotecilor/ îngropate. Jocul cinstei nu mai contează. Lada de zestre / vrea să te înghită sentimental, picătură cu picătură. Gâtul/ preţiosului odor sculptat la începutul unuia dintre secole va/ fi retezat cu ghilotina lacrimii calculate. Într-un plan totul e/ bine. Cărţile se îndoaie, plutesc, iar se îndoaie. Sunt cele mai/ profitabile cărţi. Între părăsiri şi interziceri rămâne aerul tare/ al labirintului, aşteptând lanţul. Urmă şi floare de roşu pe/ timp de iarnă. (**Urmă şi floare de roşu pe timp de iarnă**)*. Intersectarea acestor două linii poetice îi conferă individualitate poeziei lui Octavian Mihalcea, care în *Epicriza* se doreşte (şi adesea reuşeşte să fie) un laborios explorator de teritorii, dacă nu în totalitate virgine, atunci cel puţin nu îndeajuns cercetate. Iar poemele sale , nu foarte prietenoase, situate la jumătatea drumului dintre vizionarismul bine temperat şi ingineria de text posedă o incontestabilă originalitate .

Octavian Soviany

Cisnădie

A. Buduleci

Retras ca un băiețel timid la umbra protectoare a Măgurii, orașul Cisnădie rămâne în liniștea care îl înconjoară un orășel al misterelor, parcă în căutarea unui Sherlock Holmes al contemporaneității noastre. De opt sute de ani stă liniștit și își construiește povestea care începe să devină legendară și pe care nu oricine o află, ci doar cei care se apropie de el.

De opt sute de ani s-a încăpățânat să rămână în cărțile și hărțile vremurilor. Poate că modestia l-a făcut să rămână mic la stat dar mare la ideile pe care le-a aplicat în vremuri de restriște.

Biserica Evanghelică rămâne martorul mut a sute de ani de întâmplări, vieți, bucurii și necazuri trăite alături de cei care au păstrat-o. Intrând în ea descoperi vechi porți zidite, alături de straturi de flori, semne masonice parca intenționat puse în locuri greu se găsit, încăperi descoperite după sute de ani în spatele unor ziduri care păreau să dea afară.

Dacă vizitezi biserica, nu o vizitezi pentru istorie, ci pentru povestea istoriei. Tezaurul despre care știau doar doua persoane care apoi au murit fără să spună mai departe secretul unde se află, nu este istorie, este povestea istoriei. Găsirea tezaurului după sute de ani ajuta la construirea unei alte comori, primul paratrăsnet din estul Europei. Acestui tezaur gasit i-ar sta bine acolo unde a stat sute de ani, în orașul care îi poarta numele, în orașul care încă mai deține lucruri cumpărate din acest tezaur.

Mâna de pe biserică, compasul de pe turnul care a adăpostit școala, sunt doar câteva semne masonice pline de mister care povestesc istoria.

Interiorul bisericii este tronat de cele doua mii o suta de tuburi care formează orga Wegenstein. Orga a fost construita în plin război mondial (al doilea).Vă dați seama că în acea perioadă Cisnădienii aveau bani pentru a construi o orga care să le „satisfacă nevoile".O orga mai mare decât avea nevoie biserica. Textilele erau necesare în timpul războiului, iar cisnădienii din asta trăiau. Încă se mai povestește că renumita familie Wegenstein care a construit orga, a pierit după ce a terminat orga. Trenul care îi ducea acasă, la Timișoara, a fost bombardat. Orga de la Cisnădie este ultima creație care le cântă numele.

Băiețelul timid are povești de spus, are multe și multe dintre ele trebuie descoperite. Zidurile din jurul bisericii te poartă într-o lume a întrebărilor imediat ce le vezi. Nu trebuie decât sa vii lângă ele și să te întrebi: „Oare ce se află în spatele lor? „. Este prima întrebare, este primul pas pe aleile pietruite din curtea bisericii.

DEZVĂLUIRI

. Mircea Diaconu: “Când am pronunţat Sarmizegetusa Regia, m-au dat afară din minister”. Ce se ascunde în spatele demiterii celui care a vrut să decoperteze Sarmizegetusa Regia?

Daniel Roxin

La începutul lunii iunie 2012, actorul Mircea Diaconu, proaspăt numit la conducerea Ministerului Culturii, a şocat opinia publică declarând că vrea să decoperteze muntele pe care se află Sarmizegetusa Regia, chiar în acea vară, pentru a pune în valoare trei etaje de istorie străveche. Nu se înţelegea care istorie străveche, pentru că ministrul nu a explicat, la vremea respectivă, despre ce vorbeşte. După trei săptămâni, în loc să înceapă decopertarea la Regia, Diaconu a fost dat afară din minister şi din guvern, iar proiectul său a fost “înmormântat”.

După doi ani de tăcere, actualul europarlamentar Mircea Diaconu a dezvăluit în exclusivitate pentru Libertatea care a fost motivul demiterii sale: *“Când am pronunţat Sarmizegetusa Regia, m-au dat afară din minister”*. De ce? Plecând de la scrierile unor autori antici, cum că dacii ar fi tăiat şi zidit munţii de la Orăştie, realizând la Sarmizegetusa Regia un uriaş complex civil şi militar, în anul 1993, Guvernul României a comandat un studiu multidisciplinar la faţa locului, pentru a vedea dacă datele se verifică şi în teren.

Specialişti în mai multe domenii – magnetometrie, hidrologie, topometrie, teledetecţie, arheologie etc. – au muncit câţiva ani şi au realizat studiul. Rezultatele, care nu au fost date publicităţii niciodată, sunt uluitoare.

Tezaure furate cu hărţile ministerului

În 1995, cercetătorii au terminat studiul, cu hărţi cu tot, şi care l-au predat, în două exemplare, beneficiarilor: Ministerul Lucrărilor Publice şi Ministerul Culturii. Urma să se iniţieze o amplă campanie de săpături arheologice şi să se realizeze un centru turistic excepţional.

Numai că studiile au dispărut, iar în anul 2005 a izbucnit un scandal politic în jurul a 15 brăţări dacice din aur sustrase din situl arheologic Sarmizegetusa. După cum au spus anchetatorii, brăţările au fost găsite în siturile de la Grădiştea de către hoţii de comori şi scoase apoi clandestin din România.

Au ajuns în Statele Unite, unde un colecţionar american de bună-credinţă a anunţat oficialităţile că aceste artefacte se comercializează pe piaţa neagră. Ulterior, statul român a recuperat o parte din ele şi a demarat o anchetă. Una peste alta, hoţii de comori au ştiut cu exactitate unde să sape după aurul dacic de la Sarmizegetusa – adică nu au bâjbâit pe coclauri, au mers la punct ochit, punct lovit – pe baza hărţilor făcute pe banii României, documente pe care banditii le-au primit de la reprezentanţii administraţiei, cei care le “păzesc” şi acum de ochii opiniei publice!

Nimeni nu poate aprecia, nici măcar cu aproximaţie, câte tezaure au fost furate în total de la Sarmizegetusa Regia în ultimii 20 de ani în baza acelor hărţi. *“Ştiu de acel studiu. Tocmai de la el am pornit. Dar, cum am deschis gura, m-au dat afară imediat. Sarmizegetusa Regia a rămas rana mea…”*, s-a destăinuit Mircea Diaconu. Acuzaţia fostului ministru al culturii în legătură cu acest caz este deosebit de gravă: “cineva” de la conducerea României împiedică aflarea adevărului legat de siturile arheologice de la Orăştie. Oare de ce?

Nume grele de politicieni în afacerea «brăţărilor dacice»

Dosarul brăţărilor dacice a cuprins 15 podoabe antice de aur descoperite în Munţii Orăştiei de căutătorii de aur şi scoase clandestin în afara ţării începând cu anul 2002.

După ce un colecţionar american a alertat autorităţile române că pe piaţa neagră a SUA se vând obiecte de patrimoniu ale României, autorităţile din ţara noastră au demarat, în 2005, o anchetă penală. Parchetul Curţii

de Apel Alba Iulia a dispus trimiterea în judecată a 13 inculpaţi.

Aceştia erau acuzaţi de asociere în vederea săvârşirii de infracţiuni, şantaj, efectuarea de detecţii şi săpături neautorizate în situl arheologic Sarmizegetusa Regia şi de sustragere a două tezaure alcătuite din 15 brăţări dacice de aur, evaluate la 1,5 milioane de euro. În dosar au apărut, în mod uluitor, şi numele unor grei ai societăţii româneşti: Adrian Năstase, ..Ioan Talpeş, ….Dan Iosif, …..Sergiu Nicolaescu …..şi Marian Iancu.

Dan Iosif a fost suspectat că ar fi făcut legătura între lumea interlopă a valorilor antice şi unii colecţionari bucureşteni. Marian Iancu a figurat în declaraţii ca fiind unul dintre cumpărătorii unei brăţări de 80.000 de euro, pe care a făcut-o cadou unui prieten. Şi ceilalţi “granzi” au fost nominalizaţi în dosar ca fiind cumpărători. Toţi au fost scoşi ulterior de sub acuzaţii.

În dosarul brăţărilor dacice au fost condamnate până, la urmă, 12 persoane, care au primit pedepse între 7 şi 14 ani….dar..cine….??

Epistola către noi înșine (II)

<u>Paratrăznete</u> ...

Se spune în popor de cutare copil, dar şi de poeţi că „ spun lucruri trăznite”... Amuzant dar foarte plastic, nimic mai propriu! Iată de ce avem nevoi de axa raţională, de logica gândirii. Dar visătoria ne este Silogică, analogică.

Starea de nestare cade vertical dar în zig- zag, aidoma descărcărilor electrice, iar „ fulgerul mental” se va scurge în pământul din noi, în sub-corticul memoriei ancestrale, dacă vreţi, pe memoria lungă...Fulgerul mental ste revelatoriu, analog u inteconecţiunile neuronice, pe scoarţa cerebrală. Fenomenul aparţine cuanticii, este al tahionilor, poemele sunt şi tahiograme dar şi holograme: micro- universul psihic este infim reductiv, cel al macrouniversului aşa cum este acum panoramat de telescopul Hubble şi de sateliţi..„ inclusiv „ aterizaţi” pe meteoriţi...

<u>Codice sfărmat</u>. Din jale se naşte Electronul

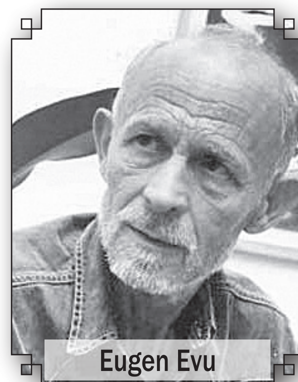
Trofic- distrofic*Capcane. Cap canem* Skyaps- trape* batracien-bătrâni- bătrâne sterpe- stârpituri- stârvuri* electron- electiv* torsion-contorsion-distorsion* tronuri- psihotronie...- sinagogi decăzute, minareturi, mănăstiri... etc.* *Două tipuri sunt cel mai periculoase: Femeia insectă călugăriţă, şi femeia- painjen...Caută pe internet!*

<u>Despre</u> memorie- spirit...

ca inversare a timpului. Delirurile ei, desărcările ei, tendinţa legică de a ieşi din captivitatea spiritului, ori ramatic, de a i smulsă de factori agresivi, barbari* Inteligenţa scarului în profan...,reprimată sau oprimată, se răzbună, fie prin refulare, fie prin defulare*Scrie- rescrie ce ai văzut, iar dacă poţi, transcrie ce ai văzut în somn, vise, coşmaruri* Auto- observă-te, ca să reînţelegi şi să spui şi altora, celor dragi şi semenilor tăi...* *Careva zise: „ Eşti nefericit? Schimbă-ţi obiceiurile, ţigările sau beutura, şi, la nevoie, perechea, de se poate, cu o amantă, cum fac de secole francezii !... Şi ia din când în când smirnă sau tămâie!..!*

<u>Diabolismul</u> omului românesc.

Societatea civilă este sau nu, tributară, (de la Trib, de la relict tribalismului, ancestral. (*Evreii de azi se autonumesc „ fiii tirbului, vezi revistle lor în română)** Societatea civilă tinde mereu a se auto- damna, consimţi laş înrobirea..., de a se supune elitelor EMANATE, de tip cazon, recte serviciilor secrete (care au informaţia şi te şantajează cu „ scop lucrativ” (filaje, lucrare în orb ş.c.l.)* *<u>Hărţuit decenii de securişti şi activiştii roşii, ştiu că ei au fost recrutaţi dintre orfelini şi orfeline, abandonaţi de familii sărace, din frustraţ şi traumatizaţi, deci cu exaerbarea instinctului de răzbunare, ură, în fapt nişte sociopaţi nenorociţi!</u>*

Diavolul „ românesc” are epoleţi, stele pe umeri sau chiar frunza de stejar, druidică!!!,dăinuie şi progresează o „Artă”, ştiinţă, specializare, a psihoticilor exacerbaţi, cohorte, regimente sinistre prin veac...* Criticul „ fără organ” creativ propriu, este un handicapat periculo pentru valori, el scrie despre alţii în oglinda neagră, oarbă!, „ orbitoare, cum dixit Cărtărescu, pseduo- compensatoriu şi înnebunit de frustrările lui, de fricile lui !, - de regulă sub- erotice,- ţinta fiind surogatul „ compensatoriu” şi legitizarea(sic, n), licenţierea, ca privilegiu...Aceasta este trădare de sine şi d sine colectiv, in extenso...Tipic- atipic, este cel ce, vai lui (ei), nu pote iubi, deci seurăşte pe sine (v. H. Roman Patapievici ş..l.) – dar complexul ineriorităţii, devine unul al superiorităţii şi răsplatei în cetatea proastă !* Asta ştiu şi unele religii sincretice, eclectice, şi psihiatric, şi psihologii, psihanaliştii, „ criticii” elitari...* Un francez a scis „ Prin aceea că uită, omul nu merită”!* Evident, omul dobitoc, cel mancurizat...* Dincolo este prin oglindire şi dincoace.

<u>Magnetoglinde</u>

Eseu despre o experienţă limită, paranormală

În copilărie, când am fost înnecat într-o groapă de balastieră a Streiului, de vreo opt metri, am trăit ceea ce s-a numit „descărcarea memoriei- duhului”: am fost „ mort” timp de cca. 18 minute, după ce am reconstituit. Am avut plămânii plini de apă şi gura încleştată mecanic.

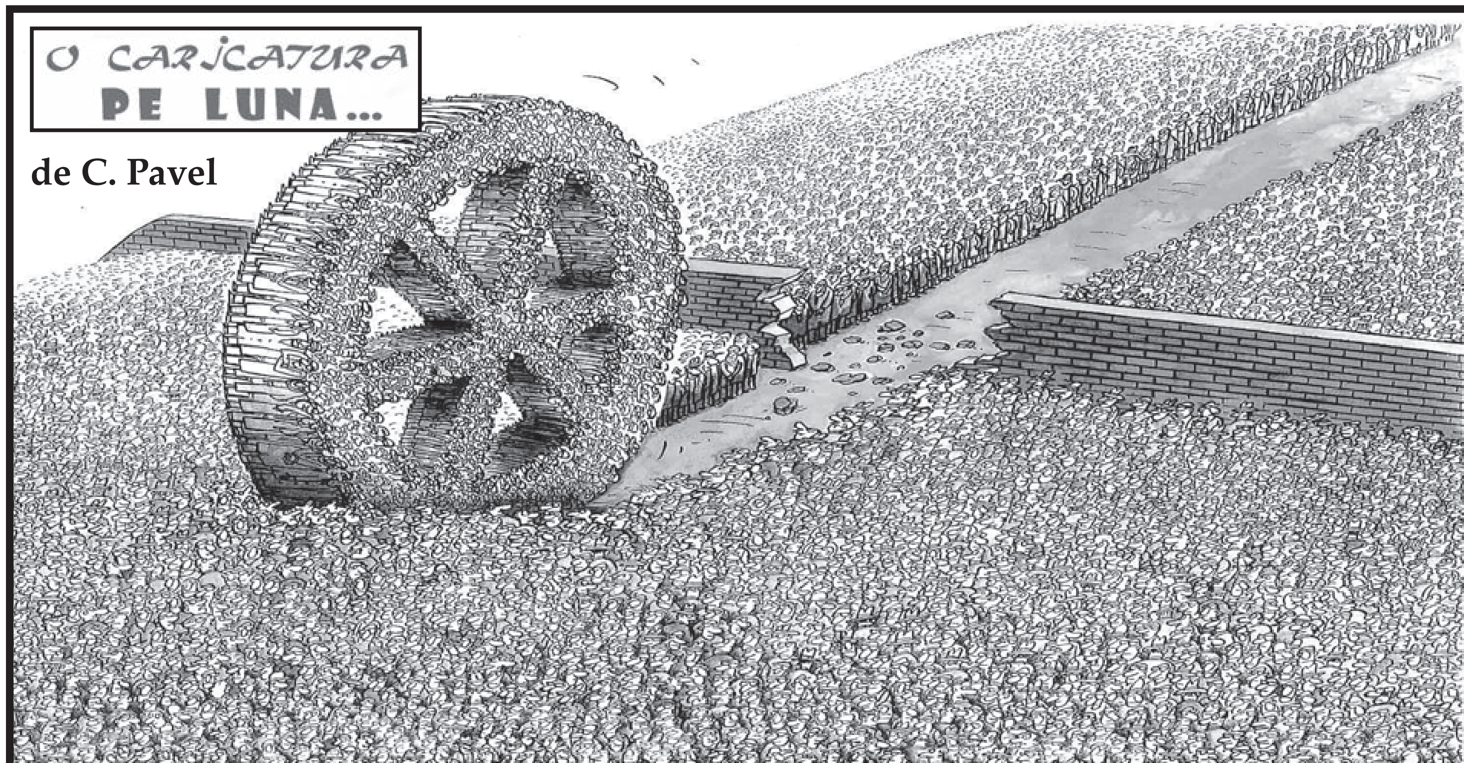
M-a salvat un pescar, care m-a resuscitat prin respiraţie gură- la-gură, apăsări ritmice pe piept, apoi am omat apa ţinut şi scuturat cu capu- n jos...

Ce mi-a amintit: <u>eram cu ochii deschişi în adâncul apei foarte limpezi şi prin faţa ochilor, deşi era cumva din interior...,s-au derulat invers imagini: chipul mamei, tatălui, fraţilor şi surori, exact ca la un film derulat cu acceleratorul invers !!!</u> Am descris asta în Jurnale, Tresărirea Focului, 2002...

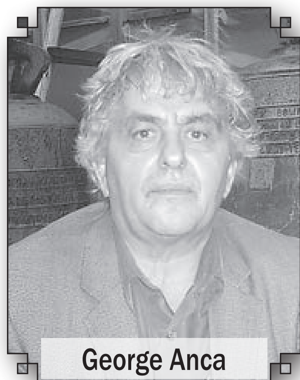
Recent, la peste 70 de ani, după insomnii, îmi revin cumva cu „ încetinitorul” astfel de amintiri dar şi revelaţia prin Analogii, Silogisme, acelui fenomen de descărcare...(inversare a „ timpului”, duratei, vârstei, de amploare, comparativă cu acea situaţie- limită...) Şi înţeleg cum murim...

„ cu încetinitorul” ,însă spre bătrâneţe, cu acceleratorul. (V. acceleratorul de particule ionizate, şc.l). Iar scrisul, artele în general, au o legătură „ magică” cu acestea. Artele sunt ori nu ajung reveltorii: ele, sacrele, ne înaripează şi prin ele levităm, dezgreunându-ne din teluric...

23 April, 2015

FUM LA MIJLOCUL VIEȚII

George Anca

(urmare din numărul anterior)

Să nu murim, jainiști, locuim planete de cuțite. Lordul dezgropat de rădăcini expansioniste. Micuțule Dylan, nebunule Ezra, bătrâne Vasile, ieri v-am predat inamicului malaric. Jumătate cușcă de aur, jumătate țeastă de rinocer. Mironosițe autoflagelându-se lângă linga.

ți-am spus rezistă nu mai rezist fulgerătoristă svastik sanskritist

jos de valul Dumnezeu lavă în ființă pe muntele Penteleu Ilie amenință

derbedeu am dat de greu și îl rod pe dumnezeu rog rod rog rod rog

pe nebunul întrebat îl răspunde Ararat de se pune pe arat împărat

am în cap un scaun și pe el un faun și el ori eu scheaun

șchiop de trei și-un giol nu moi mototol cu dinți de nămol

Transformați în străini, suntem datori să facem pe dracu pentru românii din noi, singurii ce mai există pe lume. Gândul lui Dumnezeu te primește la ceasul judecății de trădări. Ne lipsește o frunză, tu să fii Eva, eu copacul, tu șarpele, eu mărul lui Adam. Aseară ne gândeam totuși că altă familie a fost trimisă în groapa comună, lângă noi. Probabil alt lector predă deja. Noilor mei studenți eu le vorbesc altă limbă, ori ei vor fi fiind strigoi.

dușmanul ungur prietenul polonez
îmi spun ce să-i faci dictatură
din vorbele lor procreez
în suflet puțină coptură
romăul îl întreabă pe rus
c-o fi c-o păți chinezește
ureche nu-s limbă nu-s
și Dumnezeu nu ferește

La clasă, mai mult fete, am început emanciparea.

cât de lipsit de vlagă faimosul curs Cazacu
gramatica întreagă o ia fonetic dracu
și totuși ce de drepturi pe limba fără piele
ce șnițele din piepturi și creieri bube rele
mai bine-mi deschid gura și fie-mi de țărână
să nu se iște ura în cartea de română

Cum e România inconștientă de slujitorii ei adevărați. Trăncănim trei ore între noi, Nansi ștrincănește demoralizată. Dacă ieșim din psihoza codoșească a oficiilor rămânem cu smoke in the middle of life, idei din idei.

nu muncești și barba crește zice Geza fatalist
ba te iau pe românește și îți fac un acatist
mi-a sosit sosia aflu să mă bage în vreo oală
bat la ușă iese slavu din împărăția yală
să fumăm boieri grofi pașă fără sabie în vlah
în foiță de cămașă cu tutunul lui Alah
batem câmpi armonios la arsul lumânărilor
ba ne cântă și din tabla mucul lumii nărilor
se deschide ușa intră un băiat la noi în cușcă
bună vreme moale vintră numără și ne împușcă

Albul, cu doi pioni pe linia penultimă, ambii transformabili, raja în spate pe linie cu cel negru (ut – vazir 3), hoti-ul negru, pe locul vazirului negru: mat negrul în două mutări (trecerea ut-ului negru în spatele rajei albe – indiferent de transformare, urmează mat) sau luarea ambilor pioni de către raja negru și apoi victoria negrului cu hoti și raja contra raja.

Interes crescut al clasei. Cărțile legate în sfoară, neînregistrate, repuse în circulație. Șah întrerupt. Atașatul CR: ia de mânâncă, mă; or fi știind cei din Bercioi ce facem noi aici? Mușcă dintr-un ardei și și-l scuipă imediat în palmă – unde să-l pun eu acum? Perorează despre asociațiile de tineret indiene, toate împotriva colaborării cu ambasadele.

Coordonată suprataxă trăim în vreme de sintaxă, o să murim subordonați într-un pământ bogat în frați cât legăturile regente se rup în dinții de talente. Mai multe suflete disjung bătuta brâul Câmpulung.

La început de viață și de moarte un pas mai mult la început eternitatea ne desparte de viitor și de prezent și de trecut Visăm un munte la o parte în vârf cu miezul încăput din anii dăruiți de soarte întâiului necunoscut. Orb fum la mijlocul vieții bătut de cerul fumător cu tinerețile și geții târziul peste poate zbor urmând otrăvile săgeții umbrește arcul în popor

Lecția de yoga energie soorya namaskar. Doi prieteni vor marca matematica. N-ar fi rău un car cu boi. O fântână modernă cu față de televizor. Sfinții pot transforma oamenii în tigri și tigrii în lei – în Himalaia, dar n-o fac. Nici Șiva deschizând al treilea ochi. Gharbasan – Guru Nanak învie elefantul.

te aduc aminte
sufletului meu
munte și părinte
în eternul greu
uite-mă arvuna
capilui de mort
cu lumină luna
ancorată-n port
primăvara cade
peste un pătrar
mândră de nu bade
cine iubi-m-ar
dispărute studii
în gol fără ins
când să le repudii
munte m-ai cuprins

în Himalaia sfinții îi pot muta din loc aceia le sunt munții trăi-i-ar cel de foc trăi-m-ar creatorul trăi-te-ar fii acia trăi-ne-ar anii zorul și clipele vecia

am luat-o razna sunt Napoleon
îmi șoptește-n secții pe lângă disecții
cu idee fixă de cameleon
cel ce ne prenumără bisecții
stai te iau casapii e Napoleon
dă anunț urgent la Căciulata
facem o prinsoare pe un embrion
injectat în moartea pe de-a gata
fost-am împăratul șahul bubă rea
cu mamă nebună cu brâul de lână
numai dinaintea și pe urma mea
să mă nască iarăși din țărână
fi-voi prin strigoii de odinioară
părăsitul cap de par și cioară
putrezita mână statuară
artă sub colivă tributară

Radu Gyr despre falsificarea istoriei literare la „acrobatul” George Călinescu

Isabela Vasiliu-Scraba

„Elefantiaza” ivită din incultura comunistă scotea a doua ediție a *Istoriei* lui George Călinescu într-un format atât de mare încât nu a lăsat nici o îndoială asupra măsurii stupidității editorilor comuniști, depășită poate doar în 2013 de editorul care a vrut să facă bani mulți (800000 lei vechi!) din mizeriile injustiției comuniste publicând în condiții grafice demne de cine știe ce capodoperă a literaturii românești selecția Dorei Mezdrea de 278 de notații din „Dosarele Alexandru Marcu și alții” ivite după arestarea lui Mircea Vulcănescu.

Monstruozitatea de a scoate *Istoria literaturii române de la origini până în prezent* sub forma unui sertar de dulap a divulgat în comunism și stilistica gândirii „monolit” neadmițând alte păreri decât părerea oficializată („stilistică” perpetuată de administratorii Wikipediei.ro prin sistematica îndepărtare din această enciclopedie on-line a textelor mele despre Părintele Arsenie Boca, Eliade, Cioran, Noica, Anton Dumitriu, Vasile Băncilă, Blaga etc).

Dacă părerea argumentată de Radu Gyr pe 23 decembrie 1969 despre bagatelizarea importanței culturale pe care a avut-o în interbelic revista „Gândirea” și despre alte abateri ale lui George Călinescu de la rigoarea istoriei literare prin „mistificarea relatărilor, falsificarea datelor și prin afirmații gratuite” ar fi fost făcută publică atunci, în 1970 si nu pe 8 mai 2015, poate că nu s-ar fi ajuns în 1988 la gigantismul deplasat al volumului călinescian.

Referindu-se la compendiul apărut într-o a treia ediție în 1968 dar si la prima ediție a *Istoriei...* călinesciene, fostul universitar Radu Gyr (cândva asistent al profesorului Mihail Dragomirescu) spusese că unui critic, luând în considerație „fondul său intelectual /.../ i se pot îngădui unele preferințe, unele erori, unele tăgade”, putându-i-se trece cu vederea chiar „injustiții, greșeli și complezențe critice” izvorâte din subiectivism. Ceea ce însă devine de neiertat este „falsificarea relatărilor și afirmațiile gratuite” (Radu Gyr, 23 decembrie 1969).

Abaterile de la adevăr nu sînt permise de însăși rigoarea științifică pe care trebuie să o dovedească istoria literară, știință bazată pe informații precise: „Istoria literară e document sever, e informație precisă” spunea poetul Radu Gyr, înregistrat pe ascuns când Nichifor Crainic era sărbătorit cu ocazia împlinirii vârstei de 80 de ani însoțită de părăsirea (pe motiv de vârstă) a redacției revistei „Glasul Patriei”.

Redactor pe atunci la „Glasul Patriei”, fostul deținut politic Radu Gyr (hăituit până la moarte de aparatul represiv) ale cărui articole de comandă comunistă nu puteau fi citite în țară (apud. Noica) -, a dovedit pe 23 decembrie 1969 că era mai liber decât mulți dintre cei patruzeci de invitați la acea masă festivă la care Stăniloae avusese neinspirata idee de a lăuda contribuția lui Crainic la „Glasul Patriei”. În contrast, Radu Gyr îndrăznise atunci la Restaurantul Bucur să mărturisească adevărul (ținând de istoria literară) despre „gândirism”, adică despre „exacta poziție îndrumătoare a lui Nichifor Crainic în rolul lui de conducător al revistei Gândirea ” (Radu Gyr, într-o postare pe youtube din 8 mai 2015).

Primul lucru pe care poetul ține (indirect) să-l sublinieze este diferența dintre o redacție de ziar comunist scris „cu porțile închise” de oameni aliniați la o ideologie comună și redacția revistei „Gândirea” cunoscută în urmă cu 45 de ani, așa cum a fost ea tot timpul, cu porțile larg deschise scriitorilor marcanți ai vremii și tinerilor de valoare, unicul criteriu după care se ghida conducătorul revistei fiind talentul, „indiferent de crezuri” (Radu Gyr, https://www.youtube.com/watch?v=KgjDVrJkcfY).

Apoi observă lipsa de probitate a istoricului literar G. Călinescu (pe care nu-l numește explicit) în definirea *tradiționalismului* care pentru Nichifor Crainic ar indica „specificul de conținut al etnicității noastre” (R.G.), ilustrat (prin modalități de expresie din cele mai diferite) de variatele condee din paginile prestigioasei reviste „Gândirea”, prin poeți ca Ion Pillat, Lucian Blaga, Tudor Arghezi, Ion Minulescu, Ion Marin Sadoveanu, Cicerone Teodorescu, N. Crevedia, Al. O. Teodoreanu, Alexandru Philippide, Aron Cotruș, sau prin prozatori precum Cezar Petrescu, Gib Mihăiescu, Oscar W. Cizek, Victor Papilian, etc.

Un act de probitate istorică și filozofică l-ar necesita și restabilirea adevărului cu privire la publicistica directorului „Gândirii”, acuzat că ar fi fost un „mistic obscurantist”, sau un „fanatic ortodox”. Radu Gyr vorbește de postura lui Crainic de cercetător profund al substratului metafizic din creația populară, interesat de reîmprospătarea și îmbogățirea conținutului creațiilor culte prin tradiția metafizică pe care o ilustrează poezia populară sau iconografia noastră religioasă. Într-o altă înregistrare dosită aproape jumătate de secol de paznicii regimului totalitar comunist, însuși teologul Nichifor Crainic îi explicase poetului Pan Vizirescu că el nu a fost mistic, întrucât mistica implică o asceză și o disciplină pe care împrejurările vieții și firea lui nu i-au permis să le practice (https://www.youtube.com/watch?v=_xVTDPNxD88).

Radu Gyr restabilește și adevărul privitor la eseul literar și filozofic publicat de Crainic în „Gândirea”, rezultat al unor interferențe de curente și idei din cele mai variate, după diversitatea de opinii a unor autori precum: Vianu, Ion Petrovici, Bazil Munteanu, Alexandru Busuioceanu, Brucăr, D. Stăniloae, Alexandru Gregorian, Vasile Voiculescu, P.P. Ionescu, Ovidiu Papadima, Dan Botta, Vasile Băncilă, Lucian Blaga, etc.

Pe 23 decembrie 1969, cu lipsa lui de talent oratoric suplinită de o inspirație de zile mari, poetul Radu Gyr (1905-1975) nu uită să puncteze momentul 1969 de repunere în circuitul filozofic românesc a două nume de maximă importanță: Lucian Blaga și Mircea Eliade. Deși *Trilogiei Cunoașterii* încă nu-i fusese suprimată interdicția de reditare, Gyr menționează *Eonul Dogmatic* și ideile blagiene referitoare la „misterul transcendenței”, precum și filozofia mitului din eseistica lui Eliade sau teoria timpului din scrierile științifice ale renumitului istoric al religiilor, scrieri care urmau să fie admise (cu multă parcimonie) prin librăriile comuniste abia după moartea lui Gyr, cam la zece ani de când era el inregistrat de Securitate la Restaurantul Bucur.

În *Istoria literaturii*... capitolul în care este prezentat Nichifor Crainic poartă titlul „ortodoxiștii”. Dornic a-și face un capital politic prin critica „ortodoxismului”, George Călinescu reduce până la caricatural idei ale „ortodoxiștilor” Lucian Blaga (bătut de securitate la vremea când era candidat la Premiului Nobel), Vasile Voiculescu (întemnițat fără vină în 1958 si ucis de comuniști, după propria-i mărturisire făcută fiului său Ion înainte de moarte), Paul Sterian (închis și el în lotul botezat al „Rugului aprins”) și Sandu Tudor (martir în temnița Aiudului, omorât cu ranga de un gardian), neuitând a se răfui și cu faimosul Mircea Vulcănescu (ucis și el în temnița comunistă; toate precizările legate de detențiile politice fiind „omise” la editarea din 1988).

Mihai Roller a folosit în 1947 opiniile lui George Călinescu despre „ortodoxiști” din *Istoria literaturii române de la origini până în prezent* reluate în compendiul publicat în 1945 și 1946. Pentru Roller „gândirismul” a fost o „mișcare mistică decadentă din jurul revistei Gândirea degenerată în legionarism” (M. Roller, *Istoria României*, 1947, p.773).

Către finalul alocuțiunii sale începută cu restabilirea adevăratului sens al *tradiționalismului* gândirist, Radu Gyr, poet premiat de Academia Română înainte de ciuntirea țării în anul „apocaliptic” 1940, observa cu justețe că „tradiția” promovată de directorul Gândirii a marcat la vremea de glorie a culturii interbelice (răsfrânte de paginile revistei) altceva decât cele repetate după 23 august 1944 din ranchiună personală sau în scop de bagatelizare. La „gândiristul” Nichifor Crainic *tradițională* devenise o „selecțiune severă a valorilor” , adică respingerea imposturii (caracteristică selecției inverse din revistele comuniste) și, mai ales, refuzul acrobației de idei (în genul „acrobației” lui George Călinescu la mistificarea relatărilor despre revista „Gândirea” din *Istoria*... sa).

Sursa: https://isabelavs2.wordpress.com/articole/isabelavs-crainicgandirea/

FEMEI CARE AU SCHIMBAT ISTORIA

Pope Joan statue in Rome

Legenda medievala, subiect de roman istoric si scenariu de film, viata "Papesei Ioana" este inca un mister, pentru ca Vaticanul nu recunoaste oficial existenta vreunei femei care sa fi ajuns Suveran Pontif.

Legenda "papesei Ioana" a aparut in secolul al XIII-lea si s-a raspandit in intreaga Europa, fiind considerata o realitate istorica in timpul Evului Mediu.

Prima mentionare a unei femei-Papa a aparut in cronica lui Jean de Mailly, Chronica Universalis Mettensis, fiind preluata ulterior de alti istorici.

Potrivit acestei legende, Ioana a reusit sa urce in ierarhia Bisericii Catolice prezentandu-se drept barbat si chiar a fost aleasa Papa, functie pe care a detinut-o cativa ani.

Secretul ei a iesit la iveala in clipa in care a nascut. Ioana a murit la scurt timp, insa nu se stie daca din cauza naturale sau daca a fost ucisa. Urmasii ei au ascuns orice urma a existentei sale.

Iata cum descrie Jean de Mailly povestea Ioanei, pe care o plaseaza in anul 1099:

"Unul dintre Papi nu este inclus in lista oficiala a Suveranilor Pontifi. A fost o femeie care s-a deghizat in barbat si a reusit sa devina cardinal, apoi Papa. Intr-o zi, in timp ce se afla calare pe un cal, a nascut un copil. Imediat, potrivit legii romane, a fost legata de coada calului si tarata si ucisa cu pietre. In locul in care a fost ingropata scrie: "Petre, Pater Patrum, Papisse Prodito Partum" (O, Petru, condamna nasterea femeii Papa). Tot atunci a fost decis un post negru de 4 zile, numit "postul femeii Papa".

Ulterior, Martin de Opava, in Chronicon Pontificum et Imperatorum, i-a dat si un nume femeii-Papa, precizand ca era cunoscuta drept Ioan Anglicus sau Ioan de Mainz si ar fi trait in anii 850, fiind aleasa Suveran Pontif dupa Papa Leon al IV-lea si inaintea Papei Benedict al III-lea.

Potrivit acesti cronici, Ioan Anglicus a fost Papa timp de 2 ani, 7 luni si 4 zile. Femeia care a devenit papesa era foarte educata si calatorea in haine barbatesti, alaturi de iubitul ei.

La Roma, a fost mai intai profesoara si devenise o figura publica foarte apreciata, de aceea a fost aleasa Suveran Pontif. Ea a ramas insarcinata si, nestiind cand avea sa nasca, a plecat intr-o procesiune prin Roma, nascand chiar pe Via Sacra, unde a fost apoi ucisa si ingropata.

Potrivit altor versiuni, femeia nu a fost omorata, ci a ajuns la inchisoare, iar fiul ei adevenit Episcop de Ostia, poruncind ulterior ca trupul mamei sale sa fie ingropat intr-o catedrala.

In timp, legenda Ioanei a fost preluata si de unii oficiali catolici. Bartolomeo Platina, prefectul Bibliotecaii Vaticanului, a scris despre ea intr-o carte din 1479, dedicata Papei Sixtus al IV-lea.

"Papa Ioan al VII-lea s-a nascut la Mainz si a devenit Papa prin arta malefica, deghizandu-se in barbat, desi era femeie".

Giovanni Boccaccio a scris despre femeia-Papa in cartea De Mulieribus Claris (1353), iar Cronica din Usk (1404) ii da numele de Agnes.

Un ghid turistic din secolul al XIV-lea, destinat pelerinilor crestini, mentioneaza ca trupul femeii-Papa este ingropat in biserica Sfantul Petru. Tot atunci au fost realizate cateva busturi ale ei, pentru Domul din Siena, pe care scria "Ioan al VIII-lea, femeia din Anglia", ea fiind plasata in randul altor Papi care domnisera anterior.

Preotul Jan Hus, primul reformator al Bisericii, acuzat de eretism, a invocat in apararea sa, la proces, in 1415, existanta "papesei Agnes". Niciunul dintre oficialii Bisericii nu a contestat acest argument.

Dictionarul Oxford al Papilor precizeaza ca Ioana este doar o legenda medievala, pentru ca nu existe dovezi ale vietii sale.

In 1601, Papa Clement al VIII-lea a declarat oficial ca nu a existat niciodata o femeie Suveran Pontif, iar busturile Ioanei, din Siena, au fost distruse.

The woman pope (manuscript)

Legenda femeii-Papa a devenit subiect pentru multe opere de fictiune. Cel mai cunscut este romanul istoric "Pope Joan" al scriitoarei Donna Woolfolk Cross, publicat in 1996.

Papii aflaţi în fruntea Bisericii creştine de la Roma în Evul Mediu erau, deseori, departe de a fi sfinţi. Poporul naiv, însă, era dispus să creadă orice poveste despre ei, oricât de scandaloasă ar fi fost.

Sudul Italiei e zguduit de puternice cutremure de pământ; despre Franţa se zvoneşte că e înecată în sânge; la Roma, oameni şi animale mor otrăviţi de mirosul pestilenţial al roiurilor de lăcuste putrezite în apă. Oamenii sunt cuprinşi de panică. Oare după împărăţia lui Carol cel Mare, încoronat cu doar o jumătate de secol în urmă, avea să vină sfârşitul lumii? Să fi fost Mohamed precursorul înfricoşătorului Antichrist şi înaintarea impetuoasă a fanaticilor săi adepţi spre Occident să fi anunţat sfârşitul creştinismului?

Anul 857. Locuitorii Romei îşi pun speranţa în Papa Ioan al VIII-lea, pe care l-au îndrăgit în cei doi ani de pontificat. Procesiunea condusă de acesta, de la basilica Sf. Petru la palatul rezidenţial din Lateran, de cealaltă parte a Tibrului, este însoţită de mulţimile care ovaţionează. Dar când grupul papal ajunge la o mică alee dintre Colosseum şi biserica Sf. Clement, Sfântul Părinte se clatină şi se prăbuşeşte. În faţa spectatorilor îngroziţi, Papa Ioan se dovedeşte a fi o femeie cuprinsă de durerile facerii. În doar câteva clipe, naşterea copilului îi transformă pe credincioşi într-o mulţime furioasă, care îi înşfacă pe nefericită şi pe nou-nascut, îi târăsc dincolo de porţile oraşului şi îi ucid prin lapidare.

Relatată de nenumărate ori de la sfârşitul secolului al XII-lea încoace, povestea va străbate Europa şi va face istorie.

Prin anul 818, în familia unor misionari englezi din oraşul Mainz, pe malurile Rinului, se naşte Ioana, o fată de o frumuseţe şi o inteligenţă remarcabile. La vârsta de 12 ani, ea se îndrăgosteşte de un călugăr, părăseşte casa părintească, îmbracă haine bărbăteşti şi intră în mănăstire, ca novice, pentru a fi alături de iubit. Sub numele de Ioan Anglicus sau Ioan Englezul, după cum îşi spune ea însăşi, îşi petrece zilele rugându-se sau citind în bibliotecă, iar nopţile şi le închină dragostei.

Curând însă, înşelăciunea e descoperită şi cuplul e nevoit să fugă. Ca sa scape de pedeapsa Bisericii, pornesc în pelerinaj prin Europa şi apoi spre Ţara Sfântă. La Atena, călugărul dispare, iar Ioana porneşte spre Roma. Sub aceeaşi falsă înfăţişare de bărbat, ea lucrează, conform unor surse, ca notar sau, conform altora, ca dascăl. Indiferent care a fost slujba iniţială, Ioana ajunge, curând, cunoscută. Elocinţa îi era admirată de studenţi, înţelepciunea de filozofi, cardinalii i-au remarcat cunoştinţele teologice, iar slujitorii Papei o îndrăgeau pentru generozitate. La moartea Papei Leon al IV-lea, în 855, Ioana este unanim aleasă succesor şi ocupă Scaunul papal sub numele de Ioan al VIII-lea. Ioana/Ioan păstrează secretul faţă de toţi, mai puţin o persoană, cea care i-a stricat, de altfel, planul. Valetul devine amantul acestei femei singure şi pasionale, care rămâne însărcinată. După naşterea în public a copilului şi prompta răzbunare a mulţimii, este repede proclamat un nou papă, Benedict al III-lea. Mai târziu, istoricii Bisericii au stabilit ca dată a instalării lui anul 855, pentru a elimina orice urmă a pontificatului Ioanei. Când, 15 ani mai tarziu, în 872, un alt Ioan devine papă, i se atribuie numele de Ioan al VIII-lea, şi nu Ioan al IX-lea.

Este foarte posibil ca povestea Papesei Ioana să fi apărut în secolul al X-lea, într-o epocă în care Sfântul Scaun a fost ocupat de nu mai puţin de 23 de papi, unii pentru doar câteva luni. Bilanţul pontificatelor lor este o interminabilă înşiruire de orori: papi întemniţaţi, ucisş, înlăturaţi de la putere, lăsaţi să moară de inaniţie, cărora li s-au scos ochii. În spatele acestor pontifi slabi şi efemeri se aflau femei provenind din familiile nobile din Roma. Dacă femeile tot aveau atâta putere, se întrebau oamenii simpli, de ce nu ar fi papă o femeie?

Lucrarea Cele şapte daruri ale Sfântului Spirit, scrisă de călugărul dominican Stephan din senioria Bourbon, în secolul al XIII-lea, oferă istoricilor cele mai vechi date despre Papesa Ioana. Povestea aceasta a fost indusă apoi de un alt călugăr dominican, un polonez numit Martin din Troppau, într-o lucrare cunoscută, Cronica papilor şi a împăraţilor.

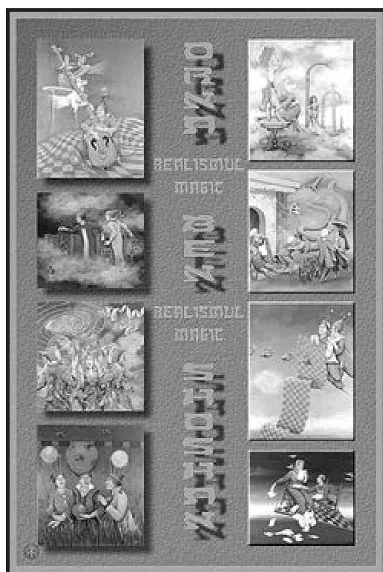
Statuia unei femei cu copil, situată pe aleea dintre Colosseum şi biserica Sf. Clement, acolo unde s-a oprit atât de dramatic procesiunea din 857, este invocată ca dovadă de către cei care cred în povestea Papesei Ioana. Ulterior procesiunile ocoleau locul care amintea ruşinea de care se acoperise papalitatea.

Timp de peste 200 de ani, printre busturile

Dorel SCHOR

REALISMUL MAGIC AL ORNEI BEN-SHOSHAN

Cunosc de aproape lucrările pictoriţei Orna Ben-Shoshan şi totuşi, dacă trebuie să le încadrez într-o anumită categorie, într-un gen anume, ezit. Orna este posesoarea unui stil propriu, absolut original, cu rezolvări ingenioase şi care creează privitorului o senzaţie de bine şi o stare de optimism. Pentru că în afară de metafore surprinzătoare, aluzii inteligente şi compoziţii aparent ciudate, strecoară o undă de umor sănătos şi stenic.

În fapt, pictura ei ne propune o realitate diferită a existenţei. Tematica destinsă şi preocupările aparent derutante şi chiar inutile ale personajelor pledează, concret, pentru o lume mirifică, o lume a tuturor posibilităţilor. Şi, într-adevăr, figurile ei mistice se joacă, dansează, depăşesc dificultăţile cu uşurinţă, trăiesc într-o altă lume, cu alte fireşti dimensiuni. Dar vom descoperi şi esenţializări cu încărcătura filozofică într-un univers mereu fabulos.

Orna Ben-Shoshan foloseşte cu dezinvoltură noţiuni de astrologie, pictura ei abundă de miracole, vise şi meditaţie, oracole şi, desigur, spiritualitate. Ea este interesată de metafizică şi filosofii alternative, elemente de cabalistica combinate cu modernismul artei vizionare. Şi în acest concept care oferă un sens unic al formelor, luminii şi spaţiului reuşeşte performanţa de a ignora cu subtilitate aspectul religios.

Pictoriţă este, în mod surprinzător, autodidactă. Dar poate că tocmai aici stă explicaţia pentru originalitatea ei, nefiind tributară nici unei şcoli. O adâncă experienţă spirituală şi o independentă a interpretării, o imaginaţie fecundă, la care se adăugă procesul lung şi meticulos al elaborării se sublimează firesc în lucrările de ulei pe pânză sau în arta digitală, pe care le semnează.

Vom numi stilul ei realism magic, fără să greşim prea mult. Oricum, lucrările ei caracterizate prin autenticitate, umor, metafore şi rezolvări inteligente au fost primite cu o presă bună şi recunoaştere artistică în America, în Europa şi, bineînţeles, în Israel.

---

papale din catedrala din Siena, s-a aflat unul sub numele „Papa Ioan al VIII-lea, Femeie din Anglia"; în secolul al XVI-lea, Papa Clement al VIII-lea a poruncit ca bustul să fie rebotezat „Papa Zacharias".

Probabil cea mai bizară dovadă în sprijinul poveştii Papesei este Sella stercoraria, un ciudat scaun de marmură găurit, care a fost găsit în basilica Sf. Ioan din Lateran. De la sfârşitul secolului al XI-lea şi până în secolul al XVI-lea, s-a spus că era folosit la ceremonia de învestitură a papilor. Înainte de investitură, fiecare Papă era obligat să se aşeze pe scaun pentru o examinare medicală, care să îi determine sexul.

Johanna Wokalek-Pope Joan

Povestea Papesei a avut un asemenea impact, încât la Conciliul de la Constanz din 1415 a fost amintită în dezbaterile privind prerogativele Papei. Învăţatul Pius al II-lea, care a deţinut pontificatul în acelaşi secol, a încercat să atenueze legenda, dar fără prea mult succes. În secolele al XVI-lea şi al XVII-lea, povestea a fost folosită de diverşi scriitori protestanţi, spre a ataca şi mai puternic papalitatea. În mod surprinzător, David Blondel, scriitor calvinist, a fost primul care a atacat această poveste. Tratatul scris de el în 1647 se intitulează: Cunoscuta clarificare a chestiunii – dacă 0 femeie a ocupat sau nu Scaunul papal de la Roma.

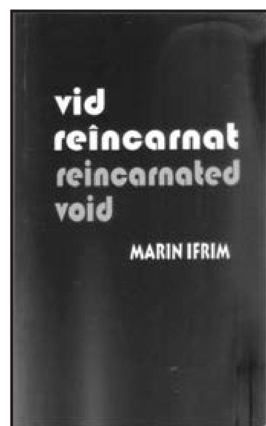
Cercetătorii de astăzi resping povestea Papesei Ioana. Ei spun ca nu este vorba despre fapte reale, ci mai degrabă de o moştenire de pe vremea papalităţii medievale – o epocă tulbure în care papii erau cunoscuţi pentru cu totul alte lucruri decât pentru sfinţenie şi nimic nu părea destul de rău sau ciudat încât să nu fie crezut. Cât despre scaunul de marmură, era, probabil, o relicvă a Romei antice, un fel de toaletă a unei băi din oraş.

Marin Ifrim

Ionel Necula

Deşi îl ştiu harnic, prolific şi cu frecvente apariţii în vitrina cu noutăţi livreşti, cărţile lui Marin Ifrim ajung rar pe masa mea de lectură. Nu mai citisem de multă vreme o carte de poezii semnată de buzoianul Marin Ifrim, când am dat peste placheta bilingvă, româno-engleză **Vid reâncărnat** (Editgraph , Buzău, 2014). Este o carte drăguţă, sobră şi bine concepută şi cred că de-ar avea o circulaţie europeană, s-ar bucura de recunoaşteri printre cititorii de poezie.

Subliniez în primul rând ideea curajoasă a poetului, de a se plia pe negativitatea existării, pe o falsă ontologie, mai puţin bătătorită de poeţi. Nu-i la îndemâna oricui să adulmece prăpăstiile neantului, ale vidului, ale vagului, golurile din textul lumii. Ştim cu ce autoritate paideică încărca scepticul de la Răşinari rezonările în subiect produse de aceste stări ipohondrice. Cine-a simţit neantul, indiferent în ce împrejurări, spunea Stefan Zveig când vorbea despre Nietzsche, n-a mai rămas om ca toţi oamenii. Experienţa neantului, exerciţiu aşa de obişnuit la budişti, înseamnă, printre altele, şi o mai bună cunoaştere de sine, înseamnă o detaşare de lume şi o resorbţie a omului în propriile sale firide interioare, înseamnă o scormonire prin interioarele subiective.

Am făcut această mai generoasă introducere tocmai pentru a sublinia gravitatea filonului tematic din care se revendică autorul. La început n-a fost Cuvântul, cum se spune, ci a fost neantul şi Cuvântul a dislocuit neantul cu lumea, cu existarea, cu ontologia plină, pozitivă, carnală.

Dacă bag bine seama, această menire şi-o asumă şi Marin Ifrim când îşi propune *reîncărnarea neantului.* Spaima de vid a fost maladia din totdeauna a poeţilor. Umplerea lui ontologică, a neantului, este, cel puţin în intenţie, şi menirea asumată de Marin Ifrim când hălăduieşte pe *drumurile umplute cu buruieni sălbatice,* când *din toate punctele cardinale ţâşnesc semnele infinitului,* .iar *sufletul peticeşte vântul.* Îşi asumă funcţii demiurgice, dar Verbul său nu dislocuieşte neantul cu ceva anume, ci se complace în irizări prădalnice, de parc-ar vrea să înlocuiască golurile lumii cu alte goluri, cu irizări silfide, vaporoase şi volatile, aşa cum le adulmecă din interiorul peşterii lui Platon.

Există la Marin Ifrim o apetenţă pentru morbid, pentru supralicitarea unei atmosfere bacoviene lugubre, cu cimitire pulsând de viaţă, unde *crucile sunt bolnave şi tresar prin somn,* iar *dedesuptul e plin de viaţă.* Diluviul lumii îşi vede de rosturile lui şi reclamă poetul să dea seama de cele ce sunt şi cele ce vor veni pentru a umple golurile unul lanţ trofic necurmat.

Acesta este poetul şi-l felicit pentru această bijuterie de carte duminicală, întrupată din visări năvalnice şi din devălmăşiile acestei lumi zălude, în repede trecere spre cine ştie unde.

LAURENTIU ALIN DUMITRACHE

Difuziune

suntem un
binom
lăsat la soare-apune şi
născut dintr-o măslină
aruncată
în grădina ghetsimani;

suntem mecanica
cuantică
şi clopotele încă nu bat pentru
noi;

suntem material compozit
adus
la scheletul lui atlas
prin petalele de
mac.

Mecanism

Talpa unui titan
arde
pe spinarea unui răsad de neon
ca o petală la echinox.

Nici ţipenie de saxofon
nu mai
poate să ridice din moloz,
policele în care chipul meu se spală
cu frânturi
de pulsaţii electrice...

Ochi uscaţi sapă după apă
undeva,
la crepusculul genelor cu
veşminte de aluminiu...
Undeva,
la reflexia de rouă
a frunzelor de mentă.

IONEL CONSTANTIN

FABULĂ ANAPODA

Odată, cică-n ţara lui
Nevrute
Godaci'au vrut să urce în
copac
Şi i-au rugat pe oameni
să-i ajute
Iar ei ca proştii le-au făcut
pe plac
Ajunşi acolo au găsit firească
Poziţia şi că e cu folos,
Cei ce i-au ajutat să îi servească;
Şi au refuzat să mai coboare... jos
Dar stai să vezi istorie porcească
Însă normală pentru râmători
Au hotărât că-n lumea omenească
Doar ei pot fi aleşi conducători
S-a revoltat îndată tot poporul
Ieşind în stradă toţi au protestat
Măgarul devenind conducătorul
Ca lider nou şi de necontestat.
Morala:
Din întâmplarea asta nefirească.
Pe orice parte vrei să o întorci
Ori va ieşi o treabă măgărească
Ori vom rămâne albie de porci.

Fabulă aproape imorală

O iepuroaică foarte supărată
Îşi critica bărbatul încruntată:

-Eu ştiu că mai tradat de multe de ori
Prin fapte, atitudini, din... scrisori
Şi ai umplut tot câmpul de bastarzi
Dar într-o zi, precis ai să te arzi .
Că n-ai plătit, măcar o dată doară,
La nimeni pensie alimentară.
Să ştii, copoii sunt pe urma ta
Iar vânătorul te va împuşca.
Am să-l anunţ, că nu am de ales,
Cum poţi fi reperat prin gi-pi-es.
Tu nu spera zadarnic să jelesc,
Când faci de râs tot neamul iepuresc.
Prea multă vreme am fost neglijată
Adio te voi părăsi de-ndată!

Aceasta e o fabulă banală
Ce nu comportă, chiar, nicio **MORALĂ**.
El i-a răspuns , privind-o cu mult drag
-Iubito, tu de fapt vrei să ţi-o trag.

STELIAN GRIGORE

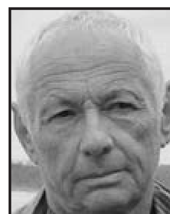
Curriculum vitae

Mi-au crescut aripi
incolore
Şi-am zburat,
Din iarba verde, de
acasă,
În pom cu flori;
Din pom,
În dealul viilor;
Din deal,
În munte ozonat.
Întorc privirea
Şi-am aflat
Un peisaj plin de lumină:
E peisajul vieţii mele.
Şi-acum,
Mai sus,
Spre stele.

Declaraţie

Am fost
Cultivator de iarbă verde,
De acasă.
Cultivator rămân,
Pentru
Toată iarba,
Până la
Bătrânul fân.

ADRIAN GRAUENFELS

ÎN CĂUTAREA LUMINII

SUB FAR

uneori stau sub far

lumina e mai puternică,
pescăruşii ţipă mai
aproape
valurile se sparg şi vin
altele
stâncile stau ude, fără sutien
număr şi uit tot ce trece de şapte
aş vrea să ţin capul în poala cuiva şi să
privesc norii
este un act barbar să te aşezi în poala unei
străine
voi lua o palmă şi ţipete acute
poliţia de moravuri îmi va monta cătuşe
mamele înspăimântate vor culege copiii de
pe plajă

cineva vrea afecţiune au zis
ce crimă, ce abjecţie
eşti arătat cu mâna
surfiştii te fluieră cu dispreţ
bărbăţia exclude nevoia de tandreţe

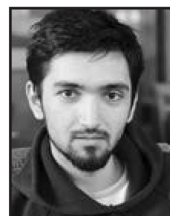
sunt nevoit să părăsesc farul
cineva va stinge lumina
vor atârna la intrare cartonaşul pe care
scrie
„ÎNCHIS"

ICAR

se pregăteşte de zbor
şi-a luat avânt
melc primordial, vizune stelară
ştie că va cădea
azi sau mâine
poate acum
la prima ta vorba răguşită
tu auzi? ce vezi?
ai visat apele albastre pline cu iguane ?

tăceri şi gemete ne înconjoară
ne amestecăm cu aerul sărat
bate un iz puternic de alge şi naşteri
Icar ezită
poate va zbura mâine.

IULIU V. GEZA

KANAIMA :
Întâia Înţelepciune

Ascultă acele glasuri
răcnindu-ne în inimi,
fără sunet şi obârşii ştiute.

Ele vizitează în inima
nopţii, continuându-se
în ecouri purtate de
trunchiuri de copaci,
de stâncă şi pânză de păianjen.

Ca un duh al nopţii, ce îşi potriveşte vigoarea
după loviturile noastre de secure în carne
de om, ele se arată pentru a stârni frica
şi şovăiala în noi, fiii jaguarului,
ignoranţi la toate acestea odinioară.

Oasele lor, cei separaţi de trupuri, de către
noi,
reverberează un cântec lăuntric,
inseparabil şi nestins în noi, — un cântec
ce doare
fără durere, — ce, fără durere, e moartea
întruchipată.

— Un cântec moştenire
tuturor învingătorilor din partea celor învinşi,
în tonalitate de întâie înţelepciune.

Fişe pentru volumul în pregătire: „America mileniului trei”

Corina Mariana – Pitulan

În orice carte despre America, New York-ul reprezintă lumea veche şi nouă, trecutul şi viitorul american. Pentru că oraşul NY s-a identificat în decursul timpului cu spiritul şi tradiţia americană, confirmată de “materialitatea individuală” ale cvartalelor din Manhattan, Wall-Street, Batterry Park, Rockeffeller Center şi de mult cunoscutul Harlem.

NY este locul unor experimente unice, este produsul trudei neobosite a misionarilor, un oraş fondat pentru comerţ şi finanţe. Azi NY este un oraş universal în adevăratul sens al cuvântului unde se trăieşte nu numai pentru a vinde şi cumpăra, dar şi pentru a se experimenta şi implementa cele mai noi descoperiri din domeniul stiinţei, culturii şi artei.

În NY s-a muncit şi investit mult, numai pentru construcţia Central Park-ului au fost necesari 16 ani de trudă şi mulţi, foarte mulţi bani, pentru ca cele peste 400 de hectare de teren să fie dotate corespunzător. Unsprezece pasaje, cu 30 de poduri, străbat şoselele şerpuite. S-au îngropat kilometri de conducte şi cabluri, s-au plantat peste 500.000 de copaci şi arbuşti...

În zilele noastre Central Park primeşte annual peste 15 milioane de vizitatori.

Sunt deja de notorietate construcţile din NY: Theater Shakespeare, Muzeul de Artă Modernă (unde sunt expuse operele marilor artişti: Monet, Picasso, Matisse, Brâncuşi, Miro, Chagall, Daly etc...), City Center Theater… La “Avery Ficher Hall”, filarmonica new-yorkeză, are în centrul ei “Metropolitan”-ul şi “New York City Theater”.

Metroplitan-ul expune peste 350.000 de opera de artă, printe care: ceramică, cristale, instrumente, bijuteri, antichităţi, pictură clasică şi conteporană, sculpturi etc...De văzut şi analizat: Giotto, Rafael, Tiţian, Tintoretto, Veronese, Boticelli, Bruegel, Lucas Cranch, El Greco, Gaugain, Cèzanne, Kandinsky şi mulţi alţii. Brâncuşi expune în “încăperea 16”: “Pasărea în spaţiu”, “Negresa blondă”, “Peştele” şi “Cocoşul”.

Tirajul cunoscutului ziar “The New York Times”, înfinţat în anul 1851, de Henry Jarvis Raimond şi George Jones, ajunge azi la peste 1.500.000 de exemplare, însumând 396-576 de pagini, iar în ediţii speciale şi la peste 720 de pagini. Publicaţia cântăreşte: 15 pfunzi!...

Biblioteca “Mid Manhattan Library”, inaugurată la 23 mai 1916, deţine în fondul de carte peste 52 de milioane de volume din toate domenile: literatură: stiinţă, tehnică şi artă, dicţionare şi almanhuri etc... Aici se află şi: “The Encyclopedia of Religion”, monumentala lucrare în 15 volume, coordonată de Mircea Eliade.

Principalele evenimente: conferinţele, comunicările ştiinţifice şi şi chiar întâlnirile cu caracter social-politic au loc la Centrul de studii „Rierside Upper West Side” din Manhattan.

În cadrul procesului educativ-religios american se înscrie şi activitatea uneia dintre cele mai active Biserici Romano-Catolice: Biserica Ordinul religios Opus Dei. În America sunt peste 64 de centre Opus Dei, răspândite în cele 17 oraşe importante, printre care: NY, LA, Chicago, Washington, Boston, San Francisco etc...Cele mai multe centre Opus Dei sunt plasate în apropierea campusurilor studeţeşti ale Universităţilor: Columbia, Harward, Princenton şi Leghton Central Marquette... Activitatea membrilor Opus Dei este coordonată de şapte Cardinali şi un Arhiepiscop. La New York sunt cele mai reprezentative centre Opus Dei: Fundaţia Centrul Naţional „Murray Hil Place” şi Ateneul Pontifical „Sfânta Cruce”..

Dincolo de coroanele umbroase ale copacilor şi ale imenselor blocuri de sute de etaje, NY este dominat de simbolul atotputernicei democraţii americane: “Statuia Libertăţii”. La 17 iunie 1885, cele două vase franceze care purtau la bord “grandioasa statuie” ancorau în rada portului din NY... Şi astăzi, după mai bine de un secol, “Statuia Libertăţii”, opera artistului francez Frederic Auguste Bartoldi, este cel mai mare monument masonic din lume...

Un alt oraş important din America este Los Angeles, dar spre deosebire de NY, L.A. fiind un teritoriu nou, unde trecutul contează foarte puţin, va putea beneficia în viitor, având la dispoziţie şi un spaţiu fără limite, de o explozie demografică semificativă faţă de NY.

Obiective reprezentative pentru Los Angeles sunt: Beverly Hills, Sumest Bulevard, Bell Air şi nu mai puţinul său celebrul Hollywood, cu vedetele sale, dar şi cimitirele: “Hollywood Memorial” şi “Santa Monica”, locaţii de pioasă amintire şi recunoştinţă în amintirea celor care vor ramâne veşnic înscrişi în istoria poporului american....

Despre America totul trebuie văzut la “faţa locului”, notat şi analizat cu mult discernământ, pentru că “The American maduess”, nebunia americană este o realitate, o experienţă unică şi de ce nu un pariu pentru orice gazetar şi mai ales pentru unul european...

Sentimentul puternic pe care îl impune America oricărui nou venit este că în America “ totul poate fi posibil”, cu un singur amendament totul să fie în parametrii valorilor democratice şi respectului faţă de lege, pentru că “aici nu sunt obstacole”, dar numai pentru acei întreprinzători curajoşi şi cinstiţi.

America este ţara “absolutei libertăţi” din toate punctele de vedere: financiar-economic, religios, politic şi rasial. “American maduess” este întradevăr cel mai democratic şi liber fenomen social, el nu este o poveste, ci un lucru real şi total asumat.

Sperăm că impactul cu toate aceste: locuri, oameni şi fapte , văzute şi trăite la faţa locului, pe teritoriul american, vor putea fi şi “scrise” în volumul pe care îl vom intitula: “America mileniului trei”...

Miami Beache, 03 mai 2015

Constantin BRÂNCUŞI

CITATE

(urmare din numărul anterior)

• Nu mai sunt demult al acestei lumi; sunt departe de mine insumi, desprins de propriul meu trup - ma aflu printre lucrurile esentiale.

• Arta - poate cea mai desavarsita - a fost conceputa in timpul copilariei omenirii. Caci omul primitiv uita de grijile cele domestice si lucra cu multa voiosie. Copiii poseda aceasta bucurie primordiala. Eu as vrea sa redestept sentimentul acesta, in sculpturile mele.

• Lucrurile nu sunt greu de facut. Greu este sa te pui in starea de a le face.

• Teoriile nu-s decat mostre fara de valoare. Numai fapta conteaza.

• Frumosul este echitatea absoluta.

• Nu cred in suferinta creatoare.

• Nu mai avem niciun acces la spiritul Lumii, poate fiindca nici nu il cautam; insa trupul omenesc nu este nici el diferit de structura universului.

• Din toata lumea, numai romanii si africanii au stiut cum sa sculpteze in lemn.

• Lectura-viciu si conversatia-sporovaiala ne impiedica si meditatia, si visarea. Lectura-viciu, fara de studiu, nu ar trebui sa ramana nepedepsita.

Două antologii – oglinde fidele a unei mişcări literare vrâncene

Al.Florin Țene

Nu de mult am primit de la preşedinta Filialei Vrancea a Ligii Scriitorilor Români, distinsa scriitoare Mariana Vicky Vârtosu, două antologii intitulate "Concert pentru şapte scriitori şi o antologii "şi "Dodekatheon ", apărute în 2012 şi respectiv în 2013, florilegii ce cuprind între paginile lor 19 autori ce abordează poezia şi proza în variate registre, vibrând la cote înalte. Una din antologie este prefaţată de scriitorul Gheorghe Neagu, directorul binecunoscutei reviste "Oglinda literară ", care, printre altele, subliniază:"*Această precuvântare, izvorâtă din sufletul animat de spirit colegial doresc să fie de folos cititorilor şi mai ales să-I întimpărească în conştiinţa lor pe membrii Ligii Scriitorilor ce şi-au unit talentul şi creaţia între coperţile acestui volum.*"

O remarcă ce trebuie evidenţiată este că scriitorii cuprinşi în cele două antologii sunt membrii cenaclului din Focşani, care au participat la multe şi deosebite activităţi cu cartea şi artistice, contribuind astfel la promovarea valorilor culturale, nu numai locale, dar şi naţionale.

Cele două antologii se constituie în adevărate dicţionare pe motiv că fiecare autor cuprins are şi o fişe bio-bibliografică, pe lângă creaţia literară propriu-zisă, astfel, încât, întreaga lucrare devine un instrument de lucru şi cunoaştere pentru cititor dar şi pentru criticul şi istoricul literar.

În volumul "Concert pentru şapte scriitori şi o antologie " bine structurat de Mariana Vicky Vârtosu, care semnează şi un argument, sunt cuprinşi următorii autori: Marcela Blaga(având trei proze şi un ciclul de poezii, descoperindu-ne o o autoare sensibilă, frisonată de amintirile trecutului, un pictor expresionist), Constanţa Cornilă (scriitor polivalent), Dumitru Negoiţă (poet şi prozator iubitor de miniatura clipei surpinsă), Ion Micheci (poet elegiac cu înclinaţii teologice), Diana Sava (" poetă aliniată formelor consacrate"), Fănică-Voinea Ene (romancier abordând problematici actuale), şi Mariana Vicky Vârtosu (autoare de proze poematice vibrând la înalte cote).

A doua antologie "Dodekatheon ", amintind de Cei Doisprezece Olimpieni, fiind cele douăsprezece zeităţi majore ale Pantheonului Grecesc, apărută în 2013, într-o grafică deosebită, se deschide cu un "Argument " semnat de Mariana Vicky Vârtosu, preşedinta Filialei Vrancea a Ligii Scriitorilor, în care stipulează, cu umilă recunoştiinţă faţă de cititori:"Şi*, presupunând că, îndrăzneala noastră n-a fost prea mare, iată, venim în faţa cititorilor, miei încarnaţi declarându-ne umilii dumneavoastră servitoir, în aşteptarea verdictului.* "

Cei doisprezece "olimpieni sunt ": Marina-Raluca Baciu, Bălan Adelina-Cristiana, Vasile Buruiană, Constanţa Cornilă, Ion Croitoru, Ion Micheci, Dumitru K Negoiţă, Diana Sava Stroia A.Gheorghe, Elena Stroe-Otavă, Mariana Vicky Vârtosu şi Fănică-Voinea Ene.

Nietzsche spunea că "*Plăcerea e pentru inimile libere un ce de nevinovăţie şi libertate* ", acest sentiment îl avem citind lucrările autorilor acestor două antologii editate sub atenta supraveghere a scriitoarei Mariana Vicky Vârtosu.

Marin Cioranu – Ultima şoaptă

Valentin Popa

Cel de-al șaisprezecelea volum, din cele publicate din 1990 până în 2011 de către scriitorul - astăzi octogenar - Marin Cioranu, este o colecție de poeme intitulată *Ultima șoaptă* (Editura „Proilavia", Brăila, 2011), fiind a zecea culegere de texte lirice.

Marin Cioranu este un caz literar, unul din multele generate de sistemul culturii din perioada comunistă. Muncitor manual în industria grea, autodidact și nu beneficiarul unor școli înalte, și-a îndulcit zilele citind și scriind literatură, cu slabe șanse însă de a vedea lumina tiparului în anii de atunci și nu din pricina lipsei de valoare a produselor sale (volumele publicate după 1990 mărturisesc despre talentul acestui scriitor), ci din pricina mecanismului de promovare din epocă, deosebit de restrictiv. În plus, Marin Cioranu este un scriitor care a evoluat de unul singur, în afara prieteniilor literare și, mai ales, în afara găștilor literare atât de eficiente în promovarea pe scena literară a unui scriitor.

Nu știm câte din volumele publicate până acum conțin texte (să le zicem) *de sertar*, pentru că lirica lui Marin Cioranu cultivă o atmosferă ce se situează în supraistorie și deci în eternitate, iar volumele de proză (romane, povestiri) dezvoltă teme care nu deranjează pe puternicii zilei, fiind permisive în oricare dintre epoci. Dar, cu siguranță, scriitorul și-a valorificat în anii de libertate multe din textile ce n-au putut fi publicate atunci din alte motive decât cele politice.

Ca poet, Marin Cioranu este convingător din multe puncte de vedere. Propune în volumele sale texte lirice bine lucrate, cu metaforă proaspătă, cu multă sensibilitate. Nu poți rămâne indiferent în fața unui fragment liric precum: „Copilăria/ nu mi-o mai găsesc în palme;/ Am scăpat-o ca pe o pasăre din sân", (*În palme,* p. 72)

În *Ultima șoaptă*, descoperim un Marin Cioranu elegiac, preocupat de sentimentul capătului de drum, un poet pregătit pentru *marea despărțire*, dar zăbovind într-o lume în care doar relația cu cerul, cu pământul mai contează; neliniștile, agitația, zbaterile proprii vârstelor anterioare sunt lăsate la o parte, abandonate. Un sentiment de împăcare cu tot și cu toate domină lirica oferită în acest volum. „Nopțile vin și pleacă, / dar eu veșnic rămân în sângele vostru" (*Ramurile*, p. 8)

Câteva simboluri sunt dominante în acest volum, fiind prezente în majoritatea poemelor, dacă nu toate în același poem, măcar unele din ele. Să le prezentăm: „Cerul", „pământul", „sângele", „oglinda", „pasărea", „moartea". Iată un fragment cu două dintre simbolurile invocate: „Dorm în liniște - / Cine mă poate fura / dintr-o mare de sânge? / pe care și cerul se sprijină…" (*Pe umerii ei*, p. 12) Sau: „De teama morții / păsările țipă / prin scheletul meu / căutându-mi inima / până se topește / spre pământ"

Tema morții se arată dominantă în acest volum în care se vorbește despre „ultima șoaptă". Iată câteva titluri în care apare cuvântul „moarte" sau cuvinte din aceeași arie semantică: „Strigătul morții", (două poeme cu acest titlu), „Schelet", „Dincolo" (două poeme), dar tema revine obsesiv în multe alte poeme, încât s-ar putea susține că moartea este motivul predominant al cărții. De aici provine și importanța simbolurilor cerului și pământului amintite mai sus. În fond moartea e o provocare a sufletului care nădăjduiește să urce spre cer, știind că trupul este condamnat să fie înghițit de pământ.

Tema oglinzii este și ea prezentă în poeziile lui Marin Cioranu. Sunt cinci poezii în care simbolul oglinzii se destăinuie chiar din titlu: „În oglindă" (de trei ori), „În fața oglinzii" (de două ori). Dar poemele cu acest titlu sunt în conexiune cu tema morții. „Într-o dimineață / când m-am uitat în oglindă / m-am speriat: / moartea ieșise din mine." (*În oglindă*, p. 41). Poetul se luptă cu moartea „în fața oglinzii" (*În fața oglinzii,* p. 60) Dar tema oglinzii și a oglindirii se poate regăsi și în poeme cu alt titlu: „Doamne, / drumurile spre mine au devenit oglinzi… / șlefuite prin vis, / înghețând și murind." (*Drumurile,* p. 158).

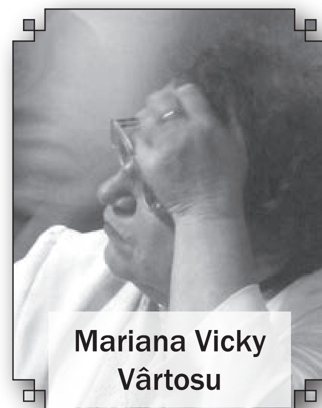
Registrul liric al lui Marin Cioranu nu se așează pe o paletă prea largă. De aceea, se poate vorbi de o oarecare monotonie în discursul său liric, care însă nu deranjează prea mult. Rămâne impresia de ansamblu că tema avută în atenție, cea a *ultimului cuvânt*, este expusă metodic, dintr-o multiplicitate de perspective.

CRONICA LUNII MAI
Sau
Cel din urmă poem, PUNCTUL

Serile de lectură s-au deschis cu...fabule. **Ionel Moni Constantin** a ţinut să ne amintească şi despre acest talent al său. Aşadar a citit:**Fabulă anapoda,Maimuţa senator, Fabulă fără morală, Fabulă exotică.** Au fost OK! Au stârnit râsul, iar din punct de vedere literar au întrunit toate...*canoanele* cerute genului. A urmat **Petrache Plopeanu**(pe care nu pot să-l mai numesc strict, poetul!) – textul citit l-a prezentat drept un bun şi talenat prozator:**Auf Der Brücke.** Fiecăruia dintre noi proza ascultată i-a sugerat altceva:pe Nicoleta Hurmuzache proza a purtat-o spre genul oniric. Autorul prezentând un univers simbolic. O proză fantastică, suprarealistă, un scenariu cinematografic, a punctat Ionel Moni Constantin. Elena Otavă a considerat că, personajul principal este eliberatorul, trecând prin trei călătorii succesive . De aceea autorul a folosit foarte mult simbolul. Ca de obicei, Gheorghe Andrei Neagu a sugerat modificări de tehnică. **Constantin Toma** a rupt sobrietatea momentului creat de Petrache Plopeanu, şi a citit un text relaxant:**Tăietorii de lemne**. Bine scris, alert, susţinut, textul lui Constantin Toma a primit din partea cenaclului doar sugestii de ordin tehnic. La următoarea întâlnire **Constantin Toma** a vrut să ne amintească şi el despre latura sa poetică. Şi a citit **Incertitudine, Rugă, Iubire stelară.** Nu prea convingător, de această dată, respectând mai mult muzicalitatea rimei decât atmosfera, feelingul poetic, lui Costi Toma i s-au imputat inabilităţile şi stângăciile fără menajamente, iar domnia sa a primit sugestiile, mai mult sau mai puţin convins de...adevărul nostru, al lui?! Un neoeminescianism, cum a spus Petrache Plopeanu, care nu serveşte la nimănui? Urmărind rima, autorul a pierdut din vedere mesajul în defavoarea întregului; am observat o anume timiditate în construcţie, a zis Gheorghe Andrei Neagu. În goana după rimă, îşi demolează mesajul, a mai zis şi Gheorghe Andrei Neagu. Elena Otavă şi Moni Constantin au susţin cele spuse mai sus, punctând fiecare câteva expresii(nepoetice) reţinute din text. Poezia se naşte din violenţă, zice Lili Goia. Şi, să nu uită că, cel mai frumos poem, este punctul, menţionat el în dizertaţia pro şi contra poeziei scise de dragul muzicalităţii. S-ar impune concluzie la concluzii, dar ...să o facă altcineva. A urmat un alt poet, **Constanţa Cornilă** care a citit:**Suspinul pădurii, Copacii, Fântâna, Râs de cascadă.** Despre mesaj şi imagini poetice, despre stil şi arhitectura poeziei, despre măiestria compoziţiei n-ar mai fi nimic de spus în plus faţă de cele zise în alte ocazii. În schimb, Ştefania Oproescu atrage atenţia autoarei asupra unor expresii care nu-şi au loc în discursul poetic. Sedus de proză, **Petrache Plopeanu** citeşte **„Popasul dintre vii,,.** Tema biblică şi inversările de planuri sunt abilităţi ştiute ale autorului.Amplasarea subiectului între cele două lumi, existenţa purgatoriului şi posibila venirea a lui Mesia a fost procedeul prin care temele religioase au fost prezentate mai percebtibi, poate într-un *mod placebo* pentru cititor, scutindu-l(oare?!) de lectura alambicată a *cărţii cărţilor.* Poeta **Constanţa Cornilă** a citit de această dată o proză: **Zgomote.** A citit şi **Nicoleta Hurmuzache** un alt fragment din **Povestea de mărgean.** Opinii prin comparaţie?! Sunt două genuri total diferite. Constanţa Cornilă are o idee pe care o poate şlefui. Textul Nicoletei Hurmuzache, un basm pentru adulţi, este metaforic şi poetic. Cum a precizat Gheorghe Andrei Neagu, ambele texte au fost scrise de dragul de a suna bine. Constantin Toma ne-a dedicat, unora, câte un catren glumeţ(le veţi regăsi în paginile revistei).

A urmat prezentare de carte:**Florin Paraschiv** şi **Viaţa cotidiană în imperiul roşu**.

Noua apariţie editorială**, VIAŢA COTIDIANĂ ÎN IMPERIUL ROŞU** – semnată de prof. Florin Paraschiv – fost coleg de cenaclu, este un studiul despre comunism, cuprinzând date şi informaţii ale perioadei istorice 1917-1945. Datele au fost procesate(mai exact, aşezate cronologic în volum) de prof. Virginia Paraschiv. Munca titanică a Virginiei Paraschiv a fost susţinută (îndeaproape) de Editura Transilvania/Baia Mare, prin editorul ei, scriitorul Mihai Ganea. Cartea a văzut lumina tiparului în 2015. Noi, cenaclul ,,Duiliu Zamfirescu,, am rezervat prezentării volumului o seară, mai exact seara zile de 25 mai.Volumul VIAŢA COTIDIANĂ ÎN IMPERIUL ROŞU se găseşte în format pdf pe net, şi poate fi citită de oricare doritor cu un simplu clic pe sit-ul ,,Porţile Nordului,,. Pentru că niciunul dintre colegi - Gheorghe Andrei Neagu, Ştefania Oproescu, Moni Ionel Constantin, Virgil Răileanu, Rodica Soreanu, Constanţa Cornilă, Petrache Plopeanu, Nina Plopeanu(ambii prof. De istorie), Nicoleta Hurmuzache, Gheorghe Sucoverschi, Ioan Dumitru Denciu, Lili Goia nu au găsit decent să consemnez (în lipsă) opiniile exprimate, sugerez să lecturaţi acest fragment din capitolul unu, sesizând singuri tonul, maniera, modul absolut captivant folosit de autor.Dl.Liviu Antonesei a precizat că, volumul nu l-a putut lăsa din mână, a fost absolut fascinat de lectură(sursa Odette Ieremia).

Redau fragmentul primului capitol:

Într-un moment de apogeu al Terorii sovietice, mintea drept-gânditoare a unei yesmene e străbătută insistent de un fulger murdar: unde se ascund, cum se maschează de atâţia ani milioanele de indivizi care datorită vechii lor situaţii sociale, educaţiei şi psihicului nu pot accepta Puterea Sovietică? Sigur că aceşti cameleoni s-au înarmat cu toate rafinamentele făţărniciei…

Cică lucrurile au stat mereu astfel, încă dinainte de ţari, teroarea naşte teroare, aşa se conduce statul, ce-i cu asta? Treaba merge. E modernă Rusia din "Belle Epoque"? Un renumit călău al ghilotinei din Paris e solicitat pentru consultaţii de specialitate, nu numai de despoţi asiatici, ci şi de mari duci din Sankt-Petersburg, de altfel colecţionari de gingaşe şi elegante maşini ucigaşe! Măcar călăul îşi mărturisea deschis atracţia "pentru justiţie şi pentru frumuseţea mecanismului". În mod cert fragmentul v-a deschis apetitul pentru lectură!

Luna mai s-a încheiat aşa cum a început:fabulos! **Ionel Moni Constantin** a citit **Fabula curajului** şi **Concursul cârtiţei.** Reuşite şi merită felicitări!

Colegilor născuţi în luna mai le dorim,,La mulţi ani!,,.

Lirica licuricilor

Ion Pachia-Tatomirescu

Opera publicată până în anotimpul prezent de Florin Vasiliu (născut în zodia Peştilor, la 11 martie 1929, în Botoşani*, absolvent / licenţiat – în anul 1951 – al Facultăţii de Chimie Industrială de la Institutul Politehnic din Iaşi, fondator / preşedinte al Societăţii Române de Haiku, din Bucureşti, din 1990, din acelaşi an, director al Editurii Haiku şi redactor-şef al revistei «de interferenţe culturale româno-japoneze», ***Haiku***), două volume de publicistică / „note de călătorie“ în Ţara zeiţei Amaterasu – ***Pe meridianul Yamato*** (Bucureşti, Editura de Sport-Turism, 1982) şi ***De la Pearl Harbor la Hiroshima*** (Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1986) –, un excelent volum de eseuri – ***Interferențe lirice – constelația-haiku*** (Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1989 – în colaborare cu Brânduşa Steiciuc) – şi recentul volum trilingv de micropoeme-haiku („debut“ în Poezie / Ţara Poemului), pe care-l supunem ***(infra)*** unei „radiografieri“, ***Tolba cu licurici (Le sac aux lucioles / The Bag with Glow Worms)*** (Bucureşti, Editura Haiku, 1993), la care se adaugă şi nenumărate lucrări / studii de cercetare ştiinţifică „de specialitate“ în domeniul chimiei industriale, anunţă „galaxiedricitatea“ de marcă a unei distinse personalităţi.

Volumul de micropoeme-haiku, ***Tolba cu licurici (Le sac aux lucioles / The Bag with Glow Worms)***, de Florin Vasiliu, după cum se vede, este trilingv: excelenta versiune din valahă în franceză se datorează lui Constantin Frosin şi remarcabila traducere în limba engleză este făcută de Rodica Ştefănescu şi Ştefan Benea.

Florin Vasiliu, profund-înrădăcinat haijin din Sfânta Grădină a Limbii Valahe, rămâne un lirosof al trăirilor autentic-rafinate în imediata vecinătate lirică a pillatienelor „eternităţi de-o clipă“.

(Ideograma *Haru*, „primăvară“)

Tiparul micropoemului-haiku ***(5 – 7 – 5)*** e respectat cu sfinţenie, brevilocvenţa întru catharsis potrivindu-se de minune lui Florin Vasiliu, ales cunoscător / cercetător al speciilor „ultrascurte“, îndeosebi, din lirica niponă, dar şi universală, ales cunoscător / cercetător al vârstelor liricii noastre interbelice şi postbelic-secunde, al „constelaţilor“ din orizontul metaforic arcuit peste temeinicia şcolilor expresioniste prim-europene – cea de Bucureşti, strălucind prin creaţia poetică a lui Ion Vinea, ori prin sculptura lui Brâncuşi, cea de Cluj-Napoca, eclatând prin opera de poet şi prin opera de dramaturg ale lui Lucian Blaga –, ales cunoscător / cercetător şi al celor ce ţin de şcoala paradoxismului, întemeiată de galaxiedricii Nichita Stănescu, Marin Sorescu ş. a.

(Ideograma Fuyu, „iarnă“)

Volumul ***Tolba cu licurici...*** se structurează − după „intrările“ / „ieşirile“ anotimpurilor − în patru cicluri: (1) ***Primăvara – Le printemps – The Spring*** ; (2) ***Vara – L'été – The Summer*** ; (3) ***Toamna – L'automne – The Autumn*** ; şi (4) ***Iarna – L'hiver – The Winter***.

(Ideograma Natsu, „vară“)

În ***Primăvara***, ciclul prim, sinestezic, anunţă un „triumf alb“, fluturii sunt „plini de veşti“, „trubaduri“, „zbanghii“, „tandri“, „în delir“ şi fac micropoeme-haiku. Buburuza celestă se aşază pe pagina-poem, privighetoarea este absolventă a conservatorului. „Închiderea“ se face discret, în tabloul „crucii de mesteacăn, în putrezire“, pe care zăboveşte (încă) „un fluture alb“, inducţie lirico-semantic-sincretică: „suflet“ / „aburariu“:

> ***Pe crucea de lemn***
> ***putrezită, zăbovind,***
> ***un fluture alb***. (p. 22).

Secundul ciclu poematic, ***Vara***, este patriarhal-pillatian: ramura de salcâm intră pe fereastră cu „ochi verzi iscodind“, „tinda veche“ are canar, macii însângerează grâul, „bătrânul stejar“ nunteşte cu mânăstirea, cântecele ciocârliei sunt „domuri de cleştar, tivite cu-azur“, scorbura este calea ghionoaiei către iluminarea întru adevărul absolut, rândunici-evantaie răcoresc zeii, Dumnezeu ia albastrul Voroneţului pentru cer, macii merg până-n pragul mănăstirii „din poalele muntelui“, unde teii înfloriţi, dar cu trunchiuri de doliu, ca de „tămâietoare“ / „tămâietori“ ai mormintelor de eroi, alcătuiesc un cor de înviere:

> ***Ciocănitoarea,***
> ***pe cerdacul stareţului***
> ***îngână toaca.*** (49).

Dar când se lasă vrăjit de greieri, poetul poate fi şi amendat pentru pleonasmită:

> ***Din prag un greier***
> ***îmi dictează***
> ***un haiku.***
> ***În formă fixă.***

(p. 67; ori haiku-ul este „formă fixă“, dar, poate, autorul „intenţionează trans-simbolizarea: un greier „din prag“ este ca o „formă fixă“ a existenţei).

(Ideograma Aki, „toamnă“)

Toamna lui Florin Vasiliu are „greierii-n delir“, „încrâncenându-se“ a pune bornele hectometrice / kilometrice veşniciei:

> ***Greieri nebuni –***
> ***crâncen puşi să măsoare***
> ***eternitatea.*** (p. 70).

Poate şi pentru că-n acest anotimp al roadelor, dar şi al îngălbenirii de gelozie a frunzelor, când studenţimea-pădure îşi ia licenţa în Arte Frumoase, mai înainte ca zeii să fie înmormântaţi într-un recviem cu „orga ploii“ şi păianjenul din „geamul dublu“ să moară în pânza lui ca un „samurai“:

Monômoi („Meditsţii“)

> ***Tandre săruturi***
> ***pe coapsele vântului –***
> ***frunzele toamna.*** (p. 73).

În cea mai „exactă măsură cromatică“, ***iarna*** „înmireseşte manechinele“ şi sania cu clopoţei reverberează albul primei vârste a omului de zăpadă, „menhir eternei clipe“:

Burlacu – Monografia unui aşezământ bisericesc tecucean

Ionel Necula

Abia s-a uscat cerneala de pe cronica prilejuită de apariţia volumului **Memoria Hârtiei** că autorul, Viorel Burlacu mi-a făcut o nouă şi plăcută surpriză livrescă. Este vorba de monografia celei mai importante instituţii bisericeşti din Tecuci, **Catedrala Sfântul Gheorghe,** care a ţinut trează, decenii de-a rândul, credinţa în Dumnezeu, rânduielile vechi creştineşti şi respectul pentru învăţăturile evanghelice.

Autorul adună în această lucrare *note, schiţe şi documente* privitoare la construcţia, târnăsirea şi rolul acestui aşezământ de cult în viaţa comunităţii locale şi a locuitorilor din comunele apropiate. Din cuprinsul acestei monografii aflăm că actuala catedrală cu hramul Sf. Mucenic Gheorghe, ca instituţie bisericească fundamentală în viaţa oraşului, preia şi continuă rolul unei mai vechi biserici ortodoxe situată pe actuala stradă 13 septembrie, care a fost devastată de turci în 1821. Refăcută în 1823, biserica a fost ridicată la rangul de catedrală a oraşului, dar a fost avariată atât de grav la cutremurul din 31 august 1903 încât n-a mai putut fi refăcută. În aceste condiţii, credincioşii au înfiinţat, în februarie 1919 un Comitet de iniţiativă în vederea construirii unei catedrale impunătoare, care să satisfacă vanitatea şi orgoliul tecucenilor. Spre cinstea lor, fruntaşii oraşului au dat atunci dovada unei sinergii neaşteptate, mobilizându-se exemplar în strângerea de fonduri şi materiale pentru înfăptuirea acestui proiect.

În octombrie 1937, Primăria oraşului donează suprafaţa de 7904 m.p. din Grădina publică, iar preşedintele comitetului, Alecu Anastasiu, unul din oamenii de vază ai oraşului, este mandatat să poarte discuţii cu arhitecţii din capitală în vederea realizării construcţiei proiectate. Probabil c-au existat mai multe tatonări prealabile, dar până la urmă a fost însuşit planul arhitectului Ion Traianescu, profesor la Academia de Arhitectură din Bucureşti, şi a fiicei sale, Magdalena Iacobescu-Traianescu. Nu mai erau vremurile medievale de altădată, când, pentru construcţia unei catedrale mai impunătoare, contribuiau cu fonduri şi materiale credincioşi din mai multe oraşe şi chiar ţări. Tecucenii trebuiau să se descurce singuri, să găsească donatori şi să chibzuiască economicos resursele primite din partea statului, niciodată îndestulătoare.

La 31 iulie1938, în prezenţa Arhiereului Ilarie băcăuanul, de la Episcopia Romanului, a unui sobor de preoţi şi a unui mare numă de credincioşi s-a săvârşit liturghia de sfinţire a locului şi de binecuvântare a începerii lucrărilor. Începea greul şi autorul menţionează numele principalilor donatori din Tecuci, proprietari şi comercianţi, oameni importanţi, care reprezentau protipendada oraşului şi-au arătat o mare generozitate prin donaţiile făcute, contribuind prin gesturile lor la începerea acestei costisitoare construcţii.

Odată cu instaurarea regimului comunist a urmat o perioadă de stagnare a lucrărilor, ele fiind reluate abia la 31 iulie 1962, într-o ritmică accelerată ceea ce a făcut posibilă sfinţirea ei la 12 octombrie 1969. La 23 aprilie 1995, din iniţiativa episcopului Casian Crăciun al eparhiei Dunării de Jos, Consiliul Local Tecuci a hotărât ca Sf. Mare Mucenic Gheorghe, ocrotitorul catedralei să devină şi patronul spiritual al municipiului Tecuci, fapt care este marcat anual prin zilele culturii tecucene. .

Acesta este istoricul pe scurt al catedralei, dar, fireşte autorul infuzează toate aceste date cu documente adrese, hotărâri – toate punând în lumină râvna şi interesul tecucenilor pentru ridicarea acestui locaş de cult şi dreapta credinţă de care sunt animaţi. Şi mai subliniez, tot aşa, telegrafic, că textul acestei lucrări este însoţit cu multe imagini şi facsimile şi că autorul a realizat o monografie completă, cu tot ceea ce este necesar pentru ca toţi cei care-o vor deschide să-şi facă o părere deplină asupra acestei zidiri, mândria oraşului şi barometru pentru evlavia, pietatea şi cucernicia celor ce-o populează la zile de sărbătoare.

Îl felicit pe autor pentru această monografie instituţională, care este, la rigoare, un crâmpei din istoria mult mai complexă a oraşului şi a fostului judeţ Tecuci. Nu ştiu în ce tiraj a fost trasă, dar cred că ea nu trebuie să lipsească de pe masa de lectură a fiecărei familii tecucene. Când fiecare biserică locală îşi va întocmi astfel de lucrări mărturisitoare monografia corespunzătoare, atunci vom avea tabloul exact al devenirii spiritului creştin în acest areal geografic. Mai este, cu alte cuvinte, de treabă.

Ninge, totul alb.
În vitrină un manechin
în rochie de mireasă.

(p. 89).

Apare, în finalul volumului, şi un al cincilea ciclu, ***Meditaţii***, de unde se reţin motive autohtoniste ca „ulciorul“, „cuiul de aur“ (de la „roata ţării“ − ***Eminescu***), „ornicul“, „tolba“ (primită zburătorist „prin horn“) etc.:

Vechi orologiu,
când tu vei fi plug
eu voi fi brazdă.

(p. 108).

În spiritul paradoxismului, Florin Vasiliu surprinde o uimitoare „cosmogeneză“:

În explozia
fiecărui mugure,
un mini Big Bang.

(p. 13).

Oricum, ***Tolba cu licurici...***, de Florin Vasiliu, admirabil volum de micropoeme-haiku, certifică primele trei minute ale universului său poetic indiscutabil / incontestabil.

Notă:

* Cronicar-paginatorul ***Istoriei literare valahe de mâine*** mai informează pe Distinsul Receptor: 1) moldo-bucureşteanul Florin Vasiliu s-a stins din viaţă la 23 septembrie, 2001, în Piatra-Neamţ; 2) a lăsat în urma lui **o remarcabilă operă lirică** – ***Peregrin prin suflete***, poezii şi parodii, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1995; ***Inscripţii într-un vers***, Bucureşti, Ed. Haiku, 1996; ***Cenuşa unui zbor***, Bucureşti, Ed. Haiku, 1997; ***Cornetul cu scaieţi***, senryu, Bucureşti, Ed. Haiku, 1999; ***Să muţi pe cer o stea***, Bucureşti, Editura Orion, 2000; etc. – **şi eseistic-niponologică:** ***Matsuo Basho – Sfântul Haiku-ului***, Ed. Haiku, 1994; ***Japonia necunoscută*** Bucureşti, Editura Haiku, 1998; ***Sfidarea paradoxului***, Ed. Haiku, 1998; ***Universul paradoxurilor***, Bucureşti, Editura Eficient [973-9366-25-2], 1999; pagini A-5: 384; ***Introducere în poezia japoneză***, Bucureşti, Editura Curtea Veche, 2001; ***Japonia, istorie, cultură, civilizaţie,*** Bucureşti, Editura Corint, 2001; etc.

FLORENTIN SMARANDACHE

OAMENII ZBOARĂ PRIN OAMENI

Fiecare urcă din
aproape(le său)
în aproape,
gândurile ies din
ţeastă
aburi fierbinţi,

în orice tânăr este
o pasăre şi o
târâtoare.

Eu sunt un strigăt
nestrigat de nimeni.
Eu nu mai sunt, sunt voi.
şi cuvântul mi-e frate de sânge,
Toată averea mea:
2 5 d e a n i!
Eu nu sunt.

Acela este.
Acela ESTE pentru că
alţii îl sunt.

FILOZOFIE A PSIHOLOGIEI

Camera în care dorm are forma viselor.
Chiar Northrop Frye nu poate face ordine
printre dumnezeii mei.
Viaţa o ştiu numai pe dinăuntru.
Ce-i aşa mare filozofie, psihologia asta?

Când citesc Sigmund FREUD îmi vine
a voma. Omul îţi întoarce sufletul pe toate
părţile:
intră în tine şi nu mai iese.

– O, insule, nu sta singur pe insule!
– O, inşilor, nu staţi singuri pe înşilor.

Din hotelul cu deschidere la mare,
eu văd mic:

grote de mine, cadavre de eu,
grote de mine, cadavre de eu...

Eu muncesc într-o carieră de mine.

MARIN BOCA

Concert şi iluzii

Ca-ntr-un concert de Bach
se cerne iluzia în mine;
iubito, de mâine voi fi
nebunul ce doarme în cântec

voi fi cântecul ce scaldă aberaţii,
de mâine, palmă ce-şi doare rotundul,
voi fi amurgul pe o frunză de gând
şi, totuşi, în mine cerne iluzia
ca-ntr-un concert de Bach,
singurătăţi cu poala

de mâine, frunză dorindu-şi auzul pe foşnet,
voi fi lacrimă ce saltă pe irisul-dramă
deşi nu dăinuie căderea în cădere,
căderea ca limită între tot si nimic;

totuşi, pe mine mă ninge iluzia
ca-ntr-un concert de Bach,
peste singurătăţi.

XXX

Cândva, copil fiind,
visam păsări şi aripi,
vară şi cântec,
iluzii albe,
dame de pică
şi celelalte

apoi totul s-a revărsat
în realitate târzie

e prea târziu
să ne proiectăm sufletele
pe frunze,
chiar dacă uneori,
răsfrânţi în niciunde,
ne dorim superbi
sau prelungiri de iris

şi, totuşi, uneori,
iluzii albe,
păsări şi vară,
alteori cântec de albastru...
oh, Doamne,
dă-mi înapoi
mâna mea de copil,
mâna mea pătată
de poezie...

Singurătate în ploaie

Pornesc pe drumul serii
ochi-zdreanţă,
developând propriul amurg

încovoiat de poezie
şi tristeţe,
precum o respirare albastră
în nemoarte,
pornesc – ochi şi salcâm
pe drumul serii
şi singular ca o necurgere,
cânt cu deznădejdea celui ce orează
în fluide-nisipuri
şi scriu cu sufletul decolorat
în fila clepsidrei,
cu sânge,
orgia singurătăţii
prin ploaie...

KIS

ALBASTRU

Risipa de nori

O pană de pasăre
a căzut într-un cuib
şi l-a spart
prin el se vedea
ochiul cerului
cum pândeşte să
treacă
seninul albastru
rumegând
risipa de nori şi de cuiburi.

Între două răsărituri

Cerul şi-a deschis o fereastră
prin ea se vede
cum soarele strânge de beregată norii
şi între două răsărituri
aşează un scaun
cocoţat pe o amintire.

Printre degete

Obrajii caselor se şterg de lacrimi
cu mâinile pe ziduri
printre degete
plouă cu melancolii
o bătrână toamnă
îşi leagă şireturile
şi ţine de mână copacii
să nu le scape vreo frunză
să orbească poeţii.

CONSTANȚA CORNILĂ

Au căzut cîteva
ceruri
Peste creștetul
uimirii
Cînd s-au înfruntat
Cele două cascade
Ce curgeau în
sens invers
Neîntâlnirii dintre
rugă
și implinire
*
dacă ai înota în
sângele
lacrimei mele
ai descoperi grupa ta sanguină
salvându-mă de la deces
*
privirile urmăreau
loviturile piciorului stâng
in piciorul drept
ca și cum nu ar fi fost
ale aceluiași trup.
*
Cu măsura tristeții
Poți vinde nemulțumirea
Soarelui
Așezat pe statul subțire
De ozon
Strigătul luminii
În căutarea altei ere
și lacrima amurgului
căruia i-a fost răpită dimineața
înainte de miezul nopții.
*
Între firele de iasomie
Hoinăreau câteva amintiri
De la răsărit către apus
și invers
încercând să înțeleagă
sufletul rătăcit.
*
Supărat pe insistența dojanei
Ultimul gând își dezveli miezul
Aruncându-l în calea hazardului
*
Socrate aproba mustrarea înțeleptului
Spre a deveni mai înțelept
Motiv neprevăzut
Pentru gâlceava lumii.
*
Stop/
Afară nu se mai poate ieși
Toate ușile aerului
Sunt deschise in lături
Producând un curent
Abandonat de cei peste
Două mii de ani.

*
Când zâmbetul deveni ca o sferă
Nimeni n-a mai putut opri
Calea hărăzită împlinirii.
*
Peste zece mări și zece zări
Sămânța discordiei încolți
În mii de răni adânci
Mângâind trupul nepăsării.

Valeriu Carp, salvatorul Putnei! Alt erou uitat…

Colonel Dr. Mircea Dogaru

„Din ordinul meu şi pe a mea răspundere, deschideţi focul!"

La 23 august 1939, împăraţii Răsăritului şi Apusului şi-au dat mâna încheind, prin intermediul miniştrilor lor de externe, Molotov şi Ribbentrop, un "pact de neagresiune" care prevedea, în secret, împărţirea Europei. Unul (Adolf Hitler) îşi adjudeca, în numele "uniunii europene" naţional-socialiste, partea occidentală şi centrală a continentului, celălalt (I.V. Stalin), în numele "uniunii europene" comuniste, Răsăritul şi partea central-răsăriteană. O frontieră a ruşinii brăzda harta Lumii Vechii, de la Nord spre Sud, smulgând Finlandei regiunile estice, desfiinţând Ţările Baltice, împărţind Polonia în două şi pulverizând România Mare. Ruşii pretindeau nordul şi estul Moldovei, arbitrar denumite de "hoţii de pământuri" ai veacurilor precedente "Bucovina" (în 1786) şi "Basarabia" (în 1807), urmând să dispună, în favoarea satelitului lor, Bulgaria, şi de Dobrogea, iar germanii, interesaţi de petrolul românesc, dar şi de menţinerea în Axă a celui ce se declarase primul "fascist" al lumii postbelice, bătrânul amiral de Bálaton, Miklos Horthy aveau libertatea de a decide în privinţa restului.

Urmare a trocului de popoare din august 1939, în prima jumătate a lunii septembrie 1940, Polonia a fost invadată de armatele nazisto-sovietice, Finlanda şi Ţările Baltice cotropite de ruşi. Marea Britanie şi Franţa au declarat război celor doi agresori pe care Societatea Naţiunilor i-a condamnat. În aceste condiţii, România a primit notele ultimative din 26 şi 27/28 iunie 1940 şi sub presiunea Germaniei, regele Carol al II-lea (1930-1940) şi miniştrii săi au cedat. Pentru armata română a început umilinţa retragerii fără un foc de armă de la hotarele întemeiate de Muşatini şi, în acelaşi timp, calvarul. Pentru că bandele de cazaci şi trupele regulate ale "Armatei Roşii" nu au respectat nici măcar termenul de 4 zile, impus de Moscova, hărţuind trenurile regimentare, batjocorind, în scopul provocării, ofiţerii şi trupa. Şi nu au respectat nici măcar noua linie de frontieră impusă tot de Moscova, depăşind-o şi înaintând pas cu pas în adâncimea teritoriului. Aşa a căzut, în Nord, Herţa şi invadatorul şi-a început înaintarea spre Putna şi Suceava, localităţile-simbol ale mândriei şi vitejiei de odinioară ale românilor, în epoca marelui Ştefan. De nestăvilit, pentru că la Bucureşti îşi făcuse loc deruta, frica şi trădarea! Regele nu a îndrăznit să reacţioneze, guvernul nici atât, astfel că, de la ministrul de război nevenind nici un ordin, Divizia 7 a generalului Stavrat şi-a continuat retragerea spre nicăieri. Unde s-ar fi oprit invadatorii, stimulaţi de obedienţa generalilor, de trădarea oştirii române de către elita politică, numai Dumnezeu ştie! Din fericire pentru un popor în al cărui cod genetic este înscrisă supravieţuirea, în astfel de momente apar Eroii! Adevăraţii eroi, cei cărora le datorăm parte din însăşi fiinţa noastră, cei care-şi fac mai mult decât datoria, dovedind că şi românii pot supune voinţei lor vremurile, dar care nu pătrund în cartea de aur a istoriei neamului pentru că impostura şi ticăloşia, neputând suferii comparaţia, fac tot ce pot spre a le arunca numele în uitare! Curajul lor fără egal rămâne să fie povestit urmaşilor de către martori, dacă aceştia au şansa să supravieţuiască.

Un astfel de erou a fost atunci maiorul Valeriu Carp, comandantul Batalionului 3 din Regimentul 16 Infanterie al Diviziei 7, cel care şi-a asumat o răspundere pe care nici comandanţii regimentului şi diviziei, ministrul de război, guvernul şi regele nu au îndrăznit să şi-o asume. Aflat în ariergardă, a lăsat regimentul să-şi continue ruşinoasa retragere şi, cu de la sine putere, a ordonat ofiţerilor batalionului său: "De aici nu ne mai retragem! Peste Putna nu se trece! Mergeţi la unităţi, organizaţi-vă poziţii de apărare şi, dacă ruşii mai înaintează un pas, DIN ORDINUL MEU ŞI PE A MEA RĂSPUNDERE, deschide-ţi focul!" Astfel, "mareea roşie" a fost oprită cu foc pe aliniamentul care a devenit, în Nord, graniţa României, aliniamentul Valeriu Carp. Incidentul odată produs, ameninţând să se transforme în scandal internaţional, ruşii au trebuit să cedeze. Un ofiţer oarecare, un comandant de batalion, a decis astfel, în locul politicienilor şi capilor armatei, oferindu-ne o frontieră şi scăpându-ne de ruşinea de a vizita astăzi, cu paşaport, mormântul lui Ştefan cel Mare!

Pentru curajul său maiorul Valeriu Carp a fost declarat de sovietici şi a rămas până astăzi… criminal de război!

I s-a atribuit vina de a fi judecat ulterior, condamnat şi executat, în conformitate cu legea marţială, două duzini de cetăţeni români trădători, care i-au întâmpinat cu pâine şi sare pe invadatori, au atacat trupele române, acţionând ca o coloană a V-a sovietică. Din nenorocire făceau parte din categoria "supraoamenilor", a adepţilor unei anumite religii care le permite să se considere mai oameni decât oamenii. Nimic nou sub soare! Vlad Ţepeş a executat 341 de catolici şi a rămas până astăzi simbolul Satanei. Gabriel Bethlen şi Ştefan cel Mare au tras în ţeapă mii de români ortodocşi, în Transilvania şi Muntenia şi, ultimul, zeci de mii de tătari şi nimeni nu s-a sesizat, dovadă că, în ochii unora, nu suntem toţi egali în faţa lui Dumnezeu! Cei care l-au acuzat pe maiorul Carp de moartea agenţilor lor sunt aceiaşi cu cei care, chiar în acele zile, au atras, sub pretextul acordării dreptului de strămutare în România, populaţia străvechilor sate româneşti de pe Siret şi Siveţel (Tărăşeni, Suceveni, Bănila, Poiana Mare, Boian, Igeşti, Cireş, Adâncata, Hliboca, Volcineţ, Crasna, Ciudei, Sinăuţii Vechi, Bahrineşti etc.) la Fântâna Albă (Belaia Kriniţa) şi i-au masacrat fără milă. Dar ce contează, în cumpăna justiţiei lumii "civilizate", 15.000 de români, populaţie civilă, bărbaţi tineri şi bătrâni, femei, copii, ucişi pentru singura vină de a se fi născut români, pe pământul strămoşilor lor, în comparaţie cu 20-25 de terorişti "aleşi", reprezentanţi ai Dumnezeului-BAN?

Exonerat de răspundere de Conducătorul României şi el recomandat încă memoriei colective drept "fascist" şi "criminal de război", pentru vina de a fi încercat să ne apere "sărăcia şi nevoile şi neamul", maiorul Valeriu Carp a avut şansa pe care o au numai eroii autentici – aceea de a cădea în luptă pentru patria sa, în iulie 1944, la Paşcani. Neputându-se răzbuna pe trupul său, neputându-l executa sau târî prin gulag-uri pe cel ce le interzisese, prin gestul eroic de a nu se conforma ordinelor primite, înaintarea în adâncimea teritoriului românesc, bolşevicii s-au răzbunat pe amintirea sa. Pentru 55 de ani, Valeriu Carp a fost aruncat în uitare! Şi ar fi fost poate, asemeni multor eroi autentici, definitiv şters din memoria colectivă a neamului său, intoxicat cu "eroi" de teapa unui Filimou Sârbu, I.M. Pacepa sau Mircea Răceanu, dacă un bătrân şi suferind veteran de război, astăzi în vârstă de 86 de ani, pe vremea aceea tânăr locotenent, în subordinea maiorului Valeriu Carp, nu şi-ar fi adunat ultimele puteri, pentru a-şi aşterne pe hârtie, amintirile, în folosul generaţiilor tinere, născute spre neşansa lor în minciună, hrănite cu iluzii şi promisiuni deşarte de adepţii lui Iuda.

În ianuarie 1999, colonelul(r) Ioan Ambrosă îşi publica parţial memoriile la Editura "Fiat Lux", unul dintre punctele forte ale lucrării sale – "Cavaler al Ordinului Mihai Viteazul" – fiind relatarea odiseei maiorului Valeriu Carp. Ca "Motto", bătrânul cavaler ne transmite în cuvinte simple o constatare tulburătoare, care se constituie într-un adevăr de un cumplit tragism pentru militarii români ai tuturor timpurilor: "Celor ce şi-au servit cu credinţă patria, dar au fost lipsiţi de recunoştinţa ei". Iată de ce, tocmai pentru a repara această nedreptate într-un caz concret, cu valoare de simbol pentru toţi aceia care mai simt româneşte, am scris aceste rânduri, în atenţia colegilor de generaţie şi a camarazilor de front ai maiorului Valeriu Carp. "Asociaţia Naţională Cultul Eroilor" are datoria de onoare de a face postum dreptate, în pofida a ceea ce ar putea spune diverşi senatori din SUA, CSI, Insulele Capului Verde sau Bangladesh, în cazul Valeriu Carp!

Armata română îşi va recăpăta demnitatea pe care i-au terfelit-o elita politică în vara anului 1940 şi nu numai, abia atunci când singurul militar şi român care a avut curajul să-şi asume în acele clipe de cumpănă, răspunderea unei decizii româneşti îşi va primi locul pe care-l merită, în galeria eroilor autentici ai neamului! Abia atunci când bustul maiorului Valeriu Carp va străjui hotarul pe care el l-a fixat şi apărat, pentru NOI, cei de astăzi, împotrivindu-se, ca David lui Goliat, celui mai cumplit flagel al secolului XX!

I. OAMENI ȘI CĂRȚI.
B.P. HAȘDEU

Nicolae Iorga

Înclinându-mă înaintea mormântului lui B.P.Haşdeu, n-am nimic de retras din tot răul şi nici din tot binele ce am fost adus a spune, în deosebite prilejuri, despre dânsul.

A fost un om genial – cine i-a putut tăgădui serios această însuşire?, a dispus de cunoştinţe neobişnuite în toate domeniile, aşa încât oricând putea uimi pe cei mai mulţi; a avut un spirit elastic cum cu greu s-ar putea găsi altul, şi, pe lângă aceasta, pătrunzător, ascuţit; a fost un scriitor îndrăzneţ în luptă şi de o necruţătoare ironie, a fost un convorbitor care aducea în discuţie puncte de vedere noi şi când nu putea lumina, orbea prin scăpărările scânteilor, şi, când nu putea convinge pe duşman, îl îndepărta prin jignirea crudă a mândriei celei mai legitime, a celor mai gingaşe sentimente şi a celor mai îndelungi şi mai adevărate idei. Chiar biruit în faţa lumii, el îşi încuraja retragerea de o strălucire meşteşugită care silea ochii să se închidă şi lăsa întotdeauna impresia unei superiorităţi omeneşti netăgăduite.

A dat culegerilor noastre de izvoare «Archiva istorică», cea dintâi carte a slavisticii la români; a strâns în « Cuvinte din bătrâni » probe într-ales din vechea limbă, lucru ce nu se mai făcuse de alţii; a grăbit dezvoltarea studiilor istorice, aruncând în circulaţie, mai ales pentru vremurile mai vechi, prin «Istoria critică», o uriaşă mulţime de informaţie nouă; a cutezat să viseze o mare Enciclopedie naţională încercată prin « Magnum Etymologicum». În atâtea ramuri ale ştiinţei istorice şi filologice, el a fost un deschizător de cale, care, ce e drept, s-a mulţumit adesea să arate numai drumul.

După încercări poetice şi nuvelistice, el a izbutit să grupeze de mai multe ori în jurul său un mare număr de scriitori al epocii sale, de la foiţele din Iaşi până la « Revista Nouă». Şi în politică el s-a însemnat prin violentele pagini de satiră din ziarul său «Traian», închinat luptei contra dinastiei noi.

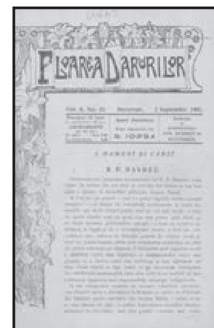
A lăsat câţiva şcolari şi un număr nesfârşit de admiratori, deşi a murit între slugi şi linguşitori de ultima treaptă.

A fost frumos, a fost iubit, a fost mândru, a gustat larg din mierea cerească a gloriei; os de Domn, s-a visat Domn el însuşi. A fost şi bogat pe vremuri. A trăit mult şi a luat vieţii tot ce ea poate să dea.

Şi de unde vine atunci acel îndelungat zbucium, acele multe schimbări de ocupaţie, care au speriat şi pe cei mai plecaţi credincioşi a lui, acea nestatornicie în idei şi păreri, acea veşnică înlocuire de prieteni, acea tristă singurătate a zilelor lui din urmă? De ce tăgăduirea din partea « Convorbirilor literare », care l-au învins oarecum, de ce înduşmănirea cu toţi fruntaşii generaţiei sale, de ce întoarcerea-i mânioasă împotriva tineretului care înţelegea să ducă mai departe opera sa, de ce atacurile nedrepte care au smuls, care ne-au smuls răspunsuri nerespectuoase, pe care nu le-am fi voit?

Fiindcă, potrivit cu cel dintâi mediu al său, polon şi rusesc – a învăţat la universitatea din Harcov şi a devenit la noi ca tânăr format -, el avea ca normă a vieţii romantismului lui Puşchin şi Lermontov, individualismul războaie, care dispune capricios , cum vrea, fără milă, dar cu atâta genială plăcere, de tot: teorii, idei, sentimente, lucruri, oameni. Sigur şi îmbătat de superioritatea sa, el, eroul, în sensul romantic, a înţeles să-şi spună, cu orice silinţă a sa şi suferinţă şi pagube ale altora, toate.

Teoriile – pentru el; ştiinţa – pentru el; pentru el literatura lirică, pentru el viaţa cu miile de izvoare ale plăcerii, pentru el prietenii, gata a se jertfi ca robii vechilor regi barbari. Pentru el, pentru superba lui individualitate, căreia i se închina. Când rana adâncă a morţii copilei iubite l-a oprit în avântul biruinţelor sale şi i-a îndreptat gândul către alte lumi, el a înlăturat creştinismul pentru toţi, legea celor mulţi, săraci şi orfani, şi, alegându-şi prin spiritism un cerc al său în nemurire, şi-a făcut, şi dincolo de marginile traiului, palatul deosebit al mândriei sale.

Floarea Darurilor

Şi, în viaţă, în simţire, în scris, în gând, când te uiţi bine, rămâne mai ales, ce ai dat altora, ce ai, ce ai lăsat de la tine, ce ai jertfit. Prin înstrăinarea de tine însuţi capeţi şi consecvenţa şi stăruinţa şi caracterul şi iubirea oamenilor.

Astfel, poţi rămâne pentru multe timpuri un stâlp de lumină caldă în jurul căruia creşte şi înfloreşte viaţa; altfel, bineînţeles, poţi să rămâi oricât de mare dar ca statuia de sare a soţiei lui Loth, uriaşă, clară, rece şi amară în mijlocul pustiului veşnic.

Aşa cum a fost însă, neamul său nu-l va uita şi chiar refuzându-i iubirea, nu-şi va opri admiraţia faţă de această minte omenească ce a scânteiat între noi, şi poate că în creştinescul « Dumnezeu să-l ierte », rostit la pragul mormântului ce cuprinde uriaşa frunte a cugetătorului şi lumina ochilor isteţi, ce se vor topi, pentru cei ce vin după noi, greşelile ai căror martori, plini de supărare uneori, dar mai adesea de durere pentru mărimea celui ce le săvârşea – am fost noi.

(text preluat din revista Floarea Darurilor, vol.II, nr.21, 19 august 1907, Bucureşti, sub îngrijirea lui N. Iorga. Redacţia şi administraţia – str. Buzeşti 42, Bucureşti; ortografie actualizată, conform normelor ortografice ale Academiei Române).

AFORISME

Îl citim pe Marquez,dar trăim ca în Kafka.

Deocamdată, civilizaţia tehnică are numai morminte, nu şi temple.

Edificăm ziua socio-canibală de mâine.

Unele romane actuale de iubire pot fi citite ,mai ales, în avion.Pentru că acolo se dau gratuit pungi pentru colectat voma.

Statuile făcute din bălegar put.

Pe noi, românii, ne-a ferit bunul Dumnezeu de fanatisme. Mai ales când e vorba de muncă.

Trandafirul ar fi fost cea mai frumoasă floare, dacă nu ar fi existat femeia.

Frica de deşert a înălţat piramidele egiptene.

Castelul Elseneur aşteaptă încă un răspuns.

Strămoşii mei nu erau analfabeţi.Ci teau în stele.

Mulţi dintre cei care îşi depăşesc epoca o aşteaptă la răcoare.

Lipsa tandreţii înalţă ospicii.

Poţi deveni vultur şi de scârba muştelor.

În orice Penelopă stă la pândă o Xantipă.

O fi existând poate şi câte un paşă printre poeţii postmodernişti.Dar cei mai mulţi mi se par eunuci.

Este înduioşător efortul unor critici literari, care vor să facă lebede din nişte raţe.

Romanţă gri:Trecut-au nurii!

Artiştii au abisuri cosmice sub aripi.

V. Ghica

Aforismul poate fi un oratoriu comprimat într-un lied.

La vreme de secetă ,artistul întreţine speranţa ploii.

De la Est la Vest, prin meandrele medicinii **tradiționale chineze**

Iris Popov-Frumuzache

Cartea ***Medicina tradiţională chineză între ezoterism, filosofie şi ştiinţă***, este, în principal, o carte de cultură şi civilizaţie, "într-o abordare transdisciplinară", aşa cum bine notează autorul în "Lămurire", dovedindu-se una dintre rarele lucrări ale genului în literatura românească de specialitate. Cartea este scrisă din perspectiva unui profesor de limbi şi literaturi străine, de studii interculturale, dar şi a unei persoane care s-a folosit de acest mijloc de tratare şi vindecare atât pe "propria piele" cât şi ca „terapeut" (marchez ghilimelele) pentru cei din jurul său. Cartea a fost concepută ca o replică dată lucrărilor în domeniu apărute în spaţiul lingvistic românesc, în special cele ale medicilor români care au studiat principiile acestei arte a vindecării în anii '70 ai secolului trecut la sursă şi care, pe lângă multe, docte, interesante şi ştiinţifice explicaţii, lasă loc multor interpretări ale unor fenomene culturale medicale specifice spaţiului asiatic şi tradiţiei sale milenare. Majoritatea cărţilor româneşti în domeniu aduc puţine explicaţii privitoare la complexa sfigmologie a medicinilor blânde extrem-orientale, mulţumindu-se doar să o treacă în revistă, lăsând la latitudinea practicantului sau a discipolului într-ale medicinii chineze înţelegerea sa complexă. Numai şi pentru acest singur capitol şi cartea ar fi valoroasă, fiindcă aduce explicaţii de la sursă ale unei situaţii legate de diagnosticului pulsului deja abordate în literatura de specialitate de nume mari, precum Dr. Theodor Caba sau Dr. Virgiliu Bâgu.

Lucrarea se structurează complex, întrucât la „ea acasă", medicina chineză este o artă, o filozofie medicală mai întâi de toate şi abia apoi o formă cu adevărat miraculoasă de tratament, iar miracolul apare cel mai adesea prin rezultatele pe care le obţin metodele sale, iar, în stadii acceptabile de cronicitate a unor boli, chiar de vindecare. Pornită din imensa cultură şi filozofie a Indiei, medicina tradiţională chineză a căpătat caracter de medicină exclusivă a Rasei Galbene, odată ce a pătruns din India în China, forţând legile unei medicini antice a Lumii într-o medicină specifică, minuţioasă, capabilă a aduce vindecare numai din transformările interioare ale organismului, cu o minimă invazie din afară a terapeutului. Astfel, medicina chineză dezvoltă ideile majore ale medicinii *ayurvedice*, apoi le converteşte într-un specific „naţional" aparte, chackrele şi a lor medicină transformându-se în puncte majore de acupunctură, înconjurate de nu mai puţin de 365 de puncte specializate, - tot atâtea porţi de comunicare ale organismului cu Universul înconjurător. Deloc capabilă în ceea ce priveşte chirurgia majoră, medicina chineză rămâne însă idealul de medicină internă şi la ora actuală, când răspunde acelui deziderat conform căruia orice boală ar trebui să-şi găsească vindecare mai ales acţionându-se asupra a ceea ce Occidentul numeşte sistem nervos. Conceptul, deşi nu este străin medicinii ştiinţifice, scapă acesteia prin complexitatea sa, făcând din terapeut un veşnic creator, un medic complex şi de cele mai multe ori complet, care atunci când tratează o banală infecţie, tratează nu numai un plămân, sau un rinichi, ci un întreg organism, pornind de la periferia sa şi ajungând la miezul acestuia – sistemul nervos.

Cartea D-nei Kai Xin este structurată ca o lucrare despre medicina chineză dar şi un real manual pentru oricine doreşte să-i aprofundeze misterele. Astfel că informaţii pure de medicină chineză se combină cu preţioase informaţii despre acestea, într-o argumentaţie uşor comprehensibilă pentru oricine, în cadrul unei poveşti interesante de şi despre viaţă. Apar aşadar mărturisiri referitoare la terapiile prin metodele medicinii tradiţionale, legate cel mai adesea de fenomene specifice actului terapeutic al MTC-ului, care lămuresc mult complexitatea semasiologică a artei chinezeşti a vindecării.

Rod al experienţei direct la sursă, mai apoi al aplicării metodelor MTC-ului asupra propriei persoane atât în ţară, cât mai ales în China, cartea se constituie într-un ghid cvasi-complet şi chiar „enciclopedic" privitor la realităţile terapeutice al medicinii tradiţionale chineze. Discutând nu numai principii de acupunctură, ci şi de fitoterapie (baza MTC-ului), de dietetică, şi chiropractică, de astrologie medicală (mereu menţionată în vechile tratate medicale extrem-orientale şi metaforic sintetizată sub forma expresiei *omul răspunde constant cerului şi pământului*), ***Medicina tradiţională chineză între ezoterism, filozofie şi ştiinţă*** pune faţă în faţă două sisteme medicale – estic, tradiţional versus vestic, modern şi ştiinţific, neuitând, însă, a face o trecere în revistă diacronică a fenomenului medical occidental. Pentru a putea răspunde multor enigme ale MTC-ului sau chiar ale vechii medicini umorale vestice, autoarea face trimitere la tratate ezoterice şi chiar religioase, facilitând astfel înţelesul multor concepte „misterioase" ale MTC-ului, mereu prezentate ca atu naţionalist al sinicului în lupta acestuia de dominare a mapamondului, fie şi la nivel de act medical.

Rezultat al mai multor ani de studiu în domeniu şi a numeroase lucrări de cercetare prezentate la simpozioane ştiinţifice, mai ales asupra fenomenului cultural, filosofic şi lingvistic ce caracterizează ştiinţa şi arta MTC-ului – dar care sunt indispensabile ştiinţei şi conştiinţei terapeutului, dacă doreşte cu adevărat să aducă vindecare şi alinare pacientului său, cartea D-nei Kai Xin este, până la ora actuală, un unicat în domeniu în România, o cheie de pătrundere în ştiinţa, arta şi filosofia medicinii chineze, mai ales prin intermediul acelui al şaselea simţ – intuiţia – ce-l caracterizează pe medicul de geniu!

Top mistere incredibile

1. Valea Oamenilor Fara Cap

Aceasta vale cu nume macabru este, de fapt, Parcul National Nahanni din nord-vestul Canadei. Accesul in aceasta zona poate fi realizat doar cu avionul sau cu barca, pe raul Nahanni. Un loc plin de mistere, valea este presarata cu gheizere si cascade uriase, printre altele. Numele sinistru de Valea Oamenilor Fara Cap i-a fost oferit dupa anul 1908, cand au avut loc primele evenimente ciudate, cand fratii MacLeod au pornit intr-o expeditie in aceasta zona, din care nu s-au mai intors niciodata. La un an distanta, trupurile lor decapitate au fost gasite in valea Nahanni. Ulterior, numeroase alte cazuri de acest tip au mai fost inregistrate.

2. Harta Creatorului

In 1995, Aleksandr Chuvyrov, profesor de stiinte fizice si matematice la universitatea Bashkir din Rusia, pornea un studiu privind migratia chinezilor spre Siberia si muntii Urali. Cercetarile ulterioare s-au dovedit a fi spectaculoase, asta pentru ca profesorul a aflat despre niste placi de piatra descoperite prin secolul XVII, undeva prin sudul muntilor Urali, intr-un sat numit Chandar.

Ajuns acolo, Aleksandr a cautat in van placile. Cand speranta, care ce-i drept moare ultima, chiar era pe moarte, un batran a venit la profesor, conducandu-l pana in spatele curtii sale, unde se aflau cateva placi impresionante. Ele aveau sculptate harti si mesaje intr-un limbaj necunoscut.

Pe lespedea de piatra sunt trecute cu o precizie incredibila cele trei rauri principale - Belya, Ufimka si Sutolka, cat si canionul Ufa. Dupa ce a fost studiata cu atentie, cercetatorii au descoperit ca aceasta infatiseaza un sistem urias de irigatie, cu canale avand o latime de 500 m, cu 12 baraje, fiecare avand o latime de 400m, o lungime de 10 km si o adancime de 3 km

Hartile aratau regiunea Ural modificata, cu baraje uriase si sisteme de irigatii pe toate cele trei rauri principale. Cireasa de pe tort

Plagiatul Zola-Bibescu

Ion Luca Caragiale

O campanie întreagă s-a ridicat în contra lui Zola după publicarea romanului său La Débâcle. Se știe metoda — noi am zice mania, dacă n-ar fi interesată — marelui scriitor francez de a îngrămădi pe o țesătură simplă, pe o intrigă foarte banală, o colosală garnitură așa-numită “documentară”, pe care o învârtește, o răsucește, o răstoarnă pe toate fețele, o multiplică așa că, dintr-o povestire ce ar putea, cu tot aparatul cuviincios, să încapă în patruzeci de file, el reușește să scoată un volum de 400 de pagini. Garnitura documentară consistă în cea mai mare parte din vocabularele tehnice.

Așa, de exemplu, aproape jumătate dintr-un roman consistă din cuvintele tehnice ale mecanicilor de la drumul-de-fier. Zola a făcut cu multă răbdare vocabularul lor: taie cuvintele, face o grămadă mare din ele, și apoi ia câte un pumn din grămadă și presară peste paginele sale, cum se presară zahăr și scorțișoară peste plăcintă ca să-i dea dulceață picantă. Ce rezultă d-aici? că cititorul naiv, profan în mecanică, fără să-nțeleagă mare lucru, cască ochii mari în fața adâncimii marelui: naturalist, care știe să documenteze așa de admirabil, să dea așa de exact coloarea locală; dar, dacă se-ntâmplă să cază cartea în mâna vreunui mecanic de drum-de-fier, apoi acela are să se amuzeze foarte-mult cu balivernele documentare ale naturalistului: trei din patru părți sunt potrivite ca nuca-n perete.

Această manie, ca să nu zicem chiar ghidușie, a lui Zola s-a descoperit cu vârf în La Débâcle. Se-nțelege că în La Débâcle nu mai era vorba de catastrofa unei locomotive, ci de a unei armate colosale. Aci romanul nu era în primejdia neînsemnată de a cădea la zece ani o dată în mâinile unui cunoscător; era o carte ce a doua zi chiar trebuia să cază în mâna a mii de bravi ofițeri și soldați, la cari balivernele militare ale documentalistului nu puteau trece cu atâta ușurință neluate-n seamă. În adevăr, încep rectificările. Zola, neștiind el însuși cât erau de grave greșelile lui, nu se astâmpără și aruncă prin Figaro o sfidare: “Persoanele cari au asistat, ca militari sau civili, la tragedia de la Sedan și cari au cetit La Débâcle, poftesc oare să spună daca au găsit vreo inexactitate sau vreo greșală de amănunt în acest roman?” Ține-te, apoi, o cascadă, o furtună întreagă de denunțări: inexactități, greșeli imposibile, vocabular tehnic pocit șcl.

Cu ocazia aceasta, însă, câțiva din acei ce căutau cu de-amănuntul în La Débâcle elemente pentru a răspunde sfidării prea îndrăznețe a lui Zola mai dau peste altceva și mai grav decât o inexactitate sau o falsă pricepere de vorbe tehnice: dau peste un plagiat în toată regula. Ofițerii descopăr că naturalistul, atât de amator de documente, luase o eminentă operă personală a unui camarad al lor, prințul George Bibescu, fost adjutant al generalului Douay în corpul 7 al armatei franceze (Belfort, Reims, Sedan, Campagne de 1870) drept un document impersonal, o caldă lucrare originală, drept un rece raport anonim, și, astfel, se crezuse în dreptul său a o forfeca pagină cu pagină și a o turna ca aparat documental în romanul său.

Dacă Zola s-ar fi mărginit a întrebuința opera prințului Bibescu numai ca un izvor de date sigure asupra mișcării corpului 7, se-nțelege că nimeni n-ar fi avut ceva de spus; cu toate că și atunci onestitatea literară ar fi reclamat o declarare cât de trecătoare, o notiță măcar, în care să se facă onoare izvorului prețioaselor date. Dar Zola a luat în întregimea lor pagine întregi, mărginindu-se a schimba pe ici, pe colo câte o vorbă, cel mult câte o propoziție; a luat imaginele telles-quelles și le-a transpus într-o deosebită ordine, presărând printre ele câte o propozitie a sa, care în genere se potrivește foarte puțin cu întregul pe care-l plagiază.

Deși Zola nu a avut un proces în fața justiției, cum prea ușor se putea să-l aibă dacă în locul prințului Bibescu era un autor mai puțin cavaler și mai interesat, totuși, a fost aspru judecat și pedepsit de opinia publică. S-a făcut un zgomot asurzitor în toată presa europeană; ziarele continentului și insulelor au aplicat pe rând lui Zola execuția paralelelor. N-avem loc a reproduce mai mult decât următoarea mustră — trecerea cuirasierilor pe puntea plutitoare de la Rémilly:

Bibescu:

...Droits sur leurs étriers, enveloppés dans leurs grands manteaux blancs, les cuirassiers passent silencieux; ils semblent portés par les eaux. Deux feux, allumés sur chacune des rives aux deux extrémités du pont, éclairent seuls de leur lumière blâfarde hommes et chevaux; leurs flammes se reflètent, d›une façon étrange, dans les casques brillants des cavaliers et donnent à ce spectacle quelque chose de fantastiqueetc.

Zola:

...Les feux brûlaient sur les deux rives... Debout sur les étriers, serrant les guides, les cuirassiers passaient, passaient toujours, drapés dans leurs grands manteaux blancs, ne montrant que leurs casques tout allumés de reflets rouges. Et l›on aurait cru des cavaliers fantômes, allant à la guerre des ténèbres, avec des chevelures de flammesetc...

Și așa, zeci de pagine.

Zola, încolțit din toate părțile, se hotărăște, în fine, să răspunză. El publică în Figaro un lung articol, în care caută să se scuze arătând că își ia documentele de unde le găsește. Mărturisirea se pierde în o grămadă de vorbe: e bine s-o extragem și să o dăm singură; ea poate sta de sine și fără atâta garnitură zolaică:

“...Unul dintre adjutanții generalului Douay, prințul Bibescu, a scris asupra mișcării corpului 7 o operă de o extremă însemnătate, de care m-am servit mult...

Mi s-a imputat cu asprime că am furat acea carte: asta este adevărat...”

De câteva zile a apărut Rome de Zola; e un enorm volum de 700 pagine; desigur, naturalistul n-a lipsit nici de asta dată să [se] documenteze cu profuziune. Dacă însă l-o fi împins care cumva păcatul să ciupească de la vreun prinț al bisericii, cum a ciupit de la prințul Bibescu, poate n-are să-i meargă tot așa de ușor: altu-i popa și altu-i soldatul.

---

a fost reprezentata de analiza materialului: trei straturi de roci diferite, dintre care ultimul un portelan special cu rol de protectie. Profesorul Chuvyrov a marturisit uimit ca acele placi nu puteau fi facute manual, ci cu anumite masinarii.

Testele efectuate au indicat faptul ca piatra are o vechime de circa 120 de milioane de ani si ca este imposibil ca lespedea sa fi fost sculptata manual, data fiind precizia liniilor. Cum a fost realizata aceasta lespede, de cine si care este scopul ei, ramane un mister.

3. Anii pierduti ai lui Iisus

Un mister greu de deslusit este acela al perioadei cuprinse intre 12 si 30 de ani din viata lui Iisus Hristos. Biserica sustine ca faptele din acea perioada nu sunt relevante pentru Biblie, prin urmare, au fost omise. Cu toate acestea, de-a lungul timpului, numeroase teorii au incercat sa afle ce s-a petrecut in toti acei ani cu Iisus Hristos. Una dintre cele mai raspandite sustine ca Iisus s-ar fi alaturat unei caravane care se indrepta catre Orientul Indepartat si ca, printre altele, ar fi trait si invatat alaturi de calugarii budisti timp de 6 ani.

Exista unele marturi care spun ca a luat calea orientului, mergand spre Irak si Pakistan, apoi pana in Tibet, unde a petrecut sase ani. Au fost sase ani de invataturi, Iisus intorcandu-se plin de pilde in Ierusalem. In 1887, exploratorul rus Nicholas Notovich a ajuns in Tibet, unde a descoperit o scriere veche de cel putin o mie de ani. In ea se vorbea despre un anume Issa, care a studiat printre calugari. Intrebandu-l pe lama ce inseamna Issa, acesta i-a raspuns «Iisus».

Notovich a scris si o carte intitulata «Viata secreta a lui Iisus». Mai mult, exista Bhavishya Maha Purana, o scriere indiana veche, in care Printului Casmirului relateaza despre intalnirea sa cu un om cu plete, imbracat in alb si foarte intelept, care spunea ca este nascut dintr-o virgina, nu este iubit de poporul sau si este fiul lui Dumnezeu...

4. Catacombele din Malta

Un alt mister mai putin cunoscut este legat de Malta. Mai precis, in 1902, aici a fost descoperit un complex de galerii subterane datand din perioada preistorica, mai precis de acum circa 3000 de ani. De atunci, locul a intrat in patrimoniul mondial UNESCO. Cercetarile aprofundate intreprinse au dezvaluit scheletele a mai bine de 30.000 de oameni - partea cu adevarat surprinzatoare, insa, este legata de dimensiunea craniilor acestora, mai mari decat ale oamenilor obisnuiti. Ulterior, povesti conform carora acestea ar fi ramasitele unei specii umane care traia in subteran, au inceput sa se raspandeasca.

5. Avionul vechi de mii de ani

India a fermecat o lume-ntreaga. De la noi, cele mai bune exemple sunt Eminescu si Eliade, care s-au contopit cu cultura indiana, cautand niste raspunsuri. Scrierile vechi sanscrite sau hindu contin informatii pretioase din toate domeniile, de la astronomie si pana la matematica. Anumite texte, vechi de mii de ani, vorbesc despre Vimana, o masinarie capabila sa zboare. Exista planuri detaliate, studii despre energia nucleara, despre electricitate, despre vortexuri cu ioni si invizibilitate.

Poate ar trebui sa ne uitam in trecut ca sa mergem spre viitor? Mai mult ca sigur. Textele descriu un avion nuclear, lucru imposibil pentru acele timpuri. Cu toate acestea, exista informatii despre Mohenjo-Daro, un oras care a fost ras de pe fata pamantului acum 3000 de ani. Studiile moderne au aratat ca acolo exista un nivel inalt de redioactivitate, iar oasele gasite sunt incarcate cu nivele mult mai mari fata de cele de la Hiroshima sau Nagasaki. Sa fi avut popoarele vechi de-a face cu energia nucleara?

METAFIZICA (4) – „NATURA UMANĂ” 100x80 cm

Constantin Popa

Caracteristica principală a naturii umane este lipsa libertăţii (pentru că nu se pot viola legile fizicii, suntem dependenţi de resurse şi în final murim), omul fiind închis într-o realitate materială limitată. Dumnezeu a creat cadrul necesar apariţiei omului, in urma evoluţiei (evoluţionism teist). Considerăm că nimic material nu a existat înainte de Big Bang, ci doar Dumnezeu care este infinit.

Din pricina anumitor concepte, precum omnipotenţa şi atotcunoaşterea lui Dumnezeu, se produce un conflict in ceea ce reprezintă problema logică a răului, enunţată prima data de Epicur astfel: dacă Dumnezeu ştia că răul va apărea, de ce nu l-a eliminat, sau de ce a creat viaţa? Nu face asta ca natura umană să fie victima creaţiei, iar responsabil de asta să fie Dumnezeu, ca şi creator? Ca răspuns, gânditorii creştini precum Sfântul Augustin, sau Vasile cel Mare, propun ideea „liberului arbitru”, astfel că răul se transferă alegerii greşite a creaturilor (precum Lucifer şi Adam), Dumnezeu apărând ca o fiinţa iubitoare care pune la îndemâna omului atât binele cât şi răul, pentru ca alegerea să nu fie una mecanică, ci din proprie voinţă. În sprijinul liberului arbitru vine şi gândirea filosofului Platinga, care consideră că deşi Dumnezeu este omnipotent, este posibil ca binele moral să nu existe fără răul moral, iar în ceea ce priveşte răul natural, consideră că este posibil logic ca fiinţe libere non-umane (demonii) să fie responsabile de apariţia lui. Însa, această ipoteză nu raspunde întrebării: este omul o victimă a creaţiei?, pentru că în acest caz natura umană este victima alegerii altor fiinţe, şi nu a alegerii proprii.

Rămânând în parametrii acestei gândiri, şi considerând că liberul arbitru este în natura lui Dumnezeu, atunci trebuie sa fie etern, dând naştere unui paradox, pentru că este absurd să consider că mântuirea aduce cu sine „viaţa veşnică” atâta timp cât liberul arbitru este etern, pentru că cei mântuiţi au în continuare posibilitatea să alegă răul în paradis, un rău cauzator de moarte eternă, deci liberul arbitru nu este etern. Si, atunci de ce răul are consecinţe eterne prin moartea veşnică survenită în urma Judecăţii de Apoi, dacă răul are existenţa limitată la viaţa materială? De ce un lucru finit (răul) are consecinţe infinite? Pe de altă parte considerăm că natura umană este păcătoasă prin definiţie, însa sperăm (prin mântuire) la o lume cu o predispoziţie mai mică spre păcat. Întrebarea care se ridică fiind: de ce a fost nevoie de lumea cu predispoziţie ridicată spre păcat când se putea o lume (pe care oricum o dorim, esenţa religiilor fiind salvarea omului din viaţa materială şi paradisul etern), liberă, cu o predispoziţie spre rău mai mică, precum a fost lumea înainte de păcat, sunt „lumile necăzute în păcat” (Iov 1, 6-7) şi va fi paradisul (răul natural fiind exclus, din moment ce este absurdă ideea că în rai ar mai putea exista suferinţă si moarte, spre exemplu). Cu alte cuvinte, pentru ce există răul fizic (moartea, boala, suferinţa, cutremure, epidemii, etc), dacă liberul arbitru poate să funcţioneze fără el? De ce Biblia, referindu-se la crearea omului şi problema răului susţine: *„L-ai făcut pentru puţină vreme cu puţin mai prejos decât îngerii, l-ai încununat cu slava şi cinste…”* (Evrei 2.7). Acest „mai prejos” înseamnă mai vulnerabil, mai predispus la cădere, comparativ cu alte fiinţe din Univers, omul devenind prin asta cobai al unui experiment cosmic?

O altă problemă adusă liberului arbitru este ca nu Eu am ales să ma nasc într-o lume a răului, în care există boală şi suferinţă, ci am ajuns aici prin „violarea” liberului meu arbitru transcendental, ceea ce ma face să consider că liberul arbitru are atribuţii limitate la realitatea materială, nefiind transcendental, viaţa, în acest caz având un alt scop decât mântuirea celor drepţi şi condamnarea păcătoşilor. Teologi precum Sf. Augustin, Sf. Vasile cel Mare, Sf. Grigorie de Nyssa, considerau că răul nu există, ci este doar absenţa binelui (privatio boni), prin urmare nefiind creat de Dumnezeu, însa permis pentru a produce un bine mai mare. Continuând aceasta idee, Leibniz, considera că trăim în cea mai buna lume posibilă, în timp ce Schopenhauer, Freud sau Nietzsche îl contrazic, considerând natura umană ca sclavă a dorinţelor, care neputând fi împlinite produc suferinţă. Criticând şi eu idea lui Leibniz, consider că natura umană ar fi putut fi liberă şi fără existenţa răului fizic, şi că viaţa materială este o continuă luptă pentru supravieţuire într-o lume a hazardului.

Contrar filosofiei liberului arbitru se întâlneşte Determinismul, care afirmă că orice eveniment fizic, inclusiv gândirea şi acţiunile omului, este determinat în mod cauzal de un lanţ neîntrerupt de cauză-consecinţă nefast. Determinismul biologic, genetic, psihic, ambiental sau educaţional, face ca natura umană să nu fie atât de liberă, ci foarte puternic influenţată de circumstanţe care sunt mai presus de presupusul autocontrol şi libertate dat de liberul arbitru. Există şi o formă de echilibru între cele două teorii, denumită Compatibilism, care îşi are originea în filosofia lui David Hume, considerând că omul este liber doar atunci când voinţa lui este determinată de propriile convingeri, propriul caracter, propriile dorinţe. Determinismul în această situaţie este necesar pentru liberul arbitru, pentru că dacă acţiunile nu sunt determinate de concepţiile mele, de convingerile mele, de dorinţele mele, nu pot considera că acţiunile sunt libere şi personale. Se impune o diferenţiere în conceptul de alegere. Pe de o parte este alegerea metafizică, transcedentală, din afara existenţei, dincolo de viaţa materială, la care noi nu am participat, pentru că nu am ales liber sa ne naştem, iar pe de altă parte este alegerea existenţei materiale, cotidiene, pe care o facem din necesitatea supravieţuirii, această alegere fiind liberul arbitru si se înfăptuieşte prin voinţă.

Am văzut că noţiunile de suflet preexistent, şi liber arbitru etern sunt false, pentru că sunt doar consecinţe ale lumii materiale, am văzut deasemenea că şi determinismul este limitat la lumea materială, pentru că un determinism metafizic - predestinaţia, ar însemna controlul lui Dumnezeu asupra vieţii, şi deci lipsa absolută a liberului arbitru, fapt pe care îl considerăm fals. Aşadar, liberul arbitru este propriu naturii umane, a realităţii materiale şi stă la baza moralului, la baza supravieţuirii, interacţiunii si armoniei dintre fiinţele raţionale. Animalele nu au liber arbitru şi nici moral, pentru că diversitatea biologică este o consecinţă a luptei pentru supravieţuire (selecţia naturală), şi nu o consecinţă a alegerii prin raţiune şi voinţă.

Natura umană trebuie dezgolită de aparenţe si descătuşată din lanţurile percepţiilor senzoriale, iar prin intermediul raţiunii putem cunoaşte ca suntem „marionetele” simţurilor, dorinţelor si determinismului genetic, biologic, psihologic, cultural, religios şi social, şi că liberul arbitru chiar dacă creează voinţa la randul lui este limitat. La un nivel superficial ne ajută să fim proprii „stăpâni”, să luam decizii proprii in funcţie de necesităţile supravieţuirii, însa la un nivel profund voinţa este redusa la nefiinţă. Spre exemplu, putem să alegem prin voinţă liberă ce să mâncăm, însa nu putem alege să nu mâncăm deloc, astfel că, oricâtă voinţă am avea nu putem lupta împotriva limitarii naturii umane.

Constantin POPA
1 iulie 2012

Seria „Condiţia umană” este împărţită în: „Hazardul şi naşterea angoasei” şi „Metafizica”. Aceasta divizare sugerează faptul că în timp ce în prima parte se stabilesc problemele existenţei umane, în partea a doua se încearca cautarea raspunsului şi sensului existenţei, pentru asta fiind nevoie de introspecţie în Metafizică.

„Metafizica” este o serie de şase tablouri, făcând parte din „Condiţia umană”. Este încercarea de a da un răspuns la problemele apărute în Hazardul şi naşterea angoasei, şi anume lipsa sensului existenţei, lipsa vreunui control transcedental asupra vieţii (providenţă) şi a determinismului genetic, biologic, psihologic şi social. Metafizica în viziunea lui Constantin Popa este necesară pentru a da un altfel de răspuns decât cele propuse de nihilism şi religie, care au „dezbrăcat” omul de demnitate, reducându-l sau la accident sau la "cerşetorul" graţiei divine. Metafizica este limitată, şi Constantin Popa nu încearcă să faca o introspecţie în incognoscibil, în Absolut sau Dumnezeu, ci încearcă să înţeleagă cum aceste concepte (pe care chiar dacă nu le putem cunoaşte, le putem intui) pot ajuta la eliberarea din lanţurile angoasei prin enunţarea unui scop al existenţei.

***

*Artistul Constantin Popa s-a născut în comuna dâmboviţeană Runcu în 1979, schimbând în 2001 decorul inocenţei cu cel al eforturilor pentru integrare în provincia spaniolă Alicante. Anii petrecuţi în stadiul tranziţiei au insemnat o perioadă de puternică preocupare filosofică, de gestaţie artistică, dând naştere pe panză unei fuziuni între artă şi filosofie. Studiază pentru un an pictura la Scoala Municipală de arte frumoase- Alcoy. In 2005 decide să studieze Istoria Universală la Universitatea Ovidius din Constanţa, aprofundând domeniul de studii în cadrul Universitaţii Autonome din Madrid, unde studiază masterul de Istorie Contemporană. Astfel mutarea în Madrid îl aduce în contact cu elita culturală romanească, concentrată în jurul Espacio Niram. Pe parcursul anilor, aşa cum artistul a aratat în expoziţii ca cele din sediul UNESCO Alcoy, galeria Nicole- Blanco, Institutul Cultural Român - Madrid, sau Ambasada României din Madrid, ideile prind conturul culorii într-un mod ce nu te poate lăsa fără întrebări. Din acest sincretism de talent, sentimente, framântare şi vopsea, apare ultima serie a artistului, „Condiţia umană”. Seria dă formă sistemului filozofic pe care Constantin Popa l-a conceput ca raspuns la intrebarile născute din confruntarile cu existenţa. Fiecare tablou ilustrează un concept filosofic, provocând la gândire aşa cum se va observa în continuare.***(George ROCA, Rexlibris Media Group, Sydney, 2012)***

FILOSOFIA, SUMAR BIOGRAFIC: NAE IONESCU (1890-1940)

Gheorghe Apetroae

Nae Ionescu - filosof, logician, profesor universitar şi jurnalist - de orientare filosofică existenţial - "trăiristă", cu aplecare asupra definirii logicii din perspectiva istorică şi explorării metafizice a misticismului şi iraţionalismului . S-a născut la Brăila, la 16 iunie 1890 . Urmează studiile primare şi liceul, mai puţin ultimul an, în oraşul natal, implicându-se în activităţi socialiste, după apropierea sa de scriitorul francofil Panait Istrati. Este acuzat de "republicanism naţional" . Urmează cursurile Facultăţii de Litere şi Filosofie, cu specializarea în filosofie şi le încheie în anul 1912, la Universitatea din Bucureşti, prin susţinerea licenţei cu teza " Istoria argumentului ontologic". Debut publicistic, în anul 1909... Colaborează , între anii 1911-1916, la publicaţia "Studii filosofice", denumită ulterior " Noua Revistă Română... La 23 ianuarie 1911, la Societatea Studenţilor în Litere conferenţiază despre "Literatura celei de a IV proporţionale: Sărmanul Dionis de Eminescu, conferinţa fiind publicată în Noua Revistă Română", cu apariţia la 22 februarie 1911, şi prin care încearcă să identifice sensul cunoaşterii în filosofia trăirii "trăiriste". .. La 23 septembrie 1912 publică în "Noua Revistă Română", sub pseudonimul Mihai Tonca, " Preocupările filosofice ale geometrului Poincare", o abordare theoretic-epistemologică asupra categoriei filosofice de "cunoştinţă"... În anul 1913 se căsătoreşte, la Iaşi, cu Elena-Margareta Fotino, iar în anul 1914 primeşte o recomandare din partea lui C.Rădulescu-Motru pentru un ajutor din partea Fundaţiei Universitare "Carol I" pentru pregătirea tezei de doctorat privitoare la filosofia lui Kant. Îşi desăvârşeşte studiile de filosofie în Germania şi în anul 1919 îşi susţine doctoratul în filosofie la Universitatea din Munchen, cu profesorul de logică şi filosofie comparată, Baumker, cu teza " Die Logistik als Versuch einen neunen Begrundung der Mathematik"(Logistica ca o nouă încercare de definire a matematicii). Întors în ţară, în anul 1919, fucţionează pentru scurt timp ca profesor şi director la Liceul militar " Mănăstirea Dealu" , fiind chemat la Universitatea din Bucureşti şi numit asistent la catedra de Logică şi Teoria cunoaşterii a profesorului Constantin Rădulescu-Motru. Îşi prezintă discursul inaugural în activitatea universitară, cu comunicarea-lecţie " Funcţiunea epistemologuică a iubirii" ("Izvoare de filosofie I, 1942)... Între generaţiile de studenţi care trec pe la această catedră în care activa profesorul asistent, cu o viziune filosofică şi o logică insolite, cu deschideri şi direcţii apollinice în gândire nae- ionesciene, îi vom găsi ca studenţi pe Mircea Eliade, Constantin Noica, Emil Cioran, Mihai Şora, D.C. Amzăr, Mircea Vulcănescu, Jeni Acterian, Constantin Floru ş.a... În perioada 1919 - 1925 devine redactor la "Noua Revistă Română", condusă de C. Rădulescu -Motru şi colaborează cu articole interesante la revista "Ideea europeană" condusă de C. Rădulescu-Motru, director, alături de Tudor Vianu, Octav Onicescu, Dimitrie Gusti, Ştefan Neniţescu, Emanoil Bucuţa, Cora Irineu şi Mircea Florian... În anul 1922, publică în Gazeta Matematică studiul "Comentarii la un caz de intranzienţă a conceptelor matematice", pentru care obţine în anul 1923 Premiul de filosofie matematică. În anul 1924, în luna iulie publică în revista "Ideea europeană" studiul politic " Cum se pregăteşte revoluţia", iar în cadrul Cursurilor de vară de la Vălenii de Munte (15 iunie- 15 august) ţine prelegerea " Contribuţia latină în filosofie". În noiembrie 1924 publică în "Gândirea" disertaţia "Individualismul englez", cu o formulă personală de cuvânt introductiv la o traducere din Herbert Spencer, intitulată " Individul împotriva statului", apărută la Ed. Cultura Naţională,1924, traducere efectuată de Olimpiu Ştefanovic i- Svensk ("Gândirea", an IV, nr.2, 15 noiembrie 1924) şi deschide, în aceeaşi perioadă, cursul universitar de Istorie a logicii (Înştiinţare Floru Andronic, Univ. din Bucureşti,1925). În anul 1925 îşi definitivează cursul de"Istorie a Logicii", apoi deschide cursul universitar de" Filosofie a religiei" (Editori: Teodor Ionescu, Floru Andronic, Bucureşti,1925). Tot în prima parte a anului 1925 îşi va susţine examenul de docenţă cu prof. univ. C. Rădulescu Motru (preşedinte), din comisie făcând parte şi P.P. Negulescu, Dimitrie Gusti şi T. Ziegler, iar din luna iunie a anului 1925 lucrează ca docent universitar de Istoria Logicii şi Metafizică. În noiembrie 1925 deschide la Facultatea de Litere şi Filosofie din Bucureşti cursul universitar de " Teoria cunoştinţei" şi cursul universitar de " Metafizică", cu tema Problema salvării în " Faust"...(Teodor Ionescu, Floru Andronic, note stenografice, Universitatea din Bucureşti, 1926 ...) La 1 ianuarie 1926 este numit profesor-conferenţiar definitiv de Istoria logicii, iar la 24 ianuarie a aceluiaşi an ţine conferinţa "Misticii italieni", sub egida Institutului de Cultură Italiană din Bucureşti. La 18 februarie ţine conferinţa "Charles Piguy", în ciclul consacrat literaturii franceze, organizat de gruparea bucureşteană "Poesis" iar la 20 februarie 1926 ţine conferinţa "Filosofia regionalismului cultural" la Bilioteca "Petre Armencea", în cadrul Cercului de studii şi cercetări al oraşului şi ţinutului Brăilei. La data de 29 mai 1926 încheie cursul universitar de "Teoria cunoştinţei metafizice" (Teodor Ionescu, Floru Andronic, note stenografice, Universitatea din Bucureşti, (Litografia Constanţa Dumitrescu,1927).

Din luna mai a anului 1926, colaborează şi apoi conduce personal ziarul "Cuvântul", la paginile căruia va gravita cu articole un grup valoros de tineri intelectuali români, adunaţi în jurul său, printre care: Mircea Eliade, Mircea Vulcănescu, Mihail Sebastian, Emil Cioran ş.a... În anul 1928, după moartea lui Titus Enacovici, devine proprietar şi director al ziarului "Cuvântul". Este momentul propulsării sale depline în publicistică şi promovarea în paginile acestei publicaţii a articolelor cu teme de filosofie, de etică şi de teologie , un mijloc efficient de implicare în politica românească interbelică, transformând publicaţia sa într-o tribună monarhică, în favoarea revenirii la tron a regelui Carol al II-lea. Urmare a susţinerii revenirii regelui, filosoful Nae Ionescu devine pentru un scurt timp o persoană apropiată lui Carol al II-lea şi un membru de seamă al camarilei regale.

În anul universitar 1928-1929 definitivează cursul "Metafizica ,I, Teoria cunoasterii metafizice. 1. Cunoaşterea imediată (editori: C.Floru, C. Noica, Mircea Vulcănescu (Bucureşti, M.O. şi Imprimeria Statului, 1942)...

În anul universitar 1929-1930 a reuşit să definitiveze al doilea curs de "Istoria logicii", cu un cuvânt înainte de Vasile Băncilă şi cu o introducere de Mircea Vulcănescu şi Constantin Noica (Bucureşti, M.O. şi Imprimeria Statului, 1941)... Tot în anul universitar 1929-1930 definitivează cursul universitar "Metafizica II. Teoria cunoaşterii metafizice. 2.Cunoaşterea mediată , cu un cuvânt înainte de editorii: C.Floru, C. Noica, Mircea Vulcănescu (Bucureşti, editura Remus Cioflec, 1944)...

La 1 ianuarie 1930 este numit profesor titular, prin Decretul Regal nr. 4456, din 31 decembrie 1929, urmând profesorului Constantin Rădulescu-Motru la Catedra de Psihologie şi Pedagogie a Institulului Universitar de Educaţie Fizică Bucureşti.

La Facultatea de Litere şi Filosofie, Nae Ionescu predă, în anul 1930-1931, cursul de "metafizică II" şi "Istoria metafizicii ca tipologie a culturii"(D.C. Amzer şi Dem. N. Vasilescu, Bucureşti, 1931).

La 1 iunie 1930 candidează pentru Camera Deputaţilor la Brăila, din partea Uniunii Naţionale şi este ales în Parlamentul României .

În perioada legislaturii sale, în anul universitar 1932-1933 predă cursul universitar " Din metodologia logicei. Analogia" şi cursul universitar "Metoda statistică cu aplicaţie la psihologie, sociologie şi pedagogie", iar în anul universitar 1933-1934 predă cursul "Logica ştiinţelor exacte". De asemenea, în ianuarie 1934 , Nae Ionescu realizează o notă introductivă, la Immanuel Kant, "Critica raţiunii practice", cu o prefaţă realizată de C.Rădulescu -Motru, în traducerea Dumitru Amzăr şi Raul Vişan (Bucureşti, Ed. Institutului Social Român, 1934) .

Apropierea sa de Mişcarea Legionară, la mijlocul deceniului 2 -3, îl va depărta de palatal regal şi i se vor deschide , de mai multe ori, în anul 1934 şi anul 1938, porţile temniţelor, din ordinul celui pe care îl susţinuse, Carol al II-lea...

(continuare în nr. viitor)

Poveşti româneşti la Viena: geniu, crime, război, mari finanțe

Cristina Maria Vlasin

Apariţia ghidului bilingv „Românii de pe Ringstrasse: trasee de ieri prin Viena de azi" este „un instrument care valorizează pozitiv prezenţa românească în capitala Austriei şi modifică în bine percepţia publicului faţă de noi", spune autorul Gabriel Kohn. Lucrarea vine, în acelaşi timp, să umple un gol. „Viena este multiculturală. Diversele comunităţi care trăiesc aici şi-au realizat astfel de prezentări identitare. Există un ghid cehesc al Vienei, unul italian, altul turcesc. La noi s-au scris unele lucrări despre relaţiile dintre români şi austrieci dar numai la modul academic. În cele din urmă, trebuie spus că ne adresăm turiştilor curioşi să descopere acest oraş şi care, pentru asta, se înarmează cu broşuri sau cu ghiduri", explică autorul. Lucrarea contribuie la corectarea percepţiei adesea negativă pe care o au unii europeni faţă de România: „peisajul vienez nu e populat de figuri culurale autohtone, ci de români veniţi la shopping sau de conaţionali care aparţin unor pături mai sărace". De asemenea, cu ajutorul acestei lucrări, comunitatea românească din Viena îşi poate cunoaşte oraşul şi altfel decât ar putea-o face colindând muzeele.

Numeroşi români s-au format sau au cunoscut faima mondială în fosta capitală de imperiu. Pe ei, dar şi locurile pe care le-au frecventat vi le prezintă Gabriel Kohn în lucrarea Ghidul cultural bilingv „Românii de pe Ringstrasse: trasee de ieri prin Viena de azi".

Între 1879 şi 1881, Ciprian Porumbescu a urmat cursurile Conservatorului vienez şi a studiat totodată filozofia. La numai şapte ani, George Enescu a luat drumul Vienei, unde a studiat cu prestigioşi profesori la Conservator. Directorul Operei de Stat din capitala Austriei a fost românul Ioan Holender, care a doborât recordul de longevitate în fotoliul de conducător al faimoasei Case de pe Ring. Scriitori definitorii pentru cultura română şi-au făcut veacul pe Ringstrasse. Ioan Slavici a ajuns la Viena în 1921.

Aici sunt concepute primele sale lucrări - un basm, Zâna Zorilor şi eseul Studii despre maghiari. Titu Maiorescu a urmat timp de şapte ani (1851-1858) cursurile Gimnaziului Academic şi ale Academiei Tereziene, pe care a absolvit-o la 18 ani ca şef de promoţie. Lucian Blaga a obţinut aici titlul de doctor în filozofie cu o teză despre Cultură şi cunoştinţă. Patru plăcuţe comemorative (plasate pe Dianagasse, Kollergasse, Adamsgasse şi Porzellangasse) amintesc de diferitele locuinţe în care a stat Mihai Eminescu în perioada studiilor vieneze, între anii 1869-1872.

Asta este însă partea văzută a icebergului inteligheņţiei româneşti. Alte şapte biografii excepţionale - mai puţin cunoscute publicului - au acelaşi numitor comun: originea românească şi Viena ca reperul cel mai înalt al carierei lor.

Actriţa curţii imperiale vieneze

Agatha Bârsescu a primit prin decret imperial titlul de „actriţă a Curţii Imperiale", iar consacrarea definitivă la Viena a fost însoţită de gratitudinea României: Regele Carol I i-a conferit un înalt ordin pentru succesele artistice obţinute în străinătate. Drumul Agathei Bârsescu a început în jurul anului 1860. A fost educată la un pension condus de călugăriţe la Sibiu, a urmat apoi Conservatorul din Bucureşti şi şi-a încheiat pregătirea artistică la Viena.

După o scurtă perioadă petrecută la Teatrul German din Berlin, a debutat în 1883 la Burgtheater, unde a petrecut cei mai importanţi şapte ani ai carierei sale până în 1890. Ordinul oferit de Carol I nu a rămas singurul contact cu cercurile regale de acasă: în 1896 Agatha Bârsescu a jucat rolul principal în Ullranda, piesă semnată de regina-poetă Carmen Sylva, pe scena teatrului Raimund din Viena. De numele Agathei Bârsescu se leagă şi premiera uneia dintre lucrările importante pentru istoria teatrului românesc, cea a piesei Vlaicu Vodă, scrisă de Alexandru Davila. Marea actriţă a interpretat în 1902 unul din rolurile principale. În 1925, Agatha Bârsescu a revenit definitiv în România, unde a predat la Conservatorul de Artă Dramatică din Iaşi până la moartea ei, pe 22 noiembrie 1939. Strada pe care se află Teatrul Naţional şi Opera din Iaşi îi poartă astăzi numele.

Amicul lui Brahms

Eusebie Mandicevschi a sosit la Viena din Cernăuţi şi a devenit vienez. S-a adaptat spaţiului germanic în asemenea măsură încât ajunsese să le trimită fraţilor săi scrisori în germană. Cu toate acestea, fiul de preot ortodox nu s-a dezis niciodată de bagajul cultural românesc cu care venise. Dimpotrivă: din Viena, a contribuit decisiv la dezvoltarea muzicii corale româneşti din ultimele decenii ale secolului al XIX-lea. A avut o adâncă legătură de prietenie cu Brahms, care a ţinut aproape o viaţă, deşi compozitorul nu era tocmai renumit pentru amabilitatea arătată contemporanilor săi. Eusebie Mandicevschi a fost între 1887 şi 1896 bibliotecar şi arhivar al celebrei „Societăţi a Prietenilor Muzicii". A arhivat şi a salvat operele maltratate ale unor compozitori renumiţi precum Haydn, Schubert şi Brahms. A murit în 1929 la Viena, fiind aşezat într-un mormânt de onoare din Cimitirul Central vienez.

O stea demnă de Hollywood

Numele Maria Cebotaru îl poartă azi străzi din Viena, Salzburg, Dresda, Burgas şi Chişinău. E numele unei personalităţi artistice ieşite din comun şi al unei mari vedete a timpului său. Cebotaru s-a născut la Chişinău, la 10 februarie 1910, iar biografia ei seamănă cu un scenariu hollywoodian. Studentă la Conservatorul din Chişinău la numai 14 ani, se căsătoreşte la doar 16 ani cu actorul şi contele rus Alexander Vyroubov, directorul unui teatru moscovit, cu trei decenii mai în vârstă decât ea. Fără să stea pe gânduri şi împotriva voinţei părinţilor, îl urmează pe conte la Moscova, Paris şi Berlin. Ajunsă în Germania, tânăra este rapid remarcată de către directorului Operei de Stat din Dresda, Fritz Busch, care îi oferă pe loc un contract pe trei ani. Debutează la 21 de ani în rolul lui Mimi din Boema, de Puccini, cu un succes răsunător care îi deschide calea spre marile scene lirice. Bruno Walter o angajează pentru Festivalul de la Salzburg, cântă la Berlin sub bagheta marilor dirijori Toscanini şi Furtwängler, iar prestaţiile ei în operele lui Mozart şi Richard Strauss ajung legendare.

În paralel, popularitatea de care se bucura îi netezeşte calea către cinema. Maria Cebotaru joacă în aproape o duzină de filme, nu toate excepţionale, dar de succes, alături de multe dintre vedetele epocii. Statul român i-a acordat distincţia regală Coroana României în grad de Comandor. Marea soprană s-a stins răpusă de cancer la numai 39 de ani.

Prins de urgia războiului

A studiat la Conservatorul din Bucureşti şi a debutat răsunător pe scenele româneşti. După alte câteva stagiuni de succes, Mihai Popescu a studiat la celebra şcoală de actorie vieneză a regizorului Max Reinhardt, considerată cea mai bună a vremii. Pentru artistul român au urmat şapte ani de actorie în limba germană şi o serie de angajamente prestigioase în Jedermann, de Hugo von Hofmannsthal şi Faust, de Goethe. După o scurtă perioadă în care a revenit pe scena Teatrului Naţional din Bucureşti, Mihai Popescu se afla la Viena în momentul în care România a întors armele împotriva Germaniei, ceea ce l-a transformat în inamic. Arestat de Gestapo, Popescu a fost internat într-un lagăr de concentrare din care a fost eliberat un an mai târziu de trupele britanice. A revenit în ţară după război şi a murit în anul 1953, la 44 de ani, în urma unei operaţii pentru îndepărtarea unei tumori.

Caruso din tranşee, ucis din gelozie

În timpul celei de-a douăsprezecea bătălii de pe Isonzo, în 1917, în tranşeele din partea austro-ungară a frontului se afla şi tânărul locotenent-major Traian Grozăvescu, născut la Lugoj în 21 noiembrie 1895. Într-un moment de acalmie, tânărul ofiţer a început să cânte în mijlocul tranşeelor Ave Maria, de Bach-Gounod. Camarazii l-au aplaudat frenetic, iar dinspre frontul italian au răsunat chiar strigăte de „Vivat austriaci!". Astfel s-a petrecut debutul celui care avea să devină peste nu multă vreme „un Caruso austriac".

După trei ai la Opera din Cluj, în 1922 a repurtat un succes răsunător la Opera Naţională din Budapesta şi i se oferă şansa de a studia cu Franz Steiner la Viena. Ascensiunea sa ameţitoare a continuat şi a devenit o vedetă de prim rang a epocii. A apărut pe scenele lirice din Praga, Budapesta şi Berlin - unde i-a fost propus în 1926 un contract. Tenorul avea să moară ucis de propria soţie cu un foc de revolver, într-un acces de gelozie. Aceasta

Povestioara de Crăciun

Adriana Moscicki

Dinspre sat se ridică tropăit de paşi în zăpadă.Căluţul alb de porţelan necheză uşor şi vessel -Iiiihaaaaa!ce zăpadă minunată! În coamă îi jucau stele de staniol şi în coadă legată mare fundă roşie !oare sub ce pom mă voi aşeza ????....se întreba visător.Îmi doresc o fetiţă destul de năzdrăvana să călărească ţinându mă în palmele ei şi să mi spună duois (dar destul de convingător)-dio dio căluţul meu fermecat!hai să zburăm ca n poveşti!Aşa gîndi şi scutură coamă lungă.Din stele mii de lumini săgetară întunericul şi zări cu coadă ochiului ghemotoace mici în zăpadă.Hei?cine sînteţi voi şi pe cine aşteptaţi aici în drum????

Hau hau se gudurau la picioarele lui ghemotoc alb şi pufos şi ghem smotocit tot pătat de sus pînă jos! Miau -miau ridică drept în sus codiţă felină languroasă.

Ahhh,sînteţi mai mulţi???şi ce faceţi voi aici,mă rog frumos???

Hmm,îşi drese glasul felină -sînt Ducesa şi lăbuţele mi au îngheţat.Stăm cam de multişor aici la margine de sat!Moşu e cam hăbăuc şi am căzut din sac! Acum aşteptăm să se ntoarcă din drum..ne aşteaptă copilaşi!

Hau hau se răţoi puful alb numai ochi albaştri senini şi frumoşi-Sînt Blue! Ştiu că mă aşteaptă o Mami bună şi iubitoare şi mi e cam foame....Hau bau-zise atunci ghemotoc pătat!De mine aţi uitat?? eu sînt catelandra tandră şi a nimănui....în sac m am furişat de prin sat..şi nici n am nume,dar e seară de Crăciun...ştiu şi eu,am botic pătat poate o să capăt pâine şi un pat! Dar tu cine eşti ?că n am văzut pe drum cai aşa ca tine! Am văzut cai mari şi fornăind pe nări şi dând din copite...păzea,trebuie să te fereşti,altfel te fac una cu pămîntul!

Hmmm...gândi căluţul de porţelan ....căci era un căluţ gânditor ..eu m am născut pe o roată sub mâini frumoase de bărbat..m au modelat şi într un cuptor m am uscat şi n glazură m am bălăcit , cu flori şi fluturi m am îmbodobit ...eu sînt cadoul de Crăciun !Desigur voi ajunge la o fetiţă năzdrăvana să alergăm printre perne şi draperii ! sau poate voi sta cuminte pe o etajeră şi o Doamna frumoasă mă va şterge de praf cu un pămătuf şi mă va gâdili şi eu voi strănută!Dar ea nu o să audă!oamenii mari nu mai înţeleg,doar copiii ştiu să vorbească limba noastră! Şi dacă ajung la vreun zvapaiat... cad şi mă sparg.... şi atunci m am revoltat şi din sac am scăpat! Apoi mi a părut rău şi am zis să aştept ....poate Moşul vine şi mă adună în cutie înapoi!

(artist Julia Burns)

Ahhhhhh...hau -miau rostiră într un glas -tu eşti că noi! Eu zic să ne jucăm puţin să nu îngheţăm!

Ihaaa ,da ,da da!!! răspunse căluţul! de a ce ne jucăm aici pe nserat???

Offff,nu ştiu ,eu sînt firavă şi fină! dorm pe o pernă şi torc în surdină!zise Ducesa şi roti ochi pe sub gene şi codiţa se ridică drept spre stele!

Hau hau -eu sînt căţel de neam ales,ştiu să trag sanie şi dorm în zăpadă fără tocmeală! dar aş vrea o Mami aşa,iubitoare,să mergem în lesă pe trotuar la plimbare.

Hau -bau,zise cateau pătată ,eu ştiu să mă joc de a căutat mâncare prin sat şi de a gudurat...dar ştiu să mă tem de mâini şi picioare şi alte animale muşcătoare....m aş juca de adevărat cu mâini iubitoare ,să mă mângâie pe creştet şi să mă apere şi să stăm în soare.....

Uffff ,voi nu sînteţi jucării,voi nu ştiţi să va jucaţi???!!! eu ştiu să fiu în palme purtat şi poate apoi în pat aruncat sau în nisip uitat..sau căţărat pe vreo pernă înflorată dorm şi sforăi noaptea toată..ah ,dar se aude sania cea mare ! haideţi să sărim cu toţii pe patru picioare şi să strigăm cu voce mare..Moşu e de ureche cam tare!

Mosuleeee...hau miau bau.....!!!!!!!!!

Huooooooooooo........se auzi scartit de frîne!Sania opri pe loc şi renii fornăiau şi pufăiau ! Ahhhh,năzdrăvănii lui Moşu,hai sus în cutie cu voi,am drum lung şi noaptea e în toi!

Blue!!!-present

Treci în Cutie-uite pe ea Simona scrie!

Ducesa!-Miaaaaaauuuuuuuuu… răspunse mieros-ahh,dragă Moşului ,tu stai aici pe perniţă,tu mergi la Regina fetiţă!

Căluţ de porţelan înflorat!-ihaaaa se auzi nechezat! Tu nu ai nume,mergi la o poetă copila să te plimbi prin cuvinte şi poezii ...şi să faci năzdrăvănii!

Hau bau ...hau bau ..hau bau....latră atunci ghemul pătat.

Hmmmmm...pe dumneata de unde te am scăpat???se minuna Moşu ..uff,sînt cam uituc,hai vino,găsim o căsuţa în burg. Eşti frumuşica şi toată pătată ,ţi aş spune Spottie..ştiu eu o fată !

Toată lumea prezentă?????? daaaaa.......se auzi din sanie în fel de fel de limbi-de păpuşi,de pisici,de căţei,de giraffe, de raţe şi de urşi de trenuri, de maşini brum brum.......ce hărmălaie şi n lumina mare renii aprinseră un bec în nară şi porniră în gallop de aer prin ţară!

Hooooo hoooo hooooo!!!!!!!Se umplu cerul de strigăt voios...la geamuri ard lumini,copiii dorm frumos şi peste lume se lasă aşteptare........în vis trece Moşul cu dar pentru fiecare.

---

a fost, ulterior, achitată.

Privilegiul de a emite banconote

Zenovie Constantin a fost fiul mijlociu al înstăritului negustor sibian Constantin Hagi Pop. Afacerile tatălui mergeau de minune, iar planurile sale în privinţa celor doi fii erau, de asemenea, bine calculate. Firma Pop derula deja de câţiva ani afaceri profitabile în capitala habsburgică, astfel încat Zenovie a fost trimis la Viena să studieze economia şi dreptul. În urma unei călătorii de afaceri care îl purtase pe la Paris şi Londra, acesta a decis să intre în afacerile bancare. Succesul a fost răsunător şi i-a adus în cele din urmă titlul nobiliar de baron Von Böhmstetten şi postul de director al Băncii Naţionale a Austriei din impunătoarea Herrengasse, fondată în 1816. Privilegiul cel mai important al acesteia era dreptul exclusiv de a emite bancnote.

„Ghidul, o premieră"

Directorul ICR Viena, Carmen Bendovski, spune că ghidul reprezintă şi el o premiera în peisajul publicistic vienez pentru că se abate de la tradiţia monografiilor Vienei maghiare, ceheşti, evreieşti, turceşti. „Este primul ghid turistic, realizat grafic de un reputat designer austriac şi este scris la patru mâini, prin <>, de directorul adjunct al ICR Viena şi purtătorul de cuvânt al Abaţiei Klosterneuburg. In avanpremieră, la sfârşitul anului 2010, ghidul a fost lansat pentru un grup de oameni de cultură, jurnalişti, oficialităţi şi artişti, printr-o plimbare pe urmele românilor din Viena, cu trăsurile! Si aceasta, cu riscul repetării, o premieră absolută, nu doar pentru că invitaţii austrieci nu ştiau ce român de vază a învăţat la Gimnaziul Theresianum, ci pentru că... absolut niciunul dintre ei nu îşi contemplase vreodată oraşul prin fereastra unei caleşti, printre aburi de ţuică fiartă, la minus 20 de grade."

În trecere prin capitala Austriei

În lucrarea sa „Românii pe Ringstrasse: trasee de ieri prin Viena de azi", realizată cu sprijinul Institutului Cultural Român, Gabriel Kohn aminteşte şi numele altor români asupra cărora capitala Austriei a lăsat o amprentă identitară remarcabilă.

Nichifor Crainic, teolog, poet şi filosof, creator al curentului gândirist, a urmat între 1920 şi 1922 cursurile Facultăţilor de Teologie Catolică şi de Filosofie ale Universităţii din Viena.

Alexandru Flechtenmacher a studiat în Austria compoziţie şi vioară, devenind primul compozitor de operete din România.

Elena Asachi a fost prima compozitoare care a reuşit să se impună în România într-un domeniu rezervat în mod tradiţional bărbaţilor.

Ildiko Szabo Raimondi, una dintre sopranele de frunte din lume, a performat la Opera Populară din Viena.

sursa: romanialibera.ro

DIANA TEODOR

Melancolie

Se-așterne toamna peste
noi,
Si curg din norii grei,
vechi ploi,
Pe frunze galbene, merg
trist,
Și vântul strigă pe furis.

Și florile-au plecat in
lume,
Când din vazduh ajung jos, brume,
Când iarba, s-a ascuns niciunde,
Răceala iernii s-o   înfrunte...

Și inima se zbare-n ceața,
Ce-n lume,se alintă-n, toamnă,
Și-n lacrimi grele, de la- un cer,
Ce plânge astăzi,efemer.

MIHAI MERTICARU

CINCI SONETE

POVAȚĂ

Cincizeci de nimfe te
urmăresc, poete,
Ai grijă să nu-ţi cadă
vreuna pe cap,
Că nu te mai tratează
nici Esculap
Şi pierzi excursia printre
comete!

În roca timpului, de când tot sap,
Am descoperit poveşti şi sonete
Despre faimoase întâlniri secrete
Între o nereidă şi un arap.

Păstrează curată cămaşa lui Orfeu,
Să te bucuri de răsplată aleasă,
Să ştii că eşti febleţea lui Dumnezeu,

Vână de aur în nobil minereu!
Veşnicia ţi-a fost dată mireasă,
De omeneasca moarte nu-ţi mai pasă.

CONCERTUL NIMFELOR

Nereidă, nălucă sau naiadă,
Din care zări albastre ai răsărit?
Din ce catedrală te-am dezidit?
Din ce ramuri te-am rupt, din ce livadă?

În coroană de regină mărgărit,
În munţi silhui, ameţitoare driadă,
Minunea unde ar fi putut să şadă?
Cum de tocmai la noi a nimerit?

Dar, iat-o, se apropie de mine,
Mă-nvăluie valuri de păr auriu,
Cu braţele de gâtul meu se ţine,

M-aprinde, mă-ngheaţă printre suspine,
Eu îi caut gura şi-aud glas mieriu:
-Scoală-te, iubitule, că e târziu!

INVITAȚIE

Te-aştept înfrigurat de-o veşnicie
Să apari pe aleea mea de ceaţă.
N-auzi cum deznădejdea mă răsfaţă
Şi ziua-mi întreagă e sălcie?

Noaptea nu se mai face dimineaţă
Şi umblă pe coclauri zurlie,
Strugurii nu se mai coc în vie
Şi roua din privire îmi îngheaţă.

Iubita mea născută dintr-un vis,
Euritmia vieţii-mi, fără tine,
E un testimoniu abrogat, prescris,

Un refren anacronic şi fără bis.
Lasă-ţi izvorul cu-al meu să se-mbine,
Hai să ne scriem povestea cu aldine!

UNICAT

Ne-am întâlnit într-un decor mirific,
Vrăjiţi de miresme, cântece şi flori,
Cum nu găseşti în viaţă de multe ori,
Şi vreau momentu-acela să-l glorific.

Din tălpi în creştet ne-au fulgerat fiori
Şi basmul şi-a urmat un curs atipic,
C-un arsenal de întâmplări prolific,
Mustind de farmec, suspansuri şi culori.

Pluteam fericiţi pe înălţimi astrale,
Setea de zbor gâlgâind în artere,
Azurul îl placam cu albastre dale,

Să nu-ţi intre vreo aripă-n sandale.
Dragostea ne era unica avere
Şi speram că-i ultima care piere.

ZBOR

Prin pustiu, tu îmi eşti fântână,
De-aceea de moarte n-am a mă teme,
Dar nici de neîndurătoarea vreme
Ce mereu, la tot pasul, mă îngână.

Ai pus punct hotărât vieţii-mi boeme
Şi ai decis: nici sclavă, nici stăpână,
Nestingherindu-mi zborul din ţărână
Spre atingerea ţintelor supreme.

Lăţească-se deşertul, vină potopul,
Cu tine, de nimic mie nu-mi pasă,
Că tu mă călăuzeşti şi-mi eşti scopul,

Mă ajuţi totdeauna să trec hopul.
Libertate deplină iubita-mi lasă,
Lesa-i destul de lungă şi-i din matasă.

ALIN MERCASI

poem fără tine

m ziua aia ciudată
soarele se uita la mine de parcă voia să mă storcă de moarte
încercam să îi zâmbesc dar nu puteam de fapt nici nu mă interesa
pe pat încă se mai simțea mirosul tău de kava autohtonă
aerul ce îl respiram din ce în ce mai greu era infectat cu amintirea ta
ochii tăi prăfuiți mă mai priveau încă de undeva de pe biblioteca neagră
eu nu îți simțeam lipsa doar camera suferea în jurul meu

apoi am început să sap în podea ca într-un mormânt second-hand
fără să îmi doresc să găsesc ceva acolo
nici măcar căldură
lumină sau orice altceva ce ar putea dovedi că ai fost reală

un gând s-a desprins din mine și a căzut în groapa fertilizată cu unghii tocite
a început să-și fluture o privire oblică
mi-a zis du-te și bea cafeaua mai întâi apoi mai la dreapta
mai la dreapta ce dracu n-ai înțeles bea cafeaua
nu prea l-am auzit pământul începea să miroase a tine
îmi era tot mai greu să mă opresc alt gând s-a pus pe fereastră
se uita speriat la mine știa că nu mă poate ajuta
sapă și tu nu te uita i-am zis nu mă ajuți cu nimic dacă te uiți
sunt foarte aproape e doar pământ mult
mi-a spus
taci și sapă nu te opri dar e noapte lasă că mâine va răsări iar soarele
e doar pământ
....

AURA POPA

Te rog

Nu te-ntrista, iubire visătoare...
N-am mai trecut de mult, e-adevărat
Prin locu-acela-ndrăgostit de soare
Pe care amândoi l-am însemnat

Cu paşi de rouă... Ne eram în toate
Lumină şi culoare şi senin
Când ne hrăneam povestea cu-acel
poate...
Nu te-ntrista... A mai rămas puţin

Din timpul hotărât să-l stau departe
De gândul tău, acum atât de nins
Şi-atât de des împachetat în moarte
De-o mână de destin tot neconvins

C-ar trebui să ne rescriem drumul
Cu paşi de rouă şi cu alţi fiori...
Nu te-ntrista... Nu ţi-aş uita parfumul
Şi mi-ai fi sens oricât ar fi să dori...

VASILE PIN

ana are mere

la început cuvintele erau
câini sălbatici
cu colți pentru toate
marile enciclopedii care
așteptau să le treacă
în oase
locuiau în flori pe cerul
gurii și atrăgeau limba
ca o insectă care să
despartă apa
de pietre
albastrul de păsări iarba de rouă
și înțelesul de neînțeles pe care îl angajaseră ca zilier
să le facă în fiecare zi o injecție să nu se infecteze când trec pe lângă un copac
numit gramatică
în care un șarpe agăța în fiecare zi mere în coajă de femeie și în coajă
de bărbat
și merele se iubeau fără cuvinte și scriau poezii fără cuvinte
pe frunze
și pe cămașa îngerului
și când n-am mai fost loc și timp și
lucruri simple
a venit bunicul lui newton și a inventat căderea cuvintelor din gură
în cuvintele
cu sângele cald care așteptau afară
și unele s-au făcut lupi
și au crescut păduri și iubiri și păsări și iarbă și ploaie
și miere sălbatică
altele
mângâiate pe creștet
s-au cățărat în copac și s-au întors cu sânul plin de
ana are mere

colții lor de câini sălbatici pierdute în deșert
le-a găsit șarpele le-a pus în cerul gurii
să spună și el o literă două

RECENZIE

RUGI ŞI PORUNCI

de Dorin N. URITESCU

Dumitru Anghel

Volumul de versuri *„Rugi şi porunci”,* Editura *Bibliotheca,* Târgovişte, 2014, 82 de pagini, semnat de scriitorul Dorin N. Uritescu, adună 44 de poeme de factură religioasă, o lirică de *amvon,* cu sonorităţi *psalmodice* şi accente tematice de *predică* duminicală propovăduind *doctrina creştină;* o poezie din alte vremuri, mai blânde şi mai cucernice, învăluite în acorduri liturgice de *toacă* şi *strană ecleziastică,* cu trimiteri la *Didahiile* lui Antim Ivireanu şi la melodica prozodică din *„Psaltirea în versuri”* a Mitropolitului Dosoftei.

„Rugi şi porunci” se detaşează ca un segment izolat în portofoliul preocupărilor domnului Dorin N. Uritescu, din domeniul *lingvisticii aplicate:* „Cuvinte cu dificultate de scriere în limba română”, vol. I şi II, 1992; „Mic dicţionar de termeni actuali”, 1993; „Pleonasmul în limba română”, „Contradicţia în adaos”, „Degradarea unităţilor frazeologice în limba română” (monografii); „Dicţionar explicativ de pleonasme efective”, „Dicţionar de contradicţii în adaos efective”, toate apărute în 2006; „Dicţionar explicativ de folosire improprie a termenilor”, 2008; „Dicţionar de cuvinte şi sensuri noi”, 2009; şi din *sfera literaturii lirice:* „Pe Rio Costa” (balade erotice), „Cântece de logodnă” (versuri) şi a *criticii literare:* „Pentru o lectură adevărată şi o percepere corectă a temei”, toate trei cărţi apărute în 2014.

„Rugi şi porunci”, un volum de... „pedagogie” spirituală şi o ritualică didactică evidente, între profan şi sacru, în care poetul introvertit stabileşte reguli stricte de propovăduire religioasă, ca-ntr-un „manual al bunului creştin”: „În ascultare nu se greşeşte, / De cele murdare ne-adăposteşte, / ... / Ascultarea îţi dă libertatea / Să-ţi păstrezi castitatea, / Să refuzi abundenţa, / Să ocoleşti penitenţa, / Să renunţi la vicii / Şi la alte capricii” („Ascultarea”, pag. 14).

Sunt poeme cu prozodie tradiţională, cuminte, de regulă cu rimă încrucişată (1-3; 2-4), care îmbracă *sutana* ritualurilor mănăstireşti şi cu melodica tulburătoare a *vecerniei de seară:* „Mi-ai primit îngăduitor / Spovedania disperării, / M-ai cuminecat iertător / M-ai primit în turma-ascultării!” („Pe calea cea bună”, pag. 12-13), cu simplitatea unei *spovedanii* întru iertarea păcatelor. Alteori, poetul are atitudini de *misionar,* în confruntări cu erezii păgâne şi o alunecare spre păcat, cu trimitere către o lume populată de himere stranii şi o înspăimântătoare *apocalipsă:* „Cărturarii produc filosofii vane, / Privind tristeţea condiţiei umane, / Că Omul n-a ştiut nicicând cine este, / Că originea-i o stranie poveste” („Cu ochii credinţei”, pag. 17), cu un registru prozodic uşor simpluţ, în rimă împerecheată (1-2; 3-4) şi cu stângăcii de ritm.

Poemele poetului-predicator au structura *rugăciunii* şi a *predicilor* din Duminica Rusaliilor: „Potoleşte-mi neliniştea, Tată Ceresc, / Nu mă lăsa întărâtat de iluzii” („Credinţă şi atitudine”, pag. 19), deşi finalul, cules cu un alt corp de literă-semnal, trimite spre o ironică şi laică *blagoslovenie* de creştinism păgân: „Zice: *numai să te rogi, nu faci nimica, / Dacă vrei să nu te îneci, dă şi tu din mâini”* (Ibidem), ca-ntr-o campanie de creştinare a unor triburi din Africa ecuatorială: „Credinţa în Dumnezeu este o minune, / Ea nu stă la îndemâna raţiunii, / Ci se construieşte în clipa rugăciunii, / Când vârtejul îndoielilor nu îl mai răpune” („Starea de evlavie”, pag. 21), cu rimă îmbrăţişată (1-4; 2-3), cea mai elaborată.

Unele dintre poeziile domnului Dorin N. Uritescu aduc şi elemente de prozodie originală, un tip de stereotipie pentru ultimul vers din strofa finală, ca un *canon* creştin cu reguli de conduită morale – precepte, ritualuri, învăţămânite, restricţii, reguli, pedepse etc. – vers scris cu alt corp de literă: *„Dă-mi, Doamne, mai multă credinţă!”* („Credinţă”, pag. 24); *„Credinţa este-o cale de îndreptare”* („Îndreptarea greşelilor”, pag. 25); *„Iartă-i, Doamne, că nu ştiu ce fac!”* („Gestul creştin”, pag. 26-27); *„Să ne ierţi nouă greşelile noastre / Cum iertăm şi noi alor noştri greşiţi”* („Iertare”, pag. 28-29); *„Pe aproapele tău întotdeauna, / Ca pe tine însuţi să îl iubeşti!”* („Vorbirea de rău...”, pag. 35-37); *„Să fii părtaş bucuros al mântuirii”* („Sfat”, pag. 52), ca o litanie în dangăt de clopot, dar şi cu o nuanţă uşor bigotă, de creştinism misionar, cum afirmam mai sus, cu rigori de maximă propagandă, parcă venite din vremurile *Cruciadelor* şi ale extremelor *Arderi pe rug.*

În lipsa unei minime şi necesare structuri tematice editoriale, volumul de versuri „Rugi şi porunci” este organizat din perspectiva metodică a unei... Programe şcolare pentru disciplina *Religie,* cu teme, capitole din Biblie, lecţii de dirigenţie, secvenţe de ritualică bisericească, asemeni unui *manual de religie* aplicată, cu incantaţii divine din tonalitatea preclasică a unui *Coral* de I.S. Bach, din care *rugăciunea,* dialogul dintre creştin şi Divinitate se află sub semnul smerit al *penitenţei:* „Am în mine un dor nepermis / Şi lupt cu chinuri năpraznice / Nu mă lăsa să cad în abis / De patimi infernale, satanice” („Supusa întâlnire”, pag. 54).

Frecventă sub aspect tematic este o înclinaţie programatică a poetului Dorin N. Uritescu de a... parafraza dogma biblică, prin combaterea unor păcate esenţiale, reprezentative pentru firea vulnerabilă a *Omului,* moştenită de la primul om, Adam, cu tentaţia *mărului,* întruchiparea perversă a păcatului ancestral, direcţionat spre Eva, cu o simbolistică anume pentru *lăcomie:* „Năpăstuit de greaua lăcomie / Strângi toate la tine hulpav, / Nu din spirit de economie, / Ci dintr-un viciu incredibil de grav” („Lăcomie”, pag. 59-60), una dintre cauzele *Raiului* pierdut.

Alteori, poeme ca un rechizitoriu, ca o revoltă împotriva exceselor de Ev Mediu bigot şi intolerant, pentru care au fost sacrificaţi un Giordano Bruno sau o Jeanne D’Arc, sau, în compensare, poeme cu ritualica unei spovedanii umile: „Vreau să mărturisesc c-aceasta mi-e credinţa, / O cruce care trebuie purtată mi-e suferinţa, / La sfârşitul vieţii, cum e rânduit, aştept biruinţa / Povara păcatului mă apasă îngrozitor” (Duhovniceasca ascultare”, pag. 61), din care răzbate mai mult un... „atac de panică” al unui impas moral, sufletesc, ca o penitenţă cu înfrânări asumate.

Grele... *„păcate”* (!?) apasă conştiinţa poetului: „Că am mai fost în trecut întinat / Şi smintit de fatala greşeală / A plăcerii trupeşti, greu păcat, / Dar am cunoscut sfânta fereală” („Viaţa jertfelnică”, pag. 64), dar îşi dă multă silinţă duhovnicească să convingă şi alte... *„victime”* ale pierzaniei despre posibilitatea divină a iertării păcatelor: „În grota păcatelor noaptea-i veşnică, / Dar dacă se duce o viaţă jertfelnică, / Ferit eşti de suferinţa greşelii / Şi supus mereu primenelii” (Ibidem).

Volumul de versuri *„Rugi şi porunci”,* semnat de poetul Dorin N. Uritescu, promovează o poezie religioasă atipică, discursivă şi cu o agresivă înclinaţie spirituală spre *mesianism,* în alternanţă de echilibru cu o lirică celestă şi vibraţia ludică a sincerităţii *rugăciunii* unui copil înainte de culcare, pe un *canon* ecleziastic şi în acordurile „Clavecinului bine temperat”, dintr-o... „catedrală” a speranţei şi a liniştii sufleteşti.

Un francmason vrâncean sub lupa Securităţii: Nicolae Capri

Bogdan Constantin Dogaru

Nicolae Capri s-a născut în Focşani, Jud. Putna (actualmente Vrancea), la 18 decembrie 1918, ca fiu al numitului Grigore Capri (decedat în 1945) şi al Lucreţiei. Mama sa Lucreţia, poseda ca avere dotală moşia Brăieşti din zona Dorohoiului, regiunea Sucevei în suprafaţă de 232 ha, redusă la 50 de ha în urma reformei agrare din 1945 şi expropriată total în 1949.

Conform autobiografiei[1] redactată în 1953, urmează cursurile şcolii primare din Focşani (1927-1930) şi apoi, din 1930, cursurile Liceului Ghica Vodă din Dorohoi şi Liceului Unirea din Focşani pe care îl termină în 1938, absolvind examenul de bacalaureat. În toamna aceluiaşi an se înscrie la Facultatea de Agronomie din cadrul Şcolii Politehnice din Bucureşti pe care o finalizează în 1942, obţinând titlul de inginer agronom.

Fiind vreme de război, îşi satisface stagiul militar la Regimentul 1 Pionieri Aero, dobândind gradul de plutonier TR, fără să fi fost pe front, fiind întrebuinţat mai mult ca tehnician. Ulterior este avansat sublocotenent în rezervă.

Lucrează la diverse întreprinderi: *Agrara* (1 septembrie 1943-1 aprilie 1944), *Agrotrac* (1 iunie 1945-1 ianuarie 1947), Societatea de Construcţii *Starting* din capitală ce avusese sediul în Bd. Hristo Botev nr. 13 (1 iunie 1947-1 aprilie 1948), ICS *Plafar* Bucureşti (21 martie 1949).

Într-un referat al Securităţii din 7 iulie 1951, aflat în dosarul său de urmărire informativă[2], se precizează că, la acea dată, Nicolae Capri era proaspăt căsătorit cu numita Zamfirescu Jaqueline, născută la 30 noiembrie 1924 în Bucureşti, fiica numiţilor Lică şi Margareta Zamfirescu. Era de origine *mic burgheză*, tatăl său fiind avocat la Uzinele *Vasile Roaită* iar mama sa funcţionară la Legaţia Franţei din Bucureşti.

O perioadă de timp Jaqueline fusese juristă la Uzinele *Laminorul* apoi a fost mutată la *IPROM* ca stenodactilografă.

Se mai precizează că Nicolae Capri mai avea o soră doctoriţă, Iolanda Capri (decedată în 1948) şi un frate, Gheorghe Capri, de 41 de ani, avocat, domiciliat în Focşani, str. Simion Bărnuţiu nr. 3 (conform autobiografiei din 1953).

Sursa de informaţii a Securităţii a constituit-o familia Manoliu care era vecină cu familia Capri pe Str. Pictor Grigorescu nr. 2, unde Nicolae locuia împreună cu mama şi cu sora sa. Ulterior Nicolae Capri s-a mutat la socrii săi, pe Str. Mihai Eminescu nr. 212 din capitală.

Tot de la familia Manoliu, Securitatea a mai aflat că Nicolae Capri *a mai fost căsătorit cu o individă, al cărui nume nu s-a putut stabili, nefiind dealtfel menţionat nici în dosarul său, de care însă a divorţat în urma neînţelegerii în căsnicie şi mai ales că susnumitul, având de susţinut anumite rude care aveau domiciliul forţat, nu putea să facă faţă cheltuielilor căsniciei*.

Şefii săi de la întreprinderea *Plafar* Bucureşti îl caracterizau ca fiind un foarte bun tehnician, *care întreprinde acţiuni îndrăzneţe în ramura sa de activitate, fiind un element foarte bine pregătit*.

Din punct de vedere politic, în anul 1941, împreună cu alţi studenţi a făcut politică antilegionară, editând împreună publicaţia *Gândul nostru* care ulterior a fost suspendată. Conform celor declarate de el, în anii 1941-1942 a împărţit manifeste la Facultăţile de Drept şi Agronomie prin care cerea oprirea războiului. În 1944, împreună cu profesorul Mihail Ralea Ghelmegeanu a pus bazele Partidului Socialist Ţărănesc care a fuzionat ulterior cu Frontul Plugarilor. Un an mai târziu, în 1945 a scris articole referitoare la reforma agrară pe care le-a publicat în *Scânteia*.

Referitor la informaţiile culese de Securitate privind atitudinea lui Nicolae Capri faţă de ţărănime şi muncitori, acestea sunt contradictorii. Într-o notă din 24 februarie 1949 Martin Dumitru (domiciliat în Bucureşti, Şoseaua Giurgiului nr. 173 A), mecanic auto la Societatea CRR a RPR din Str. Biserica Amzei nr. 29 susţinea următoarele: *Cunosc pe domnul Capri Nicolae din anul 1943 până în prezent. L-am cunoscut în timpul când alţi moşieri (fiindcă şi dumnealui este fiu de moşier) exploatau şi biciuiau pe muncitori, susnumitul îi ajuta şi îi ocrotea.* ***Ca dovadă se poate constata că a înzestrat zeci de copii de ţărani săraci, a clădit o şcoală, o biserică şi alte lucruri care erau folosite de popor, a clădit aproape un sat întreg.***

În timpul când lucram împreună la acelaşi atelier, eu ca mecanic şi susnumitul ca procurist al firmei, ***s-a arătat ca un adevărat ocrotitor al clasei muncitoare. Nu a căutat niciodată să reţină drepturile muncitorilor, ci din contră a dat ajutoare destul de însemnate ca îmbrăcăminte, alimente şi ajutoare în caz de boală, acestea se pot dovedi prin cazuri concrete.***

ADEZIUNE

835

Dar cum Nicolae Capri era fiu de moşieri, Securitatea a căutat să obţină informaţii care să justifice punerea lui sub urmărire ca *duşman al clasei muncitoare*. Acţionând după principiul enunţat de Felix Dzerjinski, *nu există oameni nevinovaţi, există oameni de care nu ne-am ocupat suficient*, securiştii au interpretat tendenţios afirmaţiile lui Capri din 1949 care ar fi spus, pe când se afla în interes de serviciu la GOSTAT-ul din Roman, că *rolul determinant în GOSTAT îl au tehnicienii şi nu directorii* în sensul că acestea ar reprezenta, culmea, o dovadă că este *un element duşmănos clasei muncitoare*.

Securitatea a făcut rost şi de o notă incriminatoare dată de un acolit al regimului comunist, şi anume D. Andreescu, secretar de organizaţie PMR din comuna Brăieşti, Raionul Dorohoi în care Nicolae Capri este descris ca un reacţionar, *un lup îmbrăcat în piele de oaie*. O altă referinţă compromiţătoare a fost obţinută şi de la Vasile Rotaru din Dorohoi.

În ceea ce priveşte activitatea masonică a lui Nicolae Capri, din studierea pieselor existente în dosarul informativ rezultă că cererea sa de adeziune este datată 9 iulie 1947 iar în calitate de garanţi semnează, la 12 iulie 1947, 2 fraţi: ing. Paul Brătăşanu (gr. 33) şi dr. Ion Filipescu (gr. 30).

În enciclopedia sa, istoricul Horia Nestorescu-Bălceşti, citând ca sursă Registrul matricol al M.L.N.R., menţionează că a fost propus de Paul Brătăşanu şi de prof. Nicolae Cornăţeanu (nu de Ion Filipescu)[3].

Iniţiat ca discipol în Loja *România Unită* nr. 1 din Bucureşti la 10 octombrie 1947, în acelaşi atelier va obţine gradele 2 (12 martie 1948) şi 3 (14 mai 1948)[4].

După intrarea în adormire a Francmasoneriei Române, în iunie 1948, foştii francmasoni au intrat în vizorul Securităţii. În timpul cât a lucrat ca inginer la C.A.P. Scurtu din Raionul Videle, căpitanul de Securitate Pătruş Ion a plasat pe lângă el un agent informator cu numele conspirativ *Ionescu Dragoş*. În nota informativă din 13 martie 1965 acesta consemnează că N. Capri i-ar fi făcut unele dezvăluiri privind apartenenţa sa la Francmasonerie, mărturisindu-i că a avut gradul 3. Dorind să afle dacă inginerul mai păstrează relaţiile cu fraţii din lojă intraţi în adormire, căpitanul Pătruţ Ion l-a instruit pe agent să îl roage pe Nicolae Capri dacă nu cumva putea, prin intermediul foştilor francmasoni pe care îi cunoscuse în Bucureşti să îl ajute să se transfere cu serviciul în capitală[5].

Dosarul de urmărire informativă al inginerului de origine focşăneană conţine extrem de puţine date despre activitatea masonică din trecut, prezentând o oarecare importanţă ştiinţifică mai mult prin prisma informaţiilor de natură biografică.

De la 1967 şi până în 1980 când se pensionează, Capri a lucrat la Departamentul îmbunătăţiri funciare-grupul de supraveghere a investiţiilor pentru irigaţii, desecări, combaterea eroziunii solului.

Căderea regimului comunist din România a fost urmată de ample transformări şi reforme în domeniul politic, economic, social, juridic. Pe cale de consecinţă, din 1991 Francmasoneria Română iese din adormire, la 24 ianuarie 1993

AVATARURILE EULUI ONIRIC

Const. MIU

În dicţionarele de limbă, termenul „*onirism*“ (al cărui etimon primar, grecesc, este ***oneiros***, care înseamnă „vis“) are două sensuri principale, unul interesând domeniul medical („delir, halucinaţie asemănătoare visului, care defineşte unele stări psihopatologice“), celălalt – sfera creaţiei literar-artistice: „atmosferă, caracter oniric al unei creaţii; structură estetică rezultată din fluxul spontan al conştiinţei şi opusă celei realiste“.

În literatura română contemporană, termenul a dobândit un înţeles precis, desemnând o formulă literară – considerată, uneori, a fi fost una de neo-avangardă – propusă, către mijlocul anilor 1960 (în urma unei „gestaţii teoretice“ de mai mulţi ani), de Dumitru Ţepeneag şi Leonid Dimov, însuşită și de alţi câţiva scriitori (Virgil Mazilescu, Vintilă Ivănceanu, Iulian Neacşu), care, în 1965, au constituit în cadrul cenaclului **Luceafărul**, „grupul oniric“. Dumitru Ţepeneag şi Leonid Dimov promovează o nouă direcţie în literatura română, teoretizând ideile onirice, cu scopul de a individualiza noua grupare estetică.

Scriitorii onirici urmăresc să spargă tiparele estetice anchilozante, să renunţe la orice modele prestabilite, prin transpunerea realității într-o lume care se ordonează conform legilor și principiilor fluctuante, aleatorii, ilogice ale visului, chiar dacă obiectul esteticii onirice nu este exclusiv visul, ci întreaga realitate concretă, cu partea ei de vis cu tot.. Limbajul poetic fiind unul simbolic, visul şi reveria sunt elemente componente primordiale ale imaginarului poetic. În ceea ce priveşte legătura dintre onirism şi vis, din perspectiva istoriei literare, literatura onirică poate fi considerată ca fiind o încercare de sinteză între fantasticul tradiţional, de tip romantic şi suprarealism.

Noul volum de versuri al doamnei Ștefania Oproescu – **Pasărea de gheață** (Editura Atec, Focșani, 2015) se deschide cu un **Argument**, în care autoarea mărturisește geneza cărții. Îl vom reproduce aproape integral, pentru că **aici** se găsește nucleul mesajului estetic, pe care poeta dorește să-l transmită cititorilor: „Totul a început cu un vis. Aflându-mă într-o biserică, o pasăre cu un penaj multicolor, fluorescent, de nicăieri venind, mi s-a așezat în palmă. Rece și sticloasă, a început să se topească, în timp ce e transforma în apă curată (…) Peste câteva zile,un eveniment m-a adus într-o biserică reală. Și, în timp ce preotul oficia slujba, am văzut o pasăre mică zburând haotic prin cupola bisericii, lovindu-se de geamuri, în căutarea ieșirii (…) Visul acela, trecut din somn în realitate, l-am numit **Pasărea de gheață**. Nu știam că tocmai îmi rostise gândul numele unei păsări. Pentru că, Pasărea de gheață există (…) Numită și **Pescărușul albastru**, trăiește pe malul apelor, nu-și face cuib, ci sapă cu ciocul <<grote>> în maluri (…) Am scris o poezie cu un titlu întunecat: **Moartea păsării de gheață**. Acestei morți imaginare, însă, îi datorez volumul de față…” (p. 5-6).

Visul estetic (nu cel fiziologic) are – în cartea pe care o discutăm acum – o altă **realitate**: este asemănător poemului. În poezia **Visul**, putem decela raportul aparență/ esență, dehors/ dedans. Dacă pentru prima categorie (dehors) sesizabil este vidul, pentru a doua (dedans) totul ia forma **aripilor fragile** „cu nervuri de iluzii”, dând contur unui univers ce palpită: „În același vis/ ne prinsese adierea poemului…/ Se făcea că zburam unul lângă altul/ cu aripi de frunze amare/ smulse din nucul tânăr/ pe sub care se furișa melancolia întoarcerii/ până în pântecul halucinației (…)/ noi eram orbi pe dinafară/ înlăuntrul era un univers palpitând/ în ritmul zborului pe care-l învățasem/ din alte evadări. „ (s. n., p. 8).

În **Rătăciri, imperfectul evocării,** al **rememorării** capătă forma unui **ritual erotic**: „Cu gândul îți ademeneam vorbele,/ cu ochii îți ardeam zâmbetul,/ cu mersul îți chemam drumul,/ cu plânsul îți inundam calea.” (s. n., p. 14).

În noul volum de versuri al doamnei Ștefania Oproescu, **peisajul oniric** este unul al **fantasticului interior**: „Ramurile desfrunzite ale copacilor/ țeseau norii sparți de cornul auriu al lunii./ Vântul desena cu pas de zăpadă/ dansul sirenelor nopții…” (**Priveghi**, p. 24).

Până și **gândul** – devenit personaj, o **dedublare a eului poetic** – are parte de alt tratamentîn geografia interioară a sinelui de factură onirică: „Umbla gândul meu hămesit după tine/ cerșind măcar o oprire în troiene,/ măcar o amăgire a focului mocnit din paie,/ cât să nu înghețe de tot, răsuflarea celui/ singur. „ (**Troiene**, p. 39).

Oniricul facilitează **trecerea dincolo**. Registrul verbal – **viitorul ipotetic** – din poezia **În partea cealaltă** comunică ideea că moartea continuă și în **partea cealaltă**, iar imaginea celor **proaspăt înlănțuiți** relevă că după moarte urmează viața veșnică: „Vom afla atunci că am trecut ultima vamă,/ când firea lucrurilor/ va fi inversată și îndărătul va deveni înainte,/ când toţi cei deja plecați/ cu toată uitarea lor/ ne vor sta în față/ precum cocorii în vârful cârdului/ și noi vom veni din urmă/ cum să continuăm moartea/ în partea cealaltă,/ proaspăt înlănțuiți în galera timpului. „ (p. 57).

În aceeaşi tonalitate de **ritual erotic** este construită poezia **Îndrăzneală**, care aduce în prim-plan **motivul dublului – pasărea de gheață**, ca **metaforă simbol a eului poetic**: „Îți voi colora zborul din ce în ce mai rar/ ca pasărea de gheață dispărând în trecere -/ mai agonizez în iubire/ până când răsuflarea îmi va pieri,/ până când din trup va rămâne doar umbra singurătății,/ până când inima va curge de tot/ în otrava adevărului…” (s. n.,p. 70). Poezia aceasta relevă un adevăr dureros: iubirea totală înseamnă topirea în ființa celuilalt, ca refacerea a mitului Androginului.

Volumul se termină cu poezia care împrumută și titlul – **Pasărea de gheață,** primele două versuri dând visului rotunjime, semn că acesta **se poate repeta/ continua**, iterativul **iar** fiind elocvent în acest sens: „Și iar văd pasărea zburând/ prin cupola bisericii goale” (p. 84). Recunoaștem aici imaginea sufletului – pasăre, mereu zburând, în contrast cu vidul din templul trupului.

---

constituindu-se MLNR. La 16 noiembrie 1993 Nicolae Capri este redeşteptat în Loja *România Unită* din Bucureşti, fiind ales tezaurar al atelierului unde, la 8 ianuarie 1994 va obţine gradul 4. Puţin mai târziu, la 15 februarie 1994, figurează cu gr. 33 ca Mare Tezurar al Supremului Consiliu pentru România. Maestru Venerabil al Lojii *I. C. Brătianu* din capitală (25 septembrie 1994), preşedinte al Lojii de perfecţie *Arca Regală* din Bucureşti pentru gradele 4-14 (25 septembrie 1995), Secund Supraveghetor al Conventului Extraordinar de la Alba Iulia al Marii Loji Naţionale din România (2) (9 martie 1996), Nicolae Capri se alătură la 16 martie 1996 grupului de loji care contestă hotărârea Conventului de la Alba Iulia şi rămâne în componenţa Marii Loji Naţionale din România (Vladimir Boantă).

La 25 mai 1996 se numără printre francmasonii care acceptă unificarea Marii Loji Naţionale din România (1) (Sever Ferenţiu) cu Marea Lojă Naţională din România (2) (Vladimir Boantă)[6].

Francmasonul vrâncean Nicolae Capri a trecut la Orientul Etern în 1998 (anul masonic 5998), la Bucureşti.

Magnific"Dialog Plastic" între Costel Lupu şi Tudor Serbanescu

Digo Vadillo Lopez
scriitior si analist de arta

Am avut placerea de a participa la expozitia «Dialog Plastic» a bunului meu prieten,pictorul Tudor Serbanescu deschisa la Centrul Cultural «Agata»din Madrid organizata impreuna cu Centro Pro Arte in tandem cu compatriotul sau din Alexandria,Romania,Costel Lupu un alt artist cu multiple preocupari.Ambii creatori impartasesc anumiti parametrii in ceea ce priveste tehnica si aspectul poetic,se distanteaza ca aspecte temperamentale,nu in zadar ne confruntam cu doua temperamente plastice foarte distincte.Costel Lupu are o linie mai fina,ajunge sa detalieze cele mai imperceptibile trasaturi,fiecare fir de par are autonomie in raport cu intregul,fiecare por isi dobandeste prezenta in reprezentarea fetei,a modelelor sale mai naturaliste.Tudor Serbanescu se caracterizeaza printr-o linie mai groasa,mai aspra,dar in acelasi timp incarcata de suavitate,de moliciune,contribuind la realizarea esentei poemelor pe care le ilustreaza,a schitelor lui,pentru ca Serbanescu,de un timp,printre operele sale de pictura pe panza in ulei a facut mai multe dialoguri interdisciplinare cu poete cum ar fi:Alba Azucena Torres,Dusica Nicolic Dann sau mai recent Blanca del Valle,aceasta din urma a prezentat evenimentul subliniind subtilitatea cu care Serbanescu a interpretat grafic versurile sale si impresia placuta pe care i-a facut-o lucrarile lui Lupu.

Dupa ce a adresat cateva cuvinte publicului adunat la deschidere ,a dat cuvantul lui Tudor Serbanescu care a multumit prietenilor adunati ,a dezvaluit pe scurt unele idei care marcheaza lucrarile sale si ale colegului sau de expunere.Apoi a urmat interventia mea si am spus ceea ce am descris mai sus ,aratana ca amandoi artistii au drumuri separate,ca nu au un model nici de artist nici de curent artistic lucrand mai multe genuri cum ar fi sculptura mica,pictura,desenul,ilustratiile.

In cele din urma a vorbit criticul de arta Antonio Calderon de Jesus(membru AECA)care a subliniat caracteristicile regiunii din care provin cei doi artisti,spatiul cultural cu deschidere spre insumarea traditionala a artelor,dorul de pamantul natal,sensibilitatea de a capta specificul local si de a- l transforma in esente abstracte.

Amandoi artistii se manifesta, fericit,intre teritoriile realismului si metaforico-vizualului.

In urma prezentarilor si analizelor,participantii au stat de vorba pe larg asupra aspectelor ce le-au suscitat interesul sau asupra celor care necesitau clarificari in timp ce sarbatoreau cu o cupa de vin,de data aceasta ,spaniol.

Nota-expozitia este deschisa pana la sfarsitul lunii.

Simone de Beauvoir - citate **reprezentative pentru operă**

Dominique Iordache

Simone de Beauvoir...

- *Femeie nu te naşti, ci devii.*
- *Nu murim din cauză că ne-am născut, nici pentru că ne-am trăit viaţa, nici de bătrâneţe. Murim de ceva anume.*
- *Ceea ce e scandalos într-un scandal e faptul că ne obişnuim cu el.*
- *Umanitatea preferă viaţa, raţiunilor de a trăi.*
- *O libertate care nu foloseşte decât la negarea libertăţii trebuie negată.*
- *Nu indivizii sunt vinovaţi de eşecul căsătoriei: instituţia însăşi e originar pervertită.*
- *Orice reuşită ascunde o abdicare.*
- *Ştim că fiecare om e muritor, dar nu şi că umanitatea trebuie să moară.*
- *A trăi înseamnă a îmbătrâni, nimic mai mult.*
- *Sclavul care se supune a ales să se supună.*
- *Tineretul nu-i iubeşte pe învinşi.*
- *Pentru a lăsa o urmă pe lume, trebuie să fii solitar.*
- *Trebuie să privim viaţa ca pe o partidă pe care o putem pierde sau câştiga.*

Biografie

Născută într-o familie burgheză şi catolică, adoptă ateismul încă din adolescenţă, hotărându-se să-şi dedice viaţa scrisului şi studiului. Îl întâlneşte pe Jean-Paul Sartre, cu care va lega pe parcursul întregii vieţi o relaţie de iubire şi prietenie devenită legendară. Începe ceea ce va numi faza „morală" a vieţii sale, obiectivată mai întâi prin eseul *Pyrrhus et Cinéas* (1944), romanul *L'Invitée* şi, în sfârşit, publicarea lucrării filozofice *Pour une morale de l'ambiguïté*, în 1947. Alături de Jean-Paul Sartre, va construi proiectul existenţialist, deopotrivă etic, filozofic şi literar, al intelectualuluiangajat. Militează public alături de acesta, criticând poziţia Franţei în conflictul din Algeria şi manifestându-se în general împotriva colonialismului anacronic şi a oricărei opresiuni colective sau individuale.

În 1949 apare faimoasa sa lucrare *Le Deuxième sexe* (*Al doilea sex*), în care e descrisă cu splendida acribie argumentativă o istorie a opresiunii feminine de-a lungul secolelor şi o tipologie a caracterelor deformate astfel de o tradiţie milenară. Tratatul, considerat o biblie a feminismului, porneşte de la principiile existenţiale asupra contingenţei şi libertăţii expuse în cartea lui Sartre, *Fiinţa şi neantul*.

Respingând mitul pios şi rizibil al „eternului feminin", ideea unei „naturi" feminine ca esenţă imuabilă şi eternă, statuează celebrele cuvinte: „Femeie nu te naşti, ci devii". În anii următori, după premiul Goncourt acordat pentru romanul *Les Mandarins*, interesul său se va îndrepta spre scrierile autobiografice, în care va descrie cu precădere anii petrecuţi lângă Sartre în diversele angajări şi evenimente ale epocii. Participă alături de el la multiple acţiuni publice şi la redactarea revistei *Les Temps modernes*, îngrijindu-se în acelaşi timp şi de buna editare a manuscriselor sartriene.

Moare, zi după zi, la şase ani după moartea lui, lăsând în urmă o remarcabilă operă literară, eseistică şi memorialistică. În *La Cérémonie des adieux* va înregistra aceste ultime cuvinte ale lui Sartre: „Moartea nu ne va reuni. Aşa stau lucrurile. Cu toate astea, e splendid în sine că am reuşit să ne trăim vieţile în armonie pentru atâta vreme." Trupul său va fi îngropat în cimitirul Montparnasse, alături de cel al lui Sartre. (source : wikipedia)

O fresca a maladiilor post-decembriste

Ionel Necula

A trecut mult timp de când nu mai citisem o carte semnată de scriitorul gălăţean Constantin Vremuleţ – scriitorul pe care îl ţin în graţii şi-n preţuire ne-erodată de ani buni, de decenii. N-aş zice că în tot acest interval de timp mi-a fost indiferent, dimpotrivă, n-am pierdut nici un prilej să mă interesez de el şi de isprăvile lui livreşti, dar n-am găsit drumul care să ducă spre el. Totdeauna mi-a lăsat impresia unei modestii şi cumsecădenii balsamice. Intr-o lume neguroasă, dominată de ură, de patimi, de meschinării şi de interese egoiste, malefice, C. Vremuleţ rămâne acelaşi cărturar lilian şi decrispat cu verbul rafinat şi împănat cu glazură.

I-am citit ultimul roman (**Zodia maimuţelor**, Editura Saga, Cluj-Napoca, 2009) cu o întârziere de patru ani şi constat că metehnele noastre endemice, aşa de riguros inventariate de scriitor, departe de a se vindeca, s-au radicalizat, s-au rafinat, au căpătat proporţii prăpăstioase, iar actanţii ei au adoptat alte ingineriі mai ticăloase, mai subtile şi mai profitabile. Realitatea românească a cumulat prea multe metehne în tectonica sa, iar faptul că instituţiile abilitate ale statului nu le-a sancţionat, ca imunde şi sordide, s-a convertit în prejudecata că sunt admise, că merge şi aşa, că nu există nici un risc pentru cei ce le practică. Nu mai spun că metehnele, în loc să se asaneze printr-o intervenţie energică a autorităţilor statului, au proliferat, s-au diversificat, iar actanţii lor au căpătat curaj şi convingerea că nu li se poate întâmpla nimic.

In generoasa dedicaţie cu care m-a gratulat autorul, îmi scrie că gestul său, plin de bunăvoinţă faţă de mine, se resoarbe dintr-o deplină compatibilitate între ideile exfoliate de noi în eseul *Cumularea răului* şi substanţa narativă a romanului său. Acum, după lectura cărţii, constat şi eu c-a sesizat bine. Aşa este. Nu-i deloc întâmplător ce fel de fapte sedimentează o comunitate în subteranele sale, ca achiziţii şi stocări testimoniale, care să servească de îndreptar pentru conştiinţa, conduita şi comportamentul membrilor săi. Când această zestre se compune din purtări şi fapte genuine, compatibile cu proiectul social în care legea este aceeaşi pentru toţi şi la fel de imperativă, putem spera într-o societate ameliorată sub aspectul derapajelor de la normalitate. Vorbim aici despre normalitatea cadastrată juridic şi legislativ, despre comportamentul proiectat de moralitatea sănătoasă a poporului, aşa cum s-a consfinţit în ansamblul obiceiului pământesc, a rânduielilor constituite istoric şi verificate de-a lungul evoluţiei româneşti, nicidecum de artificialitatea celor cinci decenii de regim comunist. Ce se întâmplă însă cu o societate în care răul, faptele rele şi dezavuabile rămân nesancţionate, iar făptaşii lor nepedepsiţi? Nu cumva induc public ideea unei societăţi tolerante, îngăduitoare, sau prejudecata că făptaşilor de mâine nu li se poate întâmpla nimic din ceea ce nu li s-a întâmplat altora, pentru fapte la fel grave? Răul - mai trebuie să spun? – generează rău, aşa cum deprinderile bune se cumulează ca exemplaritate şi ca îndreptar pentru o societate normală.

Am prelungit mai mult aceste câteva consideraţii introductive tocmai pentru că romanul d-lui Vremuleţ aduce într-o excelentă partitură epică insanităţile societăţii româneşti din perioada post-decembristă, cu toate derapajele de la normalitate, cumulate în anii nesfârşitei noastre tranziţii. Este exact perioada de sedimentare a maleficului din evoluţia noastră recentă, cu consecinţe devastatoare şi imprevizibile pe termen mediu şi lung. Ceea ce altădată - când cineva ar fi îndrăznit să se ruşineze cu etnia sa, ar fi consternat orice om de bună credinţă - acum se rosteşte la fiecare colţ de stradă şi nu se mai înfioară nimeni.

Revoluţia n-a însemnat numai dobândirea visatei libertăţi după care am tânjit atâtea decenii, , dar şi pretextul unori derapaje imprevizibile şi spăimoase, ocazia unor deturnări de destine umane, care nu şi-au mai găsit cadenţa trecerii prin lume. Ţara a intrat într-o devălmăşie prăpăstioasă şi puţină lume a rămas neafectată de virusul septicemiei generalizate. Ca orice lucru interzis multă vreme, dreptul la opinie, la exprimarea unui punct de vedere era exacerbat chiar şi de cei care nu prea aveau ce face cu el. Mulţi dintre cei care până atunci îl considerau inutil, - (*ce opinie,oameni buni, ce idee, părere sau punct de vedere? Ce sunt eu, om de stat? Mie să mi se arate, domnule, după cine să mă încolonez şi ce trebuie să fac, că nu eu trebuie să hotărăsc în această ţară),* - îl revendicau acum ca pe un bun de preţ şi-l rostogoleau în piaţa publică, matlasat cu tot felul de inepţii.

Autorul priveşte acest spectacol fulminant cu o pupilă deschisă larg, dar, cum stă bine omului lucid, şi cu o rezervă sceptică. Se vede c-a înţeles bine reflcţia lui Montesguieu: *Când o lume se prăbuşeşte, cele dintâi care se salvează sunt gunoaiele* (p.171). Se salvează? Puţin spus spus, cei mai mulţi prosperă, se baronesc, capătă gust de putere şi devin miniştri, parlamementari, factori de decizie şi modele de succes pentru noile generaţii. De regulă, răul aluvionar ademeneşte şi învinge întotdeauna. Aristotel Chelariu, patronul firmei de mare profit, Asturias, unul din personajele importante ale romanului lui Constantin Vremuleţ, este prototipal pentru bezmetica noastră tranziţie şi pentru fauna capitaliştilor noi, apăruţi după revoluţie, a căror dorinţă de îmbogăţire rapidă i-a făcut total insensibili la durerile ţării, ale poporului şi nepăsatori la condiţiile de muncă ale angajaţilor, pe care-i supune unui tratament sălbatic, amintind de epocile feudale şi de legislaţia sângeroasă a berarului Oliver Cromwell din medievala Britanie.

Ţara întreagă a devenit captiva unor găşti înfometate, constituite sub umbrela unor sigle de partid, de la care primeşte toate încredinţările că nu li se poate întâmpla nimic rău, indiferent dacă sunt la putere sau în opoziţie. Lichelele, excrocii, şmenarii nu au decât un singur partid şi un singur Dumnezeu: Interesul, banul, puterea. Totul este să dea impresia de filantrop, să cotizeze cât mai substanţial în campanile electorale sau în susţinerea unor cheltuieli de partid. *Bani, domnule profesor, stive de bani* (p.193). Ca-ntr-o piesă ionesciană, absurdul, rinocerizarea, se lăbărţează peste toate sferele vieţii sociale, încât o speranţă de salvare este greu de întrevăzut. Invăţământul nu mai este învăţământ (învăţământul particular a degradat şi ceea ce rămăsese indelebil), biserica în frunte cu episcopul Caius dă semne de toleranţă, de labilitate, de interese şi patimi lumeşti, justiţia, în frunte cu prim-procurorul Petrache Vâlcu, (fecior de bani gata care n-a văzut niciodată cum arată coperţile unui curs universitar) este coruptă şi, când nu este coruptă, este incompetentă, depăşită, ingrată - toată atmosfera devine irespirabilă, iar societatea în întregime pare o cloacă, o adunătură mâloasă, decăzută şi viciată în toate articulaţiile ei. Totul este degradat, împregnat de grotesc, de impostură şi de oroare, iar autorităţile şi instituţiile de stat sunt primele care se complac, se adaptează şi se integrează în ebuliţia acestor odioase venalităţi. Păcat că Noica n-a mai prins aceste vremuri zălude; mare lucru n-ar fi îndreptat nici el, dar măcar l-am fi auzit repetând cunoscuta lui înjurătură: *mama ei de netrebnicie românească.*

Departe de a fi o lectură confortabilă, romanul lui Constantin Vremuleţ indispune şi incită la reflecţie, la o reevaluare a modului de fiinţare românesc. Episcopul Caius n-are nimic din duhovnicia bunului creştin şi n-are nici o treabă cu de frica lui Dumnezeu, angelica învăţătoare Micloş devine peste noapte o bestie, o acuzatoare într-o demascare public a colegei sale de cancelarie şi incriminează, cu mânie proletară, nişte presupuse abateri de la linia partidului, diletantul Dumitru Prăjină este primit în breasla scriitorilor pe considerente numai de el ştiute, excrocul Aristotel Chelaru este bântuit de gânduri parlamentare, totul este stricat şi nimic nu rămâne nepângărit. Până când şi minunata făptură Elena, fata plină de candoare, de puritate şi gingăşie devine o stricată, o drogată, o cerşetoare de stradă. Având nevoie de un rinichi pentru soţul său a trebuit să facă apel la baronul Chelariu, acest Midas al răului, care degradează, înjoseşte şi compromite tot ce atinge. Desnodământul zastrul era previzibil.

Am mai spus, cartea se revendică din vălmăşagul realităţilor româneşti post-decembriste, iar autorul, cu o rigoare de reporter experimentat şi consacrat autenticului, realizează o adevărată frescă a insanităţilor care ne malignizează şi ne macină în adânc. Mai există vreo posibilitate de salvare din mocirla morală care ne-a cuprins, mai putem spera într-o terapeutică izbăvitoare care să vindece toate maladiile, mai vechi şi mai noi, exhibate opulent şi fără nici o reticenţă de fiinţa românească? Autorul ia pulsul, face toate observaţiile clinice şi pune diagnosticul, dar cine intervine profilactic şi reabilitează speranţa? Sunt întrebări crude, tulburătoare, iar răspunsul nu trebuie să ne surprindă cu privirile peste gard. Nu vine nimeni din afară să ne salubrizeze modul de fiinţare, să ne arate Steaua Polară şi calea care duce spre ea. România are anticorpii necesari primenirii şi reintrării în normalitate. Câtă vreme mai există tipuri precum doctoral Alexiu (trecut prin grozăviile Gulagului românesc), Silviana şi chiar rezoneurul cărţii, profesorul Alex Bratu, putem spera într-o posibilitate de însănătoşire

Una din imaginile preferate de autor este aceea a scatiului ademenit hipnotic de privirile unui şarpe ascuns în iarbă şi flămând, gata-gata să-l devoreze. Lumea îşi rânduielile ei şi nu stă în puterea omului să le scxhimbe. Totdeauna va exista un şarpe şi un scatiu prinşi într-un joc de-a v-aţi ascunselea. Oriunde se constituie o majoritate, aceasta face legea şi-şi impune voinţa într-o comunitate, dar de ce trimitem în această majoritate tipologii penale, exemplare odioase şi corupţe precum Aristotel Chelariu, e mai greu de înţeles. Vrem întotdeauna binele, dar alegem de fiecare dată răul. Inşi pe care viaţa i-a excomunicat déjà trmiţându-i în penitenciar, îi scoatem din celule şi le încredinţăm primăria, sau îi trimitem direct în parlament, să ne facă legi, şi să administreze ţara.. Mi se pare că scatiul nu va fi devorat decât de şarpele pe care îl caută cu încăpăţânare. Să fie istoria o rezultantă a privilegierii răului, să fie răul o fatalitate a evoluţiei vieţii, cum credea în bonomia lui Noica?

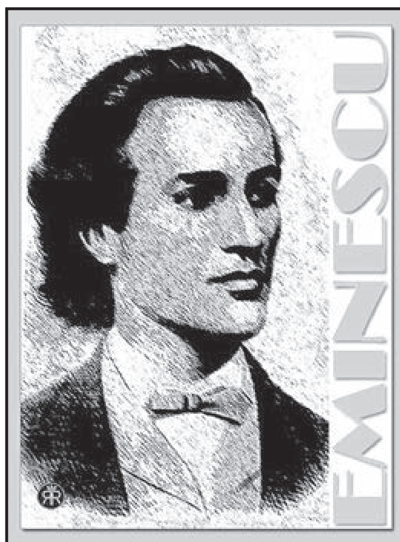
Am putea, după aceste sumare consideraţii cătrănite, oţărâte şi ofuscate, să punem şi întrebarea pe care am tot amânat-o cu bună ştiinţă. Acesta este poporul român? Ne recunoaştem în noianul acestor derapaje de comportament şi manifestări histrionice? N-am crezut niciodată că etnia românească se caracterizează numai prin calităţi, printr-o pozitivitate debordantă şi preponderentă în competiţie cu defectele. Regăsim în constituţia ei toate calităţile şi viciile umane, numai ponderea lor este diferită. Ca produs al împrejurărilor circumstanţiale, omul poate lua înfăţişări dintre cele mai variate. Nu este naţiunea nord-americană civilizată? Şi ce s-a întâmplat în partea inundată a oraşului Los Angeles când apele oceanului au inundat-o? N-a fost tâlhărită de cealaltă jumătate, rămasă neinundată?

Nu mai insistăm. Cartea d-lui Vremuleţ incită la reflecţii prelungite şi generează atâtea adumbriri ale gândului, că riscăm să pierdem din vedere substanţa ei. Este cartea unui autor matur şi bine asesonat cu excerciţiul trudniciei narative. Conţine de toate, dar nu este o lectură liniară şi fericită. De multe ori, lectura trebuie întreruptă pentru a pune ordine în gândurile ce le declanşează automat. Miticii de azi nu mai măsoară intervalul dintre berărie şi Union, ocolesc prin obor, prin afaceri şi se-mpregnează de venalitate. S-a degradat firea românească? In loc de răspuns amintesc de reflcţia lui Hajdeu care spunea că românul nu este nici bun, nici rău, nici viteaz, nici laş, el are chipul şi asemănarea conducătorilor săi. Este cinstit când are conducători cinstiţi şi drept când este guvernat în spiritul dreptăţii. Daţi-i conducători viteji şi va fi viteaz, daţi-i politicieni corecţi şi veţi vedea ce minunată cumsecădenie va ipostazia.

EMINESCU - IDENTITATEA ASUMATĂ A POPORULUI ROMÂN

„Oameni ca Eminescu răsar la depărtări de veacuri în existenţa unui popor.” **(Alexandru Vlahuţă)**

A-l plasa pe Eminescu într-o anumită epocă istorico-literară nu ţine decât de sfera îngustă a detaliului biografic şi nimic mai mult, deoarece creatorul de limbă naţională Mihai Eminescu nu aparţine în exclusivitate nici segmentului romantic, nici spaţiului modern şi cu atât mai puţin actualei postmodernităţi controversate, ci el se constituie drept parte integrantă, dar şi integratoare a timpului ca atare privit în ansamblul său, unul neîngrădit între coordonate fixe şi supuse desuetudinii din punct de vedere conceptual. Cu alte cuvinte, omul de cultură şi jurnalistul Eminescu transcend, deopotrivă, limitele profane ale oricărei temporalităţi statistice, topind simbiotic în templul interior spiritual propriu o formă de gândire autentică, globală, lucidă şi, nu în ultimul rând, detaşată complet de nivelul reducţionist al specificiului cotidian, uneori, reprobabil, din perspectiva culoarului de mentalitate a unui anume veac. Este şi motivul pentru care poziţionarea în ziua de azi a unora în perimetrul fad al pulsiunilor cu caracter vădit antieminescian nu reprezintă neapărat o palmă adusă remarcabilelor opere de critică literară născute de ilustre personalităţi precum Tudor Vianu, Zoe Dumitrescu-Buşulenga, Edgar Papu, Rosa del Conte, Alain Guillermou, Dumitru Panaitescu Perpessicius, Amita Bhose, Pompiliu Constantinescu, Eugen Simion, Lucian Drimba, Al. Oprea, Mihai Cimpoi, Dimitrie Vatamaniuc, George Munteanu, Dimitrie Murăraşu etc., cât, mai degrabă, o modalitate personală de a expune în anumiţi termeni o serie de opiniuni argumentate în chip diferit, viziuni ce vin să întărească, de fapt, contrar aşteptărilor autorilor respectivi, extraordinara capacitate a operei eminesciene de a se resemnifica pe sine în mod continuu şi de a se detaşa total prin profunzime şi superioritate stilistico-semantică de noroiul greu al variilor raţiuni postmoderne.

Eminescu a avut o puternică viziune integratoare a naţionalului în universal şi invers, tocmai de aceea apare ca element surprinzător faptul că, pentru foarte mulţi inşi ai contemporaneităţii, Poetul nu mai este la „modă” azi. O nouă formă de sacrificare a sa - a doua, după Theodor Codreanu, a treia, după Zoe Dumitrescu-Buşulenga -, un clişeu lipsit de fundament solid, dar care i se înfige, ca un scârţâit metalic de balama ruginită în conştiinţă, naţiei române. *„Este oare un păcat aşa de mare de a rupe hotarele de gândire ale contimporanilor tăi ş-a te ridica cu mult deasupra timpului ş-a societăţii în care te-ai născut?...”*, se întreba, în 1889, scriitorul Alexandru Vlahuţă, care îşi construia, de altfel, de unul singur un răspuns categoric la propria-i interogaţiune: „Pedeapsa e din cale-afară de grea.” Dacă la final de secol XIX, lucrurile stăteau din punct de vedere axiologic în registrul celor menţionate anterior de către autorul „Icoanelor şterse”, al „României pitoreşti” etc., iar alungarea din timpul fizic a gânditorului şi jurnalistului Mihai Eminescu era aşezată sub auspicii politico-economice complet nefaste, la începutul veacului XXI avem însă de-a face cu un nou tip de „modă” - evident, efemeră, la rândul ei - impusă de unele cercuri societale postmoderne, care îşi exhibă nonşalant, din păcate, caracterul frivol şi inconsistenţa, ca şi cum autoconţinuta lor vanitate ar fi în stare a substitui vreodată în mod exhaustiv valoarea substanţială a operei cuiva.

Iată ce sublinia Zoe Dumitrescu-Buşulenga, făcând referire la întreg lanţul de acte sacrificiale îndurate antum, dar şi în postumitate de către autorul, printre atâtea alte capodopere literare, a „Odei (în metru antic)” şi a „Geniului pustiu”: *„Eu aş zice că au fost trei sacrificări: prima în timpul vieţii lui, când era privit de contemporanii săi ca o ciudăţenie. El venea ca un mare întemeietor de limbă poetică, venea ca un european. Este primul mare poet european al României! A doua a fost în anii '50, când sovieticii aveau în plan să ne reteze rădăcinile. Şi a treia se întâmplă în momentul de faţă, promovată, din păcate, dinspre vest, ceea ce e o mare tristeţe.”* Şi continua cu înţelepciune manifestă acelaşi cunoscut critic literar român: ”Eu înţeleg globalizarea, integrarea, dar nu fără identitate. A încerca să dărâmi acest “monument” - închinat, de alţii, în cinstea lui - înseamnă să-ţi ignori tu puterile tale, de nevrednică şi măruntă creatură. Şi ceea ce e cel mai grav, să loveşti în valorile culturii tale tradiţionale. Asta nu înseamnă să te integrezi într-o cultură europeană, căci fără aceste valori nu vom putea nicodată supravieţui.” Fapte de o gravitate ieşită din comun, atroce chiar, putem afirma, privite, desigur, din unghiul deschis a ceea se înseamnă identitate naţională, a definibilului nostru definitoriu, să-l numim, fapte cărora nu li s-au stabilit, cel puţin deocamdată, la nivel oficial, autorii direcţi, totul fiind prezentat de mai bine de un secol si jumătate aidoma unui mister cu voie parcă întreţinut şi acoperit de poleiala orbitoare a neadevărului pervers.

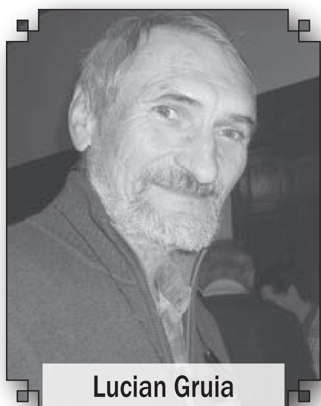

Magdalena Albu

După 165 de ani de la naşterea geniului eminescian, se poate vorbi nu numai despre a treia, ci şi despre a patra sacrificare a Poetului - cel care avea „conştiinţa clară a a geniului şi a destinului său ca poet şi ca om” (Alain Guillermou) -, de data aceasta nu în nume personal, ci în nume colectiv, al poporului căruia i-a i-a reformat definitiv cultura şi limba. Căci ultima parte a intervalului dintre cea de a doua jumătate a secolului al XIX-lea, când Eminescu a trăit şi a creat, şi primul sfert al veacului XXI, când postmodernitatea apare ca o ciudată ieşire din timp şi poziţionare vădită împotriva axiologiei deja construite până în prezent, a lovit din plin structura fiinţei naţionale, căreia Poetul i-a fost, în vremea lui, „sociologul” prin excelenţă, după Ilie Bădescu, al tipului de „precaritate ontologică” caracterizant. Un gen de precaritate întâlnit, de altfel, pretutindeni şi azi, când „negustorii de vorbe” (M. Eminescu), „indivizii sterpi, cultivatorii frazeologiei goale, vânătorii de slujbe şi politicienii” inundă cu identitatea lor discutabilă spaţiul public comun, născând, cu alte cuvinte, din ignoranţă şi împiedicare în nenumărate malversaţiuni ucigaşe, o dinamică societală de tip împiedicat, cu excluziuni condamnabile şi formule de progres moral-material îndoielnice. Considerăm că nu trebuie lăsată deloc între paranteze sau între filele unei cărţi de specialitate substanţa fundamentală a cadrului ontologic şi a sociologiei politice eminesciene, tocmai fiindcă ambele se constituie într-un pas deosebit de important în ceea ce priveşte recompunerea istoriei complexe a chipului de lumini şi umbre specific organismului statal demagogic din vremea sa. Căci, scrie acelaşi Ilie Bădescu, „Ontologia eminesciană face posibil realismul sociologic.”, Poetul fiind deschizătorul de drum al „seriei realismului sociologic oriental.”, fapt care invită nu numai la aplecare temeinică asupra acestei ample dimensiuni sui-generis a operei sale, dar şi, deopotrivă, la recunoaşterea actualităţii laturii lui de gândire novatoare, raportarea continuă a studiilor contemporaneităţii la acest reper constituind în sine un pas necesar pentru o diagnosticare justă a realului postmodern.

Cu mari personalităţi a cadorisit de-a lungul timpului divinitatea istoria acestui neam. Din acest punct de vedere, românii au privilegiul să se numere printre cele mai binecuvântate popoare ale planetei Pământ. Caracterizându-l pe Eminescu, istoricul Nicolae Iorga construia unul dintre cele mai cuprinzătoare tablouri realizate în spaţiul cultural autohton, şi anume: „...N-a fost om care să cunoască mai bine viaţa românească din toate provinciile şi scrisul românesc din toate timpurile.” Urmărind aceeaşi latură a valorii culturale a Poetului, Vlahuţă îl descria, la rândul său, astfel: „Cititor pasionat, el era unul dintre cei mai adânci cunoscători ai limbii şi literaturii noastre din cele mai întunecate vremuri.” Cu toate că ilustrul Poet al literaturii române şi universale nu are nevoie de suplimente metaforice exprimate conjunctural, putem, totuşi, formula, în cheie strict personală, despre ilustrul începător de limbă poetică naţională următoarele: Eminescu a fost acea matcă tumultuoasă a nemarginilor infinitului mic, în care s-au revărsat în mod miraculos şi unic nenumărate dintre tainele ascunse ale Infinitului mare...

Doina Rândunica Anton – A.D.N.-ul iubirii

Lucian Gruia

Motto:
"Dacă privesc printre aripi
Pe partea unde zborul nu e decât cer
Îţi văd ochii deschizându-mi lumina."
(Doina Rândunica Anton - *Dacă privesc printre aripi*)

Doina Rândunica Anton s-a născut la 06.11.1956 la Mediaş. A început să scrie încă din copilărie şi a câştigat numeroase premii literare. A debutat târziu, la 49 de ani, cu volumul de versuri *Cuvinte de interior* (2005). Au urmat alte volume de poezii: *Hei copii, vă salut din Euforia* (2013) şi *Tărâmuri de neocolit* (Ed. Singur, 2014) pe care îl comentez în continuare.

Aşa cum îi relevează numele şi motto-ul ales, Doina Rândunica Anton poartă aripi lirice cu care zboară în extaz spre fiinţa iubită. Aripile rezonează cu natura sălbatică şi sacră: „Cât mai ard plopii în vânt/ e lumină pe Pământ,/ Cât mai stă lucerna trează/ Tu eşti rază, eu sunt rază/ Şi în fânul unduios,/ Trupul tău de chiparos,/ Numai ochi şi numai gură/ Mută Veşnicia-n şură..." (*Veşnicia*)

Oraşul, cu blocurile uniforme, îngrădeşte libertatea omului înfrăţit cu natura, ca în acest autoportret liric cu iz neosemănătorist: „Nu sunt un om de oraş/ Între blocuri mă ghidez după copăcei/ de la fereastră mă agăţ de lună/ (...)/ în cafenele mă uit în ochii tăi verzi/ şi alerg pe câmpia din ei/ prinzându-mă de pieptul tău însorit/ ca o buburuză rătăcită." (*Pierdută în oraş*)

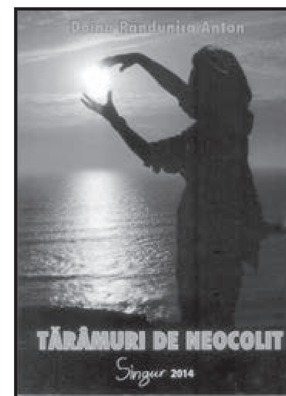
Natura fabuloasă, mirifică şi imaculată oferă cadrul propice iubirii ca tentaţie spre absolut. Paradisiacul se îmbină cu mitul platonician al androginului: „Mergem şoaptă în şoaptă/ atât de aproape încât/ reconstituim Paradisul pierdut./ E vară, lumina e coaptă,/ iar orizontul întreg e topit/ în sărut./ Cu nesaţ ne atinge răcoarea/ lui Dumnezeu/ Care eşti tu? Care sunt eu?" (*Răcoarea lui Dumnezeu*)

Cu rare excepţii, când iubirea nu se împlineşte, Doina Rândunica Anton scrie o poezie de dragoste curată, creind o atmosferă sărbătorească prin care iese din timpul profan şi trăieşte în timpul sacru. Parcă ar scrie numai duminica: „Ţi-aş spune o poveste rotundă/ ca un lob de ureche/ înflorit lângă buzele tale./ Din ea s-ar auzi doar foşnetul lin de duminici" (*Povestea cea singură*).

Poetul Horia Bădescu afirmă, în cartea sa, *Memoria Fiinţei*, că există două feluri de poeţi: unii cântă plinătatea contopirii cu fiinţa, a doua, o caută şi nu o găsesc, de unde nemulţumirea şi tristeţea. Doina Rândunica Anton aparţine primei categorii, poeta se simte parte din întregul cosmic armonios.

Poezia ei este modernă, cea de factură clasică este cantabilă, baladescă şi o caracterizează, după părerea mea, mai mult decât lirica în vers liber. Metrica şi rima îi constrâng fantezia în imagini expresive, memorabile care-i atestă specificul şi autenticitatea. Uneori întâlnim versuri de factură populară, originale, cu deschidere cosmică: „Chiar de ninge şi-i furtună,/ Ger sălbatic pe la uşi,/ Între noi stă sfânta lună./ Cu picioare de brânduşi,/ Chiar de-i frig şi tremurare/ Peste casă, printre nori,/ Între noi stă mândrul soare/ Cu picioarele de flori." (*Între noi*)

Poeta creează sintagme originale în jurul inimii, simbolul iubirii: „Inimă – pană de ceară/ Scrie-i, dar să nu îl doară!/ Inimă – pană de sticlă/ Scrie-i, dar să nu-i faci frică!/ Inimă de busuioc/ Scrie-i, dar să nu-i dai foc!/ Inimă de lună nouă/ Spune-i, nu mă frânge-n două:/ ca să vină-n crugul serii/ Unde întomnează merii,/ Să ajungă-n miez de noapte/ Unde dorm merele coapte!" (*Inimă, pană de ceară*) În alt spaţiu privilegiat, macii scriu scrisori de dragoste, cu florile lor, în lanul de grâu.

Poezia *Gânduri haimanele*, promovează un ludic şăgalnic care aminteşte de invocaţia fetei din eminesciana *Floare albastră*: „Hai, joacă-te cu gândurile mele!/ Eu ştiu că nu le vrei aşa cuminţi/ Şi s-ar putea ca tot umblând prin ele/ Să îmi găseşti şi buzele fierbinţi."

Bărbatului indrăgostit este simbolizat prin lupul înfometat. Dragostea este înscrisă în fiinţa umană prin codul genetic: „dar pot să-ţi spun toate poveştile înmugurite/ în arborele vieţii,/ dar pot să curg în sânul tău/ fără să mai fac vreo schimbare/ în ADNul iubirii,/ căci din Dumnezeul tău am ieşit/ frumoasă ca o dimineaţă de primăvară."

În poezia Doinei Rândunica Anton, erothanatică, iubirea învinge moartea: „Cu gura îţi ating inima/ până mă inundă aceeaşi lumină/ şi dacă mai adânc/ m-ai căuta/ prin iarba înaltă şi caldă/ a morţii,/ am învia." (*Zvâcnirea celuilalt*)

Poeta scrie o poezie limpede şi curată ca apa izvoarelor de munte. Armonia cu întregul univers şi cu fiinţa o exprimă în acest *Tatuaj* liric: „Pe braţul drept îngerul/ pe braţul stâng luna/ la piept soarele/ în spate pădurea/ pe genunchi cartea/ sub picioare drumul/ în ochi luminatele umbre/ în inimă- dorul de a le pătrunde."

Poeta îndrăgostită parcurge, în volumul *Tărâmurile de neocolit* ale dragostei, drumul spre absolutul iubirii.

Când trece un înger

Ligia Tibu

Cred în îngeri. Mi-aduc aminte că în stânga uşii de la biserica unde mă ducea duminica bunica era o icoană mare cu un copil bucălat care ţinea în mână un glob mare, albastru, brăzdat de ape aurii. Mă punea să mă închin şi lui, era ultimul pe care-l sărutam aşa, înrămat cum era, la plecarea spre casă. Urma să mă păzească de toate relele şi să-mi dea minte, noroc şi sănătate. Pe el îl iubeam cel mai mult, poate pentru că era copil ca şi mine şi mi-l doream prieten, dar mai cu seamă pentru că şedea în braţele Domnului.

Chipul lui serafic de duh bun cu părul blond mă ocrotea se vede de toate spaimele copilăriei şi la el îmi fugea gândul în toate clipele mele de răstrişte.

Anii au trecut şi vechiul meu prieten a rămas la fel, palid şi neîntinat, în aceleaşi straie albe, strălucind în acelaşi tablou. Îl vizitam din ce în ce mai rar, şi-l regăseam la locul lui de câte ori reveneam, îi lăsam închinăciunea mea şi sărutul smerit pe sticla rece, asigurându-mă încă o dată că mă va păzi la nevoie.

"Îngerii n-au chip, îmi spunea tata. N-o să-i vezi niciodată coborând înaripaţi din ceruri şi îndeplinindu-ţi trei dorinţe. O să-i întâlneşti aici pe pământ, printre oameni, dacă au de se înfăţişat ţie."

M-am rătăcit de câteva ori prin viaţă şi mă întorceam de fiecare dată cu gândul la el. Nu-mi era aproape, să-i citesc liniştea în ochii albaştri şi să mă apere, precum o făcea în copilarie. Dar pesemne că iubirea lui mă urma, iar apele mele tulburi începeau să se limpezească.

Îmi aduc aminte că prin anii '80, pe când eram în liceu, a apărut volumul Anei Blandiana, "Oraşe de silabe". Aşteptam cu nerăbdare cartea, luasem toate librariile sucevene la rând în căutarea ei. Auzisem la radio la emisiunea "Orele serii" că se pusese în vânzare şi-mi dăduse tata bani să mi-o cumpăr (niciodată nu mă refuza când era vorba de cărţi).

Am umblat toată după-amiaza după ce se terminaseră orele, să găsesc cartea. Toate librăriile, la rând.

Dar n-o mai aveau.

"Numai zece exemplare am primit şi le-am vândut pe toate", îmi spuneau vânzătoarele. Trebuia să vii mai devreme!"

Mă întorceam spre casă învinsă, şi n-avea cuvinte tristeţea mea. Cine ar fi râvnit la cartea asta mai mult ca mine?

Şi deodată, în faţa Casei de Cultură, jos pe scări, văd un cerşetor. Haine ponosite, părul lung, alb, pantofi prin care-i vedeai degetele.

Le dădeam de obicei un ban, mi-era milă că ajunseseră bătrâni şi amărâţi pe drumuri, aşteptând pomană de la trecători.

M-am apropiat să-i dau banii si i-am pus în mâna dreaptă. În stânga ţinea o sacoşă transparentă de un leu cum erau pe vremuri, în care avea - şi mi se părea că nu văd bine - volumul Anei, cel pe care-l căutasem atât: "Oraşe de silabe".

"De unde-aţi cumpărat cartea vă rog, o caut de câteva ceasuri... Atât de mult mi-o doream!"

Bătrânul cerşetor n-a scos o vorbă. Cu mâna lui uscată a scos cartea din pungă şi mi-a întins-o, zâmbind.

"Să v-o plătesc", am zis, desfăcându-mi poşetuţa galbenă, de domnişoară.

Dădu din cap că nu. Nu-i trebuiau bani pe carte.

Am luat-o şi am răsfoit-o, îi mângâiam paginile, de parcă mă temeam că-i un vis.

"Vă mulţumesc din suflet, nici nu ştiţi ce bucurie mi-aţi făcut!" am spus şi am pornit spre casă. Ţineam cartea în mână strâns, ca nu cumva să mi-o fure careva. La un moment dat, m-am uitat în urmă. Cerşetorul nu mai era.

"Pesemne mi-a trimis un semn îngerul meu" mi-am zis, cântărind în minte toate posibilităţile.

Mai am şi azi cartea care mi-aminteşte de ziua aceea într-un scris tremurat pe prima pagină:

"1987. De la un cerşetor cu suflet de înger".

Amelie Caracas:
Fragment din romanul ,,Pe o muchie de vânt”

1. Prolog

-- Nenorocitule! Secătură! Cassanova! Îţi arăt eu ţie să minţi şi să mă înşeli! Vrei să terminăm, ai? Să ne despărţim? De ce mă nenorocitule? Nu ţi-a fost bine cât te-am slugărit? N-ai fost îngrijit? Nu ţi-am dat mâncare bună? Nu te-am lăsat să-ţi faci toate mendrele şi m-am făcut că nu văd când tu flirtai cu unele şi cu altele? Îmi închideai gura cu teoriile tale despre amabilitate şi imagine. Nu te-am ţinut la facultate particulară, pe banii mei? Că n-ai fost în stare să intri la cea de Stat. Nu te-ai plimbat, pe banii mei? N-ai petrecut pe banii mei? Nu ţi-ai luat maşină? Tot cu banii mei! Mi-a fost milă de tine, mă prăpăditule! Nu aveai unde să stai şi dormeai într-o debara sub scară, la Firmă. Erai angajat ca muncitor necalificat, practic nepricepându-te la nimic. Ai uitat cum îmi făceai curte şi mă tot aşteptai cu flori când ieşeam din tură? Cam ofilite şi din cele ieftine, unele rupte din vreun parc, dar gestul contează, îmi ziceam. Te lăudai că vrei să înveţi, dar trebuia să te şi întreţii, fiind provenit dintr-o familie săracă, de la ţară. Erai bun de gură şi m-ai îmbrobodit. Mă gândeam că şi eu sunt tot de la ţară, dintr-o familie săracă. Nici pe mine nu m-a ajutat nimeni şi ce greu mi-a fost. Săracul băiat! Ţi-am propus să te muţi la mine, în garsoniera pe care o cumpărasem, în rate, din munca mea la Hotel. Câte camere, băi şi wc-uri n-am frecat şi lustruit. Cum am mai adunat bănişor cu bănişor, când mai primeam câte un bacşiş. Ce mi-ai tot promis ticălosule? „Lasă scumpo, ne căsătorim după ce termin facultatea.” După aia: „stai să termin şi masteratul ăsta; facultatea fără masterat nu are nicio valoare ”. Şi, am plătit şi masteratul. „Uite ce ocazie am, să fac un stagiu în străinătate şi apoi gata, facem nunta!” Te-am crezut măi nemernicule şi am muncit de mi-au sărit capacele pentru tine. Eram frântă de oboseală, dar îmi spuneam: „ încă puţin şi totul o să se termine şi vei fi şi tu o doamnă. Ai să stai acasă şi o să fii servită, căci nu degeaba face ,,Iubi” facultate şi masterat şi stagiu în străinătate, tocmai la Paris. Ai să vezi ce post o să găsească..!” Şi ai găsit, ticălosule, şi încă ce post,.. toată ziua în străinătate! Ţi s-a urcat străinătatea aia la cap. Ţi-a luat minţile. Acum nu mai ai nevoie de mine. Ai?! Ţi-ai găsit alta „de rangul tău”. Una din străinătate, o franţuzoaică. Nu te poţi afişa cu „o ţoapă fără studii”. Aşa ai zis băi, crezi că nu mi s-a spus? Au fost oameni de bine care m-au trezit la realitate. Chiar dintre prietenii tăi. ,,Lasă proasto visele, tu dormi şi ăsta-i gata să o şteargă definitiv. Şi-a găsit una pe acolo.” Fiecare cu drumul lui, nu? Asta-mi spui acum, după şapte ani? Să fiu rezonabilă şi să înţeleg situaţia? Nu ne potrivim din niciun punct de vedere, zici. Tu ai *alte* orizonturi şi *alte aşteptări de la o femeie. Să fie educată, stilată, citită, capabilă să discute filozofie şi artă. I-auzi măi! La coada vacii la tine-n sat, discutai artă şi filozofie? Dacă nu eram eu să-ţi plătesc educaţia, cu ce te-ai mai fi fălit, băi nerecunoscătorule? Am fost bună şapte ani şi acuma îmi văzuşi defectele? Şapte ani în care am lucrat în două hoteluri şi un restaurant, în acelaşi timp, ca să ne ajungem cu banii. Adică să poţi fii tu la înălţime printre colegii tăi de bani gata. Fitness, sală, piscină, cluburi de fiţe şi altele, numai zic câte haine de firmă. Terminam tura de zi la Hotel şi intram în tura de noapte la Centrul de* Spa. Terminam aici tura de noapte şi treceam direct la bucătăria restaurantului. Uite aşa. Dormeam când puteam şi pe unde apucam. Ajunsesem să aţipesc pe wc., ca să nu mă prindă şefii. De aia nu vroiai tu să mă prezinţi prietenilor tăi, îţi era ruşine cu mine! Ai!? Şi eu care credeam, proasta, că o faci din gelozie, să nu-mi pice cu tronc vreunul. De aia nu vroiai tu să auzi de copii, zicând că avem tot timpul înaintea noastră să-i facem! Nenorocitule! Ştiai bine ce aveai de gând să faci. Totul fusese plănuit de la început. Lasă proasta să muncească şi să spere. Câte nu aş fi putut face şi eu, chiar şi studii. De ce nu ? Crezi că eu sunt mai proastă decât tine? Nu dragule. Mi-ai distrus viaţa, ţi-o distrug şi eu. Ce mai am de pierdut?! Vocea femeii furioase era ascuţită şi totodată hârjâită, ca un sunet metalic de fierăstrău pornit să pună la pământ o pădure. A explodat apoi într-un urlet de viitură ce distruge totul în calea ei şi... maşina începu să meargă în zig zag pe şoseaua goală. Părea că se scutură, că încearcă să scape dintr-o strânsoare, că se zbate. Apoi s-a lovit de un parapet. A făcut un salt înapoi şi din nou înainte peste alt parapet. Acesta a cedat şi automobilul s-a prăbuşit în gol, într-o rostogolire de pietre şi crengi şi roţi şi geamuri sparte şi bucăţi de metal şi praf şi zgomot şi ţipete şi ... linişte. O eşarfă plutea legănată de vânt, ca o pasăre azurie peste crengi şi prăpastie... S-a lăsat uşor, uşor, pe suprafaţa apei ce curgea în vale.

-- Ia te uită un şarpe de apă! strigară copiii ce se aflau undeva, departe, în josul râului, la scăldat.

-- Nu-i un şarpe băi; e o cârpă. O cârpă albastră. Zise un băieţel după ce o înhaţă din unde.

-- Dă-mi-o mie! Ce faci tu cu ea?

-- Păi şi tu ce faci? Nu ţi-o dau. E doar o cârpă. Şi o aruncă din nou în râu. Iar curentul o duse la vale, tot mai la vale.

Apa e domoală aici, în apropierea oraşului. Se poate face baie şi sta la soare pe iarbă, mai ales dacă nu-s bani de mers la ştrand. În fond e mai frumos în natură. Stai sub salcie cu picioarele în apă, nu te deranjează nimeni căci e loc destul... Ce mai, o plăcere! Văleu drace! Ce lighioană mai e şi asta de mi s-a prins de picioare? Ba nu, e o bucată de material. O fi pierdut-o careva mai din deal, la spălat rufe. Dar e ditamai şalul şi încă unul frumos, împletit cu model din flori de salcâm! se minună femeia ce stătea sub salcie, vânturându-şi picioarele în apa râului. De gleznele ei se agăţase ţesătura pe care o măsura acum cu ochii şi cu mâinile. Cine l-a pierdut să-i fie de bine. L-am găsit, al meu să fie. E foarte bun de broboadă, îşi zise Nica. Îl stoarse bine, îl scutură să-i sară şi ultimii stropi, apoi îl întinse pe iarbă, la soare, să se usuce.

2. Anunţul de la rubrica Matrimoniale

După ‘89 se umpluse piaţa de ziare şi reviste fel de fel, pentru tot omul, tot gustul, toate preocupările şi multe, chiar fără niciun rost. După atâţia ani de domnie a unicului ziar „Scânteia”, acum săreau tot soiul de „scânteiuţe”, de peste tot. La rubrica de anunţuri matrimoniale a unui astfel de ziar, rubrică apreciată într-o perioadă când „netul” încă nu înflorise într-atât pe la noi, a apărut o mică notiţă. O frază scrisă cu litere mici, negre, încercuită cu un chenar roşu. Acest mic anunţ i-a dat aripi roz inimii Nicăi. De fapt nu avea nicio importanţă culoarea visurilor femeii, fie ele albe, albastre sau roz. Important era doar faptul că speranţa răsărise din nou în sufletul ei. Putea visa la un viitor, dacă o vrea Domnul, mai bun. În fine, iată un bărbat care dorea să se însoare, lucru mai rar, la zece ani după revoluţie, se gândea Nica bucuroasă. De,.. libertatea-i un drept câştigat şi,.. e liber fiecare să facă ce doreşte cu ea, şi-a zis strângând tandru la piept ziarul şifonat de atâta citit şi răscitit.

De cum a găsit anunţul, nu a mai stat pe gânduri. A telefonat omului ce-l scrisese şi l-a anunţat de intenţia ei de a veni acolo, chiar a doua zi. Ce să mai aştepte? Aşteptase destul până a găsit anunţul ăsta care părea mai serios ca celelalte, ce erau doar de lipeală. Deci, se ducea să se cunoască cu persoana, să vadă ce şi cum, poate s-or place şi s-or înţelege. Mai ştii?! Nu putea lăsa să îi scape o asemenea ocazie. Oricum nu mai avea unde locui. Vecina care o găzduise, mai bine zis bărbatul acesteia, se săturase până peste cap de prezenţa ei în apartamentul lui, „proprietate personală”. Îi amintea acest fapt foarte des, ca să-i dea peste nas, vezi-Doamne, că el e proprietar şi ea o prăpădită. Proprietar peste două camere amărâte, dar chiar şi aşa, tot proprietar se chema. Ea le muncise şi îi servise ca o adevărată menajeră din telenovele. Mai lipsise să-şi pună doar şorţ şi boneţică pe cap. Dar ăla tot nu vedea nimic, înafară de meciurile de fotbal. La astea stătea gură-cască la televizor şi se agita pe canapea, ţipând, zbierând şi-njurând de mama focului. Dacă-l întrebai ceva, începea doar să dea din mâini, să nu îl deranjezi, căci el e concentrat la acţiune. Habar n-avea să explice, ca lumea, ce s-a întâmplat pe teren. Ce să-i faci, nu se prinsese nimic altceva de el, la oraş. Şi ea fusese ţărancă, dar se străduise să devină o adevărată orăşeancă; într-un cuvânt, să nu-i fie ruşine cu originea ei. Îşi dorise să fie o doamnă, aşa cum văzuse, tot la televizor. Deşi, câteodată, i se făcea aşa dor de locul unde s-a născut... Trecuseră atâţia ani de când plecase de acolo, definitiv. Mai ţinea legătura cu mama sa doar prin scrisori şi asta rar. Trimitea câte o felicitare de Crăciun şi de Paşti, iar nepotul ei, Neluţu, fiul fratelui ei Ionuţ, mai cu întârziere, dar îi răspundea. Îşi aminti de ultima scrisoare pe care o primise chiar anul ăsta, în primăvară: ,,maica-mare e sănătoasă, doar oleacă mai tare de urechi. Îşi cată de lucru prin grădină şi are grijă de gâşte. Dar numai poate să le îndoape că nu vede bine. Are ochelari pe care nu îi poartă. Zice că şi cu ei şi fără ei, tot nu poate să scrie şi să citească. S-a bucurat de scrisoarea tălică tuşă, şi-ţi doreşte numai bine şi sănătate”. Cam puţin, dar drăguţ din partea lui şi pentru atât, acum, când toată lumea nu mai ştie cum să se dea ocupată, ca nu cumva să o deranjezi cu ceva. Fraţii ei nu doreau să ia legătura cu ea, de teamă să nu-şi ceară partea de pământ. Nu, nu o interesa. Oricum nu ar mai fi putut locui toţi împreună şi nici nu avea suflet să vândă la străini, pământul părinţilor ei. Pe pământul ăla fusese plămădită, acolo fusese copilăria ei, minunată până la instalarea Colectivei. Cu puţină bunăvoinţă şi după, până la moartea lui taică-său, este adevărat. Nu le comunicase fraţilor hotărârea ei, cu renunţarea, ca să-i lase să mai fiarbă. În fond asta meritau, mai ales cumnatele. Deşi, ea tot ar fi plecat. Satul i se părea, pe atunci, un loc prea mic pentru visurile ei.

DIANA SUCIU

pentru furtuna de azi, ieri am semănat vânt

câteva vrăbiuţe
ciugulesc din breteaua
amurgului
mă las pe vine şi
îngenunchez să văd
cum timpul coase o
cămaşă de hârtie

sunt multe bucăţi rupte
din mine

am întors spatele cu ochii închişi privind în întuneric
zăceau cuvintele între noi cum zac spicele într-un lan de grâu. am amorţit încovoiaţi.
ne-am prefăcut s-avem dureri comune într-un plic lipit cu salivă

îngropăm atâtea umbre ca două zile de vară
în spatele unor coperţi împroşcate cu noroi
se naşte un ţipăt mut, înghiţim în sec moliile
ce se agită prin stomac

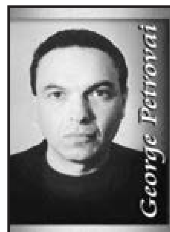
mănânc un măr uscat,
tu te îneci.
de mâine schimbăm rolurile.

VERONICA SERBAN

Ruga fiului meu

Mă întrebi, ce mai face lumea, prin lume?
Dansează, în cântec petrece, se-amuză,
se-întrece în glume, visează, trădează.
Iubește.
E bine. Cât încă le mai înflorește
un mugur de zâmbet pe buză
ca stropul de rouă pe frunză, contează.
Trăiește!
Am aflat că, vom avea o lună nouă,
halucinantă,
că vor curge din nou râuri de lapte
peste acele tărâmuri de el inventate.
La figurat, dragul meu, dar la propriu,
turbată!
Când mușcă durerea din mine bucăți de
zile
și nu știu cât îmi mai lasă din mâine
mă gâtuie dorul și strigătu-i mut.
Vai! Aleargă-mă viață cum făceai în trecut,
când eram plin de tine
și țineam lumea la degetul mic,
ori atunci, nenăscut
când nu te voim, dar alții m-au vrut.
Vai! Vai! Aleargă-mă viață pe culme
așa neînsemnat, fără de nume,
nu vrei să mă uiți la tine în brațe
pe alta haină tu lași să mă înhațe,
zălog suferinței pe mine să pună
și-n veci îmi promiți o lume mai bună.
E boală sigură și ciudat,
această dorință
de-a mă ține de voi agățat,
de nevoi, de draga de tine,
de cățelușii din pluș,
de vânturi, de ploi,
de toate darurile de aniversări
râvnite mai ieri,
la fiece durerea revine
și urlă prin mine…
Aleargă-mă viață prin tine
cât ochiul sclipește-n lumină
dar fă-o cu milă,
nu-mi obosi mâna pe filă.
Vai! Aleargă-mi viață picioarele-n tină
pe bicicleta uitată-n vitrină și
fă-mi din brațe șirag
pe gâtul iubirii dintâi
cerșindu-mi cu dor un „Rămâi !"
ori, rogu-te,
du-mă cu drag înapoi, în pântecul ei,
aproape de inimă,
să-i număr fiece bătăi ca atunci,
pe când tu, o alerga-i prin lume
așa neînsemnată dar,
dulce minune!
…………………………
Acum îmi e cald și mi-e bine.
Te știu, draga mea, lângă mine.
Dar mâine? Dar mâine? ….
Să nu uiți să te întorci,
să vii să mă iei.
Eu, nu știu cale sau drum
să mă aducă la tine,
în pumn.

GEORGE PETROVAI

Divine înlesniri

„Năstrușnică ființă-i omul!",
Atotputernicu-Și spunea
după al lumii control fulger
ce armonia-mprospăta.

„L-am înzestrat cu cugetare
ca să-i rodesc vremelnicia –
el își afirmă mișelia
negându-Mă cu-
nverșunare..."

- Tu, Petre, zise-odată Domnul
către preabunul bătrânel,
cunoști Pământul cel mai bine
și viul strâns la piept de el.

Căci nu degeaba tot acuși
cu pământenii stai la sfat
și-apoi mă rogi să peticesc
destinul lor întemnițat

în jignitoarea întâmplare
din a Edenului grădină.
Aș vrea, de-aceea, despre om
s-aud părerea ta deplină,

ca să schimbăm ce-i de schimbat
în toată speța omenească,
iar nu să tot șurubărim
unde-am decis stare firească.

Nu ți se pare că-i firesc
ca omu-n drepturi decăzut
după păcatul săvârșit
cu suferința să-l unesc,

dar să-i dau șansa ca prin luptă
cu *eul* lui înfumurat
să redevină nepătat
într-o viață nesfârșită?

Răspunse tulburat bătrânul
la preailustra provocare:
- Nevrednic sunt, iubit Părinte,
să Te privesc cu adorare!

Crezi drept aceea că-i cuminte
din orbi să-și facă șoimul călăuze,
când judecata mi-i mult prea mioapă
să-Ți preamăresc lucrarea muză pentru muze?!

Părerea mea nescrisă-n gând
deja o știi,
pentru că numai Tu
cunoști ce timpul n-a schițat
și-n cuget nu-i încă-ntrupat.

Da, mult mi-aș dori ca suferința
să fie mai din scurt ținută
și-n alt chip distribuită,
încât oricare
necuvântătoare
- copil de țâță, pasăre sau fiară –
de ea să nu se sinchisească
(fiind ei netovarăși cu păcatul)
chiar moartea de-ar trudi la coasă.

Nu-i cușeră nici prăvălirea
perfidei avalanșe de necazuri
taman pe capul celui oropsit,
când lumea-i plină de boghete ținte
unde și rău și bine-atâta s-au tocit,
c-o nouă încercare
divertisment doar pare
pentru fetizii lotuși răstigniți
pe balta *spleen*-ului cu izuri de morminte.

Cunosc popoare strânse-n chingi
(românii-s fruntea între ele)
de-acele hoarde de haini,
ce geografia violează
și din istorii fac o varză
cu rangul lor de-arhimișele.

Pentru aceștia-i de dorit
o necesară îndreptare
prin limbă, port, statornicie
și prin credința neclintită
c-au fost și sigur o să fie.
*
Așa se face că românii
au fost plasați sub scut divin,
ca Domnul să-i îndestuleze
cu dărnicia Lui din plin.

Iar El le-a dat o țară bună
și mirosind a pâine caldă
din holdele cu mult mai tari
decât deodată turci și muscali.

Căci ea-i câmpii, munți, văi și ape,
bisericuțe-n lemn cioplit,
e fata-n ie ce zâmbește
și-i doru-n doine cetluit.

Le-a dat apoi limba zemoasă
(alternativa la nectar),
mult grațioasa catedrală
cu turla-n ceruri împlântată,
la a cărei înălțare
atâția meșteri mari,
calfe și zidari
spetitu-s-au pe rupte
împinși din spate de legende,
de-ambiții voievodale
și trebuințe milenare,
așa c-al limbii patriarh
poeticeasca rugă să-și rostească
în noul grai universal...

Dar nu le-a dat minte destulă
să folosească ce-au primit,
fapt pentru care trag din greu
la jugul paradoxului
dintre Apus și Răsărit.

MARIUS COGE

Rondelul vinului gureş

Cu moldovenii lângă mine,
Chiar dacă mi se-ntâmplă rar,
Uit că paralele-s puţine
Şi scriu câte-un catren sprinţar.

Şi, Zău, că nu mă pot abţine
Să beau şi-oleacă de Cotnar
Cu moldovenii lângă mine,
Chiar dacă mi se-ntâmplă rar.

Când vinul gureş e-n pahar
Cu noi chiar Eminescu vine
Căci ne simţim cuprinşi de har.

Provoc la luptă pe oricine
Cu moldovenii lângă mine.

Constantin MOŞINCAT

20 APRILIE – SĂRBĂTORIT DE ORĂDENI CU FLORI DE LILIAC

(urmare din numărul anterior)

Accentuează că nici nu se poate concepe o despărţire între intelectualii civili şi militari, din localitate.

Ce priveşte frecventarea localului Cercului Militar, declară, că mulţi intelectuali constrânşi de situaţia economică, nu poate să-şi facă prezenţa. În special conjunctura economică îi atinge mai mult pe profesioniştii liber. Mai departe declară, că localul Cercului militar este la periferia oraşului, unde omul trebuie să angajeze trăsură şi la plecare şi la reîntoarcere.

Menţionează că cotizaţia de 100 lei pe lună este prea mare şi nu o poate plăti toată lumea.

Propune colaborarea şi pe mai departe a intelectualilor civili şi militari, neputându-se concepe o astfel de despărţire.

Dan Candrea Veturia, în vorbirea sa arată, că este în Oradea de mult timp şi a luat parte la toate serbările organizate în acest oraş. Declară, că întotdeauna la serbările organizate a avut concursul armatei.

Menţionează, că nu se pot despărţi intelectualii civili de militari, ci mai mult trebuie să conlucre în perfectă înţelegere, iar legăturile să fie şi sufleteşti, ptru toţi românii de la această graniţă.

Declară, că pentru toţi intelectualii români, nu e ceva mai scump „armata” cu care totdeauna înţelegem să colaborăm:

Pentru a se putea da mai multă viaţă acestui Cerc, propune să se facă tot posibilul, de a se readuce în centrul oraşului.

Dl Colonel Gh. Radovan, în vorbirea sa expune, că atunci când Comandamentul a lansat această chestiune, a fost sigură de hotărârea ce se va duce la intelectualii români. Întrucât de fapt nu se poate face o despărţire între cele două tabere de intelectuali, urmează să se facă o colaborare şi mai strânsă între intelectualii români din localitate, în scopul de a da o dezvoltare Cercului Militar Civil.

Dl Augustin Chirilă primarul Municipiului, arată că din discursurile rostite se desprinde o realitate, că nu este nici o defecţiune sufletească şi nici un gând, de a se despărţi de militari.

Rămâne deci să se soluţioneze unele probleme în legătură cu localul, pentru a-l face mai căutat, prin mutarea Cercului în centrul oraşului. Declară, că s-a cugetat şi la locul actual închiriat de Crişana, cărui contract expiră în anul 1939, şi care contract nu se poate prelungi.

Urmează deci, că comitetul să ia măsuri pentru obţinerea acestui loc, sau să se caute un alt loc corespunzător în centrul oraşului.

Ca urmare celor expuse în cursul şedinţei, Dl primar mulţumeşte celor prezenţi pentru hotărârea manifestate în scopul de a colabora şi mai strâns cu Cercul Militar şi declară, că va înştiinţa pe Dl General Dragomirescu de hotărârea luată.

Dl Victor Gherman, în vorbirea sa expune, că cunoaşte mişcarea culturală din acest oraş şi colaborarea intelectualilor români cu intelectualii militari. Declară, că nu s-a putut face o colaborare strânsă nici atunci, când localul cercului a fost în centrul oraşului, întrucât la acest cerc s-a pretins un lux, ceea ce nu s-a putut urmări din partea intelectualilor civili.

Ce priveşte desemnarea actualului teren al Crişanei, pentru Cercul militar, declară, că Crişana, ajertfit deja pentru acest loc 300.000 de lei, astfel are un drept de prioritate.

Dl Vladimir Muţiu prefectul judeţului Bihor, ca urmare celor discutate roagă pe Dl preşedinte al Cercului Militar Civil, să facă cunoscut Dlui General Dragomirescu, hotărârea adusă de intelectualii români în şedinţa de consfătuire, cu care ocazie au manifestat că înţeleg a colabora şi mai strâns cu Cercul Militar Civil pentru a se cimenta o adevărată solidaritate românească.

Dl Vladimir Muţiu prefectul judeţului pune în discuţie al doilea punct din programul zilei: anume organizarea serbării de 1 Decembrie.

Întrucât Casa Naţională s-a pregătit cu un program bogat pentru serbarea acestei zi, - roagă pe dl Dr. Victor Gherman preşedintele Casei Naţionale ca să facă cunoscut programul întocmit.

Dl Dr. Victor Gherman aduce la cunoştinţa celor prezenţi, că în şedinţa Comitetului Casei Naţionale s-a fixat programul zilei de 1 Decembrie. Reuşita acestei serbări însă depinde nu numai de programul alcătuit, dar şi de felul cum înţeleg a se manifesta şi a se comporta toţi românii la această serbare.

Programul zilei s-a fixat după cum urmează:

La orele 11 a.m. Te Deum la cele 2 catedrale româneşti. După terminarea serviciului divin se vor face perelinagii la statuia Reginei Maria şi a Regelui Ferdinand, unde se vor intona cântări patriotice şi se vor ţine cuvântări.

La orele 3,30’ d.m. se va ţine o serbare populară la Teatru Reginei Maria, că care ocazie se vor rosti vorbiri. După aceasta va urma un program dat de şcolile din localitate.

La orele 8,30’ seara va avea loc o nouă serbare la Teatrul orăşenesc pentru intelectuali, unde va vorbi unul dintre fruntaşii ţării care a luat parte la adunarea de la Alba Iulia. Pe urmă va urma un program muzical executat de corul celor Academii teologice din localitate.

Se va termina serbarea cu câteva proiecţii cinematografice de la Alba Iulia şi cu un …aranjat de Regiunea Femeilor române cu concursul Dlui Dr. Ştefan Mărcuş.

Dl Muţiu Vladimir prefectul judeţului roagă pe toţi reprezentanţii ai autorităţilor ca să stăruească cât mai mult pentru reuşita serbării de la 1 Decembrie, luându-se măsuri de cu vreme, ca toţi funcţionarii români să participe în grupuri disciplinate şi cu o ţinută demnă.

Nefiind alt obiect la ordinea de zi Dl prefect mulţumeşte celor de faţă pentru prezenţa la şedinţa de consfătuire şi şedinţa se ridică

D.c.m.s.
Prefectul judeţului
Vladimir Muţiu
Primarul
Municipiului Oradea
Augustin Chirilă.
Foarte urgent

Regatul României
Prefectura Judeţului
Bihor
Cancelaria Prefectului
Nr. 31758/1938

Conţinutul Serbării zilei de 1 Decembrie 1938.

Ziua de 1 Decembrie 1938, fiind aniversarea Unirii Tuturor Românilor, se va sărbătorii şi în cursul acestui an, printr-un Te-Deun, ce se va oficia la ora 11 a. m. în Catedrala ortodoxă română şi romană unită din Piaţa Unirii, în prezenţa autorităţilor civile, militare, asociaţiilor naţionale, culturale, sportive etc.

Trimiţându-vă aici alăturat programul serbărilor organizate pentru această zi, *Vă rugăm, să binevoiţi a participa atât la Te-Deun, cât şi la serbări.*

Vă reamintim, că în anul acesta se împlinesc 20 ani de la comemorabila zi de 1 Decembrie 1938, când s-a decretat la Alba Iulia Unirea Transilvaniei cu Patria Mamă. Pentru evidenţierea importanţei acestei comemorări şi pentru accentuarea unităţii noastre naţionale şi sufleteşti la serbările, ce au loc în această zi la noi, soseşte în Oradea şi marele dascăl al neamului românesc, Dl Nicolae Iorga, care va ţine în această zi o conferinţă la ora 12 a.m. în teatrul „Regina Maria”.

Cu onoare vă rugăm, să binevoiţi a lua parte şi la primirea oficială ce se va face în gara Oradea, în ziua de joi 1 Decembrie 1938 ora 10 şi 10 minute a. m. la sosirea D-Sale, precum şi la conferinţa de la teatru.

Anexat, vă trimitem şi bilete pentru conferinţa D-lui profesor Nicolae Iorga.

Domniei Sale Domnului

Pentru serbările de după masă şi seara, biletele se pot ridica de la agenţia teatrală Ilieş.

Ţinuta atât la gară, cât şi la biserică va fi: haina neagră.

Oradea, la 29 Noiembrie 1938.
Prefect:
Colonel(ss) indescifrabil
Şeful Serviciului:
(ss) indescifrabil

Gânduri despre P. Florenski,
“Leonardo da Vinci rus»
și „Pascal ortodox»

«Я принимал ... удары за вас, так хотел и так просил Высшую Волю»[1],
P. Florenski

Când meditezi la soarta acestui om, te gândești dacă a meritat omenirea sacrificiul lui, zbuciumul lăuntric, necontenita trudă. Având nenorocul de a trăi într-o perioadă extrem de toxică pentru ființele superioare, a urât compromisul și nu și-a părăsit țara în momente de cumpănă; nu emigrează când are ocazia, rămâne împreună cu frații săi de suferință până la sfârșit... Însă, la ce e bună suferința continuă, lipsurile, privarea de libertate şi neputința de a-i vedea pe cei dragi? În cazul omului obișnuit, mediocru, suferința nu face altceva decât să-i distrugă ignoranța, dar nu și în cazul lui Florenski, care a ajuns deja la un nivel transcedental. Aici privarea libertății exterioare poate fi mijloc de regăsire interioară. Superioritatea sa se manifestă prin resimirea dramei oamenilor care trăiesc în întuneric; suferă din cauza ignoranței acestora: *”prostia omenească e detestabilă, ea durează de la începutul istoriei și, fără îndoială, va dura până la sfârșitul ei”*. Asemeni unei flori de lotus ce se naște și crește în noroi, Florenski transformă orice loc în care merge, oricât de infect ar fi, lăsând o sclipire de înțelepciune pentru cei care vor să vadă și să audă. Șterge orice graniță dintre științe și studiază miracolul vieții ca pe un tot unitar, înțelegând că separarea înseamnă suferință și limitare.

De mic copil îl animă o curiozitate vie, specifică oamenilor cu mari realizări. Apar întrebări din ce în ce mai multe și caută necontenit răspuns la ele. Se joacă în special cu colecția de minerale și cu instrumentele de laborator al tatălui său, care era inginer. Probleme de religie nu se discutau în familie, pentru că părinții doreau să elimine orice element care îi separa (tatăl era ortodox, iar mama - armeană): *„În privinţa educaţiei religioase, am crescut totalmente ca un sălbatic. Nu fusesem niciodată la biserică, nu discutam cu nimeni pe teme religioase, nici nu ştiam să mă închin”*[2]. Însă acest aspect nu l-a împiedicat să iubească lumea înconjurătoare; a avut o relație deosebită cu natura, de care nu s-a separat niciodată: *„Ne-am văzut şi ne-am înţeles întru totul: nu numai eu pe ea, dar încă şi mai pătrunzător ea pe mine. Şi ştiu că ea mă cunoaşte mai adânc şi mă vede mai limpede decât o văd eu; dar, mai cu seamă, ea mă iubeşte în chip desăvârşit”*[3]. Toate observațiile făcute în copilărie au slujit drept temelie solidă pentru convingerile sale din maturitate. Nu cade pradă dogmatismului și teoriei goale, lucrările sale se bazează pe propriile experiențe și simțuri.

La vârsta de 17 ani trăiește o acută criză spirituală, cauzând descoperirea existenței unei Forțe Superioare care guvernează întreaga existență. În perioada aceasta îl citește pe Tolstoi și îi urmează sfatul legăturii strânse cu natura și cu munca fizică. Chiar îi scrie o scrisoare prin care îi cere niște indicații despre scopul omului în viață, neștiind încă pe atunci ce cale să urmeze: cultivarea spiritualității sau dezvoltarea sferei sociale și financiare.

Corespondența pe care o ține arată, chiar din anii adolescenței, preocuparea acestuia pentru cunoaștere (ex. profesorul său din Petersburg îi scrie într-o scrisoare că a reușit să facă rost de aparatul roentgen pe care l-a dorit atât de mult și i-l trimite; a se ține cont și de faptul că în vremea respectivă astfel de aparate erau o rarietate). Face o pasiune pentru fotografie, reprezentând pentru el o nouă modalitate de apropiere și analiză a spațiului înconjurător.

Studierea legilor fizice le face în natură, iar odată cu studiul apar și întrebările existențiale. Tânărul încearcă să descopere și să înțeleagă cine pune în mişcare acest ecosistem uimitor, ce putere ne guvernează. Explicațiile științifice i se par foarte relative și începe o luptă interioară între omul de știință, care vrea să găsească o explicație exactă a fiecărui fenomen și omul religios, care simte nimicnicia lucrurilor exterioare. Vede că adevărul vieții nu poate fi conținut pe deplin în știință și atunci vocea/chemarea interioară îl atrage într-un nou tărâm. Pentru a-și umple golul interior, hotărăște să-și schimbe radical viața prin apropierea de Esență și renunțarea la lume, inclusiv și la universitate. Tatăl, însă, îl îndrumă să nu renunțe la studii și, atunci, fiul urmează calea grea, care va îmbina cele două direcții, aparent diametral opuse. Florenski consideră că știința și religia nu numai sunt compatibile, dar și nu pot exista separate una de cealaltă. Visul său de a deveni slujitor al Domnului îl urmărește pe întreaga durată a studiilor. Este convins că științele exacte, matematica, fizica, și cele umaniste, istoria, filosofia, psihologia, îl vor ajuta să devină un preot cu largă viziune de ansamblu, un preot complet, în adevăratul sens al cuvântului, care va fi lipsit de vorbăria fără de sens și va avea putere de modelare a lumii cu propriile mâni. Este adeptul practicării experienței religioase vii, pe care o consideră net superioară dogmelor.

Studiază la Academia Duhovnicească (Teologică) de pe lângă Lavra Troițe-Serghieva, unde este pasionat de simboluri și intră treptat în mișcarea simboliștilor. Îl cunoaște pe A. Belîi, fiul profesorului său de matematică Nikolai Bugaev, și prin acesta, face cunoștință cu D. Merejkovski, Z. Hippius, A. Blok. Este preocupat de relația dintre poezie, știință și religie. Totuși, treptat, se detașează de mișcare deoarece nu împărtășește cu aceștia concepțiile religioase. În primele publicații încearcă să rezolve problemele filosofiei cu metode matematice: *”Omul este o sumă a elementelor Lumii, un rezumat al acesteia; Lumea este descoperirea Omului, proiecția acestuia” (trad. a).*[4] Încearcă să descopere definiția Adevărului, considerând inițial că acesta poate fi găsit în Intuiție. Însă în cazul dat, care ar fi scopul Minții? Ajunge la o altă definiție: *Adevarul este Intuiție plus Minte*[5]. Însă din punct de vedere matematic definiția nu poate fi corectă. Concluzia finală la care ajunge este că singurul element neschimbător, care unește celelalte aspecte la un loc este Duhul Sfânt. Toate ideile și meditațiile sale au convers la concluzia că *Omul fără Dumnezeu nu poate trăi.* Mintea care exclude în mod conștient Divinitatea se trezeste într-o stare de contradicție interioară, de negare pe sine însăși. Prin urmare, Omul nu este doar o entitate naturală, ci și una spirituală.

Multe dintre activitățile sale au legătură cu Lavra Troițe-Serghieva, întemeiată în secolul al XIV-lea de Sfântul Serghie de Radonej (1314-1392), situată astăzi lângă localitatea Serghiev Posad, la 60 km nord-est de Moscova. Aici își rezolvă una dintre dilemele sale, alegând calea preoției în defavoarea monahismului. Calea aleasă stârnește uimirea părinților (tatălui mai ales), profesorilor și a colegilor, fiind un lucru nemaiîntalnit în rândurile intelectualilor ruși. Apariția unui savant rus, ținându-și prelegerile, îmbrăcat în sutană preoțească și cu cruce la piept, provoca o mare senzație la vremea respectivă și demonstra clar că Florenski nu aparține pe deplin nici spațiului academic, nici celui duhovnicesc.

Florenski avea o atitudine de mare respect și seriozitate față de parinți, originile familiei, strămoși, dar și pentru urmași; nu se considera o personalitate/identitate, ci parte a neamului său. Dupa căsătoria cu învățătoarea Anna Mihailovna Ghiațintova, sora unui coleg de studiu, este primit în rândul preoților. Căsătoria este percepută de el ca un *„contact simplu de la suflet la suflet”, „care se poate face numai în și printr-o relație în care [...] oameni se înțeleg până la capăt și până la sfârșit, astfel încât fiecare reprezintă pentru celălalt un infinit. Am înțeles că această unitate este fundamentul pentru tot, postulatul oricărei vieți”,* iar scopul iubirii este ca *”doi să devină unul”*[6].

Devine redactorul revistei *Bogoslovskii vestnik*, iar după doi ani se tipărește cartea mărturie a credinței în Dumnezeu -*”Stâlpul și Temelia Adevărului”*. La începutul revoluției din 1917 presimte relele ce îi vor urma și scrie despre acest lucru, iar peste un an devine membru în comisia pentru protecția monumentelor mănăstirii. În pofida eforturilor sale de a convinge autoritățile că Lavra Troițe-Serghieva nu poate funcționa doar ca un simplu muzeu de istorie, datorită tezaurului său spiritual pentru credincioși, slujbele religioase din Lavra au fost interzise. Împreună cu alți preoți, Florenski scoate în taină o parte din icoanele și lucrurile de mare preț din Lavra pentru a fi puse la păstrare, chiar și capul Sf. Serghie de Radonej este ascuns (11 aprilie 1919) în sacristie, iar în locul lui este pus capul cneazului Trubețkoi, făcând jurământ de tăcere pentru păstrarea tainei, indiferent de pedepsele corporale la care ar putea fi supuși. În felul acesta, Florenski a contribuit la păstrarea uneia dintre puținele moaște rămase neprofanate din Rusia. Mutarea a avut loc exact la timp, pentru că imediat după aceasta, în 1920, are loc începutul distrugerilor bisericilor și obiectelor de cult (советское иконоборчество). Oamenii manipulați și sovieticii lipsiți de conștiință scot în stradă și ard fără milă icoanele și cărțile bisericești.

Tot în această perioadă, Florenski este preocupat de arta rusă veche. Scrie cartea *Iconostasul,* analizează pictura, icoana și mozaicul ortodox; face o comparație cu arta catolică, interpretează pictura lui A. Rubliov și semnificația acesteia. Dupa închiderea Lavrei se întoarce la cercetările sale științifice, muncește încordat și intens, își ia pe umeri responsabilitatea întreținerii familiei. Academia își încetează activitatea și în mod oficial rămâne fără postul de profesor. Succesele și cartea *”Mărimi imaginare în geometrie”* (analiză a teoriei relativității lui Einstein) stârnește invidia colegilor, generând critici negative la adresa lui Florenski.

Participă intens la planul de electificare a întregului stat. Este invitat să lucreze în calitate de cercetător la firma Glavelektro pentru a descoperi un amestec de materiale conductoare de provenienta rusă. În timp ce în America se importa materialul scump - smoala din Brazilia, în URSS, Florenski găsește destul de rapid un material izolator înlocuitor - carbolitul, care ulterior va fi utilizat pe larg în industria sovietică.

Din păcate, toate reușitele sale din domeniul cercetărilor nu îl scutesc de plângeri și denunțuri mincinoase. Este acuzat că ar fi făcut parte dintr-o grupare monarhică (pe lângă această acuzare se adaugă: găsirea în casă a unei fotografii în care apare imaginea țarului; *protestul* împotriva împușcării unui revoluționar). Urmează un dublu arest, primul în 1928, iar al doilea în 1933. Indiferent dacă se află în detenție sau libertate, Florenski își continuă cercetările în cele mai variate domenii și-și publică lucrările atunci când împrejurările îi oferă posibilitate. Muncește chiar și în condiții extrem de neprielnice, având rezultate foarte bune: face o descoperire uimitoare - conservarea celulelor prin îngheț, ceea ce stârnește o mare senzație în rândurile cercetătorilor americani; scrie lucrări despre construcția în condiții de îngheț.

Îl supără enorm vestea confiscării bibliotecii pentru care muncise o viață întreagă și care reprezenta cheia scrierilor sale ulterioare. În 1934 are loc ultima întrevedere cu familia, i se permite să se întâlnească doar cu trei copii și cu soția. Îndată după acest moment a fost dus într-un lagar cu condiții înăsprite de detenţie - lagărul special Solovki. Singura comunicare cu familia o reprezentau scrisorile. Scrie 103 scrisori numerotate, adresate mamei, soției și copiilor. Dar și în Solovki își găsește o preocupare pe măsură - se ocupa de obținerea iodului. Descoperă necesitatea consumării iodului cu lapte, pentru a-i anula efectele nocive, concluzie la care ajung cercetătorii abia după 50 de ani. Brevetează zece procedee de obținere a iodului din alge și agar-agar. În ´37 este distrus laboratorul lui Florenski împreună cu toate manuscrisele și cercetările sale. Conform unei legende, în momentul execuției, colegii întemnițați din Solovki au stat în genunchi ca un ultim omagiu adus savantului și Omului în adevăratul sens al cuvântului. Toata munca lui Florenski a fost interzisă, fiind considerat de guvernare ”vrăjmaș al poporului său” și ”element dăunător pentru societate”. Cât de dăunător și periculos poate fi un om pasionat de cultură și știință, cu o bogată experientă spirituală, modest și altruist, cu voce domoală, privire blândă? De câtă aburditate au putut să dea dovadă mințile îndoctrinate și diabolice...

Este interzisă citarea sau referirea la operele, cercetările și descoperirile sale. Tot ce avea legătură cu Florenski a fost redus la tacere. Rudele au reușit să-l reabiliteze abia în 1958. Au mai fost necesari încă 30 de ani pentru a descoperi data exactă a decesului său. La varsta de 55 ani, 8 decembrie 1937, P. Florenski, a fost ucis prin împușcare. *”Canonizarea mucenicului Florenski este o chestiune de timp”,* precizează protoiereul Valentin Asmus. Abia in anii ´80 este recunoscut marele merit pe care l-a avut Florenski în domeniile sale de activitate, însă timpul nu mai poate fi întors. Distrugerea muncii lui a însemnat o stagnare în domeniul cercetării, descoperirile sale au fost „redescoperite” după o jumătate de veac de alți cercetători. Începi să realizezi forța și curajul acestui om când descoperi că și-a continuat munca, știind de inutilitatea ei pentru o societate nerecunăscătoare. Conştientizând că *„destinul celor mari e suferința, suferința ce le vine de la lumea din afară și suferința interioară ce le vine de la ei înșiși”*[7], își poartă crucea până la capăt cu demnitate.

Denunțul este cea mai infectă specie a realismului socialist, scris și mânjit cu sânge uman nevinovat, care va contiua să existe atâta timp, cât există oameni fără de caracter și conștiință trează.

Denunțul (împotriva lui Florenski), motiv pentru care ajunge victimă a represaliilor, devine un izvor istoric important pentru construirea evenimentelor trecute. Din dosarele secrete ale Lubiankăi, la care a avut acces o perioadă V. Șentalinski, aflăm despre asumarea vinovăției la cererea unor colegi de breaslă, asumarea unui sacrificiu pentru posibila salvare a acestora, soldată cu un verdict fatal pentru Florenski - 10 ani de detenție și în final - moartea cauzată prin împușcare. Astfel, Florenski este târât aproape fără de voie într-o poveste închipuită a unei organizații fasciste. Libertatea promisă unei persoane interogate (Ghidulianov) în schimbul denunțării/trădării cunoștințelor sau a unor nume știute doar din auz, chiar dacă nu au nicio legătură cu cazul respectiv, s-a soldat cu pecetluirea sorții multor persoane. Cel care se face vinovat de trădare este executat chiar înaintea celorlalți; astfel se plătește prețul lașității și necredinței.

P. Florenski, preot, filosof, matematician, estetician, electrotehnist, chimist, istoric al artei, profesor, inventator și cercetător, și-a dedicat întreaga-i viață studiului și cercetării, culturii și spiritualității, atât pentru cultivarea sa, cât și pentru societatea în care s-a născut. Din păcate, omenirea nu a știut să-l prețuiască și a avut numai de suferit din această cauză. Cu doi ani înainte de execuție, Florenski scrie aceste cuvinte amare, care descriu drama unui om și transmit părerea de rău viitoarelor generații: *”cea mai mare mârșăvie adusă sorții mele - îndepărtrea de la muncă și distrugerea efectivă a experienței întregii vieți, care abia acum s-a maturizat și ar fi putut da adevărate roade”; ”dacă societății nu îi trebuie roadele vieții și muncii mele - să rămână atunci fără ele. Se va vedea, cine-i mai pedepsit - eu sau societatea” (trad. a).*[8]

P.S. În afară de aspectele menționate mai sus, avându-l în prim plan pe teologul și savantul P. Florenski, există și un alt mediu, cel familial, care-l caracterizează la fel de bine. Florenski a ținut mult la copii lui (Vasili, Chiril, Mihail, Olga, Maria) și s-a ocupat în mod personal de educația acestora. Spiritul altruist, iubitor și dorința avidă de cunoaștere se pot observa limpede în scrisorile sale adresate familiei. Până-n ultima clipă își încurajează familia, dă soției sfaturi și indicații exacte pentru educația copiilor, încearcă sa stârnească entuziasmul copiilor pentru cultură cu ajutorul povestioareler și a curiozităților, scrie un testament moral pentru aceștia, trimite prin scrisori plante pentru a-i apropia de natură, scrie despre tradițiile altor popoare ș.a.

Nota autorului: pentru elaborarea lucrării, de un real ajutor au fost - filmul «Leonardo rus» în regia lui T. Crasnov și volumul ”Stâlpul și Temelia Adevărului” de P. Florenski, tradus de Emil Iordache, pr. Iulian Friptu, pr. Dimitrie Popescu și Studiu introductiv de diac. Ioan I. Ică jr., apărut în 1999 la Ed. Polirom.

Мысли о П. Флоренском, «Русский Леонардо» и «Православный Паскал»

Статья посвящена П. Флоренскому – выдающейся личности первой половины XX в., священнику, философу, эстету, учёному, искусствоведу, профессору, изобретателю. В данной работе рассматриваются основные моменты развития П. Флоренского от детства до расстрела, его интересы, любовь к природе, достижения и открытия в науке, обстоятельства ареста и доноса против него. Статья содержит определения нескольких понятий (человек, мир, правда, брак) данные самим Флоренским.

Ключевые слова:

П. Флоренский, «Русский Леонардо», Троице-Сергиева Лавра, советское иконоборчество, «Богословский вестник», «Столп и утверждение истины», донос.

1 ”Am primit... lovituri pentru voi, astfel a voit și a cerut Cel de Sus” (trad. a)

2 Diacon Ioan I. Ică Jr, Studiu introductiv, *Stâlpul și Temelia Adevărului*, Polirom 1999

3 Diacon Ioan I. Ică Jr, Studiu introductiv, *Stâlpul și Temelia Adevărului*, Polirom 1999

4 *“Человек есть сумма Мира, сокращенный конспект его; Мир есть раскрытие Человека, проекция его”,* http://www.renascentia.ru/floren.htm

5 Filmul «Leonardo rus», Petersburg, 2008

6 Diacon Ioan I. Ică Jr, Studiu introductiv, *Stâlpul și Temelia Adevărului*, Polirom 1999

7 Diacon Ioan I. Ică Jr, Studiu introductiv, *Stâlpul și Temelia Adevărului*, Polirom 1999

8 П. Флоренский: «самое скверное в моей судьбе – разрыв работы и фактическое уничтожение опыта всей жизни, который теперь только созрел и мог бы дать подлинные плоды»; *«если обществу не нужны плоды моей жизненной работы, то пусть и остается без них, это еще вопрос, кто больше наказан, я или общество»*

Re-presia presei

Cafeneaua literară nr. 5 mai 2015

Ca de obicei V. Diaconu surprinde cu un portret al Norei Iuga, iar Alex Ştefănescu reciteşte temeinic şi universitar poemul Călin. Evenimente culturale semnalate la tot pasul, semn că în Argeş viaţa literară este vie. Aureliu Goci îl prezintă pe V. Diaconu iar Florin Dochia îşi sărbătoreşte prin pana lui M. Barbu o existenţă culturală aparte. Interesantă este expunerea lui A.D. Rachieru sau L. Gruia plus traducerile cuprinse în acest număr.

Cafeneaua literară

Cartelul Metaforelor mai – iunie 2015

Surprinde prin Titi Damian în postura de critic literar şi pe Nicoleta Preda în dialog cu mai vechea noastră cunoştinţă M.L. Maşala. Un portret înmiresmat de Gh.Istrate şi altul de George Stanca dedicat lui Ion Gheorghe la 80 ani. Frumoase poveşti terapeutice semnate de prof. Dr. V.Bistriceanu, cum şi consemnări legate de lumea lui Laurenţiu Ulici. M. Ifrim se pronunţă ultimul cu o modestie ce ar trebui înlăturată.

Ateneu, mai 2015 ţine pasul cu V.Spiridon şi cu a lui „Pernă de ace", alături de L. Chiscop, într-un amplu discurs bacovian. Petre Isachi ne duce în lumea lui Ion Fercu iar Constantin Trandafir face o disertaţie binevenită romanului. O găsim şi pe Rodica Lăzărescu de la revista Saeculum cu o mărturisire despre boemă. Victor Mitocaru are „O istorie vie a revistei Ateneu" iar Carmen Mihalache este îndrăgostită de lumea cromatică băcăuană. Academicianul V.D. Cotea face un laudatio lui Solomon Marcus, nonagenar, iar Ion Fercu se joacă a 37-a oară cu Dostoievschi.

Fondatori: George Bacovia, Grigore Tabacaru (1925)
ateneu

Revista pădurilor nr.- 5-6 2014.

Se ştie că silvicultorii au darul vorbirii chiar şi atunci când vorbesc despre hectare, volume, coronament, frunziş şi multe exprimări tehnice aferente domeniului. Semnăturile: Elena Muşat, Cristinel Costandache, Romică Tomescu îmi stârnesc amintiri adolescentine şi mă fac să mă bucur că anul acesta revista împlineşte 130 de ani de la apariţie.

Fereastra nr. 4-5, aprilie 2015, ne pregăteşte pentru Festivalul de la Mizil cu poezie semnată de Ion Roşioru, Dumitru Băluţă, Mihaela Aionesei şi proză aparţinând fie lui Emil Proşcan fie Monicăi Rădulescu, pe lângă care o regăsim pe Cristina Bândiu şi Leonarda Ancuţa. Frumoasă aniversarea lui Florentin Popescu la 70 de ani după cum reuşite sunt şi traducerile din lirica americană ale lui Liviu Ofileanu. Academician Eugen Simion semnează şi semnalează virtuţile culturale mizilene.

Contact Internaţional mai 2015

Eleganta şi merituoasa revistă condusă de Liviu Pendefunda ne duce în lumea pentagramei dar şi în lumea tribulaţiilor paseiste ale lui Gh. Neagu. Versurile semnate de Horia Zilieru, Elleny Pendefunda, Ana Blandiana sporesc valoarea acestei publicaţii. Nume ca: Augustin Buzura, Calistrat Costin, Mihai Cimpoi, Daniel Corbu, C.Trandafir, Emilian Marcu sunt garanţii pentru standardul revistei. Bogat ilustrate cu lucrări de Hatmanu, Dan Cumpătă, Elleny Pendefunda şi alţii.

Acta Neurologica Moldavica, vol. 22 este o dare de seamă a academicianului Liviu Pendefunda la împlinirea vârstei de 60 de ani. Acesta a primit de la sanctitatea sa Papa Bededict al XVI-lea o binecuvântare apostolică reprodusă pe coperta a IV-a. Îl felicităm şi ne bucurăm-

Pro Saeculum, ianuarie – martie 2015

Am făcut rost de revista urmaşilor lui Al. Deşliu unde Rodica Lăzărescu îşi exprimă pe drept cuvânt revolta faţă de aceia care o consideră inutilă publicului. Mai semnează D.R.Popescu, Romulus Rusan, Ioan Adam, I. Necula, C. Antoniu, Lina Codreanu, Dumitru Matală, Livia Ciupercă, Paul Spirescu, F. Agafiţei şi foarte mulţi prieteni ai vieţii literare vrâncene.

Ex-Ponto, ianuarie - martie 2015

A împlinit şi Ovidiu Dunăreanu 65 de ani, remarcaţi cu graţie de Nicolae Rotund. Număr bogat în poezie cu poeţi ai sudului dar şi cu poeta Adela Popescu, editată şi în Japonia, Aureliu Ştefanache, Ionuţ Caragea, Camelia Stănescu şi mulţi alţii. Revista are şi un pronunţat caracter academic, propunându-şi metatexte dar şi imagini color din pictura ce merită a fi promovată cu deosebire în lumea culturală românească.

Litere, nr.4 aprilie 2015.

Interesant ca întotdeauna, Tudor Cristea se preocupă de lumea culturală electronică „O cale de comunicare mai potrivită. Sau şi o altă cale". Barbu Cioculescu ne reaminteşte de Zaharia Stancu adevăratul preşedinte al Uniunii Scriitorilor dar şi un om de cultură care a lăsat volume de referinţă parcă spre a-i sfida pe următorii preşedinţi (sic!).Mihai Cimpoi ne restituie discursul Elenei Văcărescu la primirea în Academia Română. Îl revedem cu plăcere pe Liviu Grăsoiu în postura de cronicar iar pe Iorgu Iordan Datcu îl aflăm ca promotor al volumelor ce i-au căzut în mână în ultima vreme. Ana Dobre se opreşte asupra volumului dedicat lui Marin Preda de către Stan V. Cristea iar Dan Gîju ne vorbeşte de familia scriitorului Gheorghe Coruţ. Interesant jurnalul semnat de Simona Cioculescu dar şi expozeul Manole Neagoe despre vremuri de mult apuse. Revista nu are o prezentare a revistelor fiind conştientă că oricât de reviste ar prezenta, bani de la Ministerul Culturii nu va lua. Ha, Ha, Ha! A pierdut trenul înscrierii în „Cupola" dedulcită la fonduri guvernamentale.

Discobolul, nr. ianuarie-februarie-martie 2015

În cele peste 320 de pagini ale publicaţiei găsim de toate. În primul rând o anchetă unde îşi dau cu părerea, în peste 60 de pagini, aceiaşi scriitori înfrăţiţi probabil tematic. După două pagini de poezie semnate de Dumitru Zdrenghea vine o rubrică de „cărţi, cronici, autori" întinsă pe alte cincizeci de pagini. Ce m-a bucurat cu adevărat a fost „primăvara prozei" în peste nouăzeci de pagini. M-au surprins cele aproape patruzeci de pagini acordate profesorului clujean Iosif Pervain, care se pare că a dat lumii literare o serie de importanţi oameni de critică literară.

Spaţii culturale nr. 39/2015 cu al său cititor de reviste cinstit şi bine documentat ne bucură încă odată. Avem prin semnătura doamnei Valeria Manta Tăicuţu posibilitatea de a fi contemporani cu Florentin Popescu, Radu Cârneci, Dumitru Denciu, Petrache Plopeanu, Virgil Diaconu, Adrian Botez şi mulţi alţii. Dacă V.M.Tăicuţu n-ar iubi cu adevărat această revistă, plaiurile buzoiene ar fi mai sărace.

Convorbiri literare, nr. 4 aprilie 2015 începe cu un bilanţ sub pana redactorului şef şi preşedintelui Cassian Maria Spiridon, preşedinte al Filialei Uniunii Scriitorilor Iaşi. Remarc

bogăţia tematică şi academismul textelor, din cele două sute de pagini. Iată ce înseamnă să ai acces la finanţare! Interesant că apare o rubrică a autorilor moldavi, alături de consacrata vitrină a cărţilor cu peniţele lui Emilian Marcu. Semnează în acest număr: Nicolae Mareş, despre marele papă Ioan Paul al II-lea,

CONVORBIRI LITERARE

Constantin Coroiu - un dialog al criticilor D.C. Mihăilescu şi Daniel Cristea Enache, Adrian Alui Gheorghe. Mai văd un surprinzător Gh. Grigurcu şi Liviu Georgescu alături de Gelu Dorian şi Beatrice Ruscu, dăruiţi poeziei. Elvira Solohan se opreşte asupra dosarului marelui Călinescu de la CNSAS, lins cu ostentaţie în căutare de microbi de Ion Oprişan. Numai că marele critic este de departe un exemplu de luptă şi rezistă la aceşti zgândărici care-şi fac operă din trecutul altora. Domnul academician Solomon Marcus îşi dă şi el cu presupusul despre ordine şi dezordine, crezând că poate aduce oarece lămuriri. Vasile Andru, Ion Holban, Constantin Dram, Clara Mărgineanu, Liviu Papuc, Ioan Papuc şi mulţi alţii întregesc zestrea lirică a publicaţiei.

Axis Libri nr. 26 martie 2015.

Revistă de lux, hârtie de lux, semnături de lux, imagini de lux…. Aşa ar trebui să arate toate revistele respectate de diriguitorii culturii. Îl felicit pe domnul prof.dr. Ilie Zanfir,directorul Bibliotecii V.A.Urechia, care patronează revista. Poştalionul scriitoarei Lina Codreanu, iar Bogdan George Silion şi Ioan Gh. Tofan ne dau măsura valorilor sale. Un text surprinzător despre Eminescu poartă semnătura lui Theodor Codreanu iar Mioara Bahna şi Theodor Parapiru. Este interesant că nu are o revistă a presei care să bată la porţile finanţării guvernamentale. Probabil că nici ei n-au ştiut că se înfiinţează un cartel al revistelor îndreptăţite să se cinstească cu 75% din fondurile alocate Ministerului Culturii.

Atitudini, martie 2015.

Într-un spaţiu modest se vorbeşte mult de Nichita Stănescu sub semnătura lui Ştefan Dumitriu, Ion Bălu, Traian D. Lazăr, Violeta Mihai, Mihai Bandac, Rodica Mihai, Raluca Tulbure, Florin Sicore, Iulia Dragomir şi alţii. Citeşti pe nerăsuflate acest număr şi te bucuri să afli multe lucruri despre poetul necuvintelor.

Meridianul cultural românesc nr. 1 ianuarie februarie 2015.

Din editorialul lui Dumitru V. Marin aflăm că Vasluiul şi-a propus să scoată această revistă, cu Simion Bogdănescu, Liviu Apietroaei, Emilian Marcu, Cassian Maria Spiridon, Horia Zilieru, Gh. Popa, Cornel Galben, Calistrat Costin, Dumitru Brăneanu - ce contribuie la slujirea limbii române cu mai mare fervoare. Epigramele lui Dan Căpruciu, caricaturile lui N.Viziteu întregesc consemnările din teatrul lui Bogdan Ulmu şi dau un plus de savoare publicaţiei aflată la început de drum. Îi dorim succes dar mai ales rezistenţă în lupta pentru limba noastră, susţinută din plin şi de profesorul Ioan Dănilă. La cât mai multe apariţii!

Ba-Cal, Ba-Şa

CE NU STIM DESPRE SCRIITORI...

Ion Ungureanu

100 de lucruri despre carti si scriitori

1. Alexandre Dumas a deschis, în Paris , primul local în care se gateau frigarui. I-a venit aceasta idee dupa ce-a calatorit prin Caucaz.

2. Alexandru Odobescu s-a sinucis dupa ce s-a îndragostit de o femeie cu treizeci de ani mai tânara decât el.

3. Alfabetul cambodgian are 74 de litere.

4. Aproape doua milioane de oameni au luat parte la ceremonia de înmormântare a lui Victor Hugo, în 1885.

5. Arthur Conan Doyle, autorul celebrelor povestiri cu Sherlock Holmes, era de profesie oftalmolog. S-a apucat de scris pentru ca nu-i ajungeau banii.

6. Jack Kerouac a scris faimoasa sa lucrare "Pe drum", pe rola continua, sub influenta unui cocktail de substante care afecteaza creierul, printre care alcool, marijuana, benzedrine si amfetamina.

7. Autorul romanului Robinson Crusoe si-a schimbat în 1703 numele din Foe în Defoe. În 1896 J.M. Coetzee a scris un roman intitulat Foe în care continua actiunea din Robinson Crusoe.

8. Autorul trilogiei Stapânul inelelor, J. R. R. Tolkien, era un sofer foarte nepriceput, sforaia într-atât de tare încât era nevoit sa înnopteze în baie pentru a nu o deranja pe sotie si ,de asemenea, era un francofob înversunat ura francezii începând de la Wilhelm Cuceritorul.

9. Balzac considera ca ejacularea era un consum de energie artistica, deoarece sperma era perceputa drept un lichid cerebral. Odata, discutând cu o amica, scriitorul a exclamat cu amaraciune: Azi dimineata am pierdut un roman!

10. Biblia (în varianta King James) contine 810.697 de cuvinte.

11. Bogdan Petriceicu Hasdeu a fost atât de îndurerat de moarte fiicei lui încât s-a îndreptat spre spritism. Se spune ca planul palatului pe care i l-a ridicat mai apoi fiicei i-ar fi fost dictat în timpul sedintelor de spiritism de catre Iulia.

12. Bogdan Petriceicu Hasdeu si-a început cariera literara scriind în limba rusa.

13. Camil Petrescu s-a oferit voluntar sa plece pe front si a fost respins în repetate rânduri din cauza constitutiei sale astenice.

14. Casanova a scris 42 de carti. Printre acestea se numara o traducere a Iliadei în italiana, câteva carti de istorie, una de science fiction în care anticipeaza avionul, televizorul si masina si 12 volume de memorii.

15. Cea mai scumpa carte vânduta vreodata a fost un exemplar din Canterbury Tales de Chauser din 1477. Aceasta a fost scoasa la licitatie în 1998 si vânduta cu peste 4,6 milioane de lire sterline.

16. Cel mai batrân laureat al Premiului Nobel pentru Literatura a fost Doris Lessing, la 88 de ani.

17. Cel mai tânar laureat al Premiului Nobel pentru Literatura este Rudyard Kipling, la 42 de ani.

18. Charles Dickens dormea si scria întotdeauna cu fata spre nord.

19. Cu exceptia lui William, toti membrii familiei Shakespeare au fost analfabeti.

20. Cum pe vremea aceea nu existau nici masini de scris si nici calculatoare, sotia lui Tolstoi a trebui sa copieze de mâna tot romanul Razboi si Pace. De 7 ori!

21. Doar doi laureati ai Premiului Nobel pentru Literatura au refuzat sa-l ridice: Boris Pasternak si J.P. Sarte. Primul sub presiunea autoritatilor sovietice, iar cel din urma pentru ca nu dorea sa-i fie asociat numele cu o institutie. Interesant este si fapt ca premiul respectiv consta în câteva sute de mii de dolari.

22. Don Quixote este cel mai bine vândut roman din lume. Pâna în prezent au fost comercializate peste 500 de milioane de exemplare. Al doilea pe lista ar fi "Povestea a doua orase", de Charles Dickens.

23. Dusmanul de moarte al lui Sherlock Holmes este profesorul Moriarity.

24. E.A. Poe s-a casatorit cu o verisoara de-a sa care avea doar 13 ani.

25. Emily Dickinson, cea mai mare poeta a Statelor Unite, nu a publicat decât 7 poeme de-a lungul vietii ei. Iesea arareori din casa, iar majoritatea membrilor familiei sale nu stiau ca ea scrie.

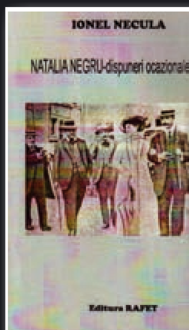
26. Ernest Hemingway s-a sinucis la 61 de ani. Nu a fost însa singurul din familia sa care a recurs la acest gest. Atât tatal cât si fratele sau si sora sa s-au sinucis.

27. F. Scott Fitzgerald era înnebunit dupa picioarele femeilor. Desi nu permitea nimanui sa-i vada picioarele, atunci când el le zarea pe cele ale altora se excita imediat.

(continuare în nr. viitor)

BIBLIOPOLIS

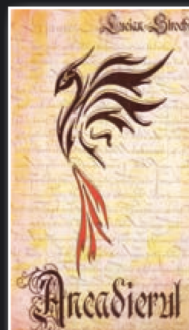
1. Natalia Negru-dispuneri ocazionale, Ionel Necula, editura Rafet, Râmnicu Sărat, 2012, 65 pagini.
Sârguinciosul critic tecucean reuşeşte să ne pună la dispoziţie aspecte inedite din culisele unei vieţi zbuciumate dintr-o lume ce preţuia cu adevărat cuvântul tipărit.

6. Atrocităţile fericirii, Lucian Mănăilescu, Editgraph Buzău, 2015, 117 pagini.
Poetul este plin de verva unei creaţii împrospătate cu existenţe neverosimile dar şi cu un covor de metafore abil aglutinate în jurul creaţiei, pentru care merită respectul cititorului.

11. Ancadierul, Lucian Strochi, editura Cetatea Doamnei Piatra Neamţ, 2014, 483 pagini.
Un volum de lux, în care grafica abundentă, dar nu poate să sufoce metafora de excepţie ce străjuieşte sau răsare din câmpul bogat ilustrat, sporindu-i valoarea.

2. Adevăruri mari scrise cu litere mici, Mihai Vintilă, editura InfoEst, Siliştea, judeţ Brăila, 88 pagini.
Poezia domnului Vintilă din acest volum este un cumul de teme ce-şi găsesc filonul într-o lume plină de taine până la capăt. Cred că poetul se află pe un drum ascendent al creaţiei literare.

7. Pagini de istorie literară valahă de mâine(I), Ion-Pachia Tatomirescu, editura Waldpress, Timişoara, 585 pagini.
Pandurul ce slujeşte istoria literară valahă cu abnegaţie, ne oferă un prim volum dintr-o trilogie ce cred că va fi de mare importanţă pentru literatura de mâine. M-am bucurat că ne-a acordat atenţie.

12. De la Nistru pân'la … Nisa, tot românul râsu-mi-s-a!, Efim Tarlapan, Casa de Editură Dokia, Cluj-Napoca,2014, 588 pagini.
Cunoscutul epigramist basarabean a reuşit să-şi strângă perlele pline de un umor sănătos într-un volum la care merită să te opreşti, să-l citeşti şi să râzi atunci când autorul îţi permite acest lux al existenţei tale.

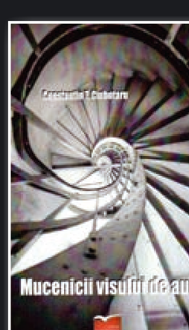
3. Redacţiile princare am trecut, Florentin Popescu, editura Realitatea, 2015, Bucureşti, 204 pagini.
Spirit enciclopedic ce-şi sporeşte zestrea pas cu pas că tot este la modă, Florentin Popescu ne mai îmbogăţeşte sufletul cu noi trasee din existenţa sa culturală, despre care ar trebui să avem ştiinţă, întru întregirea valorii spirituale.

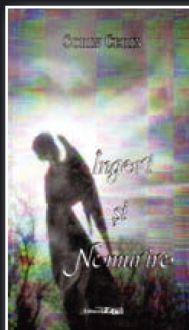
8. 65 Confesiones/de Mărturisiri, Mario Castro Navarete, editura Contact Internaţional, 171 pagini.
Un poet straniu, un mapuche al literaturii sud americane autentic ce ne înnobilează existenţa la propriu. Aceasta are curajul să ne bucure sufletul cu rostiri poetice deosebite.

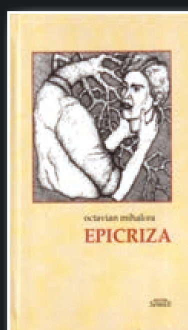
13. Mucenicii visului de aur, Constantin Ciubotaru, editura Rotipo Iaşi, 2015, 287 pagini.
Spiritul creator al autorului îl ajută şi de această dată să vină cu texte ce ne fac visele palpabile. Scriitorul roşiorean este un fluviu de înţelepciune în astfel de vremuri. Aştept cu nerăbdare ca descătuşările auctoriale să mă ia de mână şi să mă treacă prin vârtejurile vieţii.

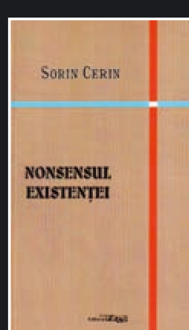
4. Îngeri şi nemurire, Sorin Cerin, editura Paco, Bucureşti, 2014, 101 pagini
Iată o apariţie vulcanică a unui poet despre care am mai vorbit şi cu alte ocazii, salutându-i bogăţia tematică şi diversitatea discursului poetic, într-o manieră surprinzătoare.

9. Epicriza, Octavian Mihalcea, editura SemneE, Bucureşti, 2011, 72 pagini.
Interesante poeme ce pot fi luate drept o formă nouă de aşezare în pagină dar şi de exprimare poetică, de care autorul pare să fie plin de abilităţi.
Toată lauda!

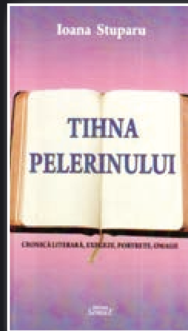
14. Nonsensul existenţei, Sorin Cerin, editura Paco,Bucureşti, 2015, 87 pagini.
Şi în acest volum autorul ne pune pe rănile sufletului metaforele ca nişte pansamente. Citindu-l suntem mai aproape de existenţe domestice pline de înţelepciunea cuvântului şi mai bogaţi în mersul nostru solar.

5. Viaţa cotidiană în imperiul roşu, Florin Paraschiv, editura, editura Transilvania 2015, Baia Mare, 565 pagini.
Un volum postum al celui ce ne-a fost coleg şi izvor de înţelepciune pe meleaguri vrâncene, pe care urmaşii s-au străduit să-l ţină treaz în conştiinţe şi pentru care îi mulţumim doamnei Virginia Paraschiv şi domnului Mihai Ganea.

10. Tihna pelerinului, Ioana Stuparu, cronică literară, exegeze, portrete, omagii, editura SemnE, Bucureşti, 2014, 133 pagini.
Aflată pe un drum al căutărilor pline de evocări şi rememorări, autoarea pare să aibă o adevărată slăbiciune pentru critica literară, mai ales că o publică uneori şi în cinci, şase reviste deodată. Păcat!

15. Ion Daghi, pictor – pedagog – monumentalist, Isidor Doctoreanu, 2012, 62 pagini.
Interesant album oferit de Isidor Doctoreanu unui pictor care ar merita mai multă atenţie din partea noastră. Unele din tablouri ating măreţia picturilor bizantine, în vreme ce altele sunt între Bălaşa al nostru şi sublimul Dali. Aş cumpăra un tablou dacă l-aş găsi şi dacă aş avea bani.

Pagină realizată de ***Gheorghe A. Neagu***

Tipar: s.c. ATEC s.r.l. Focşani; Tel.: 0723/218.950; Email: info@atec-group.ro; Web: www.atec-group.ro